

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 7 december 2006

§ 4 Förslag till budget 2007 för Stockholms stad och inriktning för 2008 och 2009 samt utvecklingsdirektiv 2007/2009 för koncernen Stockholms Stadshus AB samt ärenden som avskrivs med hänvisning till budget 2007 (bilaga 13:1 – 13:10 budgetutl.)

Inledning

Anförande nr 1

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Häromdagen blev jag uppringd av en grannfru i Enskede, i en villa lite längre bort. Hon var väldigt upprörd för att hon inte hade fått någon tidning på morgonen. Jag pratade med henne. Vi kom att prata om allt möjligt som det blir när man har lite tid över och inget särskilt som pockar på.

Damen gick över till att prata om sotningen och sin oro för sotning och sotningstaxor och för hur det nu ska bli. Så småningom började vi prata om vädret, som vi stockholmare och svenskar alltid gör. Hon oroade sig djupt över bristen på snö nu och för när allting i stället ska komma samtidigt, i januari. Hur ska det gå med hennes skottnings, och hur ska hon över huvud taget ta sig fram? Från det gick hon sedan över till att prata om oron över att ta sig till Konsum på kvällen. Det är inte bara snön som oroar henne utan också otryggheten och alla rån som sker i Enskede. Det handlar också om nedskräpade och stökiga bilar och klotter nere vid tunnelbanan. Det sista samtalet kom att handla om att hon nu börjar känna sig allt äldre. Hon funderar på det här med äldreomsorg och hur det ska bli när hon inte klarar av att bo kvar i huset. Sedan kom hon tillbaka till tidningen.

Jag fick återigen påminna mig om hur viktigt det är tänka på att medborgarna och mina grannar inte finns till för mig, utan att det faktiskt är vi politiker som är till för medborgarna. Vi är alla här valda av stockholmarna för att åstadkomma det bästa med vår stad och den bästa service de vill ha. De har också tydligt valt vilka partier som de anser har den rätta politiken.

Jag berättade glatt för den här damen i ganska snabba, svepande drag om alla förslag vi har när det gäller valfrihet och hur man ska kunna välja. Det gäller hur hon som äldre ska kunna välja sin äldreomsorg och hemtjänst – om hon vill det, självklart. Det gäller också hur det ska bli bättre kvalitet på maten. Vi moderater har redan sett till att det blir 200 fler poliser i Stockholm. Med den borgerliga regeringen blir det nu betydligt fler. Vi lägger mer pengar nu – jag tror att det är 165 miljoner – på att öka städningen, ta bort klotter och belysa våra fasader. Jag berättade hur viktigt det är för oss och för henne att flytta besluten från sammanträdesborden hem till köksborden för dem som så önskar.

Herr ordförande! Nu har vi två dagars enorm möjlighet att både lära oss mycket om varandras intresseområden och att diskutera hur skattebetalarnas pengar – de 30

miljarderna – faktiskt ska användas på bästa sätt. Vi har en enorm möjlighet att också visa skillnaden mellan olika partiers synsätt och sätt att se på människan. Vi kan från de borgerliga partierna visa den politik som innebär valfrihet, sänkta skatter och den bästa service som finns. Det handlar om ökad trygghet och skönhet för vår stad. Men det handlar också om satsningar på kultur och idrott och annat som hör till vår lycka och vår önskan att göra Stockholm till en bättre stad. Vi vill visa att även de områdena är viktiga.

Vi har också möjlighet att visa på de partier som hellre vill behålla världens högsta skattetryck och som säger nej till bättre städning, fler lampor och bättre klottersanering. De säger nej till fler poliser i Stockholm. De tycker att den här damen inte ska behöva oroa sig över snöröjning och trygghet, utan de väljer att negligera det. De vill i stället hellre ha kvar de 148 politiska uppdrag som vår politik nu minskar stadens organisation med.

Herr ordförande! Självt ser jag fram emot de här dagarna och hoppas att vi på ett tydligt och enkelt sätt ska kunna förklara skillnaderna för medborgarna och visa hur vi tar ansvar och hur vi vill leda vår stad.

Med detta, herr ordförande, yrkar jag bifall till de borgerliga partiernas förslag till budget för 2007.

Anförande nr 2

Borgarrådet J ä m t i n (s): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Det känns som en spännande dag. Det är min första budgetdebatt och det känns som den första riktiga debatten för mig. Jag ser också fram emot debatten och diskussionerna, precis som Kristina sade. Det är ju diskussioner som rör vardagen för alla stockholmare.

Jag vill börja med att säga till Kristina och till den övriga majoriteten att jag hoppas att vi under den här mandatperioden när det är möjligt – och det tror jag att det är ibland – släpper partiprestigen och utan ideologiska skygglappar försöker hitta gemensamma lösningar på för stockholmarna viktiga utmaningar. Trots det hoppas jag också att debatten tydliggör alternativen i fullmäktige. Det är två alternativ som står mot varandra. Vi är lika villiga att samarbeta som till att ta strid när vi ser att utvecklingen går åt fel håll.

Fullmäktige! I dag byggs det i Stockholm. Stadens ekonomi är god. Ute i näringslivet kommer jobben. Vi lämnar över en välskött stad med en budget i balans. I veckan kom Ams prognos för nästa år som säger att efter träget arbete under många år prognostiseras att det ska skapas 25 000 nya jobb i Stockholmsregionen nästa år. Sammansatt ger det här en god förutsättning för att fortsätta bygga ett ännu bättre Stockholm.

Stockholm är en bra stad att leva i, men det finns fortfarande stora klyftor och revor i välfärden. Därför innehåller det socialdemokratiska budgetförslaget satsningar på just välfärden. Vår budget bygger på en oförändrad skattesats eftersom vi ser att kvaliteten måste fortsätta att öka. Vi väljer att fortsätta satsningen på en utbyggd förskola och ökar samtidigt vuxentätheten på fritids samt satsar på träffpunkter för ungdomar.

De äldre i vår stad har rätt till en trygg, innehållsrik och värdig ålderdom. Därför föreslår vi bland annat att alla över 75 år ska ha rätt till hemtjänst och att alla över 80 år som så önskar ska ha rätt till trygghetslarm.

Mot dessa satsningar står en majoritetsbudget med en färdriktning där man av ideologiska skäl minskar valfriheten, inför privatiseringar av praktiskt taget all offentlig verksamhet och sänker skatten samtidigt som stockholmarna får betala mer av sin lön i olika typer av avgifter. Majoritetens budget slår hårt mot utsatta grupper. I vår budget vill vi till exempel behålla SL-kortet för socialbidragstagare. 600 kronor i månaden är ungefär 10 procent av den disponibla inkomsten. Det innebär i praktiken stadsdelsarrest för några av de stockholmarna som bäst behöver stöd för att komma tillbaka in i ett aktivt yrkesliv.

Fullmäktige! Gemensamma problem behöver gemensamma lösningar. Då kanske inte alltid köksbordet räcker till även om man har en iläggsskiva. Politiska beslut ska fattas så nära människor som möjligt. Det ger bättre beslut ekonomiskt och demokratiskt. Därför vill vi utveckla stadsdelsnämnderna och inte nedmontera dem. Därför vill vi bland annat behålla grundskolan i stadsdelsnämnderna.

Ordförande! När det gäller miljön verkar den nuvarande majoriteten ha kapitulert för de utmaningar vi står inför. I vår budget avsätter vi 1 miljard kronor till en miljöfond för fortsatta satsningar. Det gör vi för miljöns och framtiden skull men också för den ekonomiska utvecklingens skull i vår stad. Vi ser inte någon motsättning däremellan. Tvärtom är det två sidor som stärker varandra.

Införandet av miljöavgifter under förra mandatperioden innebar ett viktigt bidrag till miljön här i Stockholm men också globalt. Vi i denna fullmäktigeförsamling har ett stort ansvar för att se till att folkomröstningen följs, av demokratiska skäl men också för miljöns skull. Det betyder bland annat att intäkterna ska gå både till kollektivtrafik och till vägar.

Stadens största och viktigaste resurs är våra anställda. Därför föreslår vi i vår budget en fortsatt satsning på anställda genom kompetenshöjning, genom en låglönesatsning och bland annat genom att erbjuda heltid för alla som så önskar.

För två veckor sedan hävdade Kristina Axén Olin att skattesänkningen på 466 miljoner bara utgjorde en tredjedel av det utrymme som de ökade intäkterna innebär. Vad Kristina inte sade är att staden på grund av volymökningar, alltså fler äldre och barn till exempel, också har ökade kostnader. Det reformutrymme som finns kvar är 557 miljoner. Om man sänker skatten på det sätt som föreslås i majoritetens budget innebär det att det verkliga utrymmet för kvalitetshöjningar bara är 91 miljoner.

Vi tror att stockholmarna tycker att det är värt 70–75 kronor, vilket skattesänkningen motsvarar i en medelinkomsttagares plånbok, att vi ska kunna fortsätta satsa på utbyggd förskola, högre personaltäthet, fri entré till baden för barnen och stöd till de äldre tillsammans med ett arbete för renare vatten och bättre miljö. Vi tror att stockholmarna tycker att det är värt 70–75 kronor i månaden att staden ska kunna göra sin del i arbetet för ett rättvisare och grönare Stockholm med minskande klyftor.

Anförande nr 3

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Stockholm ska bli en världsstad. Det är en devis som ofta upprepas. Ibland har Stockholm tydligen redan blivit en världsstad, om man ska lyssna och tro på de största entusiasterna.

För mig och Folkpartiet är det en självklarhet att Stockholm ska utvecklas till en världsstad – en metropol bland andra europeiska städer. Men det ställer krav om man ska bli en världsstad. Vi måste fortsätta att bygga bostäder. Vi måste bygga ut vägarna så att de blir anpassade efter dagens trafik, och inte 60-talets. Vi måste skapa en kollektivtrafik som är värd namnet och där det inte längre är en nyhet på text-tv att tågen faktiskt ska börja gå i tid.

Vi måste skapa förutsättningar för fler jobb. De allra flesta människor vill hellre ha en lön än ett bidrag. Genom att fler kommer i arbete skapas möjligheter för fler stockholmare att nå sina drömmar. Den enda långsiktiga förutsättningen för att nå fler jobb är att underlätta för företagandet. Stockholm har stor tillväxtpotential. Men det kräver också att Stockholm tillåts att växa. Det ställer krav på regionens infrastruktur. Vi i den nya majoriteten är beredda att svara upp mot de här kraven.

För att bli en världsstad ställs det också krav på att vi har offentliga tjänster som är av världsklass. Vi måste skapa en skola som lägger grunden för högre utbildning och forskning. Sjukvården måste vara så bra att ingen tvekar att flytta hit på grund av köer eller bristande tilltro till möjligheten att få bra vård.

Världens blickar riktas just nu mot Stockholm dels genom det fantastiska rekordin-tresset för att delta i arkitekttävlingen om ett nytt stadsbibliotek, där 1 100 bidrag nu har kommit in, dels naturligtvis genom helgens Nobelfestfirande i salarna här bredvid. Och visst vore det fantastiskt att få en stad av världsklass som inte enbart får dela ut Nobelprisen till forskare från andra länder utan också någon gång får dela ut ett Nobelpris till en svensk framgångsrik forskare! Men det kräver att vi satsar på skolan och att vi prioriterar kunskap i skolan.

Snart får vi förhoppningsvis – och nu hoppas jag att alla i den här salen håller tummarna – en stockholmare som får sin dröm uppfylld. Det blir i natt, om vädrets makter står honom bi. Då får han se jorden ovanifrån, utifrån. Fler människor borde få chansen att uppfylla sina drömmar. Hårt arbete, tålamod och övning har gett resultat för Sveriges första astronaut, Christer Fuglesang. Med en skola som fokuserar på kunskap och uppmuntrar till övning och tålamod kan barn och ungdomar få ökade chanser att nå sina drömmar.

Dagens budgetförslag är ett strå till stacken när det gäller att skapa en världsstad av Stockholm. Det är en budget med ett tydligt medborgarperspektiv, och inte en budget för oss politiker eller för byråkraterna. Stockholmare ges möjlighet att göra de viktigaste valen i livet själva. Det ska inte politikerna göra. Föräldrar får välja förskola och skola. Gymnasieeleverna kommer att kunna välja bland ett utbud som är större än någonsin. Och äntligen, mina vänner, ska också gamla och sjuka människor få bestämma var de ska bo.

Stockholm som exempel på nydanande offentlig sektor följs av många intresserade från hela världen. Från vänster till höger är politiker intresserade av den valfrihet

som faktiskt finns i Stockholm. På måndag ska jag till exempel träffa en socialdemokratisk skolminister som kommer hit till Stockholm. Han är intresserad av valfrihetsrevolutionen. Det är bara här i Stockholm och i Sverige som Socialdemokraterna backar in i framtiden genom att först vara emot all valfrihet och sedan sakna kraft att ta bort den när man väl hamnar i majoritet själv.

I politiken måste man också våga prioritera. Det kan inte vara så att varje generation politiker bara lägger på nya lager av åtaganden utan att våga ifrågasätta de gamla. Vi måste hela tiden ifrågasätta inte minst byråkratin om vi ska lyckas anpassa den kommunala verksamheten till nya krav. Om vi inte ständigt vågar ompröva gamla beslut och utgifter så kommer vi snart att ha en kommunalskatt som är närmare 50 än 30 procent, och det kommer ingen medborgare att acceptera. Därmed yrkar jag bifall till förslaget till budget för 2007.

Anförande nr 4

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Hej, alla stockholmare! Vi kan nu ta upp potatis i december månad på Ekerö. Det är en tydlig och märkbar följd av växthuseffekten. Det extrema klimatet kostar i mänskligt lidande och i krassa pengar. Potatisen är en liten effekt som kan tyckas positiv. Men det är inte positivt med orkaner som Katrina, översvämningar som förstör byar och städer, heta somrar så att äldre i Paris dör eller att vår största syrekälla, plankton i haven, minskar. Växthuseffekten är en överlevnadsfråga och den största solidaritetsfrågan i världen. Tar vi inte ansvar för miljön och för klimatfrågan så kommer vi inte att ha en ekonomisk utveckling.

Berör växthuseffekten Stockholm, och betyder det något vad vi gör här? Ja, det gör det, fast det verkar inte den borgerliga majoriteten tycka. I Stockholm skulle en modern klimatpolitik innebära följande:

Det är lätt att åka biogasbåt, tunnelbana eller spårvagn till jobbet. Alla hushåll har en egen elmätare, energismarta produkter och energismart uppvärmning. Husbybadet och Eriksdalshallen värms upp av solpaneler. Transporterna i kommunen samordnas och tekniken säljs till andra städer. Luften blir bättre för att lastbilarna inte längre kör in i Stockholms city, utan varorna lastas om till eldrivna och biogasdrivna fordon. Barnen kan röra sig säkrare i staden. Både människorna och kommunen sparar pengar på att Stockholm ställer om till att vara en hållbar stad. Miljöföretagen blomstrar. Hela staden, och inte bara Hammarby Sjöstad, är ett föredöme för resten av världen.

Ni i den borgerliga majoriteten struntar i klimatfrågan. Ert miljöborgarråd och även ert finansborgarråd säger att tillväxten ska styra över miljöpolitiken. Bara de nya vägarna som ni vill bygga ökar Stockholms koldioxidutsläpp med 200 000 ton per år. Det motsvarar utsläppen från en hel stad av Nyköpings storlek.

Miljöminister Andreas Carlgren har förklarat bristen på en borgerlig klimatpolitik med tidsbrist. Regeringen har haft fullt upp. Men här i Stockholm har ni inte haft tidsbrist. Ni har haft tid. Ni har lagt ned mycket tid på nedrustning av Stockholms klimat- och miljöarbete.

Har vi en offensiv miljö- och klimatpolitik så får vi hållbara jobb. Även de traditionella jobben i Stockholm, de som handlar om att ta hand om människor, måste moderniseras och utvecklas. Vi behöver kortare arbetstid och friår. I dagens hemtjänst skulle de äldre få bättre vård och personalen må bättre med kortare arbetstid enligt tre-tre-modellen. Samma möjlighet ska alla inom äldreomsorgen få med vår budget.

En modern arbetsmarknad får inte ha diskriminering. Diskriminering är kränkande och utanförskap är improduktivt. Det går inte att bygga eller ombilda bort segregationen. Staden behöver ta ett större ansvar för att motverka alla former av diskriminering, bland annat genom en nämnd för lika rättigheter och antidiskrimineringstester. Man måste se till att den egna verksamheten inte diskriminerar. Man måste förändra strukturer som utesluter.

Det finns ett stort behov av sfi i Stockholm. Vi är det parti som satsar mest på sfi:n för nästa år. Förorten får 2 miljarder kronor för rent praktiska förbättringar i den slitna boendemiljön och för energieffektiviseringar i främst miljonprogramsområden.

Barnen har inga andra rättigheter än dem som vi vuxna ger dem. Barnen glöms lätt bort, för de har ingen rösträtt. Vi måste ge barn en miljö där de kan leka, andas frisk luft och bada i rent vatten och där det finns vuxna som har tid med dem. Vi satsar mycket resurser på att Stockholm ska bli den barnvänligaste staden. Det måste man börja med redan i planeringen när man bygger bostäder.

Skolan är elevernas arbetsplats, och de ska ha inflytande över sin arbetsmiljö. Vi vill ha mer elevinflytande och fler styrelser med elevmajoritet. Globala gymnasiet, som är en modern skola med ett nytt arbetssätt, får inte fortsätta med sitt elevinflytande enligt borgarna. Hur får man människor att växa? Inte är det genom borgarnas betyg och bestraffningar, utan genom förtroende, eget ansvar och tydlighet. Det är bra med mer pengar till skolan, men ni borde också visa hänsyn till var behoven finns.

Jag hoppas att majoriteten kommer att ge oss svar på våra frågor under denna tvådagarsdebatt. Om ni känner behov av ett mellanmål så kom till Miljöpartiets kansli och köp rättvisemärkt och kravmärkt choklad, nötter och lite annat till självkostnadspris! Ni är hjärtligt välkomna. Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till budget.

Anförande nr 5

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige och alla stockholmare – ni som är här och ni som sitter hemma och lyssnar! Vi i Vänstern hade för några år sedan en partiledare som introducerade köksbordet som en samlingspunkt för det politiska samtalet. Jag har fortfarande kvar drömmen om att det politiska samtalet ska finnas i vardagen – att det ska föras runt alla våra köksbord.

Men nu försöker högern att göra köksbordet till sitt. Då blir det inte längre ett bord för viktiga samtal utan ett bord i styrelserummet där man sitter och räknar på vad man kan tjäna på de kommunala verksamheterna. Det blir ett tjugigt middagsbord där vi ska sitta och räkna ut vilket som är det billigaste elbolaget och hur vi ska fixa den

mest förmånliga pensionsförsäkringen eller läsa hundratals broschyrer för att hitta den rätta elitskolan till våra barn.

Ordförande, fullmäktige! Det finns en sak som vi är överens om i den här salen från höger till vänster. Det är att Stockholms ekonomi är god. Men vi är helt oense om hur vi ska använda våra pengar och hur vi ska använda vårt överskott. Ni vill sänka skatten. Vi tycker att de 465 miljoner som skattesänkningen kostar behövs för att minska skillnaderna mellan fattiga och rika i vår stad. Genom ett så kallat bokslutsöverskott har vi 4 miljarder extra som vi kan använda under den här mandatperioden.

Flera av de infrastruktursatsningar som alliansen föreslår är bra. Men vi, ordförande och fullmäktige, tycker att människor är viktigare än vägar. Därför säger vi: Gör en av miljarderna till en rättvisemiljard! Använd pengarna till att bygga fler bostäder för hemlösa och ytterligare ett kriscentrum för våldshotade kvinnor! Det är viktigare än skattesänkningar. Rena stadens sjöar så att alla stockholmare, oavsett var de bor, kan bada i rent vatten! Ni slaktar hela stadens miljöpolitik!

Ordförande, fullmäktige! Vi tycker att Maria som har jobbat i 20 år i stadens äldreomsorg ska ha högre lön. Ni vill tvinga på henne en F-skattsedel och smita från ert ansvar för att höja de lågavlönade kvinnornas löner i vår stad.

Ordförande, fullmäktige! Det är inte förenligt med en öppen och demokratisk stad att människor ska ha stadsdelsarrest därför att de är fattiga. Därför ska SL-kortet självfallet ingå i normen för ekonomiskt bistånd.

Jag tror på människor och på deras förmåga. Människor ska ha makt och inflytande över sina liv. Därför tycker jag att den ekonomiska och demokratiska nedrustningen av stadsdelsnämnderna är extra sorglig. Att utveckla deltagardemokrati och ge unga och gamla verkligt lokalt inflytande är en utmaning för en modern stad. Det är en sådan modern, rättvis och jämlik stad som vi i Vänsterpartiet vill fortsätta att utveckla Stockholm till.

För oss är demokrati att man är med och bestämmer hur äldreomsorgen ska utvecklas. Demokrati är inte att få information om dagens rätt på äldreboendet via Internet. För oss är demokrati rätten för hyresgästerna att vara med och bestämma över sitt boende. För er innebär valfriheten en press att ta lån för att köpa sig en lägenhet om man bor i förorten eller friheten att tjäna pengar på sin granne om man bor i innerstaden, där de verkliga klippen kan göras. I en dynamisk stad sker förändringar hela tiden. Där behövs hyresrätter så att människor kan vara fria och flytta in, flytta ut och byta till större och mindre lägenheter utan att behöva oroa sig för lån och räntor. Hyresrätter behövs för att vanliga människor ska kunna bo i stan.

I vårt demokratiska Stockholm ska det finnas plats för alla. Brist på pengar ska inte vara ett hinder för att röra sig överallt och ta del av den fantastiska kultur och alla de aktiviteter som Stockholm bjuder på. Alla ska känna att det är deras stad. Men i det Stockholm som ni i majoriteten håller på att bygga upp finns det murar mellan stadsdelarna. De fattiga sätts i stadsdelsarrest. Så blir det, ordförande och fullmäktige, om det är de som sitter vid de tjusiga middagsborden som bestämmer medan andra sitter maktlösa vid sina köksbord.

Ordförande och fullmäktige! Vi har tagit fram en budget som bygger på rättvisa, välfärd och jämställdhet. Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets budget för 2007 i Stockholms stad.

Anförande nr 6

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Jag fick precis som du, Kristina, ett telefonsamtal strax efter valet. När jag svarade hörde jag en röst i andra änden som sade: Va – svarar du själv? Då har alltså alliansen vunnit!

Stockholmarna vädrar morgonluft och har genom ett tydligt valresultat med bred majoritet visat vilken politik de vill ska gälla. Genom att ge alliansen sitt förtroende har de sagt att de tror att vi kan se till att det blir fler jobb, att valfriheten ökar och att de vill vara med och påverka sin egen vardag.

Det går bra för Stockholm. Stockholm växer. Fler människor vill flytta hit och bo och arbeta här. Vi ska se till att de ska få den service som de efterfrågar. Den uppåtgående spiralen ger fler jobb och minskar andelen människor som hittills har tyngts av arbetslöshet och bidragsberoende. Fler människor får arbete. Det ökar stadens skatteintäkter, och resurser frigörs till våra verksamheter. Vi ger en del av skatteintäkterna tillbaka till stockholmarna. Vi ger människor större makt att påverka sin vardag. Vi tror att stockholmarna både vill och kan fatta egna beslut. Det är det som är den avgörande skillnaden. Vi vill ge större framtidstro genom egenmakt.

Den socialistiska oppositionen har inte tilltro till enskilda människor. Höga skatter fräntar människor makten att styra över en stor del av sin vardag. Dess medvetna politik har tvingat många människor att bli beroende av samhället, staten och kommunen. Hellre ganska höga skatter och stöd av socialbidrag än lägre skatter och mer pengar i den egna plånboken, menar man. Vi ger stockholmarna större möjlighet att själva välja vad de egna pengarna ska användas till.

Förbättrade livsvillkor för barn och äldre är Kristdemokraternas viktigaste prioritering. Vi vill ha mer tid för barnen, men också mer tid för de äldre. Staden ska bli Sveriges bästa kommun när det gäller valfrihet, omsorg och livskvalitet för både barn och äldre. Hand i hand med ökad valfrihet går ett ökat kvalitetsarbete. Familjer ska i större utsträckning få välja barnomsorg. Med vårdnadsbidrag som en möjlighet når valfriheten ända till det omtalade köksbordet. Ivriga småbarnsföräldrar ringer och vill veta när vårdnadsbidraget ska införas och om vi kan påskynda processen. Vi lovar att fortsätta att driva på för att det ska komma i gång så snart som möjligt både här i Stockholm och i hela landet.

Valfriheten ska gälla hela livet, också när man har passerat 65. Den budget vi presenterar kommer att göra skillnad. Många äldre hör av sig. De är glada över att servicehus ska finnas kvar i den mångfald av boendeformer som vi kommer att erbjuda. Då ska Elsa, 85 år, inte längre behöva skicka sina vykort skrivna med darrig handstil och berätta om sin ensamhet på dagarna och ångesten på nätterna. Nej, äldre ska behandlas med respekt och värdighet. Runtom många av våra äldre finns de anhängiga – dessa vardagshjältar. De ska särskilt känna vårt stöd. Vi ska se till deras slit och ge stöd utifrån en mycket mer flexibel syn.

Stockholms stad ska sjuda av liv genom många olika utförare. Vi vill se en större mångfald, ökad kvalitet och valfrihet. Det är positivt med konkurrens. Frivilligorganisationernas engagemang ska tas till vara på ett mycket bättre sätt. De ska känna stöd. Senior- och väntjänst ska blomstra runtom i hela staden. Det civila samhället där vi alla finns med ska uppmuntras att ta ett större ansvar.

Därmed, herr ordförande, yrkar jag bifall till det borgerliga budgetförslaget.

Anförande nr 7

P e r A n k e r s j ö (c): Herr ordförande! Fullmäktiges ledamöter! Det är första gången jag står här. Det är en härlig känsla! Det är åtta år sedan Centerpartiet satt här i kommunfullmäktige senast. På åtta år hinner mycket hända. Mycket hinner hända med Stockholm, med omvärlden och även med Centerpartiet. Vissa saker kommer ni säkert att känna igen hos oss. Vissa saker kommer ni säkert att förfasas över. Vissa saker kanske ni kommer att välkomna. Hur som helst är vi här för att stanna den här gången. Jag kan inte föreställa att någon av mina företrädare har sagt något liknande tidigare.

Budgetprocessen är en utmaning för ett parti som precis har kommit in i kommunfullmäktige. Vi har tyckt att det är viktigt att ha ett eget förslag att rösta på här i fullmäktige. Vi har prioriterat de områden där vi tycker att det finns extra anledning att göra en markering. Jag kommer att återkomma till de områdena senare.

Centerpartiet är i stora delar överens med majoriteten om vilken inriktning Stockholmspolitiken bör ha och vilka förändringar som behöver göras. En stor del av de förslag som presenteras i budgetförslaget har också tagits fram och känns igen från det gemensamma arbete som har funnits på riksplanet inom ramen för Allians för Sverige. Det är skönt att se att det arbete som Centerpartiet har lagt ned där, där vi har varit pådrivande, också kan få effekt här i Stockholmspolitiken.

Centerpartiet kommer i huvudsak att stödja kommunstyrelsens förslag till budget. Vi har däremot en del kritik när det gäller budgetens avsaknad av miljöprofil. Jag skulle också vilja lyfta fram några andra områden i debatten som vi tycker är viktiga.

En viktig utgångspunkt för Centerpartiet är medborgarnas förmåga att fatta egna beslut i sin vardag. Det är fler som har varit inne på det här. Vi anser att uppgiften för oss politiker är att se till att medborgarnas eget beslutsfattande underlättas hemma. De beslut som fattas vid det omtalade köksbordet ska få en verklig innebörd oavsett om det handlar om att välja förskola till barnen, äldreomsorg till mormor eller om ett sådant steg att man vill förändra och äga sitt boende. Vi ser positivt på de förslag som föreligger när det gäller att öka valfriheten med privata alternativ och när det gäller att kunna påverka sin boendeform.

Så mycket som möjligt av den ekonomiska makten ska finnas vid köksbordet. Med ett sådant synsätt är det självklart att man ska sträva efter att inte ta ut mer skattepengar än vad som är absolut nödvändigt. Varje öre som vi tvingar från medborgarnas plånböcker in hit till kommunfullmäktigesalen innebär mindre frihet för medborgarna. Därför anser Centerpartiet att målet för mandatperioden bör vara att sänka skatten så att det gör ordentlig skillnad i medborgarnas plånböcker. Vi ställer

oss bakom skatteuttaget från förra fullmäktigesammanträdet och vi avser också att driva på den utvecklingen under perioden.

En annan viktig utgångspunkt för oss centerpartister är att det ska vara lätt att vara företagare i Stockholm. I Svenskt Näringslivs rankning av kommunerna hamnar Stockholm på en föga smickrande 132:a plats. Det är en förbättring med en plats sedan förra året. I dagarna har näringslivsminister Maud Olofsson initierat ett arbete som går ut på att minska företagens kostnader för statlig byråkrati. Vi tycker i likhet med Svenskt Näringsliv att Stockholms stad har en bit kvar att gå. I kommunstyrelsens budgetförslag finns en del kloka förslag. Men vi förbehåller oss rätten att återkomma till det här senare under mandatperioden.

Jag har lyft fram några frågor där vi håller med majoriteten eller kanske till och med vill gå ännu längre. Avslutningsvis, herr ordförande, skulle jag vilja lyfta fram det tydligaste exemplet på varför en centermedverkan skulle ha behövts i budgeten. Det är miljöpolitiken. Vi har ingen naiv inställning baserad på antagandet att miljön automatiskt blir bättre av att man håller pengar på en förvaltning eller startar en massa projekt till höger och vänster. Men vi anser att förslaget som föreligger om att på sikt halvera miljöbudgeten är att gå lite för långt. Vi kommer att återkomma till detta.

Centerpartiet vill att Sverige ska ligga i miljöpolitisk framkant. Precis som vår kollega på riksplanet Andreas Carlgren har vi den ambitionen. Då måste också Stockholm ligga i frontlinjen och inte vara på defensiven.

Med detta sagt yrkar jag bifall till vårt budgetförslag för 2007.

Anförande nr 8

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Detta är en intressant debatt, för den handlar om en grundläggande principiell fråga, nämligen det som jag uttryckte: Vi alla här är valda av stockholmarna för att få deras högsta förtroende att förvalta deras skattepengar på bästa sätt.

Även om vi hade den debatten för tio dagar sedan tycker jag att det förtjänar en diskussion när stockholmarnas skatteutveckling har varit sådan den har varit, beroende på att man har haft en fantastisk löneutveckling. De fyra femtedelar som jobbar i Stockholm har haft en löneökning på 7 procent. Att staden då får in 1,3 miljarder mer i skatt nästa år tycker jag förpliktigar så att vi självfallet måste vara med och betala tillbaka delar av det till dem.

Det tycker inte Socialdemokraterna, utan de tycker att det är orättvist att vi vill ta en tredjedel av den ökningen och ge tillbaka i form av skattesänkning. Samtidigt visar vi ju att vi kan höja kvaliteten på skolan och på gymnasieskolan och i andra verksamheter som vi kommer att återkomma till. Ni säger nej till det här. Ni säger nej till ökad och förbättrad städning, mer belysning, ökad trygghet, fler poliser och allt detta som jag är övertygad om att stockholmarna vill ha. Därutöver lyckas vi samtidigt sänka skatten och ändå ha pengar till det som Carin Jämtin talar om – fler äldre och fler förskolebarn.

Det vore för mig konstigt och omoraliskt att inte kunna lämna tillbaka en tredjedel till stockholmarna om vi samtidigt kan visa de satsningar vi gör. Och visst gör vi besparingar, Carin Jämtin, på lokaler, genom att ha färre nämnduppdrag och annat. Men jag tycker inte att detta är mer än rätt.

När det gäller klimat- och miljöfrågorna kommer vi att återkomma till dem senare under debatten. Men jag måste ändå, utan att apostrofera någon, säga att detta är rätt intressant. Jag tror att vi alla är oroadе över klimatförändringar och över utvecklingen på miljöområdet på många olika sätt. Men ni kan inte på allvar å ena sidan hävda att man ska ha sex timmars arbetsdag och friår, å andra sidan ondgöra er över att vi vill halvera miljöförvaltningen. Detta kan knappast hänga på hur många anställda miljöförvaltningen har. Det är inte det som påverkar koldioxidutsläppen och orsakar andra oroande faktorer i vårt samhälle.

Självfallet sker det som vi vill göra för miljön och den utveckling som för miljöfrågorna framåt ute på företagen. Det är den utveckling som finns i riktning mot bränslesnålare bilar och miljövänligare bränslen. Detta sker inte på miljöförvaltningen utan det sker som en följd av tillväxt i företagen så att man kan satsa mer på teknikutveckling och forskning.

Herr ordförande! Jag ber återigen att få yrka bifall till vår budget, och jag blir häpen över hur en del partier resonerar.

Anförande nr 9

Borgarrådet R u w a i d a (mp): När det gäller miljöfrågorna är det ganska uppenbart att Kristina Axén Olin är totalt ointresserad och även väldigt okunnig. Miljöföretag i Stockholm har faktiskt redan börjat klaga. Varför tror du över huvud taget att man har börjat ta fram bilar som går på etanol och att vi har fler miljöbilar i dag? Det handlar om politik. Det är en politik som majoriteten under den förra mandatperioden i regeringen men också kommuner har bedrivit som har drivit fram miljöutvecklingen.

Det verkar som att Kristina Axén Olin tror att frågan om miljöteknik bara är en fråga om att företagen själva agerar på marknaden. Kommunen är en stor och viktig faktor. Den beställer till exempel produkter. Den har egen rening. Den kan välja att satsa på att ställa krav som gör att företagen tar fram de produkter som man ställer krav på. Men det verkar inte vara någonting som Kristina Axén Olin tycker är intressant eller viktigt.

Anförande nr 10

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Självfallet kan man påverka saker med politiska beslut. Men först och främst måste inte alla politiska beslut kosta pengar. Man kan faktiskt fatta politiska beslut som styr verksamheter på olika sätt utan att för den sakens skull avsätta pengar här.

Du pratar om miljöbilar. Visst är det fantastiskt med miljöbilar, och visst är det roligt att se att alltfler köper sådana. Men inte är det en anställd på miljöförvaltningen i

Stockholm som har utvecklat miljöbilen, utan det har skett någon annanstans – utan kommunala skattepengar.

Anförande nr 11

Borgarrådet J ä m t i n (s): Herr ordförande! Det är intressant att lyssna på Kristina. Vi kan räkna på lite olika sätt. Det ligger en bok på våra bord där det står Plus minus noll – politikernas ekonomibok. Det känns lite som att majoriteten bara pratar om pluset och inte om minuset. Jag förstår inte hur besparingar på lokaler i förskolan kan vara annat än på dem som barnen finns i. Jag förstår inte hur besparingar på lokaler i skolan kan vara annat än på dem man har fritids i eller undervisar i. Administrativa lokaler har vi inte för många av i den här staden.

Därför kommer besparingarna också att leda till besparingar i själva verksamheterna. Sanningen är att vi lägger mer pengar på verksamheterna. Men det är ni som styr, och det är därför ni som borde ta ansvaret för detta.

Jag har en fråga. Den ligger helt i linje med moderat politik. Ni lovade i valrörelsen en fem dagars jobbgaranti. Alla skulle få jobb med avtalsenlig lön. Detta löfte återfinner inte jag. Men kanske ligger det i linje med det som sades tidigare; människor ska ut i F-skattesedeltillvaro eller ha sitt alldeles egna lilla kollektivavtal med arbetsgivare som självfallet inte är ett kollektivavtal utan någonting annat. Min fråga är: Hur har ni tänkt er att leva upp till fem dagars jobbgaranti?

Anförande nr 12

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Det gör vi genom att bland annat samverka med andra myndigheter och genom att skapa tre jobbtorg, som Ulf Kristersson säkert kommer att återkomma till både i morgon och längre fram.

Men visst är det viktigt att fler börjar jobba. Det är en av Stockholms absolut största utmaningar. Integrationsfrågorna som är så intimt sammanknippade med jobbfrågan är naturligtvis de viktigaste frågorna av alla. Vi har ett stort bekymmer i dag med att var femte stockholmare inte jobbar.

Jag kan ändå inte förstå hur detta går ihop med det som Carin Jämtin säger om att man inte skulle kunna sänka skatten och samtidigt satsa på kvalitet. Vi har ju bevisat det. Vi lägger 600 miljoner mer på verksamheterna. Vi ökar kvaliteten och vi höjer skolpengen med 7 procent. Ni föreslår 1 000 fler äldreplatser, Carin Jämtin. Men det återfinns inte ens en enda en i budgeten. Ni ska tydligen ha 1 000 fler äldreomsorgsplatser som inte kostar ett enda korvöre. Det är också intressant. Jag är övertygad om att det går att både skapa möjligheter att sänka skatten och att samtidigt öka kvaliteten och minska på lokaler, administration och politiska uppdrag. Men det kan vi fortsätta att diskutera nu i två dygn till.

Anförande nr 13

Borgarrådet L i v h (v): Kristina! Vi har Sveriges näst lägsta kommunalskatt. Nu har vi ett läge där vi har anställda i vår stad som tjänar oförsämrat dåligt – 15 000 i månaden för tunga vårdjobb – där ni gör nedskärningar inom socialtjänsten och där

ni inte låter de fattigaste åka med tunnelbanan. Hur kan du försvara att ni i det läget använder pengarna till att sänka skatten i stället för att satsa på dem som har det sämst? Jag tycker att det är oförskämt.

Anförande nr 14

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Förhoppningsvis ska vi inte ha den arbetslöshet som vi har efter en socialdemokratisk regering under decennier och efter socialdemokratiskt styre i den här staden.

Men det var inte det som jag framför allt skulle säga. Jag vet inte hur Ann-Margarethe Livh kan ondöra sig över de låga lönerna i Stockholm och samtidigt anklaga oss för att vilja sänka skatten. Är det några som gynnas av att vi sänker skatten så är det låginkomsttagarna. Det är inte vi borgarråd som tjänar ofantliga summor. För oss blir det ganska marginella pengar; det håller jag med om. Men om vi genom en borgerlig regering och genom att sänka kommunalskatten i Stockholm kommer att sänka skatten med mer än 1 000 kronor för den låginkomsttagare som du pratar om – vad kan då vara bättre än att stå här och ondöra sig över att vi vill sänka skatten med över 1 000 kronor för låginkomsttagarna?

Anförande nr 15

Borgarrådet J ä m t i n (s): Det vi debatterar de här dagarna är det närmaste årets budget. Men det är också hur vi ska bygga ett starkt Stockholm för framtiden. Det ska vara ett starkt Stockholm för framtiden där vi har en bra utbildning för dem som går i grundskolan men också för dem som går på sfi och för dem som går i vuxenutbildningen. Arbetsmarknadspolitiska åtgärder är en urviktig del i detta. I majoritetens budget är de i princip borta.

I vår budget finns det arbetsmarknadspolitiska åtgärder kvar. Det beror självklart inte på att vi inte delar bilden av att Stockholm är på väg åt rätt håll. Tvärtom beror det på att vi ska hjälpa till att se till att alla i den här staden har en möjlighet att ta de jobb som nu håller på att komma. Vi tror på framtiden och därför, återigen, satsar vi också på miljön i vår budget.

Kristina! Det har inte varit decennier av socialdemokratiskt styre i den här staden. Det har bytts majoriteter ganska ofta. Den förra majoritetsperioden var första gången som en majoritet höll ihop under en hel majoritetsperiod. Det är nog en av anledningarna till att vi har en så god ekonomisk situation i den här staden.

Jag vill kommentera några saker som är lite märkliga. Det ena är synen på bidrag. Vårnadsbidrag är okej, men socialbidrag är tydligen inte okej. Frihet innebär visst minskad skatt med 70–75 kronor om man tjänar ungefär 20 000 kronor. I stället får man betala höjda avgifter. Hur skapar man frihet? Hur avstår man från att betala den tolfte månadens dagisavgift? Jag vet inte. I mina ögon skulle det vara olagligt för en barnfamilj att välja att inte betala den tolfte månaden.

Välfärdspolitik och fördelningspolitik handlar om att vi genom politiska beslut bestämmer oss för hur vi vill fördela det som är samhällets gemensamma. Självfallet finns det en gräns för samhället. Men jag tror att det viktigaste är att vi ser till att få

med oss hela samhället. Det viktigaste är hur vi jobbar för att de som i dag står längst från arbetsmarknaden, de som har det svårast i skolan och de som vill ha stöd på olika sätt runtomkring också kan få det. Därför bygger vårt budgetförslag på en bibehållen skattesats.

Avslutningsvis vill jag säga att det är glädjande att också Moderaterna har kommit fram till att vi som politiker är medborgarnas företrädare och ingenting annat. Vi har ett stort ansvar att förvalta det ansvar och det fina förtroende vi har fått. Vi måste hjälpas åt att göra det bästa av de skattemedel som kommer in. Men det är också lite konstigt att det yttersta beviset för detta är att man vill skära ned antalet förtroendevalda, minska antalet politiska poster och flytta besluten längre från medborgarna genom att ha färre stadsdelsnämnder. Man flyttar alltså besluten längre från det som Kristina kallar för köksbordsdiskussionen. Detta gör man trots att det finns flera utredningar som visar att det är både ekonomiskt och demokratiskt klokt med fler stadsdelsnämnder närmare medborgarna.

Anförande nr 16

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag kan hålla med om att det inte blir några astronomiska summor om man bara sänker kommunalskatten. Det innebär ungefär 150 kronor mer för en medelinkomstfamilj i Stockholm i månaden. Det är klart att det ändå blir några tusenlappar per år, och dessutom måste man lägga till den skattesänkning vi gör på riksnivå, framför allt på inkomstsidan, för dem som arbetar och som faktiskt innebär 1 000 kronor i månaden. Då kommer det verkligen att märkas en skillnad framförallt för låginkomsttagarna att vi har en borgerlig regering och även borgerligt styre i det här huset.

Sedan ska Per Ankersjö och jag och andra anstränga oss för att sänka kommunalskatten ännu mer, men det får vi återkomma till i nästa budgetdebatt.

Men det som gör mig häpen är att du liksom negligerar detta med att arbetslösheten är ett så stort problem. Man måste väl även om socialdemokrat erkänna att det är ett bekymmer att var femte stockholmare faktiskt inte går till arbete i dag, utan är sjukpensionerad eller sjukskriven eller är arbetslös. Vi tycker att det viktigaste av allt är att de personer som faktiskt är arbetslösa inte ska ha socialbidrag, utan de ska ha ett arbete.

Anförande nr 17

Borgarrådet J ä m t i n (s): Ordförande, fullmäktige! Vi kommer under den här mandatperioden att få ägna oss åt massor med matematiska övningar om vem som tjänar på vilka skattesänkningar och var. Men det är så att när man ökar avgifterna till a-kassan, ökar avgifterna på dagis och en massa andra saker får de som ni ibland kallar för vanligt folk, medelinkomsttagare, de som har lite kärvat i samhället höjda utgifter. I slutändan blir det inte ett plus utan i många fall bland dem som är de lägst avlönade i samhället ett minus i stället.

Sedan tycker jag inte att det är ett bevis för att man negligerar arbetslösheten att vi vill behålla de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. I min värld är det precis det omvända. Vi ser att många människor fortfarande i vår stad och i vårt land behöver

hjälp och stöd, utbildning eller någonting annat för att komma in på arbetsmarknaden och göra det som de vill och kan för vår gemensamma nytta. Arbete är det som alla människor vill finna sig i när de är vuxna. Vi finns till för att bland annat hjälpa dem att komma dit.

Anförande nr 18

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är intressant hur man kan oja sig över dessa 30 ören. I det ena fallet är det alldeles för lite, det ger ingenting i den egna plånboken, i det andra påverkar det stadens ekonomi så att allting står och faller med en skattesänkning.

Det intressanta är att före detta statsrådet Carin Jämtins partikolleger i riksdagen för några år sedan införde maxtaxa på dagis. Det var mumma för höginkomsttagarna, vill jag säga. Det var flera tusen kronor i månaden i lägre taxa på dagis men medförde stora kostnader för kommunen som inte längre fick in de här avgifterna som man hade haft möjlighet att påverka. När man pratar om avgiftsfria månader på dagis måste jag säga att verksamheten ju pågår hela året. Det är en verksamhet som alla har glädje av, många utnyttjar också verksamheten hela året. Det är väl inget märkligt att man betalar för alla månaderna.

Och vårdnadsbidraget: I den stressade tillvaro som många småbarnsföräldrar i dag lever i ger det en möjlighet att få lite mer tid tillsammans med sina barn under en begränsad tid, i jämförelse med socialbidragen som många är beroende av år ut och år in.

Anförande nr 19

Borgarrådet J ä m t i n (s): Ordförande, fullmäktige! Många utredningar och undersökningar i världen har visat att Sverige är världens bästa land att vara barn i, men det är också världens bästa land att vara mamma i. Det beror på den väl utbyggda föräldraförsäkringen, den goda kvaliteten i förskolan och de i många fall jämställda männen, även om det finns en del kvar där att göra.

Jag vill bara påminna Ewa Samuelsson om historien. När vi införde maxtaxan var det utifrån den låginkomstutredning som LO hade gjort och som visade att den bästa fördelningspolitiska insats vi kunde göra för en LO-familj med låg inkomst var just att införa en maxtaxa på dagis. Det ser man också när det gäller de fördelningspolitiska effekterna av maxtaxan. Jag tycker att vi ska vara stolta över att den är införd.

Däremot kan man också på många ställen visa att vårdnadsbidraget låser in dem som redan har en låg inkomst, inte i en valfrihet utan i en ovalfrihet av att tvingas vara hemma i de fall man inte vill det, i stället för att skicka sina barn till en väl utbyggd och god förskola. Självklart ska människor kunna vara länge hemma med sina barn, och därför är jag stolt över den svenska föräldraförsäkringen.

Anförande nr 20

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Maxtaxereformen innebar ju framför allt att människor med höga inkomster och medelinkomsttagare fick ett

rejält tillskott i kassan. Det pratas rätt sällan om att den svenska förskolan också dränerades på pengar. Jag måste säga att jag tycker precis som det förra skolborgarrådet, att prioritera att helt ta bort avgifterna i förskolan enbart gynnar dem som redan har det väldigt gott ställt. Det gynnar inte dem som har låga inkomster, för de betalar inte heller i dag fulla avgifter.

Men då är det också så att vi har beslutat att införa avgift för tolv månader, och det beror på att vi också har kostnader för den tolfte månaden. Vi betalar för lokalen, vi betalar för personalen, den ska väl ha semester, tänker jag. Jag undrar hur Carin Jämtin gör när hon åker på semester. Slutar du betala räntor för dina lån? Slutar du betala hyran för den månad som du är på semester? Det är det som det innebär med en förskola med var tolfte månad avgiftsfri.

Anförande nr 21

Borgarrådet J ä m t i n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag har två korta kommentarer. Under förra mandatperioden satsade vi oerhörda resurser på förskolan, minskade barngrupperna, ökade personaltätheten. Det är vi väldigt stolta över i den avgångna majoriteten.

Vi hade velat fortsätta att satsa på förskolan, eftersom vi vet hur duktig personalen är och vet hur viktig förskolan är för barnen.

Jag ska göra en randreplik till Lotta Edholm. Det vi diskuterar här är inte om vi ska ha en avgiftsfri förskola. Det är ert förslag om att återinföra tolv månaders betalningsperiod i stället för att ha kvar den avgiftsfria månaden i förskolan. Det är det vi diskuterar, det är ert förslag vi förhåller oss till.

Anförande nr 22

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag sade tidigare att politik ofta handlar om att prioritera. Det som verkligen är förvånande med Socialdemokraternas alternativa budget är den totala avsaknaden av just prioriteringar. Man antar inte de besparingar som vi föreslår men föreslår nästan inga satsningar på någonting alls. Klarar man inte av att göra några besparingar har man heller inte möjlighet att satsa på de områden som är viktiga.

Det finns två stora besparingar såvitt jag kan se. För det första lägger man ned konsumentnämnden, och det är väl alldeles utmärkt. Den borde aldrig ha startats i den här staden. Så vägrar man att instämma i detta att läsning är viktigt. Någon lässatsning ska vi absolut inte ha i den här staden, menar man.

Det var två prioriteringar, kan man säga. Däremot gör man inga som helst prioriteringar när det gäller lokaler eller administration. Självklart finns det tomma lokaler i den här staden eller lokaler som inte används på ett tillräckligt sätt. Socialdemokraterna begärde själva fram under förra mandatperioden rapporter om lokalanvändningen som visar att alla lokaler inte utnyttjas på ett optimalt sätt. Därför kan man spara där.

Jag skulle vilja påminna den här församlingen om de besparingar som faktiskt gjordes under förra mandatperioden. Kommer ni ihåg när alla besparingar skulle hämtas hem på energikostnader? Detta skedde samtidigt som elpriserna rakade i höjden på ett sällan skådat sätt. Det var lite svårt att hämta hem de besparingarna på just energikostnaderna. Det blev på lokaler och administration som alltid. Eller kommer ni ihåg det år då vi skulle spara alla pengarna på konsulter? Jag vet att vi i utbildningsnämnden letade under skrivborden och i papperskorgen men vi hittade aldrig de konsulterna, för de fanns naturligtvis inte, utan det vara bara ett sätt att hämta hem vanliga hederliga besparingar som man alltid måste göra i den här staden.

Det slutgiltiga, det som vi ser av Socialdemokraternas prioriteringspolitik, är att vi absolut inte ska satsa på läsning för småbarnen i den här staden.

Anförande nr 23

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Det jag tycker är väldigt viktigt när det gäller skolan och som jag tror att vi alla är överens om är att vi bör satsa mer på skolan. Vi lägger alla mer pengar på skolan. Alla tycker vi att skolan behöver utvecklas, vi behöver göra mer.

Vad jag inte förstår är att man från majoritetens sida inte verkar läsa Skolverkets rapporter, som bland annat säger att när det gäller skolan bör man satsa på dem som har svårast att klara av skolan. Det är barnen till lågutbildade, det är barnen till dem som har lägre inkomster och som faktiskt har svårt att klara av skolan. Varför satsar ni inte mer på de områdena, på de eleverna som har större behov? Varför smetar ni så att säga pengarna rakt över hela staden? Det är inte bra, och det kommer inte att ge något resultat.

Varför är ni också emot elevinflytande? Varför tänker ni förstöra styrelser med elevmajoritet på Globala gymnasiet? Det är ett projekt som fungerar, där eleverna är nöjda och där lärare är nöjda. Varför stoppar ni någonting som folk själva vill ha?

Anförande nr 24

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag vet faktiskt inte vilken budget som Yvonne Ruwaida har läst, men sanningen är att vi öronmärker pengarna till skolan. Det är den stora skillnaden mellan Folkpartiets och Miljöpartiets budget. Vi anser att pengarna till viktiga områden i staden ska gå direkt till de områdena, inte via stadsdelsnämnderna där de bevisligen försvinner.

Den förra majoriteten gjorde på papperet stora satsningar på förskolan. Stora delar av de pengarna hamnade på Agenda 21-samordnare och annat. Man gjorde helt andra prioriteringar ute i stadsdelsnämnderna. Det systemet vill vi ändra på och öronmärka pengarna till skolan och förskolan i stället.

Anförande nr 25

Borgarrådet J ä m t i n (s): Ordförande, fullmäktige! Vi gör, Lotta Edholm, prioriteringar, vi gör alla prioriteringar i våra budgetar. Det är en prioritering att behålla skattenivån. Det leder till att vi satsar mer på verksamheterna än vad

majoriteten gör. Det är vår prioritering. Det ser ut som jag visar. Vi satsar mer på alla verksamheter än vad majoriteten gör.

Det är också en prioritering att hålla ordning i ekonomin på lite större sikt och i lite större mening. Vi är på toppen av en högkonjunktur, och då kan man satsa på verksamheterna, satsa på utbildning, satsa på fortbildning i stället för att med 70 kronor i månaden stimulera köpkraften ytterligare hos svenskarna, även om det självklart är bra med högre lön.

Jag vill göra en annan markering. Hos oss är konsumentfrågorna extremt viktiga. Därför har vi också skrivit in att stadsdelsnämnderna måste kunna jobba bra med konsumentfrågorna för att människor ska ha en möjlighet att äta, handla, välja sitt elbolag eller vad det nu är på ett upplyst sätt. Konsumentfrågor är allt viktigare i en tid då vi alla måste välja. Men prioriteringar har vi gjort, och de prioriteringarna är vi stolta över.

Anförande nr 26

Borgarrådet E d h o l m (fp): Prioriteringen är tydligen att prioritera allt, kan man säga. Man prioriterar administration, man prioriterar lokaler, man prioriterar konsumentverksamhet och byråkrati. Jag kan fortfarande konstatera att nästan det enda som man inte prioriterar är en lässatsning för småbarn.

Anförande nr 27

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Hej alla stockholmare! Jag måste säga att jag tror nog mig kunna tolka det som att Kristina Axén Olin är väldigt kritisk eller väldigt negativ till arbetstidsförkortning och friår. Jag har en direkt fråga till finansborgarrådet: Har du till exempel besökt Dalens hemtjänst och träffat personalen där, träffat de äldre som är väldigt nöjda med den förbättrade vård man har fått, personalen som tycker att man har fått ett mänskligare arbetsliv, att man blir mer effektiv under sin arbetstid? Att införa arbetstidsförkortning i all äldreomsorg i Stockholm är ingen stor kostnad. Det kostar 60 miljoner kronor att göra det inom äldreomsorgen enligt tre-tre-modellen. Det är väldigt effektivt.

Jag ser att nu pratar Kristina Axén Olin med Ewa Samuelsson och försöker kanske få lite råd, men jag hoppas att Kristina Axén Olin själv har varit på besök. Har du till exempel träffat friårstagare eller friårsvikarier? Ett friårsvikariat är det mest effektiva sättet för en arbetslös att få ett jobb om man har varit långtidsarbetslös. Man får en reell lön, man ersätter en person på riktigt och man får en arbetslivserfarenhet som innebär att man faktiskt kommer att kunna få andra jobb.

När det gäller miljöfrågorna är det uppenbart att finansborgarrådet är totalt ointresserad. I inledningsanförandet och i de debattartiklar som jag har läst av Kristina Axén Olin nämner man inte miljöfrågorna eller konsumentfrågorna, inte frågor som handlar om luftpartiklar, som handlar om miljön här ute i vattnet eller som handlar om klimatfrågan. Det är så uppenbart att man tror att miljöfrågor, konsumentfrågor och klimatfrågan bara är någonting som ska skötas av marknaden själv. Men miljöföretagen i Stockholm har under 2005 och 2006 haft en extrem tillväxt på grund

av den politik som har förts. De börjar klaga. Miljötekniken kräver att man tar politiskt ansvar från kommunen, från staten men också av oss som individer.

Nu har jag läst av Axén Olin att klimat är lika med vädret och svårt att påverka som enskild människa eller kommun och att klimatfrågan fortfarande är väldigt omstridd fråga bland klimatexperterna. Ingen vet med säkerhet om människan håller på att skapa ett långsiktigt varmare klimat. Är det så att Kristina Axén Olin fortfarande anser att det kommuner och individer gör är av betydelse och att klimatfrågan är en fråga som inte är vetenskapligt bevisad?

Anförande nr 28

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte riktigt vad Yvonne Ruwaida har läst för någonting, jag känner inte riktigt igen det. Men vi kan väl titta på det sedan.

Jag tycker att klimatfrågorna är oerhört viktiga, och självklart kan vi som enskilda medborgare också påverka. Men det jag menar och vänder mig emot är att ni hela tiden med emfas talar om våra nedskärningar på miljöförvaltningen som någonting som visar att de borgerliga partierna inte har en miljöpolitik. Det är inte där det sitter utan snarare, precis som Yvonne Ruwaida faktiskt frågar mig om, hos enskilda personer, tillväxten, teknikutvecklingen, företagsutvecklingen och mycket annat som är viktigt när det gäller just miljöfrågor.

Då skulle jag vilja fråga dig, Yvonne Ruwaida, eftersom du säkert har läst mycket om partikelhalten bland annat vid Hornsgatan där vi har stora problem: Varför stöder ni inte vårt förslag som att spola gatorna, som en del forskare säger är det absolut bästa sättet att få ned partikelhalten i luften? Det finns inget som är så effektivt som att spola bort partiklarna, vilket vore bra för allergiker och alla andra också.

Jo, Yvonne Ruwaida, jag var faktiskt och startade tre-tre-försöken i Dalens sjukhem när jag var ordförande i Enskede-Årsta stadsdelsnämnd, så jag vet precis vad det innebär. Det finns för- och nackdelar med det. Men Kiruna, som var en av de första som startade med en förkortad arbetstid har, som du säkert känner till det, avslutat med det därför att det gav för liten effekt mot vad det kostade.

Jag har träffat dem som har haft friår. Visst inser jag att de är lyckliga. En medarbetare i vårt kansli är sådan till exempel som har haft ett friår. Men vad kostar det inte samhället och vad får det för effekter? Vore det inte bättre att lägga de pengarna på att göra fler människor lyckligare och på att sänka skatterna, se till att människorna kunde få större fritid i stället och få fler som har ett arbete? Det undrar jag.

Anförande nr 29

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag tror inte att människor blir lyckligare om man sänker skatten. Man blir lycklig för att man har en bra livskvalitet, att man har en frisk miljö att leva i, att man har en valfrihet i sitt liv. Att på Hornsgatan inte kunna välja bort den dåliga luften – är det valfrihet enligt Kristina Axén Olin? Är det valfrihet att vattenmiljön är för dålig för att man ska kunna bada, Kristina Axén Olin?

När det gäller vilken värld vi ska leva i måste man ta ett miljö- och klimatansvar. Frågan om partiklarna ska jag svara direkt på. Det har testats med spolning, men det har inte visat sig vara tillräckligt effektiv jämfört till exempel med att minska dubbdäcksanvändningen. Det är ett projekt som ni vill sluta med.

Du hänvisar hela tiden till att det inte betyder någonting att halvera miljöförvaltningen. Självklart betyder det någonting. Men ni gör så mycket annat, säger ni. Ni stoppar upphandlingen av biogasbåtar. Stockholm ska inte ta ansvar för kollektivtrafik, inte ha det biogasprojekt som var planerat tillsammans med landstinget och SL och som skulle ha varit en jättebra sak för Stockholm. Det finns otroligt mycket att göra. Miljöteknikföretagen kommer säkert att banka på er dörr. Jag vädjar: Försök att lyssna lite grann.

Anförande nr 30

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle vilja tipsa Kristina om att ta kontakt med Kommunal i Kiruna. De har nämligen alla de undersökningar som visar att arbetsmiljön förbättrade, sjukfrånvaron minskade och långtidsarbetslösheten sjönk i Kiruna, men när det blev en ny majoritet i Kiruna kommun valde man att sänka skatten och sluta med arbetstidsförkortningsprojektet, som var så lyckat.

Jag skulle också vilja ta upp det som Lotta nämnde förut om den kille som får åka ut till rymden. Visst, det är jättekul att en stockholmare får resa ut till rymden. Han måste vara i den åldern att han är ett resultat av den så kallade flumskolan, som ni hela tiden pratar om. Men, Lotta, de flesta av oss är kvar här på jorden, och vi tycker att alla ska ha en möjlighet att utveckla sin begåvning och sin kreativitet.

Därför gör vi prioriteringar. Ni prioriterar ju nedskärningar rakt av i er budget, men vi prioriterar förskolan så att man ska kunna fortsätta att minska barngrupperna och ge alla barn en bra start i livet, inte bara dem som ska tillhöra eliten i det framtida samhället. I stället för er 50-talsskola med kvarsittning, drogtestar och ordningsbetyg vill vi fortsätta med elevdemokratin som har varit så lyckad i Stockholm. Titta på Globala gymnasiet, som Yvonne nämnde alldeles nyss. Eleverna där har vuxit och är nöjda och är nu förtvivlade när de nu ska gå till en gammaldags 50-talsskola.

Vi vill öka föräldrainflytandet, vi vill pröva nya undervisningsmetoder. Vi ger mer resurser till de skolor som faktiskt har störst behov.

Jag vill ta upp skattesänkningen igen. Det är klart att om vi tar bort nästan en halv miljard från vår budget, pengar som behövs, saknas de pengarna, till exempel för att kunna satsa inom socialtjänsten. Men det här med att de som är lågavlönade gynnas av skattesänkningen är inte sant. Om du tjänar 17 000 i månaden får du en skattesänkning på 50 kronor. Som jag sade när vi diskuterade skattesatsen räcker det till ett par påsar chips, inte mer. Men tjänar du 50 000 då du 150 kronor mer i månaden, pengar som du förmodligen inte har någon större nytta av när du har så hög inkomst. Så skattesänkningar ska alltid betalas, och det är de lågavlönade som får betala i form av höjda avgifter och taxor.

Anförande nr 31

Borgarráðet E d h o l m (fp): Kan inte alla åka till rymden, så ska ingen få åka upp i rymden. Det är bara så man kan tolka Ann-Margarethe Livhs inlägg, tycker jag. Att vi har en svensk nu som äntligen får göra detta tycker jag är någonting som är fantastiskt och någonting som vi ska vara oerhört stolta över, vi som stockholmare, vi som svenskar. Äntligen är det en svensk som får åka upp till rymden.

Jag tycker att det är lite deprimerande med den här synen på den skola som finns i dag. Det är så att dagens åttondeklassare kan lika mycket matematik som sjundeklassarna för tio år sedan. På tio år har vi förlorat en hel årskurs i matematikkunskaper. Det, mina vänner, är en konsekvens av att vi har haft en alldeles för flummig skolpolitik.

Anförande nr 32

Borgarráðet L i v h (v): Jag tycker, Lotta, att det var jättekul att den här killen fick åka ut i rymden. Han är väl ett bevis på att den av er förhatliga flumskolan inte var så dålig i alla fall.

Sedan finns det massor av internationell forskning som visar att Sverige ligger väldigt bra till när det gäller undervisning. Det finns undersökningar som visar att de länder som liksom ni vill satsa på elitskolorna med inträdesprov och välja ut elever som ska gå i vissa skolor som är speciellt bra på någonting har ett sämre generellt skolresultat. Det är därför som vi tycker att alla barn ska ha samma möjligheter att utveckla sin begåvning och sin kreativitet. Därför vill vi satsa på hela förskolan på alla barn i skolan och inte bara på några få.

Anförande nr 33

Borgarráðet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Frihet och trygghet är en jättebra kombination – trygghet att veta att du får den barnomsorg och den vård du behöver när du vill ha den och frihet att få pengar i den egna plånboken och själv bestämma hur du vill använda dem.

Ann-Margarethe Livh raljerar över IT-satsningen i vår budget. Men det innebär en ökad trygghet. Det är en trygghetsfråga, och den fråntar på intet sätt oss ansvaret för att se till behovet av verksamhetens personal. Det mänskliga mötet är alltid viktigt. Skattesänkningar för alla är förkastligt enligt Ann-Margarethe, men avgiftssänkningar för en del är det bästa receptet. Nej, ge människor mer pengar i plånboken och låt dem bestämma var de vill lägga de pengarna!

Mer tid för barnen i en stressig tillvaro – kan någon vara emot det? Häromdagen kom en ny redovisning som visar att föräldrar tillbringar väldigt lite tid tillsammans med sina barn. Barnombudsmannen redovisade för några år sedan i en rapport om relationer att barnen sade att de satte familjen allra främst, och då behövs det tid tillsammans. Om man frågar barnen får man andra svar än de som Socialdemokraterna vill höra. Att lägga grunden för en lugnare, mindre stressig start på livet har både det lilla barnet och samhället glädje av. Är man för minskade grupper på dagis är väl vårdnadsbidraget ett bra alternativ.

Anförande nr 34

Borgarrådet L i v h (v): Jag sade inte att vi var emot IT-satsningen. Jag sade att när vi pratar om demokrati räcker det inte med att man via Internet får information om vad som är dagens måltid på äldreboendet.

Du ömmar så mycket för att barn och föräldrar ska ha mer tid tillsammans och då vill jag fråga dig: Varför stöder du då inte förslaget om en förkortad arbetstid som faktiskt gynnar alla, även dem som inte har råd att ta ut vårdnadsbidrag? Hur ska en ensamstående mamma med 17 000 i månaden kunna ta ut vårdnadsbidraget som du tycker är så bra? Tala om det för mig!

Anförande nr 35

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är det som är det fantastiska med vårdnadsbidraget att du kan använda det på det sätt som du själv vill. Du kan använda det till att gå ned i arbetstid. Eller du kan använda det till att ha heltid om du så önskar. Det ger frihet för den enskilda familjen att utnyttja det på det sätt som de själva vill.

Anförande nr 36

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! Vems är köksbordet? Det har diskuterats, och alla partier verkar vilja ha ett eget köksbord. Jag hävdar att köksbordet kanske tillhör Centerpartiet och Thorbjörn Fälldin, men det finns andra som kräver att ha köksbord på annat sätt, och det är ju kul att vi kan ha var sitt köksbord i partierna.

Uppenbarligen är det så att vid Vänsterns köksbord klarar medborgarna inte riktigt av att bedöma vad som är bäst för dem, vilken förskola som barnen ska gå i och vilken äldreomsorg som passar för mormor och morfar och så vidare. I deras verklighetsbeskrivning tvingar man folk att välja. Jag har väldigt svårt att köpa det, men det är kanske där den viktiga skiljelinjen går. Vid vårt köksbord i Centerpartiet är medborgarna i högsta grad kapabla att ta de här besluten. Dessutom är de intresserade av att ta de besluten.

Min treåriga dotter säger till mig mest ofta: Pappa, jag kan själv. Det här är nog en mänsklig instinkt som jag tror att vi ska låta människorna ha kvar och inte ta det ur människorna.

Åter: Jag tycker att det går en skiljelinje i de här två synsätten, och det är bra att den tydliggörs här i dag.

R I FINANSROTELN

Stadsdelsnämnderna: Övergripande, Koncernen Stockholms Stadshus AB, Stockholm Business Region AB, AB Stokab, S:t Erik Försäkrings AB, S:t Erik Markutveckling AB; Forum Värme Holding samägt med Stockholms stad, Mässfästigheter i Stockholm AB, konsumentnämnden (Punkt 6, 23, 36, 31, 35, 37, 38, 39, 11)

Stadsdelsnämnderna: Övergripande

Anförande nr 37

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Stockholm är en storstad och byggd på öar, som vi alla ser. Själv var jag på Färgfabriken i förra veckan där man har lagt ett stort foto över Stockholm på golvet. Det man slås av och blir häpen över är hur mycket blått och grönt det är i vår stad. Naturligtvis är det en enorm möjlighet men ger också en viss farhåga. Vi såg med oro hur det under förra mandatperioden blev allt starkare barriärer mellan stadsdelsnämnder och hur alltfler människor hindrades att välja omsorg, skola eller förskola i en annan stadsdelsnämnd. Det vill vi ändra på.

Under mandatperioden flyttar vi äldreomsorgen från stadsdelsnämnderna och sammanträdesborden hem till köksborden hos dem som så önskar. Vi inför förskolepeng, vi flyttar ansvaret för skolan från stadsdelsnämnderna till utbildningsförvaltningen. Vi tror att det ger ett bättre resursutnyttjande och också en möjlighet för skolan att använda resurserna på det som de är till för, nämligen att lära barnen det bästa möjliga.

Vi flyttar också städning, snöröjning, enkla bygglov och en del andra frågor från stadsdelsnämnderna till trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden. Självklart får det här konsekvenser för stadsdelsnämnderna och stadsdelsnämndsorganisationen. Man får färre uppdrag och andra uppdrag som blir desto viktigare. Vi har där sett en möjlighet att minska antalet stadsdelsnämnder från 18 till 14. Det innebär också att 108 politiska uppdrag i stadsdelsnämndsorganisationen försvinner för att förhoppningsvis i demokratisk ordning dyka upp hemma vid köksborden i stället.

Vi lägger samtidigt en halv miljard på att göra en enorm kommunikations- och valfrihetssatsning. Vi avsätter en halv miljard i bokslutet i år för att påbörja den enorma satsning på att göra stadens hemsidor och utgöra intranät och Internet för att möjliggöra för människor att i större utsträckning välja hemma vid vilken tidpunkt på dygnet som helst den skola och förskola om man så önskar.

Ann-Margarethe Livh pratade här tidigare om att människor ska tvingas ha hundratals broschyrer för att välja skola. Nej, det är så det har varit hitintills, det ska inte vara så i fortsättningen. Man ska förhoppningsvis kunna gå in på en hemsida och se alla privata sjukhus, kommunala skolor, non-profit-organisationer eller vad det än är för något inom all omsorg och också vilken kvalitet man uppnår och själv välja fritt över stadens utbud i så stor utsträckning som möjligt.

Fru ordförande! Det blir en viktig uppgift för stadsdelsnämnderna att hjälpa till med detta arbete och kanske inte minst i det viktiga arbetet att få fler stockholmare som i dag är i socialt utanförskap att komma med i vår gemenskap och få ett arbete.

Med det, fru ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag när det gäller stadsdelsnämnderna övergripande.

Anförande nr 38

A b d o G o r i y a (s): Ordförande, fullmäktige! Låt mig påminna er om den somaliske killen Charlie som Kristina Axén Olin pratade om under förra mandatperioden. Hon var besvårad av att han inte hade något arbete. Jag tyckte att hon hade rätt. Arbetslösheten berövar en rätten att göra rätt för sig. Men till den listan vill jag att du, Kristina Axén Olin, lägger till Abbas, Daniel, Arzod och ytterligare en. Samtliga fyra arbetar på medborgarkontoret i Tensta. De kommer att mista sitt jobb på grund av alliansens budgetförslag. Deras vardag har redan blivit förstörd. Inte nog med det, de övriga fem som stannar kvar är mycket oroliga, oroliga över att de inte klarar av att erbjuda medborgarna den service de behöver. De kommer till att börja med att arbeta dubbelt så mycket. Men så småningom kommer både kroppen och själen säga ifrån.

Den dag de blir sjuka kommer den nya regeringen att straffa dem genom försämrade villkor i sjukersättningsnivåerna. Detta är den nya arbetsmarknadspolitik och den goda personalpolitik som alliansen står för.

Mina vänner! Detta är inte något unikt för en stadsdelsnämnd, utan så kommer det att se ut i många av stadens stadsdelsnämnder. Alliansen säger i sitt budgetförslag att man kommer att se över resursfördelningssystemet som genomfördes under förra mandatperioden. Mot bakgrund av de diskussioner som vi hade då och viljan att tillämpa pengssystemet överallt är det enkelt att räkna ut både vinnarna och förlorarna i alliansens resursfördelningssystem.

De utsatta och resurskrävande områdena i ytterstaden kommer att förlora till förmån för de välbärgade och mindre resurskrävande områdena. Konsekvensen av otillräckliga resurser till barn inom barnomsorgen, skolan, skolbarnomsorgen, äldreomsorgen och handikappade plus eventuella nedläggningar av ungdomsgårdar samt samlingslokaler kommer att försvåra integrationsarbetet och öka klyftorna i staden.

Allt detta blundar alliansen för. Det ideologiska huvudmålet är och förblir skattelättnader för de rika på bekostnad av de fattiga och sjuka.

Med det yrkar jag bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 39

Borgarrådet E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Den allra största förändringen i den här budgeten är utan tvekan beslutet att flytta över ansvaret för grundskolan från stadsdelsnämnderna till en central nämnd i den här staden. Därmed sätter vi punkt för en reform som har skadat och skapat olika förutsättningar för den

kommunala skolan. Elever, föräldrar och lärare har rätt till en bra och likvärdig skola över hela staden. Bostadsadressen ska inte avgöra kvaliteten på undervisningen.

Folkpartiet var pådrivande bakom arbetet att föra ut fler beslut lokalt här i Stockholm. Mycket av det arbetet anser vi fortfarande vara helt rätt tänkt, men vi medger också att just skolan inte direkt var någon vinnare i den här reformen. I stället för att öka rektorernas makt över den egna skolan har byråkratin ökat, och miljontals kronor har försvunnit till helt andra saker. Kunskapsfokus och god studiemiljö har ersatts av byråkrati och flum. Ingen tycks vara nöjd med resultatet. Det är 18 olika sorters skolpolitik i en och samma stad där den stadsövergripande styrningen av det som faktiskt är viktigt, till exempel att barn lär sig att läsa, helt lyser med sin frånvaro.

Men nu ska det bli ändring på det här. Skolan ska få en ny kurs. Jag vill slå fast redan från början här och nu att vi inte ska bygga upp en jättelik skolbyråkrati i Stockholm. Makten ska inte ligga hos byråkrater och småpåvar i stadsdelarna utan hos lärare och rektorer. Det är vår uppgift att sätta upp mål och ramar och inte att klåfingrigt lägga oss i varje skolas egna angelägenheter.

Det är dags att befria skolan. Genom den reform som vi i dag tänker fatta beslut om ökar möjligheterna för våra skolor att bättre leva upp till läroplanens mål men också möjligheter för de kommunala skolorna att konkurrera med friskolorna på lika villkor. Vad? kanske någon säger. Lotta Edholm och Folkpartiet är väl för friskolor. Ja, det är vi garanterat. Men dagens politiska överbyggnad har missgynnat de kommunala skolorna. Genom fler beslutsnivåer ovanför rektorerna i de kommunala skolorna har de missgynnats i förhållande till de fristående. Friskolorna har egentligen bara Skolverket ovanför sig, medan de kommunala skolorna har Skolverket som kontrollant och sedan har de mängder av olika nivåer ovanför. Resultatet av det här blir bara ett mischmasch av olika styrdokument och byråkratiska överrockar, men också olika sätt att fördela pengar och helt olika sätt att utvärdera skolans resultat.

Vi menar att det här är orimligt. Naturligtvis ska skolorna utvärderas på samma sätt oavsett var de ligger och få resurser utifrån elevunderlaget, inte utifrån om någon stadsdelsnämnd prioriterar Agenda 21 eller inte framför skolan. Därför befriar vi nu skolan från stadsdelsnämnderna. Bostadsadressen ska inte längre avgöra kvaliteten på undervisningen.

Anförande nr 40

S t e f a n N i l s s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! Stadsdelsnämnderna är navet i stadens verksamheter, som vi ser det i Miljöpartiet. De har inneburit ett lyft för demokratin sedan de infördes för ungefär tio år sedan. De har inneburit att det har blivit närmare mellan politikerna och verksamheterna och mellan människorna ute i stadsdelarna och politikerna.

Därför tycker vi att urholkningen av stadsdelsnämnderna är väldigt olycklig. Det är inte bara grundskolan som flyttas över till en central nämnd, vilket i sig inte är bra, utan också särskolan flyttas över till en central nämnd. Fritidsklubbarna, som har blivit så viktiga, flyttas bort från stadsdelarna. Inte minst viktigt är att miljöarbetet

inom Agenda 21 i praktiken tas bort, alltså inte flyttas över, utan där gör man en helt medveten stor nedskärning på det viktiga miljöarbetet.

Dessutom innebär den här budgeten att man skär ned på investeringar i parkerna, upprustningar av dem för att få en vackrare stad.

Som vi ser det behöver demokratin ständigt utvecklas, men den här centraliseringen som de borgerliga nu tänker genomföra innebär i stället en urgröpning av när demokratin. Vi menar att man i stället ska gå i andra hållet och fördjupa när demokratin. En av de idéer som vi vill se förverkligad är att stadsdelsnämnderna längre fram väljs direkt av människorna i varje stadsdel. Vi menar att en sådan försöksverksamhet i Stockholm skulle vara väldigt positiv och ett väldigt bra exempel på utökad demokrati.

Vi vill satsa ungefär 264 miljoner kronor mer än den borgerliga alliansen på förskola, barns och ungdomars fritid, äldreomsorg och det viktiga miljöarbetet.

Jag ber att få yrka bifall till Miljöpartiet förslag till beslut.

Anförande nr 41

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Stadsdelsnämnderna fyller elva år. De har gått igenom många barnsjukdomar, men de har ännu inte kommit in i de turbulenta tonåren. Det är en ganska kort tid i kommunens historia, och det återstår mycket att utveckla.

Vi vill fortsätta att arbeta för förbättrad service och utökad medborgarinflytande och utveckla en deltagande demokrati i stadsdelarna. Men en framgång för stadsdelsnämnderna förutsätter att de inte blir instrument för ekonomiska nedskärningar. Det är just vad de blir i den här borgerliga budgeten. Det som är allra närmast stockholmarna – förskola, skola, äldreomsorg, stadsmiljö, socialtjänst – drabbas av nedskärningar. Alla kommer snart att bli varse att de så kallade satsningarna från majoriteten mest är dimridåer som äts upp av fiktiva besparingar.

Hur gör man lokaleffektiviseringar på förskoleområdet? Hur gör man en besparing på administrationen inom äldreomsorgen? Det är väl färre biståndsbedömare. För ungdomarna kan vi förstå hur det blir, för ordet fritidsgård är ett ord som inte förekommer i den borgerliga budgeten.

Nu flyttar man in skolan och omsorgen till en central förvaltning, och det innebär stora förluster i det arbete som har byggts upp i stadsdelarna tillsammans med förskolor, fritidsverksamhet och socialtjänst. Vi vet att man måste se till hela barnet och inte stirra sig blind på betygssättningen. Vi är många som över huvud taget inte känner igen oss i Lottas nidsbild av skolan.

Det är också en väldigt illagenomtänkt idé att centralisera gatustädning, snöröjning och bygglov som ju förutsätter god lokalkännedom och kontakt med medborgarna. Nu blir stadsdelsnämnderna i stället en variant av de sociala distriktsnämnderna. Man flyttar in besluten i Stadshuset bakom stängda dörrar. Det är bakåtsträvande, omodernt och ineffektivt.

Sammanslagningarna av nämnderna är också mycket godtyckliga och får stora konsekvenser för personal och brukare. Varför ska man slå ihop just Årsta-Enskede och Vantör, två stora stadsdelar långt ifrån varandra, och Rinkeby och Kista med helt olika förutsättningar? Varför ska man skapa en stadsdelsnämnd med 110 000 invånare av hela Södermalm, Gamla Stan och Hammarby Sjöstad? Det verkar som att majoriteten har spelat monopol om nämnderna. Förlorarna blir personalen och invånarna.

Det kostar mycket pengar, det kostar mycket arbete och det kostar stor oro över att fungerande strukturer slås sönder. Det lokala inflytandet försämras drastiskt. Politikerföraktet får ökat grogrund, och stockholmarna frågar sig varför ni väljer att använda 250 miljoner av skattepengarna till omstruktureringar i stället för behövlig verksamhet.

I Vänsterns budget satsar vi en halv miljard mer på stadsdelsnämnderna. Vi vet att de behövs för mer personal i skolan och fler fritidsgårdar. Det är ingenting som man kan sitta hemma vid köksbordet och bestämma, utan det krävs kommunala beslut. Vi vill att alla stockholmare ska få ökat inflytande över sin vardag oavsett var de bor i staden. Därför satsar vi på utveckling och inte avveckling av stadsdelarna.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 42

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! I en storstad som Stockholm gäller det att hitta vägar för en fungerande demokrati utifrån medborgarnas önskan. Vi ska som politiker vara öppna för nya vägar, och vi är till för medborgarna och inte tvärtom, precis som det har sagts vid flera tillfällen tidigare i talarstolen.

Genom den stora IT-satsning som nu görs öppnas nya kontaktvägar och mötesplatser, och det kan underlätta i det stressade storstadslivet. Medborgarnas möjligheter att ta del av valmöjligheter och fatta egna beslut blir enklare.

Det mänskliga mötet ska dock inte uteslutas, och vi kristdemokrater menar att det fortfarande behövs stadsdelsnämnder där beslut kan fattas på en nivå närmare människorna. Det är viktigt att beslut så långt möjligt fattas nära medborgarna.

Stadsdelsnämnderna har en uppgift att aktivt arbeta för att stärka den lokala förankringen och öka medborgarinflytandet. Medborgarförslag som går ut på att varje medborgare i stadsdelen kan lägga fram förslag för nämnden ska finnas i alla stadsdelsnämnder.

En viktig del av stadsdelsnämndernas uppgifter är att verka för ökad trygghet och minskad kriminalitet. Otrygga, nedklottrade och nedskräpade miljöer ska bort. Människor ska inte behöva vara rädda att gå ut på kvällarna.

En stor satsning som vi nu gör i Stockholms ytterförorter är ovärderlig för framtiden. En radikal förnyelse av miljonprogramsområdena prioriteras. Stockholms ytterstad ska i samverkan med medborgarna bli levande samhällen där bostäder, skolor,

företag, myndigheter och olika typer av service ska finnas. När fler får möjlighet att köpa sina bostäder ger det dem större makt att påverka sin vardag. Den särskilda informationssatsningen om denna möjlighet är ett positivt inslag och ger bättre förutsättningar för att fler ska kunna ta ställning.

Arbetslöshet innebär utanförskap. Bakom varje siffra i arbetslöshetsstatistiken döljer sig en personlig tragedi. Sociala nätverk och vardagliga rutiner sätts på prov.

Vår satsning på jobbtorg runtom i staden ska se till att fler människor kommer i arbete. Arbete innebär delaktighet och en möjlighet att genom egen lön påverka sitt eget liv. Det är en huvuduppgift för staden att höja tempot för att fler företag ska kunna starta men också växa i Stockholm. Det behövs både små och medelstora företag vid sidan av de större för att minska sårbarheten. Ute i stadsdelsnämnderna kan en bättre samverkan med det lokala näringslivet ge ytterligare förutsättningar för fler praktikplatser och förhoppningsvis ytterligare arbetstillfällen.

Jag yrkar bifall till det borgerliga budgetförslaget.

Anförande nr 43

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! Centerpartiet har en i grunden positiv inställning till stadsdelsnämnderna. Grundtanken att föra de politiska besluten närmare människorna är god. Om man är på gott humör skulle man kunna kalla det federalistiskt.

Nu är det dessvärre så att man också måste ta hänsyn till verkligheten. Verkligheten är den att en undersökning tidigare i år visar att bara en av tio stockholmare kunde namnge en politiker eller en direktör i stadsdelen där de bor. Samma undersökning visar också att två av tre inte vet vilken stadsdelsnämnd deras bostadsområde tillhör.

Fru ordförande! Det här visar att någonting har gått snett med stadsdelsnämnderna. Trots att de har haft ansvar för stora resurser och ansvar för frågor som är helt avgörande för människor i deras vardag, har man misslyckats med att tydliggöra politiken. I värsta fall har den också bidragit till att göra den otydlig så att det blir svårare för stockholmare vart man ska vända sig i viktiga frågor som rör till exempel våra barn.

Apropå barn bor jag själv på Södermalm och har på nära håll sett hur man den gångna mandatperioden misskött barnomsorgen. Jag har talat med föräldrar som har varit helt uppgivna och fått sin vardag slagen i spillror med svåra konsekvenser för den som bor där att sköta sina jobb när staden inte lyckats hålla sina egna garantier.

Vi betalar alla skatt solidariskt. Ganska mycket skatt betalar vi. Därför är det en självklarhet att vi ska få samma service oavsett var i staden vi bor. Mitt barn ska inte riskera att gå i förskola i en barack bara för att vi råkar bo på Södermalm.

En demokratireform ska leda till en bättre demokrati, inte till en sämre. Till den dag då vi kan få stadsdelar med direkt valda politiker där medborgarna genom direkta val kan välja in eller välja bort politiker som de kan namnen på tillåter jag mig att vara

kritisk till stadsdelssystemet. Det är bara de som finner problem som kan finna lösningar.

Centerpartiet har inget eget förslag på den här punkten, utan vi kommer att rösta på kommunstyrelsens majoritetsförslag.

Anförande nr 44

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Alla vi som bor i Stockholm måste få känna att vi som mycket som möjligt har rådighet över vår egen vardag och vårt eget liv. Det handlar om att kunna bestämma i vilken skola eller förskola som barnen ska gå. Det handlar om att äldre som behöver hemtjänst själva ska kunna välja vem som ska komma hem till dem och hjälpa till. Det handlar om att de som behöver komma till ett äldreboende själva ska kunna bestämma var någonstans i staden man vill bo. Det handlar också om att det ska vara lätt att få reda på vart man ska vända sig och vilken service som finns att tillgå. Det är alla stockholmare som ska vara i centrum, inte främst stadsdelspolitiker och byråkrater.

Det har varit utgångspunkten för hur staden ska organisera sig i framtiden när vi har tittat på det här och tagit fram förslag till förändringar. Färre stadsdelar men mer service, mindre administration men mer resurser direkt ute i verksamheterna. Fler invånare ska gå från bidrag till egen försörjning. Det är viktigt att kunna rå över sitt eget liv.

Förskolepeng kommer att införas 2008, och vi jobbar med införandet under nästa år. Det kommer att betyda mer pengar direkt ute i förskolorna. Vi vill inte att det ska vara som under den förra mandatperioden när pengarna för förskolesatsningar användes till att fylla andra hål i stadsdelarnas budget. Rektorer och lärare ska få mera att säga till om. Äldreomsorgen, som är en viktig del av stadsdelsnämndernas verksamhet, kommer att stabiliseras och valfriheten förbättras nu när hemtjänstpengen höjs med 5 procent.

Vissa verksamheter utförs bäst nära medborgarna. I varje stadsdelsnämnd finns en social delegation som fattar livsavgörande beslut för de allra mest utsatta personerna i stadsdelen, och då är det viktigt att det är nära. Då är det viktigt att vara nära när man ska vara nära, men det är inte alltid ett egenvärde i alla situationer.

I dag finns det stora förväntningar hos den stora majoriteten stockholmare som röstade på något av allianspartierna i valet. Vi känner ett stort ansvar för att leva upp till de förväntningarna. Oppositionen talar hela tiden om allt hemskt som kommer att hända alla stockholmare när vi sänker skatten med 30 öre. Det är då konstigt att en majoritet av stockholmare som faktiskt visste att vi gick till val på att sänka skatten ändå har röstat på oss i majoriteten.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 45

A n n M a r i E n g e l (v): Ann-Katrin sade att vi inte vill ha det som under den förra borgerliga majoriteten när det gäller förskolan. Nej, det vill vi inte för då

planerades inte en enda ny kommunal förskoleplats, åtminstone inte på Södermalm, och det är just det som är problemet. Om var och en bara ska sitta hemma vid köksbordet och bestämma finns det ingen som bygger och planerar för de förskolor som alla vill ha. Det är det som måste till. Där är ju stadsdelsnämnderna det bästa instrumentet för de vet ju exakt hur behoven ser ut, och de kan pyssla med lokaler och få ihop det hela på bästa tänkbara sätt.

Jag kan inte förstå hur en stadsdel med 110 000 invånare ska kunna ge bättre service till medborgare än två stadsdelsnämnder med 60 000 invånare var, men det kan kanske Ann-Katrin förklara för mig.

Sedan undrar Ann-Katrin varför folk röstade för en skattesänkning med tanke på allt hemskt som då ska drabba en. Men det är ju inte skattesänkningen i sig som leder till problem, utan det är att man tar de pengar som annars skulle ha gått till andra verksamheter. Jag tror att alla stockholmare vill ha en bra service och omsorg. Många undersökningar visar dessutom att de är mer intresserade av det än av skattesänkningar.

Problemet är att ni har lovat stockholmarna en bra service och omsorg, men det kommer de inte att få.

Anförande nr 46

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det kommer framtiden att utvisa. Det är inte Ann Mari Engel som ska göra den bedömningen utan det är faktiskt väljarna. Det är ju det absolut viktigaste.

Samtidigt antyder du att stockholmarna är dumma i huvudet, att de tror att de både ska få skattesänkningar och ska få ta del av era satsningar som handlar om fler byråkrater och fler politiker.

Dessutom frågar du hur privata aktörer ska planera förskolan. Det är självklart inte de privata aktörerna som ska planera byggandet av förskolor. Det måste ju finnas platser, och det är stadens angelägenhet. Men det betyder inte att staden måste driva förskolorna.

Anförande nr 47

M o n i k a L i n d h (s): Ann-Katrin Åslund, jag är inte ett dugg förvånad – som du verkade vara – över att folk röstade på er. De trodde på att de skulle få en skattesänkning. Du verkar förvånad över det. Det är inte jag. De trodde att de skulle få behålla en skattesänkning samtidigt som de skulle få samma service som tidigare. Nu får de varken–eller.

Å ena sidan får stockholmarna inte behålla skattesänkningen därför att ni höjer avgifterna. Det kommer till exempel att kosta 185 kronor för en äldre människa att få en glödlampa utbytt när ni lägger ned fixarna. Man får inte heller samma service som tidigare eftersom ni genomför stora besparingar på de områden som är väldigt personal- och verksamhetsintensiva.

Det är ingenting att förvånas över att folk nu börjar gnälla över att de inte får det som de har röstat på i valet.

Anförande nr 48

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det mesta gnället hörs ju från olika partier på andra sidan av salen här, det måste jag säga.

Jag är egentligen inte förvånad. Jag tror på medborgarna. Det vet vad de har röstat på, så det är inte det det handlar om.

Men jag tycker att det är konstigt att Monika Lindh säger att många av neddragningarna blir så förfärliga. Jag kan referera till Abdo Goriyas tårdrypande inledning om de fyra personer från medborgarkontoret i Tensta – där också jag verkar – som inte kommer att ha kvar sina anställningar. De hade ju inte heller haft kvar sina anställningar om ni hade haft makten. Dessa anställningar är finansierade av stadsdelsförnyelsen, och det är också en himla förnyelse att bara betala ut löner en period och sedan tro att de anställningarna ska finansiera sig själva.

Anförande nr 49

S u s a n n a B r o l i n (v): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Det är första gången för mig i talarstolen här, och det känns spännande.

I fyra år har jag varit ordförande i Enskede-Årsta stadsdelsnämnd, en stadsdelsnämnd som faktiskt har lyckats att öka valdeltagandet i området Dalen och Östberga. Det är två områden som annars har haft en nedåtgående tendens. Det är någonting som är historiskt. Det visar på ett demokratiskt och tydligt arbete i stadsdelsnämnden.

Detta demokratiska arbete har vi genomfört med starkt stöd av förvaltningen och alla politiska partier utom Moderaterna. Det har, som sagt, gett resultat.

Nu ska den här stadsdelsnämnden och det demokratiska arbetet slås sönder. Medborgare kommer till våra möten och frågar varför. Men de får inget svar.

Oron är stor i Östberga där fler hade röstat. De undrar nu vad de ska förlora. Det pågår redan nu samtal om att det ska tas bort reformer som har genomförts under demokratiarbetet och stadsdelsförnyelsen. Man ska bland annat ta bort den medborgarkontorsservice som vi har en gång i veckan i skolans lokaler. Det rör sig alltså om lokaler och personal som redan finns. Det här ska nu tas bort när oron kanske är som störst, när medborgarna har som flest frågor att ställa med tanke på att allmännyttan ska säljas ut.

Man funderar också på att lägga ned biblioteket. Är inte ett bibliotek läsutveckling? Är inte bibliotek en viktig pedagogisk modell när det gäller sådant som vi har arbetat med när vi har tagit fram familjematte och familjesvenska?

Nej, om det är någonting som är en demokratisk reform så är det stadsdelsreformen. Demokrati bygger vi tillsammans. Därför behöver vi snarare stärka stadsdelsförnyelsereformen i stället för att göra tvärtom, vilket görs i dag.

Anförande nr 50

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det var lustigt att du nämnde just Östberga. Det är ju där som man har varit som allra mest angelägen om att få köpa loss sina lägenheter. Man kan tro att valdeltagandet ökade så mycket på grund av detta.

Det är synd om man i Enskede-Årsta tror att allting hänger på de politiker som sitter i stadsdelsnämnden. Då har nog ert uppdrag varit lite konstigt. Man ska kanske tydliggöra att det hänger mer på verksamheterna än på de enskilda personer och politiker som sitter i nämnden.

När det handlar om bibliotek så finns det inga som helst sådana planer. De finansieras inte heller av stadsdelarna. Men det vet väl du, kan jag tänka mig.

Och när det handlar om medborgarkontor så är du – kanske med rätta – sorgsen över att de ska försvinna. Men ditt parti har ju varit med om att besluta om de direktiv som man utfärdade inför stadsdelsförnyelsen. Pengarna skulle ta slut nu, och det skulle vara avgränsade resurser. Så det kan ni väl ändå inte vara så förvånade över.

Anförande nr 51

S u s a n n a B r o l i n (v): Det var ju många saker som togs upp. Till att börja med gällde det Östberga. Om man inte pratar i telefon utan går direkt till dem som bor i Östberga är det väldigt tydligt att det är *en* grupp som har velat köpa sina lägenheter, och det kan man läsa om i tidningarna. Men det finns en ännu större grupp som inte kommer till tals i tidningarna. De människorna känner sig lurade och utnyttjade. De känner sig djupt oroliga för vad som ska hända om de inte har råd att köpa sina lägenheter och ombilda till bostadsrätt. Många av dem känner sig lurade utifrån den process som skedde förra gången.

När man satsade på dessa reformer i stadsdelsnämnderna – som också dina partikamrater var med på och stödde helhjärtat – byggde man upp det här inom de ordinarie verksamheterna. Men när man nu gör som ni gör, slår sönder stadsdelsnämnderna och slår ihop Enskede-Årsta med Vantör, då slår man också sönder strukturerna.

Anförande nr 52

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande! Jag har också varit ordförande i en stadsdelsnämnd under den gångna fyraårsperioden, men jag känner inte igen mig i detta att vi skulle stå för en byråkrati som gör att medborgarna inte får möjlighet att utvecklas.

När det gäller skolan handlar det inte bara om att man ska ha en bra situation för att kunna lära sig, utan det handlar om den totala situationen kring barnet. Där har verksamheten i stadsdelsnämnderna varit oerhört viktig. De har kunnat se hela barnet genom det enormt fantastiska utvecklingsarbetet för att få en samsyn som har pågått, inte bara i Skärholmen utan överallt.

Jag anser inte att vi på något sätt har inskränkt rektoreernas eller lärarnas möjligheter att arbeta på ett konstruktivt sätt. Vi har öppnat upp nya dörrar och nya möjligheter.

Precis som Ann Mari Engel sade tidigare har stadsdelsnämndsreformen tagit sin tid. Jag har varit med sedan starten och sett utvecklingen. Jag har sett att man nu växer i detta att kunna ge och ta av varandras kunskaper, oavsett om man är socialsekreterare, lärare eller om man jobbar inom förskolan.

Det kunnandet och den helhetssynen löper som en röd tråd, från det att barnet börjar förskolan till dess att det slutar grundskolan, detta för att man ska ha en bra kunskapsbas när det är dags för gymnasieskolan.

Jag känner inte heller igen mig i att det inte skulle ha pågått ett läsutvecklingsprogram inom stadsdelarna. LUS är väl välbekant för de flesta. Det existerar i princip i alla stadsdelsnämnder. LUS bygger alltså på att det finns en kunskap bland lärarna om hur man jobbar med det här.

Jag anser inte att man kan säga att det finns dåliga skolor beroende på att man har en viss bostadsadress. De skolor som vi har i Skärholmen håller absolut en hög kvalitet. Många av dem som har valt att sätta sina barn i en annan skola kommer tillbaka därför att de får den hjälp och det stöd som de behöver i skolorna i Skärholmen. Det handlar om att ge alla barn samma möjligheter.

Visst kan det vara så att man inte vet vilken stadsdelsnämnd som man hör till. Men det kanske beror på att man är en sådan person som går till jobbet, går hem och sover på nätterna och därför inte behöver någon service. Jag ser ju hur verksamheterna hela tiden utökas med sådana grupper som "Upptäck att stadsdelsnämnden finns". Låt oss fortsätta i den andan!

Anförande nr 53

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är alldeles utmärkt, Margareta, att du upplever att du inte har inskränkt rektorernas makt. Frågan är väl hur de upplever det. Det är väl det som är det viktiga, vad de har för möjlighet att påverka sitt jobb. Du talar om den röda tråden och helhetssynen. Den är självklart otroligt viktigt, men den röda tråden börjar ju egentligen när man föds eller när den blivande mamman går till mödravårdscentralen.

Samarbete är alltid viktigt, men för den skull inbegrips ju inte all landstingsverksamhet och annat som ska finnas i stadsdelarna. Man måste inte tillhöra samma organisation för att kunna samarbeta. Då vore det ju alldeles förfärligt. Och för övrigt ska väl den röda tråden löpa upp i gymnasiet också. Tycker du i så fall att gymnasierna ska höra till stadsdelsnämnderna?

LUS finns, i alla fall på papperet. Men eftersom det inte har underhållits under den tidigare mandatperioden ser LUS totalt olika ut i de flesta stadsdelar, och det är ju det som är felet.

Anförande nr 54

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Jag vet inte vilken verklighet du lever i, men läsutvecklingsschema är väl känt och någonting som man arbetar efter.

Visst ska den röda tråden löpa ända från mödravårdscentralen, och det är precis det som man har möjlighet att påbörja i stadsdelarna där man kan samverka med landstinget. Så är det i den stadsdel som jag själv verkar i. Där utökar man verksamheten vid barnavårdscentralen och mödravårdscentralen för att möta de föräldrar som behöver stöd. Ju tidigare man ger det stödet, desto bättre. Har man då en part att samverka med blir det mycket enklare än när man splittrar upp det hela på en rad olika aktörer.

Anförande nr 55

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Margareta Johansson tycker inte att stadsdelsnämnderna i sig är byråkratiska. Ett stort problem under de senaste åren har ju varit att de budgetbeslut som har fattats i denna sal när det gäller till exempel resurserna till skolan och barnomsorgen systematiskt har överprövats ute i stadsdelsnämnderna. Pengarna har alltså gått till helt andra grejer än det som fullmäktiges budgetbeslut har inneburit. Det tycker vi är ett problem. Ett antal revisionsrapporter har visat på stora avbränningar i relation till vad vi har beslutat i denna sal att pengarna skulle ha gått till.

Det vi nu säger är att pengarna måste gå direkt till medborgarna för att man ska få stopp på dessa avbränningar. Pengarna ska gå direkt utan att passera stadsdelsfiltret. Det är därför som vi tror på valfrihet och raka rör i fråga om förskolor, skolor och äldreboenden.

Visst sjutton har stadsdelsnämnderna varit byråkratiska och visst sjutton är det bättre att pengarna går direkt till de enskilda medborgarna utifrån deras val, Margareta Johansson.

Anförande nr 56

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Återigen: Jag vet inte vilken verklighet som du lever i. Vid stadsdelsreformen valde man att lägga ut ett ansvar på stadsdelarna, och det måste de ha.

När det gäller administrationen har man faktiskt visat på att man kan få mycket mer verksamhet för pengarna när ansvaret läggs ut på stadsdelsnämnderna. Låt oss nu se hur det kommer att bli under er period, om ni verkligen lyckas skapa mer verksamhet för pengarna. Det betvivlar jag.

Anförande nr 57

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Jag vill uppehålla mig en stund vid den organisationsförändring som alliansen tror ska lösa skolans problem.

Så här skriver ni: Alla skolor ska vara fria och självständiga. En målstyrd verksamhet eller de professionella – det vill säga rektorer och lärare – ska avgöra hur målen ska nås. Så långt håller vi socialdemokrater med. Men sedan säger ni: Därför ska ansvaret för de kommunalt drivna grundskolorna och särskolorna flyttas från stadsdelsnämnderna till utbildningsnämnden. Det är en mycket märklig slutsats som på något sätt hänger i luften.

Utbildningsnämndens 13 ledamöter och 13 ersättare ska i ert budgetförslag från halvårsskiftet 2007 ersätta 18 stadsdelsnämnder och ta över ansvaret för grundskolans 85 300 barn plus 1 700 särskolebarn. Föräldrarna ska väl ändå kunna möta sina valda politiker och utkräva ansvar, eller är det de professionella som ska stå till svars för de förutsättningar som ni i högermajoriteten nu ger Stockholms barn och deras föräldrar?

Stadsdelarna har under samma politiska ledning hitintills kunna göra bedömningar av hur resurser för barn som är i behov av extra stöd på bästa sätt ska fördelas så att det stämmer med individuella barns och gruppers individuella behov.

Vi socialdemokrater anser att grundskolan ska finnas kvar under stadsdelsnämnderna av flera skäl. Centraliseringen är högst olämplig och tyder på att majoriteten anser att en dialog med medborgarna endast ska kunna föras via de professionella inom skolan.

En stor utbildningsförvaltning gör det svårt att ta till vara lokala initiativ som ger bra lösningar för en elev, en grupp, en skola. Beslut som rör enskilda elever ska fattas på en nivå så nära eleven som möjligt, anser vi, inte av en handläggare i en central grupp som har att ta hänsyn till 87 000 barn. Kön kommer att bli lång om föräldrarna önskar träffa sina skolpolitiker. Hur har majoriteten tänkt sig lösningen på dessa problem?

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas budgetreservation för 2007.

Anförande nr 58

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ja, Berit, det verkar som att du är mest ledsen för att elevernas föräldrar inte längre får träffa dig. Men det är ju just därför som vi vill flytta ansvaret för grundskolan till utbildningsnämnden, för att rektorer och lärare har upplevt att stadsdelsnämndspolitiker har lagt sig i och petat i saker som de inte har med att göra. De har lagt beslag på pengar som skulle ha gått till skolan för administration och andra verksamheter i stadsdelen, Agenda 21-samordnare och annat. Det är därför som vi föreslår den här förändringen.

Det är inte meningen att utbildningsnämnden ska peta lika mycket i saker som ni kanske har gjort – jag vet inte hur det har varit i din stadsdel. Men besluten ska fattas på skolan. Det blir alltså en nivå närmare för att man ska kunna ta till vara lokala initiativ, elevinitiativ, föräldrainitiativ och annat som är bra.

Rektorerna har en väldigt stor makt, och därför kommer vi också att föreslå att de ska ha femårsförordnanden.

Anförande nr 59

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Jag tillhör en av dem som du kallar småpåvar ute i stadsdelarna. Jag har alltså varit ordförande under den här mandatperioden.

Min oro ligger inte i att vi skulle ha lagt oss i och att ni därför nu vill centralisera. Jag kan tänka mig en central schablon, men det som jag oroar mig för är de barn som

är i behov av särskilt stöd. Det fanns ett utbyggt samarbete mellan socialtjänst och andra nödvändiga myndigheter.

En annan oro som vi har är lokalkostnaderna som slår väldigt olika. Hur kommer ni att lösa det problemet? Kommer varje skola att få ett över- eller underskott eftersom det ser så olika ut över staden? Och hur kommer ni att lösa problemet med den kö som uppstår när föräldrar vill ställa politiker till svars? Du måste väl ändå hålla med om att ni har ett ansvar för de resurser som ger förutsättningar till skolorna, oavsett om det sitter 26 man i utbildningsnämnden eller inte.

Anförande nr 60

J o n a s N i l s s o n (m): Fru ordförande! Jag tänkte börja med en fråga. Hur många är det som vet vad anslag 2 i en stadsdelsnämndsbudget är? Det är inte alltid som man vågar erkänna att man inte vet vad det är för något. Under mitt första möte i Maria-Gamla Stans stadsdelsnämnd pratades det mycket om anslag 2 hit och dit. Jag förstod ju på blickarna att detta var allvarliga saker och att det som höll på att hända inte alls var bra. Men jag förstod inte alls vad det var och jag var för feg för att fråga.

Nåja, bakom kodnamnet anslag 2 – man verkar ju inte våga tala om vad det egentligen är – ligger försörjningsstödet, det som jag på den tiden trodde hette socialbidrag. Det är det bidrag som går till människor som inte har något sätt att försörja sig på. De har inget jobb och ingen annanstans att vända sig. Försörjningsstödet är då den sista utvägen. De är inte försäkrade i något annat socialförsäkrings-system. De är för lite sjuka för att vara sjuka och för lite friska för att vara friska, kan man säga.

När jag kom på att det handlade om försörjningsstödet bestämde jag mig för att titta på det. Det var ändå allvarligt att följa utvecklingen. Hur många fler blir av med sina jobb? Hur många trillar ur den vardagliga, nära tryggheten? I Maria-Gamla Stan – som tidigare socialdemokraten Jens Orback och sedan Maria Palme ledde – ökade socialbidragen med 20 procent under tre år. Då undrar man: Är Jens Orback stolt? Är Maria Palme nöjd?

I Katarina-Sofia stadsdelsnämnd, som leddes av vänsterpartisten Ann Mari Engel, ökade socialbidragen med närmare 40 procent. Tycker Ann Mari Engel att det här är rättvist? På vilket sätt blir det rättvisare för kvinnorna när försörjningsstödet ökar med 40 procent?

Vi behöver verkligen den borgerliga budgeten som nu läggs fram. I den satsas det på arbete och tillväxt.

För övrigt är det bra att stadsdelsnämnderna blir större. Det ger en enhetligare och mera likformig handläggning av alla ärenden, och då blir det också en mer rättssäker tillämpning av vår politik.

Anförande nr 61

A n n M a r i E n g e l (v): Ja, du Jonas, jag tycker att det är rättvist att de som absolut behöver samhällets hjälp ska få det. Utvecklingen av försörjningsstödet

under de år när arbetslösheten växte väldigt kraftigt innebar ju att det blev fler och fler som behövde det. Det genomfördes också förändringar i sjukförsäkringen.

Hela stadsdelen i Katarina-Sofia – och säkert även Maria-Gamla Stan – har arbetat mycket för att sänka behovet av försörjningsstöd. Det har också sjunkit väldigt mycket under det senaste året. Men de som behöver den hjälpen måste ju få den. Det är inte så att alla som får försörjningsstöd genast kan gå ut i arbete. Men vi har startat Söderjobb som har bidragit till att sänka ungdomsarbetslösheten drastiskt.

Jag tror inte att någon vill att människor ska behöva leva på försörjningsstöd. Men vi tycker att de som behöver det måste få det. Ni tar bort 99 miljoner från de här människorna i nästa års budget. Ni tar bort möjligheten att ge dem SL-kort. Tycker du att det är rättvist?

Anförande nr 62

J o n a s N i l s s o n (m): Min enkla poäng, Ann Mari Engel, är bara att människor behöver jobb inte i första hand försörjningsstöd. Det ska naturligtvis finnas, självklart är det så. Men vad stockholmarna behöver är jobbpolitik, och det är det som de också har röstat för.

Anförande nr 63

M o n i k a L i n d h (s): Jag kan förstå att terminologin kan vara krånglig. Men innehållet bör inte vara det.

Det är precis som du säger, att anslag 2 är försörjningsstöd, och det är inget konstigt med det. Att underskottet ökade gentemot den framlagda budgeten för anslag 2 behöver inte betyda att de pengar som betalades ut innebar mindre socialbidrag i kronor och ören. Det är en ekonomisk ekvation som du kan fundera lite över. Du kan också få hjälp av USK-statistiken som visar detta.

Ökningen berodde faktiskt på att vi sade att också människor som har ekonomiskt bistånd ska ha rätt att ta sig till läkare, kultur, släktingar och vänner. De ska ha möjlighet att gå på anställningsintervjuer. Därför fick de SL-kort.

Vi sade också att de ungdomar som får sitt första sommarjobb inte ska behöva belasta familjen på det sättet att den får mindre i socialbidrag. Vi uppmuntrade ungdomar att jobba på sommaren.

Familjer som hade försörjningsstöd skulle också få räkna sig till godo för den barnbidragshöjning som staten betalade ut.

Detta är alltså en del av höjningen, men det vill ni nu ta bort.

Anförande nr 64

T o m a s R u d i n (s): Jag tycker faktiskt att det är anmärkningsvärt att ansvarigt borgarråd inte är i salen när vi har den här debatten. Men det är lite symptomatiskt för

den ambition som den borgerliga majoriteten uttrycker både i budgeten och i den här salen. Det enda som fattas efter texterna eller inläggen är en nöjd rap.

På något sätt har man lagt ned ambitionerna för vad man vill åstadkomma. Jag tycker också att de förslag som ni lägger fram är lite fjuttiga. Enligt era tidigare förslag ville ni lägga ned stadsdelsnämnderna helt och hållet. Nu har ni kommit fram till att ni ska lägga ned fyra av de 18 stadsdelsnämnderna, och ni pratar vitt och brett om vad det ska ge för effektiviseringar. Men det innebär definitivt ingen ambitionshöjning när det gäller hur den här staden ska styras, utan det är bara en liten marginell förändring.

I hela projektet med stadsdelsnämnderna var ambitionen att skapa mer demokrati. Men där har ni slagit en ordentlig dödsstöt. När ni flyttar undan verksamheter från stadsdelarna, vilket ni avser att göra från halvårsskiftet, lämnar ni kvar i princip de gamla socialhjälpnämnderna. Ingen ska tro att ambitionerna för stadsdelsnämnderna, som vi en gång i tiden skapade, kommer att få vara kvar efter era härjningar.

Återigen: Ambitionen är en tillbakalutad, nöjd rap. Ni är klara, och det ansvariga borgarrådet är inte ens i salen.

Men en intressant sak hände i debatten här i morse. Det var att Centerns Per Ankersjö lyfte fram en mycket spännande framtidsdebatt, nämligen om vi ska ha en annan typ av stadsdelsnämnder i framtiden, om de rentav kanske ska vara direktvalda. Kanske ska vi gå ännu längre på vägen för att öka medborgarkontakterna och få ett mer rikt innehåll i den politiska diskussionen.

Vi socialdemokrater är intresserade av den diskussionen. Vi kommer i opposition att ägna oss åt att prata om framtiden och om hur staden ska styras. En av de frågor som vi vill pröva är just idén med fler stadsdelsnämnder och kanske också direktval. Det var en intressant öppning. I övrigt var det bara feta rapar, *fat and greasy*.

Anförande nr 65

R o l f K ö n b e r g (m): Det här var lite sluggermentalitet från Tomas Rudins sida. När det gäller de nöjda raparna och de som hade det lätet för sig först måste man klara ut att ni socialdemokrater tycker att stadsdelsnämnderna är själva sinnebilden av kommunal demokrati. Det finns ingenting så viktigt och fint för den kommunala demokratin som just stadsdelsnämnder. Det har varit hur mycket högstämmd retorik som helst från er sida i den här salen.

Men varför, Tomas Rudin, införde du inte medborgarförslagen i Farsta medan du hade chansen? Varför är det först när vi tar över som det införs medborgarförslag där? Svara gärna på det, Tomas Rudin.

Sedan tycker jag att den högstämmda retoriken börjar låta lite grann som den nationella debatten om a-kassan. Ni är förvånade över att vi genomför vår politik. Men ni kan inte döma oss andra efter er själva. Vi gör nämligen efter valet det som vi före valet sade att vi skulle genomföra: färre nämnder, färre uppgifter, mer valfrihet, mindre byråkrati, mindre lokaler. Allt detta sade vi före valet. Allt detta gör vi efter valet.

Anförande nr 66

T o m a s R u d i n (s): Om er ambition är att minska demokratin så är ni på väg att lyckas. Det är fjuttigt att komma med fyra nedlagda nämnder när ni egentligen innerst inne vill lägga ned hela skiten. Ni måste ju ta upp den fråga som ni har i grunden, nämligen att ni inte är intresserade av att föra någon diskussion med medborgarna direkt på plats. Det går att lägga fram förslag i Farsta också. Det är bara det att vi inte kallar det för medborgarförslag.

Demokrati för mig handlar inte om den typen av konstruktioner. Demokrati handlar för mig om att få ett innehåll, en kvalitet i samtal med medborgarna. Axén Olin hade i sitt inledningsanförande en mycket fin inledning om hur man kan ha en medborgardialog. Men så slutade det med ett angrepp på oppositionen. Ingenting i er debatt som ni har fört eller i era texter uttrycker någon som helst ökad ambition. Det är min poäng.

Det är bara ett parti på den borgerliga kanten som verkar ha en ambition när det gäller demokrati, och det är Centern. Det ska bli intressant att följa under de här åren vad ni vill med ert avvecklingsprojekt.

Anförande nr 67

A b i t D u n d a r (fp): Inga reformer är eviga. Vi har varit för stadsdelsreformen, och nu går vi vidare med den. Men Tomas är väldigt konservativ och vill bevara den, trots att de inte alls har gagnat medborgarna ur demokratisk synvinkel. I stället har det varit tvärtom.

Jag har verkat i två olika stadsdelar. När någon medborgare kommer och klagar på trafiken säger vi att det är centrala politiker eller fullmäktige som bestämmer. När någon förälder hade synpunkter på resurserna hänvisade vi återigen till fullmäktige. Medborgare bollas mellan stadsdelsnämnder och centrala nämnder tills de blir förvirrade. De vet inte vem som har ansvaret.

Är det demokrati att lura medborgarna och osynliggöra det politiska ansvaret? Det är precis det som det handlar om i ert sätt att resonera kring stadsdelsnämnderna. Men vi menar att politikerna måste ta ansvar för sina beslut, och nu vill vi tydliggöra det ansvaret.

Anförande nr 68

T o m a s R u d i n (s): Abit, det blir ännu värre med era förslag eftersom ni flyttar in flera av verksamhetsbesluten till staden centralt medan ni behåller skalet, stadsdelsnämnderna. Det kommer att bli ännu fler medborgare som kommer till medborgarmöten och undrar varför besluten inte fattas lokalt. Det är det som är min poäng. Ni gör en halvmesyr.

Tala ur skägget i stället och säg att ni vill lägga ned den lokala demokratin. Ni vill lägga ned fyra verksamheter och ändå behålla skalet. Det ger ingen demokrati.

Jag vill föra en diskussion om hur många stadsdelsnämnder som staden behöver för att verkligen nå medborgare. Det kan vara så att det inte räcker med 18 nämnder. Det

skulle kanske ha behövts ännu fler. Vi kommer att föra en öppen dialog om det här under mandatperioden.

Visst handlar det om – som du pekade på – att få ett vettigt innehåll i samtalet med medborgarna, men inte att göra som ni, det vill säga att flytta in ännu mer av alltihop till centrala beslut och behålla skalet kvar lokalt. Ni har ingen ambition och inget innehåll.

Anförande nr 69

P e r A n k e r s j ö (c): Det stämmer, Tomas Rudin, att Centerpartiet är för direktvalda stadsdelsnämnder. Och det är inget nytt, det har vi varit i säkert tio års tid.

Men för att få direktvalda stadsdelsnämnder krävs det lagändringar, och vi har inte sett så mycket hända i den vägen under alla år med en socialdemokratisk regering. Därför har det inte varit möjligt att genomföra detta.

Som stadsdelsnämnderna ser ut i dag har det varit få människor som känt till politikernas namn. Många vet inte ens vilken förvaltning de tillhör. Då är det väldigt svårt att försvara stadsdelsnämnderna och det systemet i dag.

Anförande nr 70

T o m a s R u d i n (s): Det finns en fördel med att vara i opposition, och det är att man får tillfälle till eftertanke.

Jag tycker att man ska titta på hur den här reformen fungerade under de år som vi drev den och att man ska utveckla den utifrån var den befann sig någonstans. Man bör också påverka statsmakterna till att föra en diskussion om hur ett reellt, kommunalt, demokratiskt beslut skulle kunna se ut i framtiden.

Det är intressant att se på mätningar över hur politiker blir kända. Runtom i landet är det centerpartister som är de politiker som är mest kända. Jag tror att det beror på att ni har en ärlig ambition att skapa decentralisering och skapa ett vettigt möte med medborgarna.

Vi socialdemokrater är beredda att föra en sådan diskussion. Jag vet inte om det blir direktval eller hur många stadsdelsnämnder det blir, men vi kommer att diskutera detta under den här perioden. Och jag tycker att det har varit väldigt intressant att höra dina inlägg i dag.

Anförande nr 71

M a l t e S i g e m a l m (s): Fru ordförande! Först tycker jag att Lotta Edholm borde be om ursäkt. Om det var tjänstemännen som hon kallade för småpåvar bör hon be dem om ursäkt. Är det oss politiker hon avser är väl hon att betrakta som påven eller Gud själv.

Alla de volymökningar som finns i alliansens budget i dag eller det som ni kallar för satsningar är egentligen inga nyheter som ni tillför budgeten för Stockholm.

Det är patetiskt att höra finansborgarrådet i den här salen berätta att hon fått ett samtal från en granne. Är det så att man på något sätt vill bekräfta att man har en lokal förankring, eller vad är det fråga om? Det hade varit kul om hon hade varit här i salen när vi diskuterar 80 procent av kommunens budget.

Min uppfattning som socialdemokrat är att det är otroligt viktigt med en lokal demokrati, men det ska också vara en lokal demokrati med ett innehåll. Ni pratar om er köksbordsmodell. Men den har inneburit att ni har duktat fram en bantartallrik. Det och det ska man äta och det och det ska man besluta om. Resten är borta.

Det finns snart inget innehåll att fatta beslut om för stadsdelsnämnderna. Men ni pratar om köksbordsmodellen. Vem är det som ska följa upp och vem är det som ska fullfölja de diskussioner som ska föras vid köksbordet? Ja, det är kanske en utökad och en förbättrad stadsdelsnämndsorganisation som ska fånga upp detta.

För mig handlar inte demokrati om ifall det är 24, 18 eller 14 stadsdelsnämnder. För mig handlar det mera om vilket innehåll och vilket beslutsunderlag som en stadsdelsnämnd har som sitt kompetensområde.

Vad alliansen gör i dag är att man skapar stora centrala nämnder, framför allt en stor utbildningsnämnd. Jag skulle vilja höra vad du svarar den förälder, Lotta Edholm, som kommer att ringa till dig – för du kommer att få många samtal – och fråga: ”Hur går det för mitt barn i skolan? Hur kan mitt inflytande öka?” Hur ökar inflytandet när man inrättar en så stor utbildningsnämnd? Kan du förklara det för oss i den här salen?

Er politik är en talad politik som har vissa ambitioner, men när ni skriver förslagen till beslut går de precis emot det som ni pratar om och de ambitioner som ni säger att ni har. Det blir färre lokala beslutsfattare. Invånarna får färre politiker att vända sig till och diskutera med. Det blir 108 färre lokala politiker att ringa till.

Men varför är ni i er beslutsprocess rädda för att föra ut lokala frågor? Skippa de centrala stora nämnderna!

Avslutningsvis: Ni säger att rektorer har för stor makt och att politiker har för stor makt. Vem är det då som ska ha makten?

Anförande nr 72

Borgarrådet E d h o l m (fp): Nu tror jag att du har missuppfattat det här. Rektorerna har för lite makt, och det är just vi politiker – vi småpåvar – som har lagt oss i rektorernas arbete alldeles för mycket.

Jag kan lugna Malte Sigemalm med att de föräldrar som ringer till skolroteln – och de har alltid ringt dit, oavsett om det har funnits stadsdelsnämnder eller inte – klagar inte direkt över det inflytande som de som föräldrar har, utan de klagar mera över brist på resurser. De frågar hur man ska bära sig åt för att byta skola och så vidare. Just det där med inflytande är ju någonting som föräldrar skaffar sig i en skola. Det gör de ju genom att skapa till exempel föräldraråd. Det är inte vi politiker som ska göra det, utan det ska komma från föräldrarna själva.

Jag vill än en gång verkligen understryka att vi inte ska skapa en ny gigantisk skolbyråkrati i den här staden, utan vi ska ge tillbaka makten till rektorer och lärare, för det är de som är mest kompetenta att sköta skolan.

Anförande nr 73

Malte Sigemalm (s): Ni får väl vara lite överens i alliansen i det som ni säger. Ann-Katrin Åslund sade alldeles nyss att rektorer har för stor makt och att ni därför ska ge dem femårsförordnanden. Vad är det som gäller?

Anförande nr 74

Margareta Björk (m): Nu har inte bara Malte utan även de tidigare talarna pratat om den lokala demokratin. I den text som ni själva har skrivit står det: "Vår vision för Stockholm är en stad som sätter människan före systemen". Men vad ni bara har pratat om är ju organisationen, beslutsprocessen och färre politiker.

Sedan säger Malte att det är patetiskt att Kristina Axén Olin får ett samtal från en granne. Är det inte bra att man ringer till sin lokala politiker och diskuterar ett lokalt problem? Men ni pratar bara om systemen i stället för om människorna.

Malte säger också att vår köksbordsmodell innebär att det inte finns något innehåll i den lokala demokratin. Då måste jag fråga Malte Sigemalm: Vad menar du med innehåll? Är inte det när stockholmarna själva får vara med och bestämma? Är det inte så att det är ett system där stockholmarna själva får vara med och bestämma över sitt vardagsliv? Eller vad menar ni med er text?

Anförande nr 75

Malte Sigemalm (s): Ordförande! Med patetiskt menade jag att man i fullmäktige i ett inledningsanförande talar om att man får ett samtal från en medborgare och tycker att detta är väldigt bra. Men å andra sidan – och det är det som jag hakar upp mig på – vill ni ju faktiskt ta bort 108 beslutsfattare från stadsdelsnämnderna, politiker som medborgarna kan ringa till och ha just dessa samtal.

Min poäng är att ni pratar om att det är så bra att ringa till politiker – sedan talar man också om det i fullmäktige, att man har fått ett samtal – men å andra sidan drar ni bort mattan för medborgarna när det gäller att ha den här kontakten. Det är det som är min poäng, och det var därför som jag tyckte att finansborgarrådets inledningsanförande var patetiskt.

Anförande nr 76

Birgitta Wahlman (m): Fru ordförande, fullmäktige och stockholmare! Vi älskar ju Stockholm. Det är därför vi sitter här, eller hur? Men jag har en fråga: Varför har den kommunala sektorn blivit så gigantiskt stor? Varför har den vuxit så mycket? Varför har den lyckats svälla över alla bräddar?

När vi som nya ledamöter först kom hit fick vi gå på en utbildning, på kurs. Då var det en trevlig person som berättade lite grann om stadens utveckling för oss. Han berättade att för inte så hemskt länge sedan var det bara några få personer som jobbade inom förvaltningen. Det var en borgmästare, en stadsskrivare och en skattemästare. Nu är det 46 000 personer som jobbar inom Stockholms stad, och vi har säkert miljontals med kvadratmeter lokaler. Då undrar jag: Varför är det så lätt att starta, utöka, hyra, nyanställa och påbörja i den här staden? Och varför är det så förtvivlat svårt att dra ned, minska, upphöra med och – hemska tanke – låta någon annan vara utförare?

Det är ungefär som med mobilabonnemang – ni har väl mobiltelefoner allihop. Det är jättelätt att teckna ett nytt abonnemang. Det gör man bara via Internet eller ett sms. Men när man ska avsluta det får man sitta i timmar i telefonkö eller skriva brev till kundtjänst i Karlskrona.

Varför kan vi inte fråga stockholmarna om vad de vill ha och vad de behöver? Sedan lägger vi till det som staten och lagen kräver, och sedan får det räcka med det.

Vi ska ju se till att vi har den skola, omsorg och service som efterfrågas och att kvaliteten är hög. Så behöver vi personal som ska utföra detta och en del verksamheter, lokaler och administration, det är vi överens om. Sedan behövs det lite ledning, styrning, kvalitetssäkring, beställning och upphandling. Men allt annat då? Varför har vi det? Vem är det som efterfrågar sådant? Vem vill betala för det? Ja, inte stockholmarna.

Det blir som en ond cirkel med nya ansvarsområden, nya behov och nya måsten. Då måste planeringen och administrationen för detta utökas, och då hittar man nya behov och nya måsten. När tar det slut?

Jag känner att den budget som alliansen lägger fram är ett otroligt bra sätt att försöka att få ett slut på detta.

Anförande nr 77

A b d o G o r i y a (s): Ja, Birgitta, ditt inledningsanförande säger ganska mycket om Moderaternas syn på arbetsmarknaden. Snart kommer ni att se till att föräldrarna ska ta hand om sina barn när barnen är i barnomsorgsåldern och att föräldrarna ska ta hand om barnen när barnen är i skolåldern. Jag tycker att det är en mycket märklig syn.

Jag tycker att det är oerhört viktigt att vi har institutioner med professionella anställda som kan ta väl hand om våra barn och ungdomar.

Anförande nr 78

A n n M a r i E n g e l (v): Återigen får man fråga er på den sidan, Birgitta: I vilken värld lever ni? Du är välkommen ut i verkligheten och se vad de 46 000 anställda i Stockholms stad gör. Jag tycker att det är ganska underligt att man som folkvald i den här församlingen frågar vad de 46 000 anställda gör.

Vi har en ganska omfattande kommunal verksamheten här i staden som är nödvändig. I motsats till dig tror jag att de allra flesta stockholmare efterfrågar den servicen. De vill ha förskolor, skolor, äldreomsorgen, handikappomsorgen och socialtjänsten, även om du har svårt att förstå det.

De lokaler som finns används faktiskt av stockholmarna. Jag föreslår att du tar dig ledigt och går ut och ser dig omkring.

Sedan tycker jag att det var intressant det som du sade, att den budget som ni nu lägger fram verkligen gör slut på detta. Det var intressant och väldigt oroväckande. Jag tror att de allra flesta här i staden inte vill ha slut på de kommunala verksamheterna.

Anförande nr 79

B i r g i t t a W a h l m a n (m): Jag har faktiskt varit en av de 46 000 anställda, och jag vet att det kryllar av otroligt duktiga och fantastiska människor inom vård och omsorg. Det är precis dem som vi moderater vill ha kvar, alltså de som jobbar med kärnverksamheten. Men det här gäller allt det andra. Varför kan det inte stoppas? Det tar aldrig slut.

Jag såg en grej i ert budgetförslag. Ni tycker att stadens ofrivilligt deltidsanställda ska få heltidsjobb, något som kostar 10 miljoner. Varför ska vi med skattepengar betala folk för någonting som vi kanske inte behöver? Är det att hushålla med stadens resurser? Om det bara behövs en deltidsanställd, vad ska man göra resten av tiden? Ska han eller hon bara rulla tummarna? Det är dem vi pratar om, inte om dem som behövs. Det tror jag att du vet också.

Anförande nr 80

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande! När man hör politiker från den andra sidan av salen får jag en känsla av att man målar upp en romantiserad bild som inte stämmer överens i alla fall inte med den verklighet som jag har varit aktiv och verksam i. Som jag nämnde tidigare har jag varit lokalpolitiker under åtta år i två stadsdelar. Er bild är tröttsam och inte sann.

Jag ser verkligen på stadsdelsproblemet på ett pragmatiskt sätt. Vi har varit för den reformen, men vi har infört ett system som ersätter stadsdelsnämnderna, nämligen pengsystemet. Pengsystemet innebär köksbordsdemokrati, att föräldrar får bestämma vilken skola deras barn ska gå i. Anhöriga och äldre får välja vilken omsorg de vill ha. Varför ska vi ha lokalpolitiker som inte alls hanterar dessa frågor? Ändå ska vi låtsas att de har makten över detta. Då kallar vi det demokrati. Jag undrar då: Vilken verklighet kommer ni ifrån?

Vi måste vara tydliga med vad vi menar med demokrati. Vi anser att den enskilda individen ska få bestämma över de välfärdstjänster som de har rätt till, inte lokala politiker. Men ni sitter så fast i ert system. Ni beskriver en verklighet för medborgarna och kallar den verklighet.

Anförande nr 81

A b d o G o r i y a (s): Ja, Abit, du pratar om den verklighet som du har i de två stadsdelarna där du har tjänstgjort. Jag utgår ifrån den verklighet som du och jag har.

Du pratar om pengsystemet och valfrihet. Hur många av barnen i dina och mina stadsdelar har genom pengsystemet och valfrihet lyckats att komma till de skolor som finns isolerade i innerstaden, trots att de har sökt sig dit tusen gånger om?

Sitt inte här och tala om köksbordsdemokrati, utan utgå ifrån den verklighet som du och jag lever i!

Anförande nr 82

A b i t D u n d a r (fp): När medborgarna ringer till mig och har synpunkter på trafiken säger jag som lokalpolitiker att jag inte äger den frågan. När de klagat på resurser, att det inte finns någon kurator på deras skola, säger jag att det inte är vi som bestämmer utan det är fullmäktige som beslutar. Vi får pengarna därifrån. Det är verkligheten.

Medborgare har många gånger frågat mig: Vad beslutar ni om? Det är förvirrande för medborgarna, och det gagnar inte demokratin, tvärtom. Medborgarna vet inte vem som har ansvaret. Politikerna tar inte heller ansvar. Det är ett typiskt system skapat utifrån socialdemokratin. Till slut vet inte folk vem som bestämmer. Det är ett sätt att lura medborgarna.

Vi menar att det självklart är barnen som ska få det bättre när ansvaret för skolan flyttas. Vi kommer att vara tydliga och ta ansvar för resurserna.

Anförande nr 83

A n n M a r i E n g e l (v): Abit, jag tror inte att någon av oss idealiserar stadsdelsnämnderna. Det finns mycket kvar att göra. Vi har inte alls uppnått den fullkomliga lokala demokratin, men vi har kommit några steg på vägen och vi skulle vilja fortsätta på den i stället för att vända om och gå tillbaka till ett gammaldags system.

Jag tror att du har missförstått rollen om du svarar alla medborgare att du inte har med saken att göra. Din uppgift som lokalpolitiker är ju att företräda medborgarna även gentemot de centrala nämnderna. I min stadsdelsnämnd har vi uppfattat det så att vi ska föra medborgarnas synpunkter vidare. Har de synpunkter på trafiken ska vi föra dem vidare till trafiknämnden.

Vi har bildat små effektiva lokala förvaltningar dit medborgarna kan vända sig i alla frågor. Dessa förvaltningar hjälper medborgarna vidare i stadens byråkrati. Vi har ett antal fritidspolitiker som lägger ned ett stort ideellt arbete. Ni som talar så varmt om den ideella sektorn ska komma ihåg att de allra flesta fritidspolitiker gör en stor ideell insats som ombud för medborgarna. Det finns ingen heltidspolitiker som arbetar i stadsdelsnämnderna, utan det handlar bara om frivilligt arbete därför att folk är intresserade av sin stadsdel och vill arbeta med dessa frågor.

Anförande nr 84

A b i t D u n d a r (fp): Om jag ska tolka det positivt är inte heller du nöjd med den nuvarande formen som stadsdelsnämnderna har. Men ni har inte något alternativ. Vi har provat systemet med stadsdelsnämnder i ungefär nio år, och det blev inte alls som vi hade tänkt oss. Vi ville att medborgarnas och inte minst de lokala politikernas inflytande skulle öka och att demokratin skulle bli större.

Jag har beskrivit den verkligheten, och du kanske håller med mig om att allt inte har blivit som man hade tänkt sig. Det är viktigt att vara ärlig och tydliggöra vem som har ansvaret. Det är att vara sjyst mot medborgarna. Ni låtsas fortfarande vara kritiska, men ni har inte något alternativ över huvud taget. Det verkar som att ni bara vill behålla systemet. Det är skillnaden mellan oss och er. Vi vill att medborgarna ska ha makt och inflytande.

Anförande nr 85

J o n a s E k l u n d (mp): Det är inte konstigt att de medborgare som vänder sig till Abit Dundar angående politiken i hans stadsdelsnämnd blir förvirrade om han säger att han inte har något att göra med om det ska finnas en kurator på en skola i stadsdelen eller inte. Men det har han i högsta grad att göra med. Det är ju stadsdelsnämnden som bestämmer vad som ska prioriteras inom nämndens budget, om det behövs mer pengar till den skolan kan man lägga mera pengar där. Behövs det lite mer pengar till socialtjänsten kan man lägga mera pengar där utifrån lokalkännedom. Jag tycker att det är alldeles utmärkt.

Jag skulle vilja utveckla stadsdelsnämnderna i stället för att lägga ned dem. Vi ska ha lokal demokrati och lokala politiker som man vända sig till och som har rätt att bestämma över trafiken. Vi kan bestämma om man ska ha 30 km på någon liten vägsträcka på en lokal gata och låta trafiknämnden ta hand om de stora gatorna. Vi borde se på möjligheterna i stället för att bara lägga ned projektet som man än så länge bara har provat halvvägs.

Anförande nr 86

A b i t D u n d a r (fp): Du har missuppfattat vad jag menar med resurserna för att anställa en kurator. De resurser som stadsdelsnämnden får beslutas av fullmäktige, hur mycket som ska gå till skolan, hemtjänsten eller äldreomsorgen. Det var det jag menade. Vi kan inte bestämma över resurserna lokalt utifrån behoven. Den påse med pengar som man får räcker inte till ibland.

Min poäng var att man hela tiden ger svar till medborgarna som bara gör dem förvirrade när det gäller vem som till sist har ansvaret. Jag får dagligen samtal om lokala frågor. Mitt svar blir alltid: Tyvärr, det är de centrala nämnderna som beslutar.

Den verklighet som du beskriver låter för mig som att du vill ha 19 kommuner inom Stockholms stad, och det är inte realistiskt.

Koncernen Stockholms Stadshus AB, Stockholm Business Region AB, AB Stokab, S:t Erik Försäkrings AB, S:t Erik Markutveckling AB, AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad, Mässfastigheter i Stockholm AB, konsumentnämnden

Anförande nr 87

R o l f K ö n b e r g (m): Herr ordförande! Jag är inte säker på att jag fullt ut är beredd att ta mig an uppgiften att vara Kristina Axén Olin. I ett enskilt anförande kan jag ersätta henne, men jag vill nog be presidiet att respektera mina övriga tillkortakommanden.

Stockholms Stadshus AB har en mycket viktig roll i att utveckla ägarstyrningen av stadens alla olika bolag. Här måste vi först som sist konstatera att under de senaste åren har detta blivit bättre. Vi har fått ett tydligare regelverk, och jag vill ge den nya oppositionen en eloge för det arbete som ni ledde för att göra den här ägarstyrningen tydligare, inklusive några helt nödvändiga, rätt brutala städinsatser. De var väl genomförda och för detta ska ni ha en stor eloge.

Sedan finns det i den här kommunkoncernen flera viktiga infrastrukturesatsningar som vi nu måste göra för att bygga vidare på Stockholm, vi som vill bygga vidare på Stockholm, vi som vill att Stockholm ska fortsätta att utvecklas och bli en ännu bättre region att leva i. Särskilt vill jag lyfta fram det uppdrag som sedan tidigare helt enigt har getts till Stokab och bostadsbolagen att bygga ut de öppna fastighetsnäten. Det är en del av en självklar infrastruktur i en modern storstad. Liksom vägar och järnvägar tillhör den fysiska infrastrukturen måste vi också ha en elektronisk infrastruktur som fungerar. Det här är viktigt för att göra Stockholm till en ledande IT-region, igen vill jag säga. Det är viktigt för att alla satsningar på att utveckla innehållet i våra IT-satsningar ska kunna nå ut till stockholmarna över riktiga bredbandsnät, fasta nät såväl som trådlösa nät.

Det är viktigt att staden ökar konkurrensen på den här marknaden och trycker tillbaka de operatörer som i skydd av gamla trista avtal fortsätter att vilja äga kunderna, äga enskilda stockholmare, via väldigt många avtal. I ett par fall har man dessutom fräckheten att vilja smita från de avtal som man en gång har slutit med staden när man till exempel, som i ett fall, köpte Sjärn-tv-nätet och i avtalet medgav rätten för Stockholms stad att när helst staden önskade det etablera konkurrerande infrastruktur. Nu hotar man med EU-rätten och försöker hindra oss från att genomföra vår politik. Det kommer inte att lyckas. Det här är en oerhört viktig del i att bygga vidare på Stockholmsregionen.

Med detta sagt, herr ordförande, tror jag att jag kan konstatera att ungefär där upphör enigheten om kommunkoncernen. Sedan kommer vi in på det som är jobbigare, svårare och mer konfliktfyllt. Vi vill nämligen sälja sådant som staden inte behöver äga, herr ordförande. Det är väldigt fräckt av oss. Vi vill till exempel sälja ett antal kommunala köpcentrum där det finns en alldeles utmärkt väl fungerande privat marknad. Jag ska inte gå längre i den diskussionen, för då skulle jag bli jävig. Men låt mig konstatera att det finns en alldeles utmärkt väl fungerande privat marknad av aktörer som kan och vill utveckla köpcentrum och stadskärnor.

Vi tycker heller inte, herr ordförande, att det är någon kommunal kärnverksamhet att fortsätta äga norra Europas dyraste studentbostäder. Innan vi har kastat ännu mer kommunala pengar på ett av den förra mandatperiodens absolut största och mest meningslösa skrytbyggen är det lika bra att klippa nu och säga att studentskrapan, skatteskrapan, skrytskrapan, kalla den vad ni vill, så fort som det över huvud taget är

möjligt och under ekonomiskt ansvarsfulla former ska säljas på ett sätt som innebär att stockholmarna får tillbaka i alla fall en del av de pengar som de tvingats satsa.

Då är det återigen så, herr ordförande, att det finns en rad privata aktörer som inget hellre vill än att hjälpa oss på den här sidan salen att bygga vidare på Stockholm. Det finns ett intresse för såväl stora köpcentrum i innerstaden som för mindre köpcentrum i ytterstaden.

Avslutningsvis vill jag också säga någonting om näringspolitiken, som ligger inom det här området. Näringspolitiken måste utvecklas av väldigt många goda skäl, men kanske det enskilt viktigaste skälet är att det är en sådan otrolig ödesfråga för jobben. De här fyra åren kommer att handla om jobb, jobb och jobb. Nu kommer jobben, självklart gör de det med den nya alliansens politik på alla nivåer. Men det är så otroligt viktigt att alla inser att utan företag som kan, vill och vågar växa och etablera sig får vi heller inga nya jobb. Näringspolitiken är det område som kommer att vara ett av våra absolut viktigaste fokusområden. Det är med stolthet och glädje jag yrkar bifall till alliansens budgetförslag på det här området.

Anförande nr 88

Borgarrådet J ä m t i n (s): Herr ordförande, fullmäktige! Det här är en sektor, precis som sades av talaren före mig, där vi på en övergripande nivå i vissa delar är helt överens. Vi har kunnat jobba ihop över partigränserna under förra mandatperioden för att förbättra näringslivsklimatet på olika sätt.

Specifika detaljer och inriktning i bolagen kommer vi tillbaka till under de här dagarna. Men det finns några saker som skiljer oss åt. Flera av dem nämndes precis innan. En viktig sådan fråga är hur vi ser på vad som är kärnverksamhet och hur vi därmed ser på bolagens uppgifter. Vilka uppgifter har till exempel bostadsbolagen i form av att förbättra gårdar, renovera husen och jobba med sociala frågor i områdena? Vilka uppgifter har Stockholm Vatten för utveckling av miljöpolitik, rent vatten, forskning och så vidare för att göra det stockholmska vattnet bättre men också för att jobba med miljön i världen?

Det kommer signaler både om privatiseringar och om begränsningar av verksamheterna på ett sätt som är oroande. Jag tror att den tydligaste skillnaden är just bostadsbolagen. Den diskussionen kommer vi att återkomma till många gånger under de här dagarna, tror jag.

Jag har några kommentarer kring näringspolitiken. Näringspolitik på statlig nivå och näringspolitik på kommunal nivå är, precis som har sagts tidigare, sättet att stötta och hjälpa privat företagsamhet, stora och små företagare. Att ett nära samarbete mellan stad och näringsliv är viktigt i det här sammanhanget vet vi alla. Därför är det viktigt att staden fortsätter att jobba med möjligheten att ha en öppen offentlig sektor där det är enkelt att få information för dem som vill etablera sig i vårt samhälle.

En sak gjorde mig förvånad när jag läste det borgerliga förslaget till budget. Besöksnäringen har man i sin gemensamma plattform sagt att man vill satsa på. Man har sagt för bara ett fåtal veckor sedan att man vill satsa på den. Ändå finns det förslag till rationaliseringar i Stockholm Visitors Board som kommer att försvåra för

satsningar inom det här området. Vi får se. Jag hoppas att vi gemensamt kan hitta ett sätt att stötta besöksnäringarna i den här staden som är så vacker att komma till och så inbjudande för turister från hela världen.

Vad gäller bolagssektorn kommer vi som sagt att komma tillbaka till de specifika delarna i de olika bolagen under de här dagarna. Då tror jag att vi gång på gång kommer att se skillnader i synsättet på hur och varför vi har många av de kommunala bolagen, för de, mina vänner, är precis som förvaltningarna en del av vårt sätt att skapa ett bättre Stockholm med mindre klyftor och renare miljö.

Anförande nr 89

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! För en stad som Stockholm, som satsar på kärnverksamheterna, är medarbetarna och personalen de allra viktigaste resurserna. Det är de som i slutändan avgör kvaliteten på all verksamhet. Vi vill att man ska vara stolt över att jobba i Stockholm, Sveriges huvudstad. Men då gäller det att ha god personalvård, att ha klara och tydliga spelregler, ha bra och kontinuerlig kompetensutveckling, flexibla arbetstidslösningar, trivsel och möjlighet att göra karriär, kort sagt att vara en modern och attraktiv arbetsgivare.

Det ska vara ett aktivt val att jobba i Stockholms stad. Man ska inte söka sig till staden bara för att det är den enda arbetsgivaren som finns. För dem som vill ta ett större ansvar och bli mer självständiga men ändå fortsätta inom sitt yrkesområde ska det åter finnas möjlighet att knoppa av verksamheterna. Snart kommer det också att finnas stöd för det. Det gör att det kommer att bli flera småföretagare och flera arbetsgivare att välja mellan. Det gör också att det blir flera olika verksamheter för stadens medborgare. Det blir en större frihet för dem som i dag jobbar i vad man kallar traditionella kvinnoyrken. Det måste finnas flera arbetsgivare att välja mellan än kommunen och kommunen.

Sveriges huvudstad ska ha de bästa cheferna och för det behövs det mångfald. Därför ska vi stimulera till att staden får flera kvinnliga chefer och vi ska arbeta aktivt för att få flera chefer med minoritetsbakgrund eller utländsk bakgrund. Den kulturella kompetensen ska uppvärderas vid rekrytering och det ska vara en merit att ha egna erfarenheter av att ha levt i olika kulturer.

I förrgår kunde man se på tv att Sverige är ett av de allra sämsta länderna på att få fram kvinnliga chefer. Det måste det bli en ändring på. Det krävs åtgärder på många olika plan. Men ett steg på vägen är ändå när vi nu kommer att utreda möjligheten att införa hushållsnära tjänster som en löneförmån. Det är ett sätt för både kvinnor och män med långa arbetsdagar, med barn och lång resväg att våga och orka åta sig tyngre arbetsuppgifter.

Vi har egentligen redan påbörjat en gigantisk generationsväxling. 40-talisterna har redan börjat gå i pension, och var fjärde anställd i staden är 55 år eller äldre. Det kommer att behövas nya, bra och välutbildade personer till stadens verksamheter. Då vill Miljöpartiet återinföra friår, och Vänsterpartiet vill minska arbetstiden med bibehållen lön. Men vi vill att människor ska söka sig till staden som arbetsgivare för att de vill jobba inte för att de ska slippa jobba.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 90

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Kära stockholmare! Jag måste säga att jag blir förvånad. Den borgerliga majoriteten pratar om jobben. Men det man vill lägga ned pengar på är att de som jobbar i Stockholms stad ska få hushållsnära tjänster. Det lägger man pengar på, samtidigt som man nedrustar det område där de nya och hållbara jobben finns, miljöteknikområdet. Det här är en prioritering. Hushållsnära tjänster som en löneförmån är dessutom en bluff, för det handlar om dem som har höga löner där det här reellt kommer att innebära någonting. Ni har också en lönepolitik som innebär att ni höjer de högsta lönerna på ett sätt som faktiskt inte är ansvarsfullt.

Alla de kommunala bolagen har ett ansvar för samhällsutvecklingen. Vi vill att alla kommunala bolag ska vara miljöcertifierade och att man i framtiden ställer krav på de olika bolagen att just de ska bidra till den gröna omställningen.

Vi vill också att bolagen aktivt tar ett ansvar för att motverka alla former av diskriminering, dels i sin egen rekrytering, dels i hur vi utser bolagsstyrelserna, men också att man i sin verksamhet inte bidrar till strukturell diskriminering. Vi vill att bostadsbolagen ska ta ett ansvar för att barnfamiljer inte ska vräkas.

Sedan säger ni att ni bara vill ha de bolag som behövs för Stockholms stads verksamhet. De bolag som inte behövs och där det finns en privat marknad kan man sälja ut. Varför säljer ni då inte ut Stockholm Parkering? Jag vill gärna veta vad det finns för speciell nytta med att Stockholms stad ska äga Stockholm Parkering.

När det gäller Centrumkompaniet, som ni vill sälja ut, finns det en nytta. Jag vet inte hur många av borgarråden som bor i miljonprogramsområdena, jag gör det själv, och Centrumkompaniet behöver tvingas att utveckla förortscentrum. Här behöver det göras mer än vad som har gjorts tidigare. Men ni kanske vill att människor ska åka ut till stormarknaderna utanför. För att det ska bli en bra boendemiljö i miljonprogramsområdena behöver man ha tillgång till bra livsmedelsbutiker, till kaféer och annat i sin närhet. Annars kommer ni aldrig att utveckla miljonprogramsområdena.

Det ni gör med Stockholm Vatten AB är verkligen fy skam. Jag vädjar till er att prata med miljöteknikföretagen som har vuxit i Stockholm tack vare den politik som har förts, där det kommer nya jobb. Sopsugsföretaget Envac till exempel fick nyligen en order från England på 100 miljoner kronor tack vare den teknik som man har utvecklat här i Stockholm. Det är den typen av pengar och arbetstillfällen som ni missar med er politik, och ni ersätter det med att erbjuda stadens anställda hushållsnära tjänster.

Anförande nr 91

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte använda inledningen till att prata om vår personalpolitik. Då vill jag säga något om det som våra medarbetare redan känner av. Alla de stora omorganisationer som majoriteten har börjat genomföra drabbar våra anställda, bland annat i de åtta stadsdelsnämnderna som ska

slås ihop. De anställda där får en otrevlig jul- och nyårshälsning från den nya majoriteten. De måste gå igenom en lång process för att de över huvud taget ska få veta om de har något jobb i framtiden, och många kommer att bli övertaliga. Det här minskar naturligtvis både arbetsglädjen och ökar ohälsan. Och vilka signaler sänder stadens styre till sina medarbetare när man plussar på med ett avknopningskansli? Svaret är ju: Våra anställda är inte behövda, eller snarare en bra anställd är en avknoppad anställd.

Ordförande, fullmäktige! Våra grundläggande värderingar om rättvisa och jämställdhet genomsyrar vår personalpolitik. Ställ det i kontrast till alliansens politik som baseras på privata i stället för solidariska lösningar och att medarbetare är bäst när de säger upp sig. I alliansens budget pratas det mycket om chefsutveckling, och det är bra. Men vi tycker att alla medarbetare är lika viktiga. Och vi tycker att alldeles för många av våra medarbetare tjänar för lite för de tunga och viktiga jobb som de utför.

När alliansen höjer de högsta lönerna, ordförande och fullmäktige, vill vi höja de lägsta. Alliansen tycker att de som tjänar bra ska ha bidrag. De ska ha subventioner för att hålla dammråttorna borta hemma. Vi vill korta arbetstiden främst för dem som har de tyngsta jobben inom till exempel äldreomsorgen. Alliansen vill ge förmånsbilar till chefer. Vi vill ge cykelförmåner till alla anställda. Vi tycker att staden ska skriva till regeringen och kräva att cykel- och kollektivtrafikförmåner ska vara skattebefriade, precis som det är att gå på gym.

Stockholm, ordförande och fullmäktige, ska inte vara ett stort spel med personalen som spelbrickor som kan flyttas och kastas om hur som helst. När den borgerliga politiken förlorar i kompetens och medborgarnas service försämras säger vi i stället: Värdera personalen! De är stommen i vår stad.

Bifall till Vänsterpartiets budgetförslag!

Anförande nr 92

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Stockholm är en attraktiv storstad och har alla möjligheter att också konkurrera som turist-, evenemangs- och konferensstad. Stockholm ska därför profileras att bli en verklig utmaning för andra storstäder runtom i hela världen.

Stadens bolag är en tillgång både för den verksamhet de utför och för att de möjliggör en utdelning till staden. Bolagen är på sätt och vis medborgarnas bolag. Därför är det rimligt att deras verksamhet ger avkastning som används till verksamheter som medborgarna har nytta av. Men det är viktigt att komma ihåg att kommunala bolag inte ska ägna sig åt verksamheter som strider mot den kommunala kompetensen. Risken finns då att kommunala bolag konkurrerar med privata utövare, men på villkor som är ojämlika och innebär betydande nackdelar för privata företag som ju inte backas upp av skattebetalare. Samtidigt vet vi att det finns verksamheter som under kortare eller längre tid kan behöva drivas i bolagsform för att garantera en viss service.

Stockholms stad har som en av landets största arbetsgivare naturligtvis en mycket viktig uppgift att fylla. Ni känner till slagordet att personalen är vår främsta resurs,

och det är oerhört viktigt att det slagordet också omsätts i praktisk handling. Det visar vi genom de förslag till beslut som vi nu för fram från alliansens sida. Mångfalden som finns bland våra medborgare runtom i staden ska naturligtvis också återspeglas i anställningarna i staden. Vi vill se till att man får ett ökat inflytande över sin arbetssituation, över arbetsmiljön och att man aktivt ska kunna delta i utvecklingsprocesser. Det handlar också om möjlighet att knoppa av verksamhet. Vi tror att det finns flera som aktivt vill utnyttja sin kompetens och erfarenhet.

Vi säger vidare att vi ska se över löneförmåner för alla stadens anställda, där en del är hushållsnära tjänster. Men det kommer att bli en rad andra.

Att vi särskilt vill lyfta fram chefs- och ledarutbildning är inte särskilt konstigt. Chefen för ett företag anger ju tonen och är naturligtvis en mycket viktig person för hur det ska fungera för att det ska bli en bra arbetsmiljö. Att bli sedd och få uppskattning och beröm likaväl som konstruktiv kritik är något som det är oerhört viktigt att våra chefer kan hantera ute på den enskilda arbetsplatsen.

Kompetensutveckling ska naturligtvis ligga så nära verksamheten som möjligt. Det är där man känner behoven. En del av den kompetensutveckling som staden också har gjort centralt kommer naturligtvis att fortgå. Vi talar om barnskötare som vill bli förskollärare. Det handlar om grundutbildning för våra vårdbiträden.

En viktig grupp som vi inte ska glömma bort är våra äldre medarbetare. Vi måste bättre ta till vara den resurs, den livserfarenhet och den yrkeskompetens som finns där. De kan gärna vara mentorer på våra arbetsplatser.

Anförande nr 93

D a n i e l S o m o s (m): Herr ordförande, ärade åhörare, ärade kommunfullmäktige! Att bygga och driva centrumanläggningar på en kommersiell marknad är inte kommunal kärnverksamhet. På marknaden finns andra aktörer som klarar denna verksamhet lika bra. Vi anser därför att Centrumkompaniet bör säljas och att eventuella resterande delar ska överföras till lämplig förvaltning i staden. Det finns ingen anledning för staden att subventionera eller på ett artificiellt sätt hålla avgifter uppe eller nere och därmed sätta en fungerande marknadskonkurrens ur spel.

Man kan tro att den texten är hämtad ur den moderata budgeten, men det här är faktiskt den motivering Miljöpartiet har – om man byter ut ordet Centrumkompaniet mot Stockholms Stads Parkering – till att man ska sälja Stockholms Stads Parkering. Det är en väldigt bra motivering till att man ska sälja parkeringsbolaget. Exakt samma motivering fungerar för att man ska sälja Centrumkompaniet. Det finns ingen anledning för staden att subventionera eller på ett artificiellt sätt hålla avgifter uppe eller nere och därmed sätta en fungerande marknadskonkurrens ur spel.

I era budgetar står det att det är viktigt att behålla Centrumkompaniet därför att det är en stor tillgång för ytterstaden. Först undrar jag på vilket sätt Västermalmsgallerian eller Fältöversten är en stor tillgång för ytterstaden. Sedan måste man fråga sig vad det är som är så fel med Farsta centrum eller Kistagallerian att vi misstror de privata aktörerna att kunna satsa och bygga bra centrum i ytterstaden. Om man nu anser att staden ska driva företag för att upprätthålla olika värden, varför drar ni då gränsen

vid centrumanläggningar? Det är väl viktigt med miljöbilar. Varför lägger ni inte fram ett förslag om att ha S:t Erik Automobile och att staden ska bygga bilar? Varför dra gränsen här om ni tycker att det är viktigt att staden ska driva affärsverksamhet för att upprätthålla olika värden?

Den stora frågan gäller egentligen den dagen det går dåligt för Centrumkompaniet, den dagen ekonomin sviktar. Vem tar förlusten? Varför ska skattebetalarna ta risken för den här verksamheten? Varför ska skattebetalarna gå in och i nödfall subventionera den här verksamheten? Är det inte bättre att sälja och låta de privata aktörerna ta den här risken?

Anförande nr 94

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag har inte fått något svar på varför ni inte vill sälja ut Stockholms Stads Parkering. Jag tycker att den motivering ni har passerat väldigt bra på det. Men jag kan väldigt gärna förklara varför Centrumkompaniet inte ska säljas ut. Jag kan tänka mig att man inte har ansvar för alla de centrum som finns i dag. Men i miljonprogramsområdena är det oerhört viktigt att det finns en boendemiljö som fungerar. Här tycker inte jag att Centrumkompaniet alls har gjort vad de borde ha kunnat göra. Men vi i fullmäktige skulle kunna ge dem uppdraget att ytterligare satsa på att utveckla förortscentrum. Det tycker jag är någonting som vi i Stockholm gemensamt måste ta ansvar för.

Kristina Axén Olin pratade tidigare om att ”vi har fått väljarnas röster”, men i miljonprogramsområdena har ni inte fått väljarnas röster. Ni fattar beslut som rör dem om allt från ombildning av lägenheter till förortscentrum som ni inte har diskuterat i förorten och som förorterna, miljonprogramsområdena, inte själva efterfrågar. Försök åka ut dit. Inget av era borgarråd kommer faktiskt själv från de här områdena. Ni har inget politiskt stöd där.

Anförande nr 95

D a n i e l S o m o s (m): Frågan kvarstår: Vad är det som är så fel med Kistagallerian, Farsta centrum eller de andra privata affärscentrum som finns i förorterna och ytterstaden att vi misstror att marknaden klarar av det här? Varför ska skattebetalarna ta förlusten den dag det går dåligt?

Jag är helt övertygad om att de privata aktörerna också vill bygga långsiktigt, för det är så man tjänar pengar. De vill bygga centrum som medborgarna gillar. Det bor väldigt många människor i de här förorterna, och jag ser absolut ingen risk med att dessa skulle försvinna om vi skulle sälja Centrumkompaniet.

Anförande nr 96

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag är glad och hedrad av att få ordet på alldeles egna meriter den här gången. Jag hade en rad debatter under förra perioden med olika majoritetsföreträdare om utdelningen från koncernen till staden. Ni minskade de finansiella intäkterna kraftigt under de gångna åren, mindre utdelningar och sämre räntenetto. Vi har nu ansträngt oss för att hålla uppe avkastningskravet, dels därför att staden behöver pengarna, dels för att hålla trycket uppe på att

stockholmarnas tillgångar ska användas effektivt. Vi tycker att vi har gjort det vi kan för 2007 för att hålla uppe den nivån, 600 miljoner kronor.

Då kommer vi till ett av oppositionens allra mest oväntade budgetförslag, skulle jag vilja säga. Vänsterpartiet har helt plötsligt hittat 100 miljoner till. Berätta gärna, Ann-Margarethe Livh, vad ni vill ha de här pengarna till. Det kanske är något bra, vad vet jag. Men framför allt, berätta varför det inte gick att hålla uppe nivån på utdelningen när ni styrde utan först när ni inte styr längre.

Herr ordförande! Det här luktar faktiskt populism. Jag vill faktiskt ha en väldigt tydlig förklaring från Vänsterpartiet vad de 100 miljonerna extra ska gå till. Jag har några idéer och vill gärna höra om de stämmer.

Carin Jämtin tyckte i sitt inledningsanförande inte att vi använde bolagssektorn tillräckligt för ytterstadens förnyelse. Då måste vi klara ut att ni började, med vårt stöd, att arbeta mer och mer via bostadsbolagen för ytterstadens förnyelse. Vi fortsätter nu på den inslagna vägen. Det är självklart på det sättet att bostadsbolagen är och måste vara en väldigt viktig del av stadens samlade politik för jobb, för utveckling, för bostadsrättsomvandling, för allt det här. Där har bostadsbolagen i kraft av sin storlek och i kraft av sina resurser en oerhört viktig roll. Det kallas Järvalyft, det kallas trygghetssatsning och det kallas en hel del andra saker. Jag vill särskilt, herr ordförande, hänvisa till de skarpa skrivningar om detta som finns på s. 179 i budgetförslaget.

Anförande nr 97

Borgarrådet L i v h (v): Men, Rolf, du behöver ju bara läsa vår budget så ser du exakt hur vi placerar våra pengar, till exempel inom socialtjänsten för att satsa på dem som är sämst ställda, för att höja de lägst avlönades löner och en rad andra välfärdssatsningar. Jag förstår inte att du är så upprörd över uttaget från koncernen, för när ni hade majoritet förra gången tog ni faktiskt ut ännu mer från koncernen än vi gör nu.

Anförande nr 98

R o l f K ö n b e r g (m): Jag är inte upprörd. Nu måste vi klara ut vad jag är upprörd för och inte. Det brukar vara ett ständigt debattämne med dig och Ann-Marie. Men hon har ju slutat. Jag är inte ett dugg upprörd över det. Jag är upprörd över att ni inte gjorde det ni skrev när ni faktiskt hade chansen att göra det. Det här, Ann-Margarethe Livh, är populism. Det är ett sätt att få budgeten att gå ihop, vilket ni inte hade klarat annars. Det hade varit mycket mer trovärdigt om ni hade hjälpt oss att hålla uppe avkastningskraven. Det gjorde ni inte. Ni hjälpte det andra gänget att dra ned dem. Det var det ni gjorde förra gången. Det var vi emot då. Att nu komma med 100 miljoner extra är oseriöst, Ann-Margarethe Livh.

Anförande nr 99

Borgarrådet J ä m t i n (s): Herr ordförande! Tack, Rolf, för erkännandet! Vi ska självklart fortsätta att jobba för satsningar på ytterstaden och upprustningen av olika

områden. Jag tror att det syns, i alla fall syns det för mig, att vi har olika ambitioner på det här området och att våra är något högre.

Jag hoppas också att vi, i och med påpekandet från Rolf Könberg att satsningen på Järva fortsätter i den nuvarande majoriteten, får ett erkännande av att den inleddes under förra mandatperioden.

Jag skulle också vilja säga, som jag inte tog upp i mitt inledningsanförande, att jag tycker att IT-satsningen som majoriteten aviserar i sitt budgetförslag är spännande. Vi har kanske lite olika inriktning, men vi har valt att lägga samma summa på IT-satsning. Det tycker jag är bevis på ett område där vi kan jobba mycket tillsammans för att förbättra servicen och vår stad åt olika håll.

Anförande nr 100

R o l f K ö n b e r g (m): Tack för det erkännandet, Carin Jämtin. Jag är inte säker på att ni har en något högre ambitionsnivå när det gäller ytterstadens förnyelse. Däremot vet jag att ni i valrörelsen använde en, hur ska jag uttrycka mig, något annan pedagogik när ni jobbade med de stora talens lag och helt plötsligt fick ihop 2 ½ miljard när ni summerade ihop grejer som inte rimligen skulle låta sig summeras. Dessutom glömde ni nämna att vi var överens om 90 procent av grejerna och att merparten redan var i gång. Om vi bortser från det, Carin Jämtin, kan man säga att det är bra att vi är överens om att ha en hög ambition för ytterstadens förnyelse.

Anförande nr 101

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tänker precis som några före mig ägna några minuter åt stadens viktigaste resurs, alltså våra 48 000 anställda som av någon anledning behandlas under avsnittet om koncernen och bolagen. Jag hoppas att inte det är ett tecken på att de alla ska omvandlas till F-skattsedlar.

Jag tänkte faktiskt börja med att peka på de saker i den borgerliga budgeten som jag tycker är bra. Jag tycker att det är mycket bra att ni fortsätter med utbildningen för chefer. Jag tycker också att det är mycket bra att ni vill fortsätta ge barnskötare möjligheten att utbilda sig vidare till förskollärare. Det vill jag faktiskt börja med att framhålla.

Men, och det här är tyvärr ett ganska stort men, vad gäller för de andra 43 000 anställda? Jag måste säga att jag nu tyvärr förstår en del av era protester mot vår stora satsning på stadens personal under förra mandatperioden, protester som summerade sig i frågan: Hur blir det nästa år då? Nu känns ju den frågan ganska berättigad. Det är ganska tydligt att ni inte vill satsa på att höja nivån för dem som har de lägsta lönerna i staden. Det finns ingen som helst ansats att möta de kostnader som regeringen påför låginkomsttagarna genom exempelvis höjd a-kassa. Ni har ingen ambition att minska eller avskaffa den ofrivilliga deltidsanställningen i vår stad, ett arbete som vi har dragit i gång och som ni tidigare har signalerat att ni är för. Jag saknar över huvud taget en idé om hur personalen, den vanliga kommunalaren eller kommunaltjänstemannen, ska få utveckla sitt arbete. Det finns inga tankar om ökat inflytande över det egna arbetet eller rätt till utbildning. I stället erbjuds man ett

antal utredningar. Det är ju spännande, möjligen svårt att äta till frukost. Mest generöst av allt är väl erbjudandet om en utredning om hushållsnära tjänster som löneförmån.

För att spara lite tid åt er, eftersom jag vet att ni på andra sidan salen gillar att spara, har jag gjort den utredningen åt er med två grundläggande frågor: Vilka kommer att utnyttja erbjudandet? Vad kommer det att kosta staden?

Det första är ganska lätt. Eftersom det är en skattepliktig förmån är det rimligtvis de med högst inkomst som kommer att utnyttja det här. Det kostar alltså pengar via skattsedeln, till skillnad från en svart städhjälp, att utnyttja det här. Om vi antar att den bäst betalda hälften av våra anställda använder den här tjänsten två timmar i veckan kostar det ungefär 1 miljard av våra skattepengar. Det motsvarar, om man i stället vill höja lönen för de 10 000 i staden med lägst lön, att man kan lägga ungefär 7 200 kronor per anställd i månaden. Ni kan ju ringa runt och fråga vad de tycker.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 102

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det som sades om F-skattsedlar tycker jag är spännande. Först måste jag rätta Roger Mogert på en punkt. Det kanske var en lite olycklig formulering när han sade att medarbetare omvandlas till F-skattsedlar. Jag vill bara klara ut att medarbetare inte omvandlas till F-skattsedlar över huvud taget. Däremot vill vi göra det mycket lättare för stockholmarna både att kunna få en F-skattsedel och att sedan kunna använda den. Det ni hela tiden, konsekvent utmålar som ett personalpolitiskt problem ser vi i stället, och det är bland annat därför de här sakerna ligger tillsammans, som en näringspolitisk möjlighet.

Det är inte alltid så, Roger Mogert, att offentlig sektor är den per definition bästa arbetsgivaren som alltid har de bästa lönerna och de bästa anställningsvillkoren. Det finns tvärtom exempel inom yrken som tidigare hade en, säger en arbetsgivare – Stockholms läns landsting – på vad som har hänt med löner och villkor i den sektorn.

Du vet exakt, Roger, varför vi inte gillade kompetensfonden. Vi kommer dock ogenerat att använda de 200 miljoner kronor som är kvar i kompetensfonden och som ni inte lyckades sätta sprätt på för att försöka göra bästa möjliga av situationen. Men vad vi framför allt gör är att återföra ansvaret och kompetensutvecklingen till de områden där de hör hemma, nämligen i den ordinarie verksamheten. Det får alltså vara slut med den här typen av särskilda gottpåseprojekt. Nu måste vi föra ut kompetensutvecklingsfrågorna till varje annan verksamhet där de naturligt hör hemma.

Anförande nr 103

Borgarrådet M o g e r t (s): Det är lite svårt med klockan och att hålla tiden för dem som har gått i flumskolan, har jag förstått.

Rolf! Det jag sade om F-skattsedel var vad jag och min generation kallar ironi över hur oseriösa arbetsgivare behandlar sin personal. Det var vad det handlade om. Det är ett sätt för oseriösa arbetsgivare att utnyttja sin personal. Det kallas juridiskt för falska löntagare. Jag hoppas verkligen att ni inte har några som helst planer på att slå in på den vägen.

Anförande nr 104

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Den julklappssäck som kompetensfonden utgjorde har förvisso gett en hel del bra utbildningar och kompetensutveckling. Men det är också så att många verksamheter har dignat under kraven på att komma på nya saker som man ska kunna kompetensutveckla sig i. Felet med kompetensfondssatsningen var just att man inte förankrade önskemål och behov utifrån de enskilda verksamheterna. Det måste man alltid göra utöver de större centrala satsningar som vi alla är överens om. Det är där som vi nu ser till att verksamheterna själva ska ta hand om kompetensutvecklingen.

När det gäller hushållsnära tjänster är det självklart att det är positivt för våra anställda om vi kan få fram en sådan möjlighet. Att i ett stressat liv kunna köpa en sådan tjänst skattesubventionerat är dessutom i andra ändan en möjlighet för flera människor att få ett arbete. Det kan väl inte vara fel.

Anförande nr 105

Borgarrådet M o g e r t (s): Nej, om man vill lägga 1 miljard på den del av personalen som tjänar bäst i staden och föra över den från den del av personalen som tjänar sämst är det naturligtvis inget fel i det. Men jag tycker ändå att det är lite anmärkningsvärt. Jag pratar om låglönesatsningar, om rätt till heltid och de anställdas makt över det egna arbetet. Ni pratar om kompetensfonden och tekniska problem med den. Ni har inga egna ambitioner på det här området. Det är skrämmande tydligt.

Anförande nr 106

K a r i n G u s t a f s s o n (s): Herr ordförande, fullmäktige! När jag förberedde mitt anförande till i dag letade jag i majoritetens budget och sökte i innehållsförteckningen efter personalfrågor. Men söker man i innehållsförteckningen finner man inte en punkt om personalfrågor. Söker man sig däremot vidare i budgettexterna finner man ett stycke om stadens personal på precis samma ställe som borgarrådet Mogert fann det.

Jag kan faktiskt med glädje konstatera att vi, precis som Roger sade, är överens om en mängd saker. Framför allt är jag oerhört nöjd och glad över att vi är överens med majoriteten om att stadens personal är en av de allra viktigaste komponenterna för att kunna ge medborgarna en god service.

Däremot är jag rätt orolig, för vi vet ju alla här i salen att vi som arbetsgivare i staden tampas med ett par problem. Vi vet att vi kommer att ha stora pensionsavgångar. Vi vet att vi står inför problem med att rekrytera personal till förskola, skola, äldreomsorg och service för de funktionshindrade. För att garantera en god kvalitet för våra

medborgare krävs det också att vi är en attraktiv arbetsgivare och klarar av att rekrytera personal till just de här sektorerna.

Vi socialdemokrater föreslår en rad insatser för att göra staden just till en god arbetsgivare. Vi vill bland annat ge rätt till heltid och ge den rätten till alla anställda i Stockholms stad. Rätten till arbete och egen försörjning är central för att inte kvinnor ska tvingas vara ekonomiskt beroende av män. Detta tror vi är helt avgörande för att skapa jämställdhet.

Stockholm är på många sätt fantastiskt, men vi tampas även med en rad problem. Segregation är ett. Det tror jag att vi alla här är överens om. Vi socialdemokrater är övertygade om att arbete är en komponent för att kunna bryta den segregationen. Därför vill vi att stadens förvaltningar och bolag ska ta ett särskilt ansvar för att erbjuda ungdomarna i staden sommarjobb. I synnerhet bör fokus självklart ligga på de ungdomar och de grupper som inte själva har nödvändiga kontakter för att kunna ta sig in på arbetsmarknaden.

Jag hoppas att majoriteten delar den här viljan och den här önsknigen och fortsätter på den satsning som vi gjorde under förra mandatperioden med att se till att vi skapar sommarjobb för ungdomar.

I övrigt bifall till Socialdemokraternas förslag till budget!

Anförande nr 107

Elisabeth Brandt Ygeman (s): Ordförande, fullmäktige! När det kommer tre socialdemokrater på rad får vi väl blanda lite i den kompott vi nu diskuterar. Jag tänkte faktiskt prata lite besöksnäring, som också ligger under det här avsnittet.

Vi brukar vara ganska eniga om att vi vill marknadsföra vår vackra stad på olika sätt och att vi faktiskt måste satsa ett antal skattekronor på det för att få igen en hel del till vår gemensamma kista, så att säga. Sedan diskuterar vi alltid exakt hur man ska lägga dessa pengar. Detta har under föregående mandatperiod och under mandatperioden innan dess föregåtts av utredningar om hur det ska organiseras. Det har varit väldigt mycket diskussion om detta.

Jag undrar över en sak som står i den borgerliga majoritetens budgetförslag. När man tittar på den plattform som ni presenterade några veckor innan budgetdebatten kan man se att ni skulle satsa på besöksnäringen. I budgeten står det att verksamheten inom Stockholm Visitors Board ska rationaliseras så att mer pengar ska kunna föras över till marknadsföring. Men jag trodde att det var just Stockholm Visitors Board som skötte marknadsföringen i staden, att det var där vi har valt att organisera den. Därför undrar jag hur det går ihop.

Jag tror framför allt att signalen kanske inte är helt publik, så att varenda stockholmare går och funderar på hur många kronor man lägger på varje besöksnäring. Däremot blir det vi får ut av det väldigt publikt. Det är också så att branschen undrar. Ska man få mer eller mindre pengar för marknadsföring? Vi behöver ha ett bättre

samarbete, inte bara med företagare i allmänhet utan med besöksnäringens företagare i synnerhet. Därför skulle jag gärna vilja ha svar på den frågan.

Anförande nr 108

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Situationen i Stockholm ser ju helt annorlunda ut med en alliansregering och majoritet i både stat och stad. En regering som bidrar till att underlätta öppnandet av verksamheter för en mångfald av utförare och som gör det mer lönsamt att anställa och driva företag är naturligtvis bra för Stockholm. Med en allianspolitik också på kommunal nivå, som tillsammans med riksnivån öppnar verksamhetsområden för ökad mångfald genom privat företagande, förbättras företagsklimatet, och vi sänker skatten för låg- och medelinkomsttagarna. Därigenom ges Stockholmsregionens näringsliv förutsättningar att blomstra och nå en högre ekonomisk tillväxt. Med förslag också på infrastruktursatsningar kommer det att göra Stockholm än mer attraktivt.

Det är oerhört viktigt att vi lyfter fram personalfrågorna, som vi redan har gjort i några anföranden. Jag vill understryka det återigen. När vi säger att vi vill låta personal avknoppa verksamheter är det naturligtvis en fantastisk möjlighet att själv kunna driva en verksamhet som man älskar att utföra och få ett större ansvar. Att vi vill vara med och underlätta det kan jag inte förstå skulle vara någonting negativt. Kan vi dessutom få in flera olika aktörer, inte minst i omsorgen och äldreomsorgen, blir det en konkurrens som naturligtvis gör att löner ökar när man jämför verksamheterna emellan. En bra verksamhet drar åt sig bra medarbetare. Där ska Stockholms stad, i konkurrens med övriga privata utförare, naturligtvis se till att löneutvecklingen blir positiv just för dem som i dagsläget har de lägsta lönerna. Jag tror att det är just därigenom, med den här konkurrensen, som vi har förutsättningar för det.

Bifall till det borgerliga budgetförslaget!

Anförande nr 109

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det måste vara något missförstånd här. Det lät som om du sade att ni sänker skatterna för låg- och medelinkomsttagare. Du menade väl, antar jag, att ni höjer avgifterna för låg- och medelinkomsttagare. 85 procent av de skattesänkningar som görs på statlig nivå träffar klockrent den halva av svenska befolkningen som har det bäst ställt. Detta finansieras till största delen genom höjningarna av a-kassan. Det är så det är.

Anförande nr 110

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Vi sänker skatten för alla här i Stockholms stad. Det är viktigt att påpeka. Ni väljer att i stället se till att sänka avgifter för enskilda människor i olika verksamheter. Men vi ser till att alla människor får skattesänkningar i Stockholms stad.

Anförande nr 111

Borgarrådet L i v h (v): Jag minns den förra perioden ni styrde. Ewa. Då fanns ett avknoppningskansli. Jag vet otroligt många anställda i Stockholms stad som då kände en enorm press på sig att man för att vara en uppskattad medarbetare skulle knoppa av. Då skulle man visa att man ville bli egen företagare. Då, precis som nu, satsade ni väldigt lite på den så kallade vanliga personalens utveckling. Ni satsade mest på chefer.

Sedan vill jag faktiskt påminna om den utvärdering som togs fram när ni styrde och som visade att i de verksamheter som privatiserades hade man lägre löner än i dem som var kvar i kommunal ägo. Det här gällde främst inom äldreomsorgen. Flera av de verksamheterna var tvungna att återkommunaliseras därför att de sköttes så dåligt. Kommunal hade stora problem i avtalsförhandlingarna eftersom de lönerna låg så mycket lägre än för dem som var kvar i kommunen.

Anförande nr 112

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Men, Ann-Margarethe, det är väl ett väl känt faktum att det i allt förändringsarbete väcks frågeställningar. Så är det ju alltid, vilka förändringar man än gör, också de du är med och genomför.

Jag skulle också kunna ta fram flera exempel på väldigt lyckade avknoppningar, inte minst i förskoleverksamhet, där föräldrar och personal är glada åt att man faktiskt utnyttjade den möjligheten.

Sedan säger du att vi inte satsar på personalen. Jag kan bara ta ett enda exempel som berör mer än tusen personer, projektet Lys, kompa och funka. Det har nått ut till en stor del av personalen inom handikappomsorgen, till alla vårdbiträden och alla personliga assistenter. Det har varit en enorm satsning. Gå ut och fråga den personalen om den inte är nöjda med den satsningen.

Anförande nr 113

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Jag skulle vilja prata en hel del om näringslivsfrågorna. Det mest avgörande är ju att vi får flera människor i arbete. Nu har vi en borgerlig allians i Stockholm. Vi kommer att göra allt för att få flera arbeten. Vi har ju varit inne mycket på avknoppning bland vår egen personal för att ge möjligheter åt människor att själva kunna kvalitetsutveckla verksamheter och utveckla verksamheter för våra äldre, inom omsorg och så vidare. Det är oerhört viktigt.

Jag förstår inte oppositionens kritik mot de här tankarna. Vi har två helt olika synsätt när det gäller det här. Naturligtvis är det bra att ha en mångfald av aktörer just för att utveckla verksamheterna och få flera arbetsgivare, som också kan driva upp lönerna för vår duktiga personal, och även låta människor som vill utvecklas framåt i sina liv.

Det handlar också om att vi måste få en mycket bättre utbildning och skola för att ge alla samma livschanser.

Vi kan också prata om företagande. Vi måste få flera nya, växande företag i Stockholm om vi ska klara av det här. Där ser vi att det har funnits stora brister under de senaste åren.

Vi har stora problem när det gäller integrationen. Där vill vi se till att man i ytterstaden kan omvandla till bostadsrätter. Det är en stor integrationsfråga som vi kommer att driva. Vi har en stor bostadsbrist i Stockholm som vi också kommer att ta tag i.

När det gäller företagande finns det väldigt mycket att göra. Det måste bli enklare regler. Det måste bli enklare för företag att anställa. Det här jobbar vi med både på riksnivå och här i kommunen. Det är en helt avgörande fråga. För att få flera människor i arbete måste vi ha flera företag. Då kan vi också satsa på våra verksamheter. Vi får in mer i skatteintäkter. Sänker vi skatten, ger människor större möjligheter får vi också flera skattebetalare, flera i arbete, flera företag.

Det här har ett naturligt samband, tycker vi. Jag förstår hur ni ser på den här frågan, men det här har ett direkt samband. Vi måste lyckas med flera företag och bra näringslivsvillkor för att kunna erbjuda stockholmarna en bra service, en bra äldreomsorg.

När vi pratar om våra verksamheter vill jag peka på att vi naturligtvis vill ha ökad demokrati. Vi vill att människor ska kunna bestämma själva. Det känns otroligt glädjande att vi nu tar tag i många frågor och utvecklar valfriheten, inte minst ska vi äntligen garantera de äldres möjlighet att välja ett boende. Trots att man har en högre ålder ska man naturligtvis kunna välja.

Anförande nr 114

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill bara påpeka att i vård, skola och omsorg är andelen privata kooperativa alternativ redan i dag mellan 25 och 50 procent. Det finns delar av staden där man i dag inte kan välja kommunala alternativ, framför allt i landstingssektorn. Det här valfrihetsresonemanget förstår jag faktiskt inte riktigt.

Sedan nämner du utförsäljningen av allmännyttan, och då måste jag faktiskt fråga dig en sak. Du säger att det är en integrationsfråga. Man ska omvandla i ytterstaden. Nu ser vi på alla genomgångar som har gjorts och som har kommit in att det bara är i innerstaden och i attraktiva lägen som ombildningar är på väg att ske. Där gynnar ni rimligtvis inte integrationen. Då frågar jag: När tänker ni erkänna att detta är ett misslyckande?

Anförande nr 115

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (m): Det finns intresse i ytterstaden att ombilda sina lägenheter, så det kan vi säga på en gång.

När det gäller valfrihet för föräldrar tror jag inte att du befinner dig i alla föräldrars vardag. Föräldrar känner sig i dag väldigt trängda och finner det mycket svårt att just kunna välja det alternativ som är rätt för dem i deras enskilda familjesituation. Det finns väldigt mycket att göra inom ramen för valfrihet för föräldrar.

Anförande nr 116

Borgarráðet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Var upphör enigheten mellan majoriteten och oppositionen när det gäller våra bolag? Rolf Könberg visade faktiskt var den här skiljelinjen går. Han tycker att om marknaden kan fixa något ska den få göra det. Men vi ställer frågan något annorlunda, vi frågar oss: Vilken infrastruktur behöver staden? Vilken infrastruktur behöver en kommun för att skapa en öppen, trygg och attraktiv stad för sina invånare? I den processen och i det arbetet är Centrumkompaniet oerhört viktigt. Genom Centrumkompaniets anläggningar kan vi se till att stadsdelarna får god närservice, och vi kan bygga mötesplatser. Centrumkompaniet kan bidra till att det finns icke-kommersiella lokaler i alla våra stadsdelar där marknaden inte skulle vara intresserad av att fixa just det.

Jag vill påminna den här församlingen om vilken stor förlust det var när vi sålde, eller inte vi utan ni, Birka Energi till Fortum. Det var en enorm förlust när vi tappade inflytandet över den viktiga infrastruktur som elen utgör.

Sedan slutligen några ord om personalen. För det första beskriver man från majoriteten denna enorma utveckling, kreativitet och utbildning och nytänkande som ska finnas i alla dessa avknoppade privata förskolor. Men varför i herrans namn kan man inte göra det i en kommunal förskola? Personalen också där kan ha kompetensutveckling, utveckla nya idéer precis på samma sätt som man gör i en privat förskola.

Sedan skulle jag vilja ställa en fråga till Ewa Samuelsson, och jag tror att jag har frågat det tio gånger i den här salen. Om föräldrar behöver mer tid med sina barn, varför är det bättre att ge dem bidrag för att kunna köpa dessa hushållsnära tjänster i stället för att använda pengarna till att korta arbetstiden så att även de lågavlönade får mer tid med sina barn?

Anförande nr 117

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det är alldeles uppenbart att ytterstadens utveckling kräver kommunala köpcentrum. Det är alldeles uppenbart att handeln kommer att dö ut utan ett kommunalt inflytande just i ytterstaden. Begreppet omvänd diskriminering är osökt för mig när det gäller ytterstaden. Vem skulle någonsin komma på tanken att säga att för innerstadens utveckling måste det finnas ett kommunalt inflytande över handeln. Det kommunala inflytande vi vill ha har vi på en rad andra sätt och med en rad skarpare verktyg än kommunalt ägande av köpcentrum.

Detta är en riskfylld affär, som Ewa Samuelsson tidigare var inne på, och framför allt är det ingen kommunal kärnverksamhet. Som du kommer att få se under de kommande åren, Ann-Margarethe Livh, finns det gott om ansvarsfulla, långsiktiga, stabila och seriösa fastighetsägare även i den branschen, precis som i alla andra delar av fastighetsmarknaden. Det här med kommunalt inflytande är trams. Sälj Centrumkompaniets alla olika köpcentrum, ju förr, desto bättre.

Anförande nr 118

Borgarráðet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Jag har aldrig, Rolf, sagt att privata näringsidkare inte är seriösa och att de inte gör ett bra jobb. Det jag har sagt

är att kommunen behöver ha inflytande över infrastrukturen. Ett privat företag, ett privat köpcentrum har inte ansvaret att skapa till exempel de icke-kommersiella mötesplatserna, att se till att bibliotek, samlingslokaler och så vidare där människor kan träffas finns tillgängliga. Det har kommunen, men det har inte ett privat företag. Det är det som är skillnaden.

Anförande nr 119

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Man brukar säga att all verksamhet som har liv växer och utvecklas, och det gäller såväl kommunal som privat verksamhet, naturligtvis. Men det finns åtskilliga rapporter som visar, inte minst sedan friskolan dök upp i större omfattning och också förskolor, att det påverkar också våra kommunala förskolor och skolor att utveckla sin inriktning. Det gör de tillsammans. Det är inte antingen–eller utan både–och som vi så gärna vill lyfta fram.

När det gäller föräldrar och mer tid med barnen vill vi naturligtvis att föräldrarna själva ska välja hur de vill lösa detta, och vi ser att möjligheterna att utnyttja vårdnadsbidraget är en del i den lösning som föräldrarna kan använda.

Anförande nr 120

Borgarrådet L i v h (v): Jag konstaterar, Ewa, att jag nu har frågat elva gånger varför det är viktigare att subventionera de hushållsnära tjänsterna än att korta arbetstiden så att även föräldrar med låg inkomst och ensamstående mammor får den tid med barnen som du tycker är så viktig.

Anförande nr 121

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! När jag begärde ordet var vi mitt i en debatt om Centrumkompaniet, och den har fortsatt ända sedan dess. Till Yvonne Ruwaida, som inte är här, och till Ann-Margarethe och en del andra, skulle jag vilja säga så här. Ni pratar hur viktigt det är med centrum i ytterstaden och vilken stor insats som Centrumkompaniet gör. Jag tycker att det är konstigt. Ni bor själva i sådana stadsdelar. Tycker ni att det är optimala centrum som är konkurrenskraftiga med andra centrum som finns på andra ställen? Jag kan inte se att Husby, Rinkeby, Tensta eller Akalla Centrum är några särskilt stora föredömen för många andra centrum. Där kan man ha mycket att lära av andra. Det kanske vore bra med lite friska insatser där.

När det handlar om avknoppning talade ni om att vi vill bli av med folk och ge dem en F-skattsedel i handen för att slippa dem, antyder ni. I själva verket är det tvärtom. Det är duktiga människor som vill mer, de blir egenföretagare som ska få den möjligheten. Ni stängde dörren för dem när ni kom till makten. Det var många som hörde av sig och var ledsna. Det är klart att det är en process när man ska diskutera om man ska avknoppa eller ej. De hann inte riktigt med. De kände sig ganska strypta under den här perioden och är rätt glada nu för att få den möjligheten igen. Det ska ni klart för er att i en högkonjunktur som är på väg igen är det de bästa människorna som försvinner om de inte får möjlighet att utvecklas.

Så till frågan om rätt till heltid. Självklart bör väl all verksamhet där det går organiseras så att så många som möjligt kan få jobba heltid om de önskar det. Det är att blunda att tro att det skulle finnas verksamheter där det inte kommer att behövas deltidsanställda. Det måste ni ändå inse. Och då måste det finnas en rörlighet i staden så att det finns en möjlighet att byta jobb så att man kan få ett annat heltidsjobb. Men att kräva att alla jobb ska vara heltidsjobb i staden vore slöseri med stadens resurser.

Anförande nr 122

Å s a R o m s o n (mp): Eftersom Yvonne inte är här men framförde Miljöpartiets åsikter som du hänvisade till kan jag ta det ytterligare en gång och förklara varför vi är så angelägna om att staden inte ska göra mindre utan med när det gäller att värna de lokala centrumen, särskilt i de lägen där marknadskrafterna faktiskt har bevisat att de inte alls är en bra kraft för att samla den typen av handelsverksamhet. Vad marknadskrafterna i ytterstaden driver handeln till är externhandeln.

Det vet du lika väl som jag av den diskussion som pågår om Järvafältet att de undersökningar som bland annat Centrumkompaniet självt har tagit fram visar att till exempel Tensta Centrum kommer att elimineras om man bygger externhandeln, som de borgerliga partierna tillsammans med Socialdemokraterna har varit med om att rösta bland annat i marknämnden och trafiknämnden.

Det är ju det som marknadskrafterna driver mot, men varför säger ni inte öppet att ni vill ha externhandeln? Ni tycker att alla ska ha en bil för att åka och handla utanför staden på helgerna. Det är det som är helgnöjet för stockholmarna. Men för stadsbilden och för stadsplaneringen och för miljön kommer det inte att fungera. Då behöver vi fungerande centrumanläggningar också i ytterstaden, och därför behöver vi utveckla Centrumkompaniet, inte avveckla det som ni vill.

Anförande nr 123

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Men, Åsa Romson, det är ert sätt att sköta Centrumkompaniet under de här åren som har gjort att de här centrumen är urdåliga, om man ska tala klartext. Det är det som driver människor att handla på andra ställen. Vore de tillräckligt bra skulle folk fortsätta att handla där, men så ser inte verkligheten ut. Man kan inte ha konstgjord andning hur länge som helst, man måste satsa på kvalitet, och det har ni misslyckats med under den förra mandatperioden.

Anförande nr 124

Borgarrådet L i v h (v): Det är klart att det finns mycket mer att göra i Centrumkompaniet, naturligtvis. Visst skulle vi kunna utnyttja vårt kommunala Centrumkompani ännu bättre. Men jag kan peka på ett par skillnader. Till exempel i Rinkeby där jag själv bor är det Centrumkompaniet som ansvarar för centrumanläggningen. Vi har haft problem med vilka lokaler som ska finnas, vilka som är destruktiva, vilka ideella föreningar som ska komma in, vilka icke-kommersiella mötesplatser som Folkets hus och så vidare. Då har man Centrumkompaniet som en samtalspartner. Men centrum som Akalla och Husby drivs kommersiellt, och Akalla Centrum är ett dött centrum. Där drivs det av en privat ägare. Att de privata ägarna hela tiden på något sätt skulle utveckla förortscentrum är inte sant.

Poängen är, som jag sade förut, att ett kommunalt bolag har ett ansvar för att det finns öppna mötesplatser för kultur, bibliotek och samlingslokaler, något som ett privat företag inte har.

Anförande nr 125

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Om jag är rätt underrättad är det i både Husby och Akalla också Centrumkompaniet som driver centrumet. Nej, det har i alla fall varit så till alldeles nyligen, så man kan inte frånta sig ansvaret när det gäller det.

Jag kan bara titta på det närmaste centrum jag har, som är Tensta. Du talar om att det finns en mångfald, men det är faktiskt så att man inte alls har intresse av att få en variation på typen av affärer, utan det är lika affärer allihop. Är det så att ni har menat något med förbättringen och inte bara vill äga någonting skulle ni ha gjort något åt det under dessa fyra år.

Anförande nr 126

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det var en del märkliga påståenden. Man kan tycka att det är bra om ni kollar upp vad ni ska sälja så att ni är överens om det sedan.

Men det var inte det jag tänkte kommentera utan rätten till heltid. Frågan handlar faktiskt inte om huruvida deltid ska förekomma över huvud taget utan om ofrivillig deltid. Det är detta det handlar om. Man kan tycka att det är lite märkligt att den här ofrivilliga deltiden bara finns i kvinnodominerade yrken, att det inte finns några ofrivilliga deltider bland till exempel brandmännen, att den verksamheten är så lätt att planera att det går att helt undvika det, att det inte finns bland driftstekniker på gatusidan. Det är något slags, skulle man kunna ana, mönster.

Det här är något som ni i Folkpartiet tidigare har hållit med om. Det här resone-
manget finns i flera av era oppositionsbudgetar. Det är tråkigt att ni nu när ni har hamnat i majoritet har övergett den hållningen.

Anförande nr 127

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det skulle väl möjligtvis kunna — du nämner brandmän — bero på att det kan börja brinna när som helst. När det gäller kvinno-
dominerade yrken finns det en hel del män, och det är jag glad för, speciellt i de invandrartäta områdena som har kommit in i sådana jobb.

Jag tycker självklart att ska man försöka så gott det går. Men det finns chefer som är mycket bekymrade över era förslag. De var också mycket bekymrade över de förslag som den socialdemokratiska regeringen ville lägga. Då talar jag inte om privata verksamheter utan om kommunala verksamheter.

Anförande nr 128

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Yvonne Ruwaida från Miljöpartiet ställde frågan tidigare varför vi i majoriteten inte föreslår en försäljning

av Stockholm Parkering. Jag förstår varför frågan ställdes av just Miljöpartiet, och flera gånger. Miljöpartiet har enligt min uppfattning aldrig haft en ordentlig trafikpolitik. Därför har ni heller aldrig förstått att parkeringsfrågor är en mycket viktig del av just trafikpolitiken. De fungerar som en trafikregulator här i staden, och det är viktigt. Just därför är det inte rimligt att göra sig av med just Stockholm Parkering.

Men i Miljöpartiets trafikhantering görs allt för att störa, hindra och skapa köer för bilister i Stockholm. I majoriteten vill vi väga in parkeringsfrågor som viktiga frågor i trafikpolitiken. Annars finns ingen helhetsbild av just trafikpolitiken.

Däremot finns det väl ingen större anledning egentligen att inte knoppa av dotterbolaget till Stockholm Parkering, Parkab, som sysslar med parkeringsövervakning. Under förrförra perioden då vi började med ett försök att få privata aktörer att jobba inom parkeringsövervakningssidan för oss var det så att personalen som gick över från kommunen till privata övervakningsbolag tyckte att det var friare, mer utvecklande och roligare att jobba på den andra sidan än att vara just kommunanställd. Det är inte alltid så att man jobbar så mycket bättre för att man får lönen från kommunen.

Fullmäktige! Man kan aldrig upphöra att förvånas över de bristande kunskaper om trafikpolitik som faktiskt finns hos Miljöpartiet. Jag skulle önska att ni hade lite mer kunskap så att vi kanske kunde driva hygglig miljöpolitik i den här staden också.

Anförande nr 129

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! Det där kanske behöver kommenteras lite.

Inge-Britt Lundin försöker ta trafikdebatten lite för tidigt i diskussionen. Nu var vi på den strukturella debatten om bolag och annat. Där är det intressant att alla de argument som Allians för Sverige använder i riksdagen för vad det är för bolag på statlig nivå som man ska sälja ut inte är vatten värda i debatten i fullmäktige när ni överväger utförsäljningar kring sådant som rör bilen. Bilen är helig i Folkpartiets trafikpolitik. Där handlar det alltid om att man ska se till bilens framkomlighet och aldrig till allas transportmöjligheter och framkomlighet.

Jag håller med dig, Inge-Britt, om att kommersiella P-hus i innerstaden, vilket är det parkeringsbolag i första hand drar in pengar till staden, agerar på en helt fri marknad. Det måste du erkänna. Det finns andra P-bolag i staden, och de fungerar säkert alldeles utmärkt. Jag vet inte varför du misstror dessa privata parkeringsbolag eller parkeringsmarknaden. Varför kan inte de driva de kommersiella P-hus som du vurmar så mycket för?

Anförande nr 130

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Nej, Åsa Romson, jag vill inte starta trafikdebatten för tidigt, för det såg Yvonne Ruwaida till att vi gjorde. Däremot vill jag påpeka att jag inte misstror privata aktörer på parkeringshusfronten. Det finns en del som sköter det riktigt bra.

Däremot tycker jag att det är viktigt att vi har helhetsbilden av trafikpolitiken i kommunen inbegripet parkeringsfrågor och att vi också har möjligheten inifrån att påverka på ett annat sätt. Jag tycker att det är bra om vi både har kommunala bolag för parkeringsfrågor och privata aktörer på fronten. Däremot finns det ingen anledning för att P-vakterna ska jaga omkring med kommunlappen på bröstet.

Anförande nr 131

H a s s a n D ö l e k (s): Ordförande, fullmäktige! I 2006 års budget avsattes 20 miljoner kronor för att höja lönerna för de kommunala yrkesgrupper som har de lägsta inkomsterna. När lönerna för 2006 var färdigförhandlade kunde man se att satsningen gav tydliga effekter. Det extra löneutrymmet har inneburit att många lågavlönade kvinnor inom exempelvis vården och barnomsorgen har fått löneökningar med 8 eller mer procent.

Socialdemokraterna har varit tydliga med att det är de med lägst lön som ska prioriteras. Att få upp lönerna för de lägstavlönade är en viktig makt- och jämställdhetsfråga. Det är positivt att vårt arbete har gett resultat.

Även i 2007 års budget har Socialdemokraterna avsatt 20 miljoner kronor till att höja lönerna till de kommunala yrkesgrupper som har de lägsta inkomsterna. Framför allt handlar det om kvinnodominerade yrkesområden som kommer att få ta del av satsningen.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag.

Anförande nr 132

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Ordförande, fullmäktige! Det har varit mycket diskussion och kritik kring vår personalpolitik, så jag känner mig föranledd att gå upp nu. Det är ett missförstånd om ni tror att vi inte vill satsa på kompetensutveckling. Vi har mer än 200 miljoner avsatta för kompetensutveckling plus 7½ miljon i en särskild satsning för chefer som Vänsterpartiet däremot av någon outgrundlig anledning, även om ni verkar tycka att det är så viktigt, yrkar avslag på i budgetdebatten.

Vi har alltså avsatt flera hundra miljoner för kompetensutveckling. Vi har sagt att varje anställd i den här staden ska få en individuell särskild kompetensutvecklingsplan, som också är viktigt att understryka. Däremot tyckte vi att det var olyckligt med en kompetensfond och att det skulle vara ett särskilt bolag eller särskilda pengar för. Vi tycker att det ska vara en självklar sak i stadens förvaltningar och bolag som är attraktiva arbetsgivare att ständigt arbeta med kompetensutveckling och chefsutveckling på olika sätt, även om vi även kommer att ha öronmärkta pengar i staden.

Sedan skulle jag vilja säga till Hassan Dölek att den satsning man kan göra är att se till att få upp lönerna. Där delar jag din uppfattning att vi har en lönenivå som inte är acceptabel. Jag tycker också att lönerna inte är tillräckligt bra. De är inte heller tillräckligt bra på chefssidan, varför vi gör en översyn av hela stadens lönesättning. Men det bästa man kan göra för att få upp kvinnolönerna upp är ändå att yrka bifall

till vårt förslag om avknopningskansli och se till att det blir konkurrens inom omsorgen. Det är då man får upp lönerna till långavlönade kvinnor ordentligt.

Anförande nr 133

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vill ta upp frågan om demokrati. Jag skulle vilja ta upp Socialdemokraternas tal om demokrati som bara gäller när det passar dem och inte annars. Tomas Rudin stod i talarstolen i föregående ärendeblock, och jag är ledsen att behöva säga det, men han ljög oss alla, särskilt oss farstabor, rakt i ansiktet. Han dristade sig till att säga att man visst kunde lägga medborgarförslag i Farsta i sann demokratisk anda. Den dåvarande majoriteten, vänsterkartellen, har aldrig sett till att detta har skett under hela den mandatperiod de har suttit.

Ett medborgarförslag innebär nämligen att en skrivelse går in till beredning för att sedan bli ett förslag som stadsdelsnämnden ska ta ställning till. Så borde det vara. Inte ett ärende har kommit in. Här står han och säger att det är så. Är det sann socialdemokratisk demokrati?

Jag läste för ett tag sedan, jag tror att det var i Dagens Nyheter, att till och med Carin Jämtin hade synpunkter på detta. Här står han då och säger att man visst kan lämna in en. Han kan inte stå oemotsagd.

Men den 1 januari kommer det att bli en ändring. Den borgerliga alliansen tar över Farsta stadsdelsnämnd, och då kommer det att bli skillnad.

När det gäller demokrati i övrigt påstod Vänstern tidigare, jag tror att det var Ann Mari Engel, att vi spelade monopol med stockholmarnas pengar, eller om det var med stockholmarna själva. Jag skulle vilja säga att om det är någon som har spelat monopol är det väl vänsterkartellen under förra mandatperioden. Då skiljde man hantering av äldreomsorg, skola, barnomsorg etcetera mellan de olika stadsdelsnämnderna. Stadsdelsnämnderna byggde osynliga murar.

Jag noterar vidare i demokratidebatten att Vänstern vill införa ett deltagande demokratikansli. Jag vill bara återigen säga att under vänstermajoritetens styre har inte demokrati för medborgarna lett till att man får vara med och bestämma. Det har bland annat fagersjöborna fått erfara när de hade olika goda förslag till byggande som skulle skapa trivsel. Nej, då var det vänsterpolitikernas röster som avvägde utan att man vägde in andra åsikter.

Precis så var det även för hyresrättsinnehavare i Östberga, som någon tidigare nämnde. Inte heller där brydde sig den dåvarande vänstermajoriteten om detta.

Därför är det med viss ironi som man läser Socialdemokraternas budgettext, att många av stadens medborgare upplever att deras röster inte hörs. Det politiska inflytandet över människors vardagsliv ska nu minska. Vi får nu ett mer demokratiskt och friare Stockholm. Människor måste få ta egna beslut.

Vidare anser Miljöpartiet att trots extra satsningar på valdeltagande ökade deltagandet bara marginellt. Därför ska man via stadsdelsnämnder arbeta aktivt för att bryta

denna trend. Det är en självklar rättighet att strunta i att rösta. Klarar inte de enskilda politiska partierna detta är det upp till dem.

I vår valstuga i Farsta hade vi det omvända under mandatperioden. Vårt material räckte inte till, och vi valarbetare hade mycket att prata om. Kön var lång till oss även om vi inte bjöd på bullar och kaffe.

Jag yrkar bifall till majoritetens förslag.

Anförande nr 134

T o m a s R u d i n (s): Det är möjligt att detta inlägg kommer i fel debatt, men då Birgitta apostroferade mig tänkte jag ändå svara att det jag sade var att det visst går att lägga förslag i Farsta stadsdelsnämnd, men vi har inte valt att kalla det för medborgarförslag. Ni får gärna införa det den 1 januari.

Min poäng i mitt tidigare inlägg handlade om att det inte är någon idé att tala om demokrati om man urholkar innehållet och låter bara skalet vara kvar. Det är det som ni gör med er politik. Från och med halvårsskiftet sitter du i en stadsdelsnämnd som inte har hälften att säga till om mot vad det var tidigare. Successivt under mandatperioden kommer allt fler frågor att avlösas. Till slut blir det bara en socialberedning kvar. Då finns det inget samtal att föra med medborgarna över huvud taget.

Just Fagersjö som ett exempel är lite festligt därför att just där har vi jobbat som sjutton med att ha medborgarkontakter av olika slag. Till de mötena har bland annat du varit inbjuden, men du har inte deltagit.

Anförande nr 135

B i r g i t t a H o l m (m): Men du fick en fråga här om vi hade medborgarförslag. Det har också Carin Jämtin frågat dig och mig om i en fråga i DN för länge sedan. Det är så att man inte kan lämna medborgarförslag för vi får inga ärenden på vårt bord i stadsdelsnämnd i Farsta. Det är sant, och det är tufft att ta upp det.

Angående att jag skulle få mindre makt om jag blir ordförande nästa år är jag bara glad över det. Jag tycker inte att målet med mitt politiska leverne är att jag ska vara ordförande och ta makten över människor. Där är det en stor skillnad mellan oss. Det är inte antalet politiker som gör att människor får makt. Det är när vi politiker ger förutsättningar och möjligheter för den enskilda människan att själv bestämma över sitt liv.

Anförande nr 136

S u s a n n a B r o l i n (v): Jag vill bara konstatera att jag blir mäkta förvånad när jag hör Birgitta Holms inlägg. Birgitta Holm tillhör ett parti som har reserverat sig i alla de stadsdelsnämnder där man har infört medborgarförslag och i Demokratiberedningen. Jag antar att det här är ett inlägg som går ut på att ni nu vill ändra ställningstagandet till det och nu kommer att driva på medborgarförslag, och det är bara att gratulera.

Du tar också upp mitt gamla inlägg om Västberg. Jag sade visst förra gången också att det finns de som vill ombilda sina bostäder, men jag har träffat ännu fler i Östberga som känner att de har blivit lurade. Visste du till exempel att folk har tvingats skriva på att de är för en ombildning för att komma in på möten och få information om vad det skulle innebära? Är det demokrati — om vi nu ska prata om demokrati?

Anförande nr 137

Birgitta Holm (m): Jag har suttit i opposition i fyra år och varit gruppleddare i Farsta stadsdelsnämnd. Det är inte jag som har kunnat driva om vi ska ha medborgarförslag eller inte, utan det har varit vänsterkartellen, och de har avstått.

Anförande nr 138

Ann Mari Engel (v): Även i vår stadsdelsnämnd har alla partier utom Moderaterna tillstyrkt och infört medborgarförslag.

Du refererade till mig och sade att jag hade sagt att ni spelade monopol. Då syftade jag på sammanläggningar av stadsdelsnämnderna som är obegripliga. Det verkar som att man har drivit det väldigt slumpmässigt. De sammanläggningar man gör är varken verksamhetsmässigt eller logiskt motiverade. De ställer tvärtom till stora strukturella problem. Det är också så att ni har valt att satsa 250 miljoner kronor på omstruktureringar som ger tomma lokaler och övertalig personal i stället för att satsa på verksamheterna. Det är väl onekligen att spela monopol med stockholmarnas pengar.

Anförande nr 139

Birgitta Holm (m): Det är inte stadsdelsnämnderna som gör att Stockholm lever och verkar. Före 1996 fanns det inte stadsdelsnämnder, och jag undrar hur Stockholm klarade sig då.

Anförande nr 140

Åsa Romson (mp): Jag ska inte försvara de beslut där vi inte lyckades fullt ut i förra majoriteten med att få en alltigenom arbetande demokrati. Det är ett arbete som pågår och där alla partier måste ta sin del. Vi hade mycket hårda debatter här i fullmäktige även under den perioden där vi kanske inte var helt överens på den kanten som du kallar vänsterkanten och som jag skulle vilja kalla den rödgröna kanten.

Men du tar upp en intressant aspekt. Jag tycker att det kul det finns moderater som verkligen vill debattera lokal demokratiutveckling. Jag blev av anförandet lite nöjd och kände att det var skönt att jag fick respons, men jag kände här i replikväxlingen att du ändå tog tillbaka det och tyckte att stadsdelsnämnderna lika gärna kunde avskaffas, och därmed skulle medborgarna få väldigt mycket längre till att veta vad som händer och kunna delta därför att demokrati faktiskt inte bara handlar om att fatta sina beslut vid köksbordet. De som bor i Fagersjö kan inte vid köksbordet besluta om hur husen på andra sidan gatan ska se ut. Jag tror att även ni inser att

stadsplanering inte riktigt är någonting som lämpar sig för köksbordsdiskussion och beslut.

Däremot önskar vi i Miljöpartiet att medborgarna ska få vara med i det. När ni drar ned antalet stadsdelsnämnder och ska halvera planeringstiden kan jag garantera dig att folk vid köksborden i Fagersjö kommer att få besluta ännu mindre och veta ännu mindre om vad som händer där.

Anförande nr 141

B i r g i t t a H o l m (m): Den rödgröna röran eller kartellen i Farsta vägrade att lyssna på de boende som kom på stadsdelsnämndens öppna möten och som hade skrivelser som var väldigt bra. Man körde totalt över dem, och då kan man undra hur det är med stadsdelsnämndsdemokrati.

Anförande nr 142

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige, medborgare! Först måste jag säga till Birgitta Holm att demokrati inte alltid är att lyssna. Man ska lyssna på varje medborgare, men man kan inte göra som varje medborgare tycker.

Men under förra perioden gjordes en stor utredning om stadens politiska organisation. Avsikten var att man skulle hitta en modell som gjorde att man vid maktskifte kan byta politik i stället för att byta organisation. Det tycker jag onekligen skulle vara mer ändamålsenligt. Tyvärr gick det inte att komma överens om detta, så det genomfördes inte. Nu är vi återigen där att man gör stora kostsamma och nyckfulla omorganisationer.

I den här utredningen ingick också att titta på hur man skulle kunna förbättra insynen i stadens bolag. Det tror jag är en väldigt viktig fråga. Hur ska både politikerna och framför allt medborgarna kunna vara med i de beslutsprocesserna och få bättre insyn. Där finns det väldigt mycket att göra. Vi har lagt förslag när det gäller bostadsbolagen, men det finns säkert mycket att göra när det gäller de andra bolagen också.

Men vad som definitivt inte ska göras är att sälja bolagen, för då tappar vi all insyn, både de folkvalda och medborgarna. Staden måste ha makten över infrastrukturen i staden, och att privatisera innebär ökade kostnader för konsumenter och minskad insyn för medborgarna och minskad flexibilitet. Vi känner alla till exemplet Birka Energi som avskräcker i alla de här avseendena. Därför kan jag inte förstå varför det skulle vara bättre att vinsten från stockholmarnas elräkningar hamnar i fickorna i Finland än att de kommer kommuninvånarna till del. Det måste väl vara bättre att ett överskott från kommunens bolag kommer kommuninvånarna själva till del.

Det låter väldigt gulligt när borgarna pratar om att det är personal som ska ta över och driva verksamhet. Det är inte så i verkligheten. Ni vet också att lagen om offentlig upphandling och konkurrenslagstiftningen gör att inom äldreomsorgen i dag har vi tre stora bolag. Det är ingen personal som kommer att kunna konkurrera med dem.

Sedan tycker jag att ni ärligt ska säga att det är de stora bolagen ni värnar om, inte personalen. Valfriheten förutsätter att det finns ett stort överutbud. Kommunen är inget varuhus. Det är inte så att medborgarna kan gå runt och shoppa skolplatser och omsorgssängar. Det ser inte ut så. Tror ni verkligen att privata bolag kommer att arbeta på det sättet och tillhandahålla ett utbud som gör att man kan lägga marknaden för kommunens resurser? Det tror inte vi. Vi tror att vi måste utveckla och förbättra kommunens verksamheter, både i förvaltningarna och i bolagen, inte sälja dem så att vi tappar all medborgarinsyn.

Anförande nr 143

B i r g i t t a H o l m (m): Ann Mari Engel sade att det var tre stora bolag. 40—50 vårdföretag kan vi tänka oss att det finns. Vi har jättemycket att göra. Vi kommer att se till att det finns alla möjligheter för enskilda människor att starta företag. Det är en självklarhet.

Hörde jag fel, Ann Mari Engel, eller sade du att demokrati inte alltid är att lyssna på människor? Jag hoppas att man kan läsa i protokoll från stenografernas uppteckningar att det inte var så. Men jag får väl återkomma till den frågan.

Anförande nr 144

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! När det gäller äldreomsorgen finns det tre stora bolag. Det finns inte ett 50-tal små bolag, utan det finns tre, möjligtvis fyra, bolag som driver äldreomsorgen i Stockholm. Det ser annorlunda ut i landstinget, men i Stockholms stad är det så.

Du behöver inte läsa protokollet. Jag sade att demokrati är att lyssna på människor men inte att göra som varje människa säger, men du anförde som exempel på bristande demokrati att några människor kommer med en skrivelse till nämnden och man inte tog hänsyn till vad de sade. Det är jätteviktigt att lyssna på vad alla säger och diskutera med alla, men demokrati är inte att göra som varje person tycker därför att det finns olika hänsyn att ta. Som politiker måste man ofta tänka på alla invånare i staden och inte bara dem som kommer med en skrivelse till stadsdelsnämnden. Det vet du också.

Anförande nr 145

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag vet inte hur de ser på hemtjänst, Ann Mari, men jag räknar hemtjänsten som en del av äldreomsorgen. Det är bara att titta på de olika verksamheter och företag som vi har och som jobbar i Stockholms stad.

När det gäller våra boende ligger det just i upphandlingsuppdraget i budgeten att man ska se över hur man ska underlätta för mindre företag att komma in eftersom upphandlingsproceduren ofta är så stor. Det kan vara svårt för mindre att orka med. Det kommer att kunna bli ännu fler. Men det finns fullt med olika företag redan i dag, i alla fall 35—40, kanske uppemot 50.

Anförande nr 146

A n n M a r i E n g e l (v): Nu syftade jag faktiskt jag på boenden. Det lär ha varit diskussioner. Visst finns det väldigt många hemtjänstföretag.

Jag har hört väldigt många medborgare som tycker att den här katalogen med 30 olika hemtjänstföretag inte bidrar så mycket till valfriheten. I många stadsdelar är det väldigt få från varje ställe som man väljer. Det blir en ganska komplicerad situation. Men när det gäller hemtjänsten finns det naturligtvis många företag, men inte när det gäller boenden. Det är en tendens att det är de stora vårdbolagen som vinner anbudet. Det gäller andra verksamheter i staden också. Det är de som har resurserna och har råd att göra förluster för att sedan ta in vinster och så vidare. Det är dem ni gynnar med er politik.

Anförande nr 147

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! Den här debattdelen omfattade också det stora begreppet demokrati. Det började debatteras alldeles nyligen, men kanske på lite för smalt sätt. Moderaterna är annars de som i opposition tog upp den här debatten och ondgjorde sig över den dåvarande majoritetens brist på dylikt.

Det som jag tycker är tråkigt är att man i det här budgetförslaget helt visar avsaknad av stora visioner och stora förslag på hur man jobbar med medborgardemokrati, inte bara med det där ni tycker, att det är demokrati när man får mer pengar i plånboken och kan välja mellan olika prylar som man ska köpa. Men låt oss höja blicken lite och se att de prylar man köper också är tjänster, Kristina Axén Olin. Om vi höjer blicken blir det ni skriver i budgeten ett svek från Stockholms första folkomröstning, en folkomröstning som ironiskt nog just var Moderaterna som föreslog.

Man avskaffar elevdemokratin på nationell nivå, och ni hejar ivrigt på det på kommunal nivå. Friskolor som själva utvecklar sådana former ska minsann inte ha elevstyrelser längre.

Man avskaffar anslagen för demokrati när det gäller stadsdelarna som har varit inom ramen för Agenda 21. Det tycker man är en onödig icke-kärnverksamhet. Stadsdelar som har haft medborgare som har kommit med mycket bra förslag på grillplatser och andra små åtgärder i stadsdelen som man vill verkställa och som just demokratiforumen har lockat fram är inget arbete som ni vill stödja.

Vad är era förslag på demokrati nu när ni är i majoritet?

Vi i Miljöpartiet däremot vill utveckla demokratin, och vi lägger in det i budgeten på flera ställen, och eftersom det här är en samlad debatt tänker jag ta upp de förslagen nu.

Vi vill att Stockholm ska inkludera de unga vuxna i beslut och ansvar för vår gemensamma stad. Vi vill att Stockholm ska bli försöksstad för att sänka rösträttsåldern till 16 år i kommunalvalet 2010. Det innebär att genomsnittsförstagångsväljaren då äntligen kommer att vara 18 år, och inte som i dag 20 år. Vi vill ge skolor som vill utveckla elevdemokrati ett stöd och en särskild morot för det. Vi tror att unga är framtiden i Stockholm, och då måste de få ta ett demokratiskt ansvar.

Vi vill också låta de hemlighetsfulla kommunala bolagen styras högst upp från fullmäktige. Varför ska man inte visa koncerner som många stockholmare inte känner till finns? Varför ska man inte kunna visa stockholmarnas åsikter om den koncernen genom att ha bolagsstämman här i fullmäktige? Det var faktiskt ett förslag som Folkpartiet och Jan Björklund kom med i en budgetdebatt för inte så många år sedan. Nu struntar Folkpartiet däremot helt i den demokratiska insynen när man själv sitter vid makten. Det tycker jag är tråkigt.

Anförande nr 148

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Ordförande, fullmäktige! Socialdemokraterna och Vänsterpartiet och Miljöpartiet lade ned själva Demokratiberedningen som fanns under förra perioden för att det inte fanns några ärenden, Åsa Romson. För Moderaterna, Kristdemokraterna, Folkpartiet och Centerpartiet är verklig demokrati att man faktiskt överlåter åt människorna själva att i större utsträckning besluta om vilken skola de vill välja eller om de vill ha elevstyrd skola eller om de vill gå i en mera traditionellt styrd skola eller om de vill gå i en privat eller en kommunal förskola eller om det handlar om äldreomsorg eller hemtjänst eller sfi, missbruksvård eller psykiatri.

Hela vårt förslag går ut på att både genom Internet och olika telefonmöjligheter och andra möjligheter flytta demokratin riktigt nära medborgarna. Sedan håller jag med Per Ankersjö när det gäller personvalda politiker. Jag tycker att det är reell demokrati när man kan välja sina förtroendevalda, inte bara om man är medlem. Dithän är det kanske några år, men det är verklig demokrati, inte att ha kvar 18 stadsdelsnämnder eller att ha öppna bolagsstyrelsemöten. Det är inte demokrati för mig.

Anförande nr 149

Å s a R o m s o n (mp): Jag förstod att du inte var med på Jan Björklunds tidigare förslag om att ha bolagsstyrelser i fullmäktige. Det är tråkigt att Folkpartiet inte stöder sitt eget gamla förslag.

Jag diskuterade faktiskt inte antalet stadsdelsnämnder utan snarare vilket ansvar man där har för demokratifrågor. Förra majoriteten tyckte att det i huvuddelen låg i stadsdelen, och därför hade vi av naturliga skäl inga ärenden i Demokratiberedningen. Men om det för er skulle passa bättre att vi centraliserade demokratiarbetet, så gärna för mig. Miljöpartiet är öppet för en särskild demokratiberedning.

Det som är intressant med direktvalda politiker är möjligen förslaget att man skulle ha direktval till stadsdelsnämnderna, som också varit uppe till diskussion tidigare och som vi i Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslår i budgeten. Det är verkligen att ge folk ett ansikte på dem som styr i stadsdelarna. Men om man sakta men säkert vill skära ned för att slutligen ta bort stadsdelarna då förstår jag att man inte tycker att det är ett bra förslag.

När det gäller IT och demokrati är vi helt med på att det kan utvecklas och utvecklas bra. Vi tror på fler rådslag ute i stadsdelarna om lokala projekt som man ska kunna ta del av, men det krävs faktiskt att stadsbyggnadskontoret har resurser att ta hand om det input som stadsdelarna ger. Det hoppas jag att ni ändrar i er budget.

Anförande nr 150

H å k a n W a h l é n (s): Ordförande, fullmäktige! Nu tänker jag återvända till debattens inledning och ställa några frågor till Rolf Könberg. Han pratade bland annat om Aktiebolaget Stokab. I stort råder det en bred enighet om Stokab. Det har det gjort traditionellt, och det har varit en stor tillgång och styrka för bolaget.

När jag läser budgettexten hittar jag en ganska tveksam formulering. Det kanske till och med är en lite överambitiös felskrivning. Men IT-marknaden, som samarbetar med Stokab, vill ha klara besked. Vi ser att det under uppdrag i första punkten står att man ska kunna ge kvalitet och säkerhet samt tillgång till externa tjänster. Ska Stokab gå upp i värdekedjan och börja leverera tjänster i sina egna nät? Det är den ena frågan.

I Rolfs anförande säger han, vilket kan vara en felsägning, att Stokab ska ute i förorterna bygga fastighetsnät. Det är också en förändring, en ganska stor förändring, i Stokabs uppgifter.

I Stockholm finns en hel del små privata teknikföretag som är jätteduktiga på att bygga fastighetsnät. Det tycker jag att de ska fortsätta att göra, det är ingenting som Stokab ska lägga sig i. Som sagt kräver marknaden klara besked. Går de här texterna ut blir det oro. Ska Stokab förändra sin roll? Stokab är populärt hos IT-marknaden, men marknaden kräver tydliga spelregler.

De här frågorna vill jag ha svar på.

Anförande nr 151

A b e b e H a i l u (s): Ordförande, fullmäktige! Det finns i dag stor oro bland personalen i stadsdelarna. Flera stadsdelar ska slås ihop, och det ska sparas på administrationen, säger majoriteten. Vantör, Kista, Liljeholmen, Enskede-Årsta, Maria-Gamla Stan, Rinkeby, Katarina-Sofia och Hägersten ska av de borgerliga partierna tvångssammanslås. Det finns duktiga personer som jobbar i administrationen, i skolor, förskolor, äldreomsorg med mera. På grund av sammanslagningshotet mår flera tusen människor i nämnda stadsdelar dåligt. Många av dem som arbetar i Rinkeby har kommit till mig och berättat om sin oro.

Jag vet minst en som är sjukskriven på grund av stress inför att eventuellt bli av med sitt jobb. Ni har beslutat att minst 50 procent ska bort. Vilka ska bort? Vilka får stanna? Många av stadsanställda tar med den oron hem över jul- och nyårsledighet. Det finns också många mycket kompetenta personer med invandrarbakgrund som är bland de senast anställda och som därför blir arbetslösa.

Jag vill därför fråga den borgerliga majoriteten som har lovat att ge jobb åt arbetslösa inom fem dagar: Vad ska ni göra för de flera tusen personer som jobbar inom stadsdelen och nu blir av med jobbet? Gäller er jobbgaranti även dessa? I synnerhet oroar jag mig för anställda med invandrarbakgrund som äntligen har fått en fot på arbetsmarknaden.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag till budget för 2007.

Anförande nr 152

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande, fullmäktige! Vi hade redan diskuterat SDN övergripande, men i och med att Abebe tog upp det blev jag tvungen att replikera.

Som vanligt är det, som jag tycker det, bara propaganda. Jag kommer från stadsdelen Hägersten där jag är ordförande, och jag träffar också dagligen personal. Du säger att de är oroliga. Det stämmer inte. Det är bara propaganda, och det får stå för dig. Det var det ena.

För det andra har vi aldrig sagt att vi ska skära bort 50 procent. Har finansborgarrådet sagt det, eller har någon annan sagt det? Propaganda hjälper inte, för verkligheten är helt annan. Kom med sanningen i stället, Abebe. Det håller inte. Det är du själv som skapar oro för dig själv och andra. Personalen är absolut inte orolig, tvärtom, de ser möjligheter i den nya organisationen, absolut.

Anförande nr 153

A b e b e H a i l u (s): Stackars Abit, det handlar om personalfrågor, demokrati-frågor med mera. Jag pratar om personalen i kommunen, stadsdelarna. Det är du som inte hänger med. Jag tycker synd om dig.

Det andra är att jag har pratat med personalen även i din stadsdel. Alla i alla åtta stadsdelar är oroliga. Ingen vet vem som ska få stanna kvar, och ingen vet om ni ska skära på bredden eller på höjden eller tvären. Oron finns bland 3 000 människor som jobbar inom administrationen i åtta stadsdelar.

Anförande nr 154

P a u l o S i l v a (mp): Ordförande, fullmäktige! Den senaste tiden har olika klimatrappporter duggat tätt. Vi måste inse att också Stockholm har ett ansvar för att skapa en mer hållbar utveckling och ta ansvar för klimatet.

Det är därför tråkigt att se hur den borgerliga majoriteten väljer att slå dövörat till och över huvud taget inte tar intryck av den debatt som pågår.

I ägardirektiven till de kommunala bolagen finns inte ett spår av att man skulle ha tagit intryck av debatten. Inte ett ord om hur stödet till miljöteknikföretag skulle kunna se ut, inte ett ord om hur man skulle kunna stödja kulturentreprenörer. Det är en näringslivspolitik som har en kall vision om ekonomisk tillväxt utan något som helst innehåll.

Näringslivet har en viktig roll när det gäller att skapa en hållbar utveckling, men vi måste använda de politiska verktyg vi har för att också underlätta den utvecklingen inom näringslivet. Ni väljer att subventionera låglönejobb inom städsektorn. Det är ert sätt att påverka.

Vi väljer att satsa på miljöföretagen. Vi avsätter en klimatomiljard till stöd för bland annat miljöteknikföretag. Vi ställer krav på företagen. Det skapar jobb och förnyelse i näringslivet.

Vi skulle kunna ha en miljöstrategi för hela stadens förnyelse inom näringslivet. Vi skulle kunna ha en klimatstrategi för hela Stockholms stads verksamhet. Vi skulle kunna miljöcertifiera de kommunala bolagen. Vi skulle kunna använda den offentliga upphandlingen för att ställa miljökrav. Vi skulle kunna ge ägardirektiv som innebär att man tar ett klimatansvar. Framför allt skulle vi kunna följa upp det aktiva miljöarbetet med att marknadsföra Stockholm som en hållbar stad framför allt.

Men ni väljer att backa in i framtiden. Ni väljer att strunta i att ställa miljökrav, och för det förtjänar ni kritik.

Anförande nr 155

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Jag skulle vilja säga till Paulo att om näringslivet i Stockholms stad ska kunna fungera måste vi också ha en fungerande trafikpolitik och definitivt inte er bristfälliga politik för gles trafik. Om näringslivet ska kunna få leveranser av varor ut till Kista eller var som helst krävs ett vägnät som fungerar. Då kan man inte stoppa huvudet i sanden som ni gör när det gäller trafikpolitiken.

Alla frågor hänger intimt samman, och ni väljer att bortse från att det är en så viktig del i detta.

Anförande nr 156

P a u l o S i l v a (mp): Det är just genom att använda trängselavgifter till exempel som vi ser till att företagen verkligen får sina leveranser i tid. Vi vågar påverka utvecklingen med ekonomiska styrmedel, och det är genom politiska beslut som vi driver fram en utveckling av miljöföretagen så att vi får miljöföretag och fler jobb inom den här sektorn. Ni satsar bara på låglönejobb, ni satsar på att subventionera städjobb i stället för att satsa på att utveckla Stockholm så att vi får fler miljöföretag och en hållbar utveckling.

Anförande nr 157

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är intressant att se hur du nedvärderar olika arbetsinsatser och pratar om jobb i miljöteknikföretag. Det är jobb, det är jobb som verkligen heter duga. Här har vi massor med människor runtom i hela Sverige som jobbar inom städsektorn – här i Stadshuset, i riksdagen, runtom på våra företag. Ingenstans skulle vi klara oss utan att dessa människor utför detta jobb. De är värda all heder. Jag tror att de flesta av oss är överens om att många av dem skulle behöva högre löner.

Ni pratar som om vi skulle satsa på några B-lagsjobb när det är jobb som behöver utföras i samhället. Det är någonting som jag inte vet hur jag ska uttrycka mig om.

Anförande nr 158

P a u l o S i l v a (mp): Problemet är att man använder skattepengar för att subventionera den här typen av jobb. All heder åt alla som jobbar där, men vi påverkar samhället med skatter och regler på olika sätt. Ni använder dem för att skapa den här typen av jobb. Ni vill fler av sådana jobb. Ni vill att de som ofta redan

i dag använder sig av de här tjänsterna ska få det ännu billigare, och det är oftast människor som kan betala för sig.

Vi satsar på det som hör framtiden till, på miljösektorn, på kultursektorn och på så sätt kan vi få ett Stockholm med mer kultur och fler jobb inom miljösektorn. Att inte göra det i dag kan innebära fyra förlorade år för Stockholm och att den här utvecklingen sker någon annanstans.

Tyvärr – ni pratar om nya jobb, men det här är framtidsjobben. Ni tackar nej till det, ni tackar ja till de gamla jobben.

Anförande nr 159

T o r h i l d L a m o (v): Ordförande, fullmäktige och medborgare! Jag hade inte tänkt gå upp i den här debatten, men jag blir rätt förvånad när jag lyssnar på Ann-Katrin Åslund prata om personalfrågor. Egentligen borde jag kanske inte bli det när man ser den totala frånvaron av en framåtriktad personalpolitik för Stockholms anställda i borgarnas budget. Men rätten till heltid är faktiskt ett av de viktigaste krav vi kan driva igenom tillsammans med en delad föräldraförsäkring och förkortad arbetstid för att kunna höja kvinnors löner och därmed också öka makten över sina egna liv.

Rätten till heltid tillsammans med höjda löner skulle betyda jättestora framsteg för de lågavlönade kvinnorna i Stockholms stad. Jag är rätt förvånad över att Ann-Katrin Åslund inte förstår det här. Nej, i stället för att satsa på de lågavlönade vill ni på den borgerliga sidan höja de mest välbetalda chefernas löner.

Slutligen måste jag säga när jag hör Ewa Samuelsson ett antal gånger tala om vårdnadsbidraget att jag inte är särskilt förvånad över att det kommer ett sådant förslag från Kristdemokraterna. De har inte direkt gått i bräsch för att driva kvinnors frigörelse. Men jag blir förvånad när Folkpartiet, som i alla fall tidigare har sagt sig vilja vara ett feministiskt parti, stöder det. Den här tycker jag faktiskt är en sorglig dag för Stockholms kvinnor.

Anförande nr 160

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag vill börja med att säga att det var många av Stockholms kvinnor som var glada när vi bytte majoritet.

Du talar om rätten till heltid. Det blir i alla fall lättare att genomföra om alla ska ha sex timmars arbetsdag. Då behövs det ju inte så mycket för att göra heltid av deltid. Det vore väl jättebra om det gick att genomföra bara rakt av. Men då blundar man för verkligheten.

För ett parti som är berett att höja skatten hur mycket som helst är det naturligtvis inga problem. Du säger att vi satsar på cheferna. Ja, och vi vill att hälften av cheferna ska vara kvinnor. Jag kan inte se något fel i det.

En bra chef gör att det blir en bra arbetsplats. En bra chef kan planera scheman så att det blir heltidsscheman. Det ligger mycket styrka och kompetens i att ha en bra chef som ser till att verksamheten går runt och att det blir bra kvalitet.

Det är roligare att jobba under en bra chef. Det är roligt att vara kvinna under en bra chef. Det finns väl ändå inga motsättningar i det.

Anförande nr 161

T o r h i l d L a m o (v): Jag vet inte om det är roligare att vara kvinna under en bra chef.

Vänsterpartiet har ju inte lagt några förslag om att höja skatterna. Vi vill behålla den skattesats som vi har haft. Vi ser att det förslag som ni lägger bidrar till att skapa mindre pengar för att utveckla staden och den välfärd vi alla behöver.

Det är mycket lättare om ni går med på vårt förslag om sex timmars arbetsdag med bibehållen lön. Då skulle det vara lättare med heltid för alla.

Vi ser i dag att många kvinnor bidrar till att uppehålla verksamheterna i offentlig sektor eftersom de genom sitt arbete subventionerar verksamheten. Det tycker inte vi är något bra förslag. Vi tycker att man ska satsa på cheferna, men man får inte glömma att det är de som gör jobbet som är mest värda att satsa på.

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag blir lite förvånad över Vänsterpartiets inställning att arbetslöshet och inget jobb är bättre än ett deltidsjobb. Det är det som resonemanget innebär.

Vi brukar vara överens om att Stockholm är fantastiskt och att besöksnäringen är en näring som vi alla gemensamt har velat satsa på. Där slår ni fullständigt undan fötterna på en rad verksamheter som absolut inte går att ha på vinterhalvåret. Det gäller till exempel Gröna Lund, Skansen, våra turistbåtar. Ett annat exempel är McDonalds med 15 000 anställda av 83 nationaliteter och en majoritet av utomnordiska invandrare.

Alla de företagen baseras på deltidsarbete eller säsongarbete.

Det Vänsterpartiets politik innebär är kraftigt ökad arbetslöshet. Ni anser alltså att vara arbetslös och bidragsberoende är bättre än ett säsongarbete eller ett deltidsarbete. Det tycker jag är trist.

Anförande nr 162

T o r h i l d L a m o (v): Det du pratar om handlar ju framför allt om säsongsanställda. Jag har inte sagt någonting om att man inte ska få ha säsongsanställda, och självfallet ska den som gärna vill jobba deltid få göra det.

Vi ser att en stor andel jobbar ofrivillig deltid. Det är framför allt kvinnor som på så sätt subventionerar verksamheter. Arbetslösheten kommer väl inte att öka om folk får jobba heltid. Det handlar om schemaläggningar. Man måste kunna lägga scheman på

ett sådant sätt att folk kan jobba heltid. Det tror jag inte är något problem för alla duktiga chefer i verksamheterna.

Anförande nr 163

E w a S a m u e l s s o n (kd): För några år sedan hade jag förmånen att för stadens räkning jobba med ett projekt som handlade om flexibla arbetstider. Jag hade väldigt mycket kontakt med facket. Det facket lärde mig då och som jag inte kände till var att många deltidsarbetande stämplade upp till heltid. När facket började undersöka hur det såg ut visade det sig att många av dem som stämplade upp till heltid faktiskt ville ha deltid, men man klarade sig inte på den inkomsten. Facken sade ifrån att man inte fick göra på det sättet.

Jag hade inte hört det förut. Det var facket som talade om det för mig.

Vi måste se till att människor har möjlighet att söka heltidsjobb. Våra verksamheter ska i möjligaste mån tillgodose det. Det kan man göra med flexibla lösningar. Personal och arbetsgivare kan tillsammans se att arbetstiden över tiden kan se olika ut om man vågar se på längre tid på olika vård- och omsorgsinsatser.

Anförande nr 164

T o r h i l d L a m o (v): Det var ju precis det jag sade. Det är okej att jobba deltid om man själv vill det, men folk ska inte tvingas att jobba ofrivillig deltid.

Du underströk egentligen bara vad jag sade. Det viktigaste är att man erbjuder folk heltid. Om vi har en bra heltidsnorm i staden kan vi erbjuda folk olika lösningar på olika arbetsplatser efter hur det passar dem. Det ska de få utforma på arbetsplatserna. Kravet måste ändå vara att man har rätten till heltid som norm.

Anförande nr 165

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Nu byter jag dessvärre ämne. Jag vill gärna svara på en fråga som Håkan ställde om Stokab. Jag vill inte lämna den helt obesvarad.

Det är ingen förändring uttryckt när det gäller skrivningen om Stokab. Stokab håller just nu på med tillsättning av ny styrelse och ny vd och är naturligtvis i en förändring, men det måste den nya styrelsen och vd få komma tillbaka till ägaren med.

Håkan har nog läst detta som han där nere läser bibeln. Det står faktiskt att uppdraget är att utveckla kommunikationsnätet avseende funktion och säkerhet för att kunna möta kundernas krav på kvalitet, service och säkerhet samt tillgång till externa tjänster. Det är alltså inte Stokabs externa tjänster, utan kundernas externa tjänster. Ingen annan förändring är planerad när det gäller Stokab som att Stokab skulle gå in i fastigheter och dra nät på insidan. Bo Könberg måste ha uttryckt sig lite oklart. Det är i alla fall ingen förändring planerad. Detta är samma uppdrag som förra året.

Anförande nr 166

H å k a n W a l l é n (s): Det var bra att jag fick svar angående fastighetsnätet. Jag uppfattar det som klart och tydligt att det inte är något som Stokab ska hålla på med.

Man tolkar naturligtvis ord lite olika. Men som jag läser det tror jag att det finns några stycken till. Det gäller att ge klara signaler till marknaden så att de inte behöver uppstå några spekulationer. Hälften var ju rätt i alla fall.

Anförande nr 167

J o n a s E k l u n d (mp): Ordförande, åhörare, fullmäktigeledamöter och stockholmare! Jag är helt grön här i talarstolen – i alla avseenden. Jag är inte helt grön i politiken dock. Jag har suttit i Enskede-Årsta stadsdelsnämnd den senaste mandatperioden.

Jag ska tala på ämnet demokrati. En välfungerande demokrati förutsätter bland annat en fungerande beredningsprocess, att man vet vad man fattar beslut om och vilka konsekvenser det kommer att få – så långt man nu kan veta det i förväg. Det handlar om beredning och konsekvensanalys.

Jag vill ställa en fråga till borgarrådet Axén Olin angående beredningsprocessen när det gäller stadsdelssammanslagningarna. Det tycker jag är ett praktexempel på bristande demokrati i det avseendet. Plötsligt en dag fick man läsa i tidningen att Enskede-Årsta skulle slås ihop med Vantör och Rinkeby skulle slås ihop med Kista.

Jag har aldrig förut hört talas om att någon har föreslagit de här sammanslagningarna. Det framstår som irrationella val av områden att slå ihop. Kanske särskilt Rinkeby med Kista som ju ligger på andra sidan Järvafältet och inte har någon naturlig koppling.

Moderaterna och den övriga borgerliga majoriteten har säkert goda skäl för att välja att slå ihop just de här stadsdelsnämnderna. Jag har bara inte hört dem än. Det har bara sagts att det här är en kompromiss och att det var så här det blev.

Jag tycker att den nya majoriteten borde kunna komma med lite mer än så när det gäller valet av stadsdelsnämnder att slå ihop.

Jag ska inte säga något om själva beslutet att slå ihop stadsdelsnämnder över huvud taget. Det tillhörde väl det förra debattpasset.

Anförande nr 168

J o a k i m L a r s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag välkomnar Jonas till salen. Även om du är grön i denna sal är du, som du sade, inte grön i politiken. Du kanske har noterat att vi har haft val. Du har säkert deltagit i valrörelsen – apropå demokratisyn.

När det gäller stadsdelsnämnder tror jag inte att någon väljare någonsin har tvekat om vad vi tycker att man ska göra med stadsdelsnämnder och att man bör omorganisera. De gränsdragningar som nu har aviserats är sedan länge diskuterade.

Vi har ända sedan Olle Öhman-utredningen haft gränsdragningar som vi nu har konstaterat. I fråga om Södermalm är det väl ändå ganska naturligt. Jag tror att de flesta som bor på Södermalm tycker att de bor på just stadsdelen Södermalm och inte inom någon enskild gräns som ni en gång i tiden tyckte var bra.

Vi har mycket på fötterna i detta. Vi har haft ett val och stockholmarna har gett oss mandat att göra detta.

Anförande nr 169

J o n a s E k l u n d (mp): Jag noterar att det inte heller den här gången går att få svar från Kristina Axén Olin i den här frågan. Det tycker jag är inte är tillfredsställande.

Jag har inte träffat någon politiker på den här sidan om mittgången som har hört talas om att just Enskede-Årsta och Vantör skulle slås ihop innan det presenterades i er kompromiss efter valet. Att det skulle slås ihop stadsdelsnämnder kände vi till. Jag får inte heller nu något svar på varför man ska slå ihop just dessa, varför man ska ha en stadsdelsnämnd med 80 000 invånare och en stadsdelsnämnd bredvid, Älvsjö, med 22 000.

Jag saknar ord för detta att man kommer med förslag och klubbar igenom dem utan att tala om vad som är bra med dem.

Anförande nr 170

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Jag vill knyta an till diskussionen om hopslagning av stadsdelsnämnderna. Vi ska ju även diskutera demokrati under det här avsnittet, även om vi diskuterade stadsdelsnämnderna tidigare.

I vår budget visar vi på olika metoder att försöka utveckla den lokala demokratin, precis som vi gjorde när vi hade stadsdelsförnyelsen då vi faktiskt tillämpade deltagardemokrati. Vi försökte på olika sätt att få medborgarna att vara med och bestämma hur pengar skulle användas till exempel. Vi tycker att man skulle ha ett deltagardemokratikansli. Det är ju betydligt mer attraktivt än ett avknopningskansli.

Där skulle man stödja stadsdelsnämnderna och de lokala politikerna och medborgarna lokalt som vill jobba med nya former av demokrati. Innan man slår ihop stadsdelsnämnder och gör sådana här stora organisatoriska förändringar ska man ju gå ut och fråga medborgarna i de områden där sammanslagningarna sker.

I Rinkeby där jag bor har inte en människa blivit tillfrågad. Det är verkligen att köra över människor. När det gällde stadsdelsförnyelsen gjorde vi i Rinkeby en undersökning bland medborgarna. Vi gick ut och frågade människor hur de tyckte att vi skulle använda pengarna.

Att slå ihop Rinkeby med Kista sker helt över huvudet på folk. Ingen har tillfrågats.

När vi ändå pratar om demokrati och bolag vill jag ta upp en annan viktig demokratifråga som vi i Vänstern tar upp i vårt budgetförslag. Vi har ju mest pratat om varför vi ska sälja. Varför ska vi sälja lägenheter? Jo, för då får människor mer att säga till om. Om vi vill öka demokratin menar vi att man ska bryta ned bostadsbolagen i mindre enheter och låta hyresgästerna ha majoritet i styrelserna. Då får man både makt och inflytande och man tar ansvar. Man ska kunna ta det ansvaret och få den makten utan att behöva äga.

Det tycker jag är en av de viktigaste demokratifrågorna i vår stad.

Anförande nr 171

A b i t D u n d a r (fp): Med all respekt för dina åsikter, men jag tycker att du pratar med dubbla tungor. Förra mandatperioden genomförde ni trängselförsöket och frågade aldrig medborgarna innan ni genomförde försöket. Varför frågade ni inte först och genomförde försöket sedan?

Anförande nr 172

Borgarrådet L i v h (v): Vi har ju haft den första och största folkomröstningen i Stockholms stad om trängselavgiftsförsöket. Är det något som medborgarna har fått säga sin mening om är det ju trängselavgifterna. Ni sviker ju tyvärr vallöftet. Stockholmarna röstade fram att man ska använda pengarna till kollektivtrafik och vägar. Det tänker ni svika. Ni tänker bara använda pengarna till vägar.

Anförande nr 173

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag ska som ersättare i Stockholm Visitors Boards styrelse ta upp en sak som oroar mig i det framlagda budgetförslaget.

Stockholm Visitors Board är ju den verksamhet som utgör lejonparten av Stockholm Business Regions verksamhet storleksmässigt ekonomiskt sett. Jag tycker att det är dunkelt vilken framtid ni har tänkt er för Stockholm Visitors Boards styrelse. Ska styrelsen försvinna? Blir det en tjänstemannastyrelse som ni har skrivit att ni möjligen skulle kunna tänka er? Tänker ni moderater och socialdemokrater som vanligt sätta er och ha insynsplatser?

Det är synd eftersom jag tycker att Stockholm Visitors Board bedriver en verksamhet som är intressant för alla partier i fullmäktige. Jag tycker att det är en väldigt bra och rolig verksamhet. Samarbetsklimatet inom styrelsen har varit väldigt bra. Det svävar i ovisshet.

När det gäller Stockholm Business Region saknar jag miljötekniksatsningarna. Vad händer med det förtjänstfulla arbete som nu bedrivs? Jag hoppas verkligen att det blir mer av de satsningarna, inte mindre.

Anförande nr 174

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Anledningen till att det är luddigt angående styrelsen för Stockholms Visitors Board är att vi tycker att man ska titta på olika möjligheter. Det är viktigt att ha med branschen. Göteborg har en modell där man har med Mässan, Liseberg och SHR. Man har alltså med branschen i styrelsen och ett mindre politiskt presidium. Det fungerar bra där. Jag vet inte om det är det bästa för Stockholm. Man kanske kan hitta andra möjligheter. Det viktiga är att man i den bästa av världar skulle kunna avpolitisera frågorna kring staden som turistnäring och dessutom få branschen att på olika sätt känna sig allokerad att hjälpa till.

Jag tycker att man ska utreda det i lugn och ro under våren. Vi kan återkomma i en diskussion om vad som är bäst. Det är luddigt och otydligt därför att jag inte har någon klar uppfattning utan tycker att man ska vara ödmjuk och titta på olika alternativ.

Anförande nr 175

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag tackar Kristina för svaret. Jag hoppas att det inte blir så att de mindre partierna utestängs från det här arbetet som är väldigt intressant för alla i staden.

Jag tycker inte att arbetet inom styrelsen har varit speciellt politiserat. Det kan man inte påstå.

Jag är lite undrande till ännu mer samordningsvinster mellan moderbolag och dotterbolag. De sitter i samma lokaler och avsänder samma administrativa personal och så vidare. Jag har svårt att se att man skulle kunna klämma ut ännu mer genom samordning.

Tack för svaret, i alla fall.

Anförande nr 176

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill tacka. Jag tycker att det här blev en tydlig och bra debatt i personalfrågor. Det trodde jag inte att det skulle bli.

Tyvärr blev svaret i stora delar att det inte finns någon borgerlig personalpolitik. Det finns ingen ambition att jobba med löner för låglönegrupper. Privatiserar vi verksamheten kommer det att lösa sig på något vis.

Det finns ingen ambition att systematiskt jobba med alla anställdas rätt till utbildning och allas rätt till makt över det egna arbetet. Det får lösa sig på respektive förvaltning.

Det finns ingen som helst ambition att arbeta med den ofrivilliga deltiden. På den punkten var Torhilds replikskifte ytterst belysande. På den borgerliga kanten begriper man faktiskt inte riktigt frågan.

Det får mig att tänka på monologen med Hasse Alfredsson: 6,15 för en liter mjölk. Det hade jag ingen aning om.

Ordföranden i personalutskottet säger att facket berättat för henne att det finns folk som stämplar upp till heltid och jobbade deltid och var nöjda med det.

Jag hoppas att de nästa gång hon träffar facket berättar för henne att lagen har ändrats sedan hon träffade dem för tio år sedan. De kanske också berättar att den största frågan för den största fackliga organisationen i Stockholm är att heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet. Jag hoppas att ni på den borgerliga kanten ska finna det värt att sätta er in i detta och försöka förstå vad frågan handlar om.

Anförande nr 177

J o a k i m L a r s s o n (m): Ordförande! Det är fullständigt fascinerande att Roger Mogert aldrig upphör med den inslagna linjen att alltid i denna talarstol vara ironisk och alltid göra sig lustig genom att inleda anförandena med hur förträffligt ett förslag är och sedan alltid dra undan den egna stolen. Han har alltid den lilla snusförnuftiga irritationen över oss.

Jag betackar mig för att du recenserar personalpolitiken på det sättet. Personalen är glad åt den inriktning som staden nu har. Det ska vi vara stolta över. Vi ska inte behöva lyssna på den ironiserande bild som alltid kommer från Roger Mogert.

Anförande nr 178

Borgarrådet M o g e r t (s): Du får nog tyvärr höra mig recensera er politik även i fortsättningen. Det är faktiskt mitt jobb.

Du säger att personalen stöder er politik. Jag tror inte att du har läst hur personalen i den här staden och det här i landet röstade.

R I FINANSROTELN

R II STADSBYGGNADS- OCH TRAFIKROTELN

R III MILJÖ- OCH FASTIGHETSROTELN

R V BOSTADS- OCH INTEGRATIONSROTELN

**Exploateringsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret och utrednings- och statistikkontoret (USK), Fastighetsnämnden, Stockholms Stads Bostadsförmedling AB, Centrum Kompaniet i Stockholm AB
Punkt 8, 17, 9, 26, 27)**

Anförande nr 179

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande! Jag säger som den legendariske moderate riksdagsmannen Filip Fridolfsson. Han var ersättare i riksdagen i många år och varje gång han kom tillbaka till riksdagshuset sade han: Nu är jag här igen!

Nu är jag här igen, som stadsbyggnadsborgarråd. Det är naturligtvis väldigt roligt att i dag få presentera vår budget och prata stadsbyggnadsfrågor och hur Stockholm ska växa och utvecklas. Som ni vet tycker jag att det är det mest spännande man kan göra som politiker. Jag vet att det finns ett stort intresse bland alla våra medborgare för stadsbyggnadsfrågor och Stockholms utveckling.

Det känns också väldigt bra att i dag kunna presentera ett offensivt borgerligt program. Vi har för första gången i min livstid en väldigt tydlig politisk majoritet som vill att staden ska växa. Vi är inte beroende av partier här i fullmäktige som inte gillar stora städer och som inte tycker om att städer växer och som varje dag problematiserar att vi blir fler på samma plats.

Därför känns det oerhört positivt att det nu finns en offensiv tydlig majoritet som vill göra staden bättre för oss alla och låta den växa. Vi vill förnya ytterstaden och se över de gamla strukturer som kallas modernism som gör att många stadsdelar lever ett isolerat liv och inte har det stadsliv som de flesta söker sig till när de flyttar till Stockholm. Vi har en majoritet som vill skapa ett spännande city. På fyra år har det egentligen inte hänt någonting med cityförnyelsen. Nu är det dags att ta nya tag. Vi vill ha minst 1 000 nya bostäder i centrala Stockholm, Vi vill få trygghet, inte minst för kvinnor kvällstid, i stora delar av city som i dag ligger öde.

Vi vill naturligtvis fortsätta programmet för att möjliggöra 15 000 nya bostäder runt om i staden under den här mandatperioden. Det finns en inriktning som är bra, tycker jag. Vi ska försöka få upp vårt bostadsbyggande till mellan 3 000 och 4 000 lägenheter per år. Det har vi sällan lyckats med. Det är nödvändigt för regionen och staden att vi lyckas med det.

Herr ordförande! Vi ska få billigare boende. Det finns många idéer för att skapa rationellare byggprocesser. Vi vill halvera planprocessen. Vår regering sänker

fastighetsskatten kraftigt, vilket är manna för den här regionen och staden. Det är här de stora effekterna av den skattelättnaden kommer.

Det finns mycket mer vi kan göra. Vi är offensiva och vill göra det.

Herr ordförande! Jag tror på staden. Inte alla här i fullmäktige gör det. Jag tror på stadens idé. Jag tror på att människor längtar till städer. Det finns en global rörelse från land till stad. Antalet stora städer i världen blir flera. Varför? Jo, därför att stora städer har en potential. Det har i synnerhet Stockholm med alla de kvaliteter som Stockholm innehåller.

Stora städer har de mest spännande jobben. Stora städer har de intressantaste möjligheterna. I stora städer får man de mest fruktsamma mötena mellan människor. I stora städer finns det kanske många ensamhushåll, men man är aldrig ensam. Det finns möjlighet till samvaro.

Här finns restaurangerna, här finns museerna, här finns föreningarna, här finns sällskapligheten. Stora städer är per definition miljömedvetna; vi ska ha en miljödebatt sedan. Det är miljövänligt att bo i en stor stad. Någon gång borde vi försöka få andra politiker, tjänstemän och byråkrater på statlig och annan nivå att förstå att det inte är ett stort problem med städer, utan att det är stora möjligheter.

För svenska förhållanden gäller ju att Stockholm är motorn för hela vår ekonomi, för hela vår välfärd, för allas välfärd.

Staden är bra. Har man den inställningen kan ju staden expandera. Då blir det ju ännu bättre för oss alla. Detta har inte bara vi insett. Nu finns en fantastisk möjlighet över hela regionen till insikt om att Stockholm är bra. Vi samarbetar nu med Gävle och med Karlskoga i Stockholm Business Region. Då blir plötsligt ytterstaden i Stockholm centrala delar av Stockholmsregionen. Om Karlskoga är med och marknadsför Stockholm blir ju Bandhagen centrala staden på ett helt annat sätt än tidigare, med en annan dynamik och andra möjligheter.

Ytterstaden ska växa och förnyas. Vi ska skapa attraktiva stadsdelar. Vi ska förnya city. Vi ska bygga 15 000 bostäder.

Vi ska se till att staden märks. Vi bygger ett nytt huvudbibliotek så småningom; 1 200 bidrag har kommit in. Låt oss den här gången inte göra som med Moderna museet och slå oss för bröstet för att det inte syns från en enda vinkel. Låt oss se möjligheterna med ett nytt Stockholm. Vi ska få tillbaka den gamla Stockholmsandan med byggnader som syns och märks. Ett och annat högt hus skulle väl inte heller vara så dumt.

Med de orden vill jag yrka bifall till vår budget.

Anförande nr 180

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att gratulera den nya majoriteten som kommit till insikt om att vi behöver flera bostäder i den här staden. Jag ska inte komma med fördömanden eller hävda att det är omöjligt eller

ogenomförbart, vis av erfarenhet från den gångna mandatperioden då vi genomförde 20k-projektet, alltså byggandet av 20 000 nya bostäder. Då hävdade både det nuvarande stadsbyggnadsborgarrådet och det nuvarande finansborgarrådet att det var omöjligt att genomföra och att det var orealistiskt.

När vi tog över fanns det inte särskilt många lägenheter planerade. Det var inte särskilt lätt. I kombination med att allmännyttan hade haft byggförbud var ju inte staden direkt rustad.

Med den planberedskap som vi nu lämnar efter oss vet vi att det inte bara är genomförbart. Det är nästan omöjligt att misslyckas. Jag önskar er lycka till.

Något som däremot oroar oss socialdemokrater och många av stockholmarna är vad ni tänker göra med de befintliga bostäderna i Stockholm och vad som kommer att hända med stockholmarnas möjlighet att bo kvar i sin stad och för nya stockholmare att etablera sig här.

Den oron är inte grundad på ett telefonsamtal från en av mina grannar. Det handlar om väldigt många samtal från ett otal stockholmare över hela staden.

För ett par veckor sedan träffade jag en brevbärare som berättade om sina bekymmer som östermalmsbo. Vi kan kalla honom Lars. Han är född och uppvuxen på Östermalm. Under den förra perioden då ni styrde skedde en ombildning i just den fastighet där han bor. Han röstade nej till ombildningen, men valde till slut ändå att köpa lägenheten eftersom det värsta han kunde tänka sig var att få sina grannar till hyresvärdar. Hans boendekostnad har ökat lite, men inte så mycket. Hans taxerade inkomst har ökat radikalt.

Han trivs ganska bra. Lägenheten är lite liten. Han är ledsen för att han missade sin plats i den interna bostadskön. Vad som verkligen bekymrar honom är hans två döttrar. De är 20 och 18 år. De vill inget hellre än att flytta hemifrån. De vill bo i sin hembygd, i sin stadsdel, dit alla deras kamrater från Östra real har flyttat. För Lars och hans fru är det helt omöjligt att köpa bostadsrätter åt sina barn så som deras kamraters föräldrar har gjort. Lars är brevbärare och hans fru är undersköterska. De tjänar tillsammans inte ens hälften av vad ett borgarråd tjänar.

Så ser vardagen ut för ett otal stockholmare. Er politik förvärrar situationen. Ni pratar om valfrihet. I praktiken minskar ni möjligheterna för människor som inte har en tjock plånbok att välja.

Vi socialdemokrater vill i stället för att öka klyftorna minska dem i vetskap om att bara så kan valfriheten öka för flertalet.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 181

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande, ledamöter! Stockholm är en av världens vackraste huvudstäder. Stadens skönhet är resultatet av generationers ansträngningar med ett fantastiskt landskap som grund. Vi måste förvalta och utveckla detta arv

samtidigt som vi tillåter och bejakar ett kraftigt ökat bostadsbyggande. Storstaden Stockholm ska inte i första hand konkurrera med Borås eller Ludvika, utan med Köpenhamn, Hamburg, Berlin, Helsingfors och St Petersburg.

Stockholm är Sveriges tillväxtmotor. Under de närmaste 30 åren förväntas Stockholms stad växa med 150 000 invånare. Bostadsbristen är ett hinder för tillväxt och drabbar alla dem som tvingas tacka nej till arbete eller utbildning i staden. Det leder till otrygghet för tiotusentals invånare som måste hyra lägenhet i andra hand – i vissa fall i tredje hand.

Den svenska bostadspolitikens problem har sitt ursprung i en planeekonomisk bostadspolitik som präglas av buller- och miljönormer anpassade efter småstäder. Konsekvenserna är många. Utöver bostadsbrist får vi svarta kontrakt och omständliga bygglovsprocesser, krångliga byggregler, bristande konkurrens och höga kostnader.

Ordförande, ledamöter! Förra mandatperioden gick Socialdemokraterna som bekant till val på att bygga 20 000 nya bostäder. Det hörde vi av deras representant nu. Man sade också att flera nya bostadsrätter skulle byggas i ytterstaden.

Hur ser verkligheten ut i dag? Från 2003 till och med 30 september 2006 har det påbörjats 11 124 nya bostäder. Ni hörde inte fel. Det är 11 124 bostäder, inte 20 000, vilket görs gällande. De har heller inte byggt flera bostäder i utsatta områden. Tvärtom, fyra år med röd-grönt styre har på många håll förstärkt dominansen av hyresrätter i förorterna.

Jag skulle vilja sammanfatta den förra mandatperioden så här: Det har varit mycket snack och liten verkstad.

Ordförande! Att kunna välja hur och var man vill bo är en viktig valfrihet för stockholmarna. Vi satsar därför på att skapa blandade upplåtelseformer så att hyresrätt, bostadsrätt och egna hem ska kunna erbjudas i hela vår stad.

Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens budgetförslag.

Anförande nr 182

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! När det gäller planeringen av vårt vackra Stockholm tänker ni dra ned stadsbyggnadsnämndens budget med 15 miljoner och samtidigt snabba på planprocessen, men inte försämra de demokratiska processerna i planeringen. Hej och hå, säger jag. Det är väl inte så genomtänkt.

Miljöpartiet önskar inte dra ned på budgeten. Vi vill fortsätta det goda arbete som pågår på kontoret. Vi har varit djupt involverade i att påbörja byggandet av om inte exakt 20 000 så i varje fall något mycket nära detta stora antal nya bostäder. Vi ser att det fortfarande behövs flera bostäder i regionen. Vi är också mycket måna om den enhetliga boendemiljön och att utveckla Stockholm åt rätt håll genom att följa översiktsplanen och bygga staden inåt, inte förstöra stadens befintliga kvaliteter och skönhet och levnadsmiljön för dem som redan bor och lever i staden.

Översiktsplanen är en demokratiskt tagen överenskommelse. Det är en deal mellan medborgare, föreningar, organisationer, myndigheter etcetera och stadens politiker om hur vi långsiktigt ska använda utrymmet. Den bör följas. Ni vill bygga kommande ÖP på vision 2030 som saknar många aspekter, till exempel miljö-, klimat-, barn- och ungdomsperspektiv. Det är inte bra. Vi vill i enlighet med nuvarande ÖP även planera grönstrukturen. Det är inte bara bebyggelsestrukturen som ska planeras utan även grönstrukturen eftersom den är en oerhörd resurs för alla. Vi vill fortsätta att långsiktigt skydda våra naturområden i form av naturreservat åt kommande generationer. Det tänker däremot inte miljökatastrofen Moderaterna göra. Ni funderar till och med på att ge er på redan skyddade områden – en krigsförklaring mot miljö- och friluftsrörelsen.

Vi vill fortsätta att arbeta med stadsutvecklingsområden, till exempel Bromma flygplats som vi vill se som en ny klimatneutral funktionsblandad stadsdel samt med Nordvästra Kungsholmen, Värtan, Hjorthagen, Liljeholmen etcetera.

Mikaels 1 000 bostäder i innerstaden kan bli bra, men hur blir det med de 14 000 som inte ska ligga på överdäckningar eller redan exploaterad mark? Det blir grönytor som exploateras. Det här är mycket oroande, speciellt med tanke på Moderaternas fäbless för utsmetad bilberoende småhusbebyggelse a la *urban sprawl*.

Det är nonsens att det går att halvera plantiden och behålla medborgarnas insyn och inflytande i planeringen. Vi vill, i motsats till er, satsa på mer demokrati. Vi vill släppa in barnen i planeringen, införa checklistor och olika arbetsmetoder för deras medverkan. Vi utformar deras blivande stad.

De paraboltäta områdena kräver extrasatsningar för att bli så attraktiva att alla vill bo där. Vi säger helhetssyn, kvalitet och demokrati. Ni säger fort, fult och många fel.

Bifall till Miljöpartiets budgetförslag!

Anförande nr 183

M a r i a H a m n ä s (v): Ordförande, fullmäktige, ärade medborgare och medarbetare i staden! På måndag kanske jag, precis som Mikael, kan säga: Nu är jag här igen eftersom jag hoppas komma med i stadsbyggnadsnämnden.

Stockholm behöver bygga nya bostäder. Stockholm behöver rusta upp bostäder och bevara sina kulturmiljöer. Det är väldigt viktigt. Vi måste bygga för vår framtid och skapa en långsiktigt hållbar stad, både socialt och miljömässigt.

Bostadsplaneringen måste också ta hänsyn till att stadens grönområden ska finnas till för stockholmarna hundratals, ja tusentals, år framåt. Därför måste vi värna om de gröna kilarna och de naturreservat som finns i staden.

Borgarnas politik bygger på att vi ska minska möjligheten för våra kommande generationer att få tillgång till naturen. Ni för en politik som vill ta bort redan fastställda naturreservat. Vi vill inrätta flera tjänster för att påskynda bildandet av reservaten. Vi har många förslag. Årstaskogen är ett bostadsnära exempel.

Vi vill också ha mångfald i boendeformer. I första hand vill vi ha hyresrätter. 20 000 påbörjades under den förra perioden. Vi vill bygga minst 10 000 nya.

Vi ska bygga inåt i staden i goda kollektivtrafiklägen. Ett exempel är att verka för en nedläggning av Bromma flygplats och bygga 4 000 nya bostäder där. I vår stad ska vi inte ha plan flyga var femte minut lågt över våra hustak vid 7-tiden på morgonen. Så var det i morse där jag bor.

Det är upprörande att ni prioriterar businessresenärer före stockholmarna.

Vi ska bygga trygga miljöer utan prång, där alla vågar gå, såväl kvinnor som män, barn och ungdomar. Vi vill ha fler kollektivhus och vi vill satsa på ekologiskt byggande.

Den nya stadsdelen norra Djurgårdsstaden ska bli en ny spjutspets i miljöhänsen. Vi ska göra allt för att påverka de närmaste åren, sedan också när vi tar tillbaka makten år 2010.

I planprocessen vill vi att inte bara vuxna ska få bestämma utan även barn och ungdomar. Ett bra exempel på det är den omvända planprocess som vi hade ute i Kärrtorp. Utvärderingen där visar att detta gagnat demokratin och att medborgarnas inflytande ökat. Borgarna vill minska inflytandet. Ett exempel på det är att ni nu snabbt har genomfört att inte alla balkonger och terrasser ska var tillgängliga vid nybyggnation. Detta är ett slag i ansiktet på den person med funktionsnedsättningar som en sommardag vill hälsa på hos en polare i en ny lägenhet. Den personen kan bara komma ut på den skuggiga balkongen, inte den soliga. Och tänk hur det känns för den som bor där att bara kunna komma ut på den ena, om man har två som det ibland är i nya lägenheter.

Det är skandal, för att använda Kristina Axén Olins favorituttryck.

Fou-enhetens framtid är hotad. Nu läggs denna viktiga verksamhet under stadsbyggnadsnämnden. Basanslaget ska avvecklas. Det är vi emot. Vänsterpartiet ökar budgeten med 5,8 miljoner.

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 184

C a m i l l a T o r s t e n s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag är stolt över att leva, bo och verka i en stad som Stockholm. Det är en stad som är unik tack vare sitt vackra läge vid vattnet och med dess karakteristiska byggnader som speglar sig i det. Den visar upp en bedårande och tjugande arkitektur. Denna stad vill vi kristdemokrater vara med och utveckla och göra till en plats som kan bli ännu bättre, tryggare, gladare och varmare. Det är viktigt att vi fortsätter med en hög takt i byggandet. 15 000 nya bostäder ska byggas under mandatperioden. Samtidigt vill vi lyfta fram vikten av att satsa på gröna områden och ytor för spontanidrott och lek. Inte minst för våra äldre medborgare betyder det mycket att kunna komma ut och njuta av olika årstider.

Kristdemokraternas boendepolitik utgår från den enskilda personens ansvar, möjligheter och skyldigheter. Rätten till ägande måste tillgodoses samtidigt som samhället behöver garantera en solidarisk bostadspolitik där även den som inte är köpstark har rätt till ett gott och tryggt boende. Bostadspolitiken måste inriktas på att man utan detaljstyrning skapar förutsättningar för ett ökat byggande och ett billigare boende.

Vi får inte heller glömma att de sociala problem som finns i dag inte försvinner bara för att vi rustar upp områden och bygger bostäder. Det är ett viktigt ansvar vi har att se till att vi får tak-över-huvudet-garanti för alla människor och att de sociala problemen löses och inte bara flyttas någon annanstans.

Vi kristdemokrater tycker att det är viktigt att vi bygger brottsförebyggande. Vi ska inte bygga punkthus indragna i naturen med buskage vid entréer utan hellre huslängor utmed gatorna med synliga portar. Belysning ska finnas med i byggprocessen redan från början i vårt byggande. Det gäller att bygga både tryggt och snyggt.

Stockholm är en stad i ständig förändring. Målet kan aldrig vara att vi ska bli klara. I stället ska vi uppmuntra en dynamisk utveckling där människor är delaktiga i och har inflytande över sin närmiljö.

Vi kristdemokrater yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 185

L u k a s F o r s l u n d (c): Ordförande, fullmäktige! Stockholm är en metropol – en levande storstad som präglas av folket som bor här. Vi stockholmare har ärvt fantastiska miljöer från tidigare generationer. De miljöerna ska vi naturligtvis inte skövla. Samtidigt kan vi inte bara bevara och konservera vår stad som ett gigantiskt museum. Vi måste låta staden förändras med oss, precis som den har gjort i alla tider.

I dag byggs det på ett flertal platser i Stockholm. Många människor vill bo i Stockholm. Det är bra och det är roligt. Det är vår uppgift att se till att det byggs och att det byggs på ett vettigt sätt. Att staden växer är någonting positivt. Vi centerpartister värnar stadens parker och grönområden men vi förespråkar samtidigt ett expansivt byggande.

Någonting som vi gärna skulle ha sett i kommunstyrelsens förslag är några mer storslagna planer för byggandet i Stockholm. Det är dags att inse att Stockholm är en storstad. Vi i Centerpartiet vill att det ska märkas. Stockholms innerstad har flera områden där byggnation av skyskrapor skulle bidra till en mer spännande silhuett, ett stort antal bostäder och en mer livlig gatumiljö. Även utanför innerstaden finns det områden där skyskrapor skulle bidra till social och ekonomisk dynamik och livskraft. När man bygger höga hus använder man marken effektivt. Det är viktigt i Stockholm dels kostnadsmässigt, dels, och framför allt, för att det möjliggör att vi kan få staden att växa utan att inkräkta på parker och grönområden.

Centerpartiet har inget yrkande på det här området utan vi kommer vid omröstningen att rösta för kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 186

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte att jag skulle hinna samla mig lite, men nu var jag så snabb att trycka in knappen för att få ordet så det är väl bara att tuta och köra! När jag läser majoritetens förslag till budget dyker det upp många frågor i mitt huvud.

Först och främst undrar jag hur upplåtelseformen kommer att se ut, även om jag är positiv till de 15 000 nya bostäderna. Det talar ni tyst om. Vi vet ju att era kompisar på andra sidan vattnet här tar bort investeringsstödet och räntesubventionerna för nybyggnationer av hyresrätter. Detta i kombination med att bostadsborgarrådet har sagt att alla projekt som inte har en hållbar kalkyl i bostadsbolagen kommer att skickas tillbaka gör så klart att vi befارar att det bara kommer att bli bostadsrätter. Det kanske inte är så där jätteont om bostadsrätter, men just bristen på även hyresrätter ser jag som ett stort frågetecken.

En annan fråga är hur ni ser på det här med markanvändning och att bygga på grönytor. I budgettexten skriver ni att det är viktigt med ett helhetsgrepp och med grönytor och mark som har ett stort rekreativvärde för stockholmarna. Det är vackert formulerat, och ni säger att ni ska kompensera värdefull grönmark. Men vi som var på Stockholm bygger i går kunde höra att finansborgarrådet konstaterade att stadens karta består av både blått och grönt, och varför ska vi inte bygga på stadens gröna kilar? Så sade hon.

Min fråga är: Hur ser ni på de här frågorna? Ska vi läsa budget och tolka besluten eller ska vi lyssna på finansborgarrådet?

En annan fråga som man blir konfunderad över är detta att ni vill rea ut tomträtterna till halva marktaxeringsvärdet. Alla vet ju att de är värda bra mycket mer än marktaxeringsvärdet. Men samtidigt tror ni att exploateringsnämndens intäkter ska öka just på grund av höjda tomträttsavgifter. Då kan man tro att ni inte tror att tokrea på stadens mark får några konsekvenser.

En annan, mycket viktig, fråga handlar om det som vi under fyra år i stadsbyggnadsnämnden har jobbat intensivt med – att korta och förenkla planprocesserna. Det tycker vi är ganska bra. Men det finns också en risk för att detta utvecklas till en skenprocess om den ytterligare kortas. Det finns många både demokratiska och, inte att förglömma, lagliga och juridiska mål som planprocessen syftar till. De får inte äventyras.

En sista fråga är hur stadsbyggnadsborgarrådet tror att planprocessen faktiskt går till när han föreslår att stadsbyggnadskontoret ska utreda möjligheten att markanvisa innan detaljplanen. Jag kan bara meddela att jag är för ordningen att vi ska markanvisa innan detaljplan. Det är också den ordning som tillämpas i dag. Självfallet måste man veta var man ska bygga innan man bestämmer sig för hur detaljerna ska se ut.

Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen.

Anförande nr 187

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Teres Lindberg är frejdig och engagerad, men det märks att hon inte har suttit i stadsbyggnadsnämnden. Jag antar att du ska göra det nu från årsskiftet och då kommer du att lära dig en hel del om stadsplanering och om hur stadsbyggnadsfrågor hanteras i den här staden.

Du använder nästan alla dina inlägg till att prata om frågor som ska behandlas i andra sammanhang, framför allt när det gäller bostadsomvandlingen och sådana saker, Teres Lindberg. Det har vi ju en särskild debatt om i morgon.

När det gäller tomträtterna, herr ordförande, är det så att stadens markinnehav inte bara innehåller småhusmarkägar. Vi äger också mycket annan mark som ger avgäld och där avgälderna höjs. Det finns ingen konflikt i sig mellan att erbjuda de stackars småhusägare som Teres Lindberg tycker för evigt ska tvingas hyra sin mark att få köpa sin mark till marknadspris – eftersom alla vet att marknadspriset är något annat än det värde som du hänvisar till – och att samtidigt tala om höjda avgälder i de fall där vi har attraktiv och exklusiv mark som vi avser att behålla. Det finns ingen motsättning i detta, Teres Lindberg.

Anförande nr 188

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande och Mikael Söderlund! Jag betackar mig för manliga härskartekniker. Du har förvisso rätt; jag har ingen erfarenhet av att sitta i stadsbyggnadsnämnden. Däremot har jag, vilket du uppenbarligen saknar, erfarenhet av att sitta i gatu- och fastighetsnämnden. Den hade då markanvisningarna. Marknämnden har haft dem den senaste tiden, och nu kommer exploateringsnämnden att ta ansvar för dem. Jag antar att du inte har någon erfarenhet av den nämnden. Det är just den som har ansvaret för upplåtelseformerna när det gäller vilka det är som ska få bygga hyresrätter och vilka som ska anvisas till att bygga bostadsrätter. Det är det här det handlar om.

Jag kan inte för mitt liv förstå hur det här ska gå till i kombination med att ni rear ut stadens mark. Men ni har varit duktiga på glädjekalkyler, inte minst er partiordförande som på valaffischerna sade att stockholmarna och svenskarna ska få 1 000 kronor mer i plånboken vilket visade sig vara 500 kronor. Vi får väl se när bokslutet kommer hur kalkylen går ihop. Jag är djupt oroad.

Anförande nr 189

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Det var ju lägligt att jag hade ordet för anförande just nu. Nu ska Teres Lindberg inte vara så oroad, tycker jag. Det är faktiskt inte så att vi rear ut någon mark. Jag kan berätta för dig, Teres, att jag sitter i marknämnden. Du kanske inte känner till det, men jag sitter i den nämnden just nu. Jag vet precis vad jag talar om.

Det handlar om en tydlig ideologisk fråga, Teres Lindberg. Du vill ju för död och pina aldrig sälja till någon. Det är det som är skillnaden mellan oss. Vi kan tänka oss att till marknadspris, på de villkor som gäller, sälja mark till dem som har småhus i Stockholm. Vi kan faktiskt även tänka oss att ha en förhandling med stora fastighetsägare i centrala Stockholm om vi kan få någonting tillbaka. Då kan vi vara intresse-

rade av att diskutera markförsäljning även där. Om vi till exempel kan få bostäder i city, få de kvarteren omvandlade så att det blir mer liv på kvällarna eller andra värden som vi behöver få, Teres Lindberg, och som vi aldrig någonsin lyckas få bukt med så kan vi tänka oss detta.

Jag hade egentligen tänkt ägna det här inlägget åt att fortsätta prata om just det. Jag vill prata om värdet av att vi omvandlar vår ytterstad till levande stadsliv och vårt city till levande stadsliv. Det har stockholmarna önskat sig ända sedan dina partivänner rev stora delar av city och sedan ni planerade ytterstaden på det sätt som ni har gjort. Det finns viktiga värden att diskutera som handlar om stadsplanering och grunderna för stadsliv.

Jag tycker att socialdemokratin har en lång väg kvar att gå. Ni har gjort ett historiskt uselt val, och jag tycker att ni någonstans borde reflektera över vad det var för fel på er politik. Ni borde fråga er: Var det någonting vi kunde ha gjort bättre? Lyckades vi med vår integrationspolitik? Lyckades vi med vår cityförnyelse? Gjorde vi de insatser för stockholmarna som man kan förvänta sig? Ni har på punkt efter punkt visat att ni inte lyckades med detta.

När jag införde bostäder i city under den förra mandatperioden, när ni styrde, fick jag bland annat fram ett kvarter som heter Stuten, med 25 lägenheter. Det stoppade först din landshövding och sedan din regering med hänvisning till att om man sover dagtid med öppet fönster så kan man eventuellt bli störd av trafiken på Sveavägen. Det säger ganska mycket om attityden. Om man anser att det är viktigare att till varje pris följa alla normer än att få in stadsliv och boende i de delar av staden som inte har det så kommer man ständigt att misslyckas.

Jag tycker faktiskt, Teres Lindberg, att hela er budget och reservation fortfarande präglas av den typen av tänkande. Ni säger att det inte finns någon konflikt mellan miljö kvalitetsnormer och att bygga stad. Det är ju alldeles fel! Det vet alla våra tjänstemän som varje dag kämpar med det regelverk som vi har och ändå, mirakulöst nog, lyckas få in bostäder där regelverket säger att man inte får bo. Det är det som är grundproblemet i stadsbyggandet. Stockholm har inte en lagstiftning som gör att Stockholm kan växa, och det behöver vi gemensamt jobba med. Jag är besviken över att Socialdemokraterna inte vill vara med i den processen, för den är livsviktig för att vår stad ska kunna utvecklas.

Anförande nr 190

T e r e s L i n d b e r g (s): Mikael! Jag betackar mig för att du gör Socialdemokraternas valanalys. Det klarar vi av att göra alldeles själva, precis som ni var tvungna att göra det efter förra perioden. Och det gjorde ni ganska bra, kan vi konstatera.

När det gäller det här med utförsäljning av marken är det stora problemet egentligen inte att ni säljer marken, utan det är den ideologiskt betingade realisationen av marken som är problemet. Snälla Mikael – till och med jag själv är markägare. Även om det är en liten, liten snutt jag äger i den här staden så vet jag mycket väl att om huset på min tomt skulle brinna upp och jag sålde marken till högstbjudande så skulle jag säkert få två tre miljoner. Det är nog mer än jag skulle för tomten med

huset på. Detta beror just på att jag har en liten markplätt i den här staden. Taxeringsvärdet når inte upp till de här summorna på något sätt. Det är det här det handlar om. Ni rear ut marken i stället för att sälja den till åtminstone marknadspris eller taxeringsvärde.

Anförande nr 191

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande! Jag hade någon sorts ambition att vi skulle föra en visionär, framåtsyftande diskussion om hur staden ska växa och om de fiender till staden som finns. Jag tycker att vi borde föra en riktig diskussion om det, för det är viktigt att göra det. Hur kan vi missionera om att städer är bra och övertyga lagstiftare och andra om att det inte är något problem i grunden att städer växer, utan något positivt?

Jag tror att det är detta som orsaker mycket av frustrationen hos våra tjänstemän och hos många av oss som vill att Stockholm ska växa och utvecklas. Jag hade uppfattningen att Socialdemokraterna i grunden också hade den uppfattningen. Men allteftersom Teres Lindberg gör fler och fler obegripliga inlägg är jag inte säker på vad Socialdemokraterna egentligen vill.

Varför ska du förneka alla andra att äga en markplätt när du själv har en? Jag förstod inte ditt inlägg alls. Det finns ingen realisation. Det pågår inte någon sådan. Det pågår ett erbjudande till dem som önskar att på marknadsekonomiska villkor köpa loss sina markplättar. Varför är det ett värde i sig att staden äger den mark som folks småhus står på? Kan ni inte förklara det någon gång – särskilt du som uppenbarligen har mark? Du kan väl förklara det, då.

Anförande nr 192

M a r i a H a n n ä s (v): Mikael Söderlund! Du sade förut att det finns partier som inte tycker om stora städer och partier som inte tror på staden. Jag vet inte vilka partier du menar, men Vänsterpartiet tycker om vår stora stad – denna stad.

Abit sade någonting förut om att vi inte har byggt i vissa områden. Jag tycker att Skärholmen är ett utmärkt exempel på områden där vi har byggt många nya bostäder.

En fråga som sällan berörs men som diskuteras mycket vid de berömda köksborden är frågan om utarmning av våra centrum. Jag har en känsla av att framför allt Moderaterna har varit förtjusta i etablering av stormarknader. Det var i alla fall min erfarenhet tidigare i stadsbyggnadsnämnden. Stormarknader förutsätter ofta bil. I förslaget från majoriteten ska man ha minst en bil per hushåll. Det tycker vi är magstarkt, och likaså att ni vill höja parkeringsnormen. Etableringar av stormarknader leder till stora miljöproblem. Det vet vi. Man kan lösa vissa saker med bra och bärkraftig kollektivtrafik. Det är nödvändigt om man ska ha någon form av stormarknad eller lågpriskedja.

Vi som har valt att bo i en förort, för övrigt i den kommunala allmännyttan, och som vill bo i hyresrätt vill ha våra lokala butiker kvar. Stormarknader riskerar att göra så att dessa försvinner.

Det pratas om bostäder här i dag. På tapeten på området har vi bostadsförmedlingen, så bostadsfrågan är väl en sak vi kan prata om nu. Jag tror inte att det förslag som nu föreligger från er sida om att köpa ut sina bostäder är särskilt lyckat. Mina döttrar och deras barn, mina barnbarn, kommer aldrig i så fall att ha en möjlighet att få en hyresrätt med det system som ni vill inrätta.

Jag undrar dessutom hur ni ska klara att bygga hyresrätter, som ni ändå säger att ni ska fortsätta att göra. Med tanke på regeringens förslag att slopa räntebidragen och investeringsbidragen undrar jag hur man till exempel ska kunna bygga gruppboheter i Svenska Bostäder. Hur ska detta fortsättningsvis bli möjligt? Det kan man verkligen fråga sig.

Dessutom föreslår ni att enkla planärenden ska tillbaka till stadsbyggnadsnämnden. Det har varit bra för oss som jobbar lokalt politiskt och bor lokalt, där man är väl insatt i områdena, att jobba med enkla planärenden i stadsdelarna. Vi i Vänsterpartiet tycker att vi ska ha kvar dem i stadsdelsnämnderna.

Anförande nr 193

A b i t D u n d a r (fp): Nej, ni har inte byggt bostadsrätter i utsatta områden. Tvärtom har ni byggt hyresrätter i de områdena. Förorten behöver en högre grad av status, och bostäder är viktigt när det gäller social segregation. Jag menar att ni har svikit även det löftet. Ni lovade att ni skulle bebygga ytterstaden med bostadsrätter, men det gjorde ni inte. Det var det jag menade. Du missuppfattade mig; jag har inte sagt att ni inte har byggt. Tvärtom har ni byggt hyresrätter i de områden som redan domineras av hyresrätter.

Anförande nr 194

M a r i a H a n n ä s (v): Det finns flera exempel på hur det har byggts, Abit. Det finns i Skärholmen, Riksbyggen i Hagsätra och på fler platser.

Anförande nr 195

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag tänkte kommentera en viktig sak som Maria Hannäs tog upp. Det gäller den konflikt som man kan uppfatta finns mellan en fungerande lokal centrumanläggning och en etablering av en lågprismarknad. Jag vill inte tro att det finns en sådan konflikt.

Det är viktigt att vi diskuterar ytterstaden. Jag var ute i Sköndal i går och gjorde ett första spadtag. Där har man en lokal centrumanläggning som har vikande försäljningssiffror. Där förtätar man. Man jobbar mycket med det på ett klokt och kontrollerat sätt. Det tror jag är en förutsättning för att vi ska få liv i våra gatukvarter i de ytterstadsdelar som du talar om.

Detta handlar också mycket om strukturer. Det gäller att se över strukturerna och skapa förutsättningar för lokal handel. Det handlar om småföretagare, handel i bottenvåningar och annat. Den strukturen måste vi se över. Då blir det ingen konflikt med etablering av lågprishandel. Många, inte minst barnfamiljer, är ju beroende av lågprishandeln. Man har en pressad ekonomi. Stockholm ligger fortfarande långt

efter när det gäller matpriser. I Göteborg är priserna lägre, och jag tror att de är det också i Malmö. I Stockholm är de höga. Det beror bland annat på att vi har så få etableringar av lågprishandel.

Anförande nr 196

M a r i a H a n n ä s (v): Det finns bra exempel där man lägger lågprisbutiker i bra kollektivtrafiklägen. Det tycker vi är bra. Exemplet med Sköndal känner jag också till. Jag känner även till många andra exempel där vi har utarmat och utarmat på grund av närheten till exempelvis Sicklas stora marknader. Dit åker många. Jag kan förstå att man gör det om man hittar billigare priser där. Men vi måste också ha kvar butikerna där vi bor.

Anförande nr 197

E m m a L i n d q v i s t (s): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Bostaden är en grundläggande social rättighet på samma sätt som arbete, sjukvård och utbildning är det. Var och hur man väljer att bo ska vara ett fritt val och inte ett resultat av klass, ålder, etnicitet eller livsöde i övrigt. Då måste olika typer av bostadsformer finnas i samma bostadsområde. I dagens Stockholm har inte alla invånare den rättigheten. Inte minst för dem som är i min ålder är det toksvårt att få en egen lägenhet om man inte har massor med pengar eller rätt kontakter eller är beredd att bo i tredje hand.

Det är bra att den nya majoriteten i alla fall planerar för 15 000 nya bostäder under de kommande fyra åren. Ännu roligare hade det varit om de här 15 000 nya bostäderna också skulle byggas – om det stod i budgeten. Det är superviktigt att det finns olika former av boende över hela staden, inte minst för att motverka segregationen. Men då kan inte Stockholms bostadspolitik till största delen handla om att alla hyresgäster ska omvandla sina lägenheter till bostadsrätter. Det handlar framför allt om att se till att Stockholm även i framtiden kan erbjuda sina invånare schysta hyresrätter till rimliga hyreskostnader. Vi är därför i allra största behov av att det byggs fler hyresrätter.

En annan viktig del av bostadspolitiken är att fortsätta att utveckla bostadsförmedlingen. Bostadsförmedlingen i sig skapar inga bostäder, men den innebär att det blir en mer rättvis fördelning av de lägenheter som redan finns. Under den förra mandatperioden förkortades kötiderna kraftigt trots att antalet personer som valde att ställa sig i kön ökade – detta tack vare den höga byggtakten och det aktiva arbetet med att få fler hyresvärdar att lämna fler lägenheter till kön.

Alla vinner på en väl fungerande bostadskö. Jag blir orolig när jag tittar på hur siffrorna såg ut under den förra perioden som var borgerligt styrd. Då ser man hur många inlämnade och förmedlade lägenheter som fanns då.

Jag yrkar därför bifall till Socialdemokraternas förslag till budgetreservation.

Anförande nr 198

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Emma Lindqvist! Jag undrar hur du läser statistiken. Det var ju under de borgerliga åren när vi styrde staden förra gången som

vi ingick avtalet med bostadsförmedlingen, grundade bolaget och skapade förutsättningarna för den utveckling som vi sedan har haft och som har varit väldigt positiv för den kommunala bostadsförmedlingen. Den diskussionen förstod jag inte riktigt.

När det gäller billiga hyresrätter finns det en bok som har kommit nu. Den heter *Bygg billigare och bo bättre* av Lennart Arnstad, en legendarisk bostadsreporter på Aftonbladet. Där berör han olika sätt att få ned kostnaderna. De flesta av dem tillämpar vi i den borgerliga regeringen och den borgerliga ledningen i Stadshuset. Det handlar om att effektivisera planprocessen. Det handlar om att bygga billigare genom olika Bo billigare-projekt som vi genomför. Det handlar också om att se över olika sätt att minska skatten, till exempel fastighetsskatten. Där har vi offensiva förslag, vilket i synnerhet kommer att hjälpa den här regionen.

Herr ordförande! Vi ska föra en särskild debatt om hyresrättsomvandlingen i morgon. Jag skulle vilja hänvisa till den. Men det finns ingen motsättning, herr ordförande, mellan att omvandla och att bygga nya hyresrätter. Avkastningen och försäljningsintäkterna kommer ju att gå till nya bostadsprojekt. Det såg vi under den förra mandatperioden som vi styrde och det kommer vi att se den här gången också. Det är offensiv politik för att öka hyresrätterna.

Anförande nr 199

K a r i n W a n n g å r d (s): Ordförande, fullmäktige! 180 000 personer köar för en lägenhet i bostadsförmedlingen. Jag kan tillägga att siffrorna egentligen inte säger så mycket. Det kan vara så att 180 000 personer saknar lägenhet. Det kan betyda att 180 000 personer faktiskt har ett boende men vill köa ändå. Det intressanta med de här 180 000 personerna som står i bostadskön är att de tror på en bostadsförmedling. De litar på att det finns en lägenhet den dag man som individ behöver den, att man kan ändra sitt boende till mindre, större, till en annan stadsdel och så vidare. Man har i alla fall en valmöjlighet så länge bostadsförmedlingen finns.

Detta gör att bostadsförmedlingen fungerar som det instrument den är satt att vara. Den ska på ett rättvist sätt förmedla lägenheter. Det ska inte gå till så som när Göran Persson skaffar sig en lägenhet – via kontakter med Wallenstams styrelse. Oavsett om personen är rik eller fattig ska kön fungera ur en rättvisaspekt, som kan vara kötid. Det finns naturligtvis undantag från detta, och det är de förturer som bostadsförmedlingen också har inarbetade koncept för.

Men för att även Göran ska kunna ställa sig i bostadsförmedlingens kö är det viktigt att privata värdar förmedlar sina lägenheter via bostadsförmedlingen. Det är ingen större hemlighet att privata värdar i mångt och mycket helt subjektivt väljer ut sina hyresgäster. Då är det inte lätt för de socialt utsatta grupperna att konkurrera på marknaden. Det gäller också äldre, som inte är speciellt attraktiva.

Den utveckling som sker på bostadsmarknaden är att efterfrågan på billiga, äldre lägenheter ökar, men inte på nyproducerade. Det kan bero på prissättningen – på hyran. Den prissättningen kommer framför allt inte att bli bättre med borgarnas regeringspolitik när olika former av subventioner för nybyggande slopas.

Det finns mycket kvar att göra. Mikael sade till Emma här tidigare att vi är överens med borgarna om hur finansieringen av bostadsförmedlingen ska gå till och att vi delar uppfattningen om att bostadsförmedlingen ska finnas. Jag vill bara tillägga och tydliggöra i debatten hur viktigt det är att vi har en kommunal bostadsförmedling.

Bifall Socialdemokraternas reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 200

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag tycker att det där var ett bra inlägg och ett bra resonemang om bostadsförmedlingen och dess framtid.

Vad vi ser framför oss nu är att fler och fler privata aktörer och värdar lämnar allt fler av sina lägenheter till den kommunala bostadsförmedlingen. Det sker helt och hållet utan tvång och hot. De gör det här eftersom de uppskattar servicen på bostadsförmedlingen. Det är en eloge till alla dem som jobbar på bostadsförmedlingen och till dess ledning. Man har lyckats göra bostadsförmedlingen så attraktiv att det till och med finns privata värdar som i framtiden kommer att förmedla alla sina lägenheter genom den kommunala bostadsförmedlingen. Det är positivt.

Anförande nr 201

K a r i n W a n n g å r d (s): Jag vill verkligen betona hur viktigt det är att privata värdar förmedlar sina lägenheter via bostadsförmedlingen så att individer slipper stå i olika köer till olika privata värdar. Bostadsförmedlingen ska ha ett helhetsgrepp om bostadsmarknaden.

Anförande nr 202

A b i t D u n d a r (fp): Karin! Det kan också betyda att ni inte har byggt de 20 000 lägenheter som ni har lovat att ni skulle bygga. Ni har bara byggt 11 124 lägenheter. Det är viktigt att även se kopplingar där.

Anförande nr 203

K a r i n W a n n g å r d (s): Jag har förstått att antalet bostäder som vi lyckades bygga under förra mandatperioden är en het fråga. Vi kan konstatera att det inte finns samma efterfrågan på nyproduktion längre. Det som folk efterfrågar är de gamla, billiga lägenheterna. Det gör att med den hyressättning vi har på nyproduktion har de som efterfrågar lägenheter inte råd att efterfråga nyproduktion. Det är det som vi måste komma åt i bostadsbyggandet.

Anförande nr 204

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi gjorde ett mycket bra val det här senaste valet, och jag tror att Miljöpartiet kommer att öka. Vår politik kanske är en bra politik!

Jag tänkte återgå till det här med lagstiftningen, som Mikael ser som en fiende till staden och dess tillväxt. Lagstiftningen handlar faktiskt om vår och våra barns hälsa.

Den handlar om partiklar i luften och om buller som är bevisat skadligt för vår hälsa på olika sätt. På något sätt vill du alltid bortse från det egentliga problemet – källan till problemet. Det är ju privatbilismen!

Ni motverkar er själva hela tiden. Du biter dig själv i svansen genom att höja parkeringsnormen överallt och genom att stoppa Citybanan, som är en spårförbindelse, och i stället säga att ni ska satsa på vägar. Om man inför trängselavgifterna igen ska pengarna gå till vägar, säger ni. Ni ska tidigarelägga satsningen på E 18 i ytläge och ni ska satsa på Österleden som blir en sexfilig motorväg som pumpar in bilar från Nacka och Värmdö rakt in på Östermalm. Det är detta det kommer att leda till. Förbifarten leder till utglesning av staden.

Jag tycker att ni bortser från det som är problematiken. Däremot har jag sett att ni också kommer att satsa på T-baneutbyggnader och spårförbindelser. Det är jättebra. Men det är inte bra att öka bilismen. Det är därifrån vi får bullret. Det är källan till bullret och till miljökvalitetsnormernas överskridande när det gäller partikelhalten i luften.

Tänk om! Detta med p-normen är ju också ett sätt att fördyra byggandet. Jag kan bara påpeka att vi under den förra mandatperioden lyckades få in oerhört många fler byggherrar i planprocessen och i byggandet över huvud taget än vad ni gjorde under er period. Det är många fler som är aktiva på byggmarknaden i dag.

Jag tycker att demokratiaspekterna fortfarande är ett bekymmer. Hur ska det gå till, detta med halvering av plantiden? Det som tar lång tid är ju överklagandeprocessen. Det är inte insynen under själva planprocessen i staden, utan det som tar tid är överklagandena. Därför är det bättre att ha en omvänd planprocess, som ni också talar om, för att slippa dessa överklaganden som tar så oerhört lång tid.

Och varför vill ni göra denna centralisering med att ta tillbaka de enkla planärendena från stadsdelarna? Jag förstår inte riktigt vinsten för demokratin med detta. Jag tycker att det är vettigt att besluten fattas nära dem som brukar det här och som bor i området. Varför detta trassel? Det vore kul att få svar på det.

En annan fråga gäller storstaden. Javisst – det tycker jag också att vi ska ha! Värtanområdet tål högre hus. I Kista ser vi från Miljöpartiet gärna en bostadsskrapa också. Det finns mycket spännande man kan göra. Vissa områden av staden tål absolut detta.

Anförande nr 205

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Jag begär företräde här för att förhålla mig lite grann till vad Cecilia säger om att jag bortser från problematiken. Det är väl du som bortser från problematiken! Vill vi leva i staden? Då är det så att stadsliv innebär konflikter mellan olika intressen. Det handlar om att skapa så lite friktion som möjligt mellan de olika intressen som finns i en stad.

Trafiken är en del av blodomloppet i en levande stad. Jag har försökt ägna 15 år i den här salen åt att prata om att för att en levande stad ska fungera så måste vi ha lite trafik på våra gator. Det ingår som ett blodomlopp när det gäller att serva staden. Det

står inte i konflikt med en utbyggd tunnelbana och en välfungerande kollektivtrafik. Men Miljöpartiet vill aldrig diskutera detta. Ni vill inte diskutera hur vi ska se på biltrafiken och hur vi ska se möjligheterna. Ni stoppar i stället bostäder i city. Det är det ni gör genom att alltid hänvisa till en orimlig lagstiftning.

Om du gick upp tillsammans med mig till det gamla p-huset Elefanten som nu innehåller 150 bostadsrätter i centrala Stockholm skulle du märka att det är dödstyst inne i lägenheterna. Och detta ligger ovanpå en trafikled! Det hela går att förena om man vill och om man är positiv till kombinationerna. Men det är ju aldrig Miljöpartiet.

Anförande nr 206

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Mikael! Jag har inte alls varit negativ till byggandet i Elefanten. Jag var faktiskt med redan på den tiden och tyckte att projektet var alldeles utmärkt. Det är fantastiskt att göra om ett p-hus till bostäder! Även projektet på Jakobsgatan, bredvid Jakobs kyrka, tycker jag är jättespännande. Det är ett spännande nytt hus med bostäder mitt i city. Jag har absolut ingenting emot det. Jag kommer inte alls att motsätta mig det från Miljöpartiets sida.

När jag ändå står här tänkte jag lyfta fram en annan fråga som vi är klart oroad över. Det handlar om Årstafältet och landskapsparken där. Vi är oerhört oroad över att ni tänker bebygga Årstafältet och inte fokusera på den norra sidan med Årstälänken och bygga där. Det är många som hoppas att denna landskapspark ska bli av på fältet.

Anförande nr 207

M a r t i n M i c h e l (mp): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Under den korta tid som jag har suttit för Miljöpartiet i fastighets- och saluhallsnämnden har jag stött på begreppet renodling av verksamheter. Vid första tanken kan det låta bra och verka vettigt. Men när jag nu ser några av konsekvenserna av det här blir jag tveksam.

Jag tänkte ge två exempel på detta. Stadens strandbad ligger under idrottsnämnden. I veckan fattade vi ett beslut i fastighets- och saluhallsnämnden om att man skulle lägga över badhytter, personallokaler, kiosker och andra kompletteringsbyggnader i en annan nämnd – den som jag sitter i. Beslutet om den ordningen fattades alltså i förra veckan. Hur ska strandbaden kunna fungera om man inte råder över badhytter och andra kompletteringsbyggnader? Det undrar jag.

Ett annat exempel är kolloverksamheten, som vi i Miljöpartiet tycker är en jätteviktig fritidsverksamhet för barn och ungdomar. Hur ska den kunna fungera om man strimlar upp den på tre nämnder? Det är den ordning som vi har i dag. Kulturnämnden bestämmer taxorna. Stadsdelsnämnderna bestämmer om platserna och beviljar dem. Fastighets- och saluhallsnämnden har hand om lokalerna – det som vi kallar för sommargårdarna. Dessutom skickas anmälningskatalogen för kolloplatserna ut till föräldrarna i januari månad, då många familjer ännu inte har hunnit planera sin semester eller sommarperiod. Allt strimlas sönder. Helhetssynen försvinner, och ingen behöver ta något ansvar. Vill man lägga ned en verksamhet så finns det effektivare sätt.

Alliansen tänker nu sälja ut sommargårdarna. Man motiverar det med att de inte ingår i stadens kärnverksamheter och med att flera sommargårdar inte har gått att hyra ut. Man säger att det inte finns något behov av dem. Men det beror ju i första hand av den dåliga hantering av verksamheten som man har.

Vi ser detta som en kortsiktig politik som kommer att resultera i ökat bus på stan och mer frustration bland ungdomar som aldrig har möjlighet att lämna staden under sommaren. Risken är ganska stor att alltför många ungdomar från resurssvaga hushåll, om jag får uttrycka mig så, hamnar i kriminalitet. Varje nedklottrat pendeltåg eller varje form av hotfullt beteende som kan undvikas är en både mänsklig och ekonomisk vinst som vida överstiger kostnaden för en kolloplats. Alliansens budgetförslag andas brist på långsiktighet, helhetssyn och ansvar även när det gäller dessa verksamhetsområden.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets budgetreservation.

Anförande nr 208

K a r i n R å g s j ö (v): Jag tänkte prata lite om bostadsförmedling och försökslägenheter. Bostadsförmedlingen är som sagt fantastisk också när det gäller försökslägenheter. Förra året, 2005, fick vi loss 263 försökslägenheter som gick till exempel till hemlösa. 98 procent av de lägenheterna kommer från de kommunala hyresvärdarna. 2 procent kommer från de privata. 2 procent – det är inte så mycket.

När man tänker på försökslägenheterna ser man att det är många hemlösa som får dem. För hemlösa behövs det olika typer av bostäder. Hemlöshet är både en social fråga och – i högsta grad – en bostadsfråga. Det handlar om bostadspolitik. Det behövs alltså olika typer av lägenheter.

Vi i Vänsterpartiet är oerhört oroliga för vad som kommer att hända med försökslägenheterna. Kommer de att minska drastiskt med tanke på utförsäljningen av allmännyttan? Kommer detta att leda till en massiv minskning av hyresrätter i både ytter- och innerstaden och till en massiv överflyttning av förmögenheterna från samhället till enskilda personer? Vi tror att den här politiken kommer att drabba just hemlösa, före detta missbrukare och så vidare.

Tror ni att den som har varit missbrukare och hemlös ska få flytta in i en bostadsrättsförening? Tror ni att de som har fått en försökslägenhet i ett hus som sedan ombildas kan bo kvar? Tror ni att de som har missbrukat, varit hemlösa och har skulder ska kunna bo i dyra, nybyggda hyresrätter som inte har subventionerats? Det tror inte vi.

Vi tror att tumskruben kommer att dras åt igen. Den bostadspolitik som ni för på olika sätt kommer att vara ett slag i ansiktet på de hemlösa – på dem som inte har och på dem som vill komma tillbaka in på en bostadsmarknad och få exempelvis en försökslägenhet. Vi tror dessvärre att det kommer att vara precis som under förra mandatperioden. Ni förmedlade nämligen hälften så många försökslägenheter som vi gjorde.

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 209

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är helt riktigt att försökslägenheter måste finnas kvar i stadens verksamheter. Jag och den nya majoriteten avser att föra en dialog med de privata fastighetsägarna i större utsträckning än vad som har gjorts. Det finns andra exempel, från andra kommuner, där privata fastighetsägare klarar av detta alldeles utmärkt. Men detta är en dialog som staden faktiskt inte har tagit på allvar.

Vi avser också att vid till exempel ombildningar se till att säkerställa bland annat försökslägenheter och även annan kommunal verksamhet. Det kommer man att kunna göra på olika sätt. Man kan göra det dels genom långa kontrakt, dels genom att kommunen går in som bostadsrättsinnehavare för att säkerställa det hela.

Du vet ju, Karin, att de kommunala hyresrätterna kommer att finnas kvar. Det finns många som inte vill ombilda. Vi kommer därför fortfarande att ha ett stort kommunalt bestånd av hyresrätter. Varken moderater, folkpartister eller kristdemokrater har någonsin övergivit hemlösa.

Anförande nr 210

K a r i n R å g s j ö (v): Jag är mer pessimistisk när det gäller de privata fastighetsägarna. Om man tittar tillbaka från år 2000 och framåt ser man att de har förmedlat en bråkdel av lägenheterna. Det mesta de har förmedlat är 9 procent. Resten har staden stått för. Om vi säljer ut allmännyttan kommer bostadsförmedlingen självfallet inte att stå där med öppna dörrar för de före detta missbrukarna, för dem som är skuldsatta och så vidare.

Cash is king i en sådan här situation; så är det bara. Vi kommer att få en stad där de som är hemlösa och skuldsatta kommer att ha det oerhört svårt att komma in på bostadsmarknaden. Så tror jag att det kommer att bli. Det är det scenario som vi kan se. Redan under er förra mandatperiod, 1998–2002, kunde vi se att det blev svårt för de hemlösa och för missbrukarna att få försökslägenheter. Vi kommer att följa detta med öppna ögon, och vi kommer att slå vakt om de hemlösas intressen när det gäller att de ska kunna få en lägenhet.

Anförande nr 211

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Det förekommer nu ett antal påståenden i debatten som jag skulle vilja beröra innan de fastnar som någon sorts sanningar.

Vi kan börja med naturreservaten. Flera inlägg har gjorts där man påstår att vi ska riva upp dem. Jag känner inte till att det finns ett enda exempel på att vi ska göra det. Det vore bra om man preciserade vad man syftar på.

Det finns däremot en integrationsaspekt som jag tycker att den här fullmäktigesalen borde intressera sig mycket mer för. Alla känner ju till att vi har flera stadsdelar som har barriärer mellan varandra. Vi har en intressant sådan som heter Järvafältet. Det är en barriär mellan Sveriges största tillväxtområde, Kista, och Sveriges största socialbidragstagarområde, Tensta-Rinkeby. Det finns en oerhörd dynamik i att föra de stadsdelarna samman.

Det pågår ett projekt med nedgrävning av E 18 som tack vare den nya ledningen i Stadshuset nu tidigareläggs genom förskotterade medel. Där finns byggrätter ovanpå. Det är klart att det är intressant att diskutera hur sambandet skulle kunna bli på Järvafältet mellan de här stadsdelarna. Vi premierar samvaro, dynamik och samtal mellan stadsdelarna. Jag drömmer om ett hotell i Rinkeby som serverar Kista. Det finns mycket vi kan göra för att skapa dialog och kontakt mellan de här stadsdelarna.

Det finns också en rad slyområden och andra outnyttjade grönpåttar, fru ordförande. Där skulle vi kunna ha till exempel nya fantastiska stadsradhus som möter gatan och som skapar en dynamik och trygghet kvällstid, inte minst för kvinnor.

Då är vi tillbaka i det här att det finns en grupp i denna sal som benhårt håller fast vid den så kallade modernismens stadsplanering. Den vill ha alla de här outnyttjade grönområdena, otryggheten, slyområdena och barriärerna mellan stadsdelarna. Ni klamrar er ju alltid fast vid det när det kommer till kritan. Jag vill jättegärna ta den debatten, för jag tycker att det är alldeles fundamentalt fel inställning till städer. Jag mötte en gång en stadsplanarkitekt från Helsingfors som sade: Det handlar om park i stad, och inte om stad i park. Det ligger mycket i det, fru ordförande.

Några här raljerar över planprocessen och säger att man inte kan halvera den. När jag kom in här igen som ansvarigt borgarråd, fru ordförande, fick jag vara föredragande för ett ärende som jag tog fram för sex år sedan. Ibland tar det så där en sex till åtta år. Varför är ni stolta över det? Det är väl rimligt att vi får en vettig planprocess, fru ordförande. Jag är stolt över att lägga fram sådana förslag, och det kommer jag att jobba stenhårt för. Det finns ingen anledning att ha onödigt långa processer. Medborgardemokrati och dialog kan man ha i alla fall.

Anförande nr 212

M a r i a H a n n ä s (v): Mikael Söderlund! Du säger att vi pratar om naturreservat. Efter att ha suttit här uppe på podiet i två år har i alla fall jag en uppfattning. Jag har varit med om att det många, många gånger har sagts negativa saker mot naturreservat. Man har sagt: Vi tycker inte att vi ska bilda sådana och vi tycker inte att vi ska utöka dem. Vi tycker att de ska vara mindre. Vi tycker att man hellre ska kunna bygga i dem. Vi tycker inte att de ska bli av. Detta har jag hört mängder av gånger – inte bara i den här salen utan i olika sammanhang. Jag har också läst det i olika papper. Även i min egen stadsdelsnämnd har de här diskussionerna varit uppe, även om vi just där har varit eniga när Nackareservatet har kommit upp. Detta har diskuterats flera gånger.

Dessutom står det i ert budgetförslag att ni ska utreda frågan. Man misstänker då starkt att ni ska göra någonting annorlunda – minska naturreservaten eller ta bort dem. Det är i alla fall den uppfattning som människor som jobbar med miljöfrågor här i staden och medborgare har. De uppfattar att ni vill ha det så. Folk är skitskraja – faktiskt!

Anförande nr 213

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Jag kan bara konstatera att vi inte har lagt fram några andra yrkanden när naturreservaten har varit uppe. Däremot har

vi problematiserat inrättandet av dem, och har velat ställa dem mot de integrationsmål som den här staden har. Om vi någon gång vill komma till rätta med isolerade stadsdelar och om vi i stället för fluffiga storstadssatsningar där man snyggas till någon fasad eller lägger pengar på något demokratiprojekt verkligen vill göra konkreta förändringar av strukturer som leder till att människor i sann mening blir integrerade så måste man även kunna titta på den typ av barriärer som naturreservat kan utgöra.

Det innebär inte att man ska ta bort naturreservaten eller lägga ned dem eller bygga igen Järvafältet. Det handlar om att man ska kunna samsas på en begränsad yta och hitta de kontaktytor som vi så väl behöver och som vi i alla andra högtidstal talar om, men där det i praktisk handling sedan händer väldigt lite. Det tycker jag är en viktig diskussion för den här salen att föra. Det gäller hur vi förenar naturreservat med längtan till att möta varandra över nationsgränser, etnisk bakgrund och annat. Det tycker jag är en viktig frågeställning.

Anförande nr 214

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande och Mikael Söderlund! Jag var en av dem som ställde frågor om grönområdena. Jag upplevde inte att jag fick något svar på detta även om du bemötte frågorna. Den fråga jag ställde då handlade just om vem det är vi ska tro på. Ni säger i budgeten att ni vill ta ett helhetsgrepp för att ni vill kompensera viktig grönmark.

Men när man lyssnade på finansborgarrådet i går på Stockholm bygger så sade hon: Låt oss bygga på de gröna kilarna! Hur ser ni moderater på de här frågorna? Vem är det vi ska tro på – är det budgeten eller är det finansborgarrådet när hon uttrycker sig så här?

Det finns en annan del som också är viktig. Det handlar inte om att snabba på planprocessen eller inte. Det handlar också om att anamma den demokratiska processen och även lagligheten. Det finns många kloka synpunkter som våra medborgare har. Det är inte meningen att tjänstemän och politiker själva ska fatta besluten. Vi behöver fråga våra medborgare ur en rent demokratisk aspekt. Det är viktigt att man tar detta till vara. Jag känner djup oro inför ert sätt att gå fram och halvera planprocessen så hårt.

Anförande nr 215

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Jag är så besviken över att Teres Lindberg surrar fast sig vid masten och inte tycker att någonting ska ändras. Ingenting ska ses över. Vi hade en statlig utredning av plan- och bygglagen. Direktiven var att det skulle bli enklare. Vi trodde allihop att planprocessen skulle kortas och att den långa byråkratiska processen skulle förenklas. Vi kommer att jobba lokalt med de onödiga remisserna mellan nämnderna. Det finns också mycket annat vi kan göra. Men menar Teres Lindberg på fullt allvar att det är bra som det är? Är det bra att det tar sex till åtta år ibland, i vissa uppmärksammade fall?

Det här handlar inte alls om demokrati i betydelsen att prata med grannar. Det ska vi ju göra. Det gör vi under flera led i planprocessen. Det handlar om hur många gånger

man ska få överklaga till länsrätt och länsstyrelse, regering och regeringsrätt och allt vad det är. Det håller ju på i årtal. Tycker Teres Lindberg att det är en bra ordning? Tydligt tycker hon att det är det. Jag tycker inte att det är demokratiskt och rätt. Jag tycker att det är odemokratiskt mot dem som behöver en bostad i den här staden till exempel.

Du kan väl någon gång också svara på frågan om problemet. När vi nu talar om gröna områden – vad ska vi ha för kontakt mellan stadsdelarna? Vad är din lösning på integrationspolitiken? Den får vi aldrig höra om. Kan du inte berätta lite om den? Kan du tänka dig länkar och samhörighet mellan stadsdelar eller inte?

Anförande nr 216

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och Mikael! Besluten om naturreservaten kan omprövas, har ni skrivit. Då blir man orolig över att ni är på väg att riva upp dem. Nu blir man lite lugnad här av din förklaring; det måste jag säga.

Jag förstår hur du resonerar när det gäller kontakten mellan Rinkeby och Kista. Men jag ser i stället att grönområdet inte behöver vara någonting skiljande. Det är i stället där man träffas i kolonistugan, på frisbeegolfen, vid utomhusbadet och på aktiviteter. Det är där vi har cykelvägar över fältet och där finns Eggeby gård med aktiviteter. Det är ett ställe där både natur och biologi kan finnas och där människorna kan idka friluftsliv och träffa varandra på olika sätt.

Jag ser det som mycket naturligare att man öppnar sig mot Sundbyberg och Stora Ursvik till. Man borde bygga över E 18, som ju annars blir en barriär där, och knyta ihop Rinkeby med Stora Ursviksområdet. Därför ser vi inte heller något problem med att man kanske lägger tvärsårvägen där, i det nytillkomna området. Sedan får man se till att man har skytteltrafik med bussar mellan tunnelbana och spårväg och knyter ihop de här två områdena. Det är ju alldeles strålande! Då behöver man inte dundra in i Järvakilen, vilket vi är rädda för att man gör. Vi vill inte att man klipper av det grönstråk som går hela vägen in till nationalstadsparken.

E 18 borde grävas ned. Det som du pratar om är inte någon nedgrävning. Det är en breddning i ytläge med små fjuttiga överdäckningar.

Jag skulle också kunna prata länge om det här med onödiga remisstider.

Anförande nr 217

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Nu var det inte vare sig kolonistugorna eller frisbeen som mitt inlägg handlade om. Det handlade om att det finns onödiga barriärer mellan stadsdelar som faktiskt behöver kontakt. Det är jättefint att man bygger nya Ursvik. Det är jättetrevligt, och det finns säkert en dynamik som vi kan åstadkomma där.

Men det är Kista som är diamanten och juvelen i norra Stockholm, inom Stockholms stad. Det är där vi kan få en spännande dynamik när det gäller arbetstillfällen, service

och annat mellan de här stadsdelarna. Det är det som frågeställningen handlar om i hög grad.

Anförande nr 218

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande! Välkommen i ditt nya uppdrag! Åhörare och fullmäktige! Den här debatten är en aning rörig. Den rör sig mellan områden som vi har diskuterat tidigare, områden som vi ska diskutera i morgon och sådant som vi ska diskutera i dag. Men det är ju så att stadens verksamheter gärna glider in i varandra.

Jag kunde inte låta bli att begära ordet, för det är lätt att man glider fel i historieber-skrivningen. Det är många som säger att vi nu bygger så dyra hyresrätter och bara bygger bostadsrätter och att det bara är de rika som har råd att bo där. Det blir inga lägenheter över till de andra, säger man. Jag vill bara korrigera er på den punkten och säga att den effekt vi har sett av, förvisso dyra, hyresrätter i attraktiva lägen och av bostadsrättsutbyggnaden är att det i andra änden frigörs lägenheter som finns i det äldre beståndet och som är billigare. De kan efterfrågas av till exempel bostadsdebutanterna. Detta har vi sett åtminstone i de undersökningar som Familjebostäder har gjort. Vi ledde hyresligan i hyressättningen i Hammarby Sjöstad, som ni kommer ihåg. Det berodde på att ni lade på en massa miljonormer som gjorde att det bygget blev extra dyrt. Detta är en del i debatten.

Den andra delen i debatten handlar om vårt fastighetsbestånd i Stockholms stad. Det är betydligt större utanför Stockholms stads gränser än vad ytan är i Stockholms stad. Det är märkligt men sant. Man ondgör sig över att vi nu säger att det är dags att vi nu ser över det här och att vi säljer en del av fastigheterna. Fastigheter är som ni vet mark eller hus och mark och hus tillsammans. När man säljer mark och hus tillsammans gör man det till arrendatorer eller till dem som nyttjar fastigheten genom avtal med Stockholms stad. Kollogårdarna, till exempel, ska alltså säljas till dem som är anordnare av kolloverksamheten – ingenting annat.

Jag vill bara påminna om en sak när det gäller naturreservaten. När jag blev politiskt aktiv en gång för länge, länge sedan var det i samma område som jag och Maria Hannäs träffades i för första gången. Det var valsedelsutdelning på Björkhagens skola. Ett av förslagen från Folkpartiets sida var att göra ett riktigt naturreservat av Nackareservatet, som ändå kallades just Nackareservatet. Det var ungefär för fyra fem år sedan som två moderata kommunalråd tog varandra i handen – ett borgarråd och ett kommunalråd – och gjorde ett naturreservat av Nackareservatet. Jag tycker inte att ni ska misstänkliggöra majoriteten för att vara motståndare till naturreservat i allmänhet.

Jag vill också förstärka det som borgarrådet Söderlund säger: Järvafältet kan som det ser ut bli mycket, mycket bättre om vi använder det på ett bättre sätt.

Bifall till majoritetens budget i kommunstyrelsen!

Anförande nr 219

K a r i n W a n n g å r d (s): Jag vill bara betona att vi aldrig haft någon annan uppfattning än att det skapas så kallade flyttkaruseller vid nybyggnation av lägenheter. Jag vill därför betona från den här sidan att det är otroligt viktigt att producera hyresrätter, att våga bygga bort bostadsbristen i Stockholm. Om det var någon missuppfattning efter mitt inlägg beklagar jag det.

Anförande nr 220

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Jättebra, Karin, att du klarade det. Tack så mycket!

Anförande nr 221

M a r t i n M i c h e l (mp): Vi i Miljöpartiet anser att det är väldigt viktigt att bevara de gröna markområden som finns inom staden och utanför i länet därför att hela Stockholmsregionen expanderar och man exploaterar mark överallt. Vi behöver den marken för att kunna ha ett rörligt friluftsliv för medborgarna, för att luften ska kunna vara någorlunda ren in i staden. Det ekologiska fotavtryck som staden gör och som bara ökar och ökar betyder att de här grönområdena måste finnas kvar. Annars blir det väldigt dåligt i den här staden miljömässigt, och vi får många astmasjuka och så vidare.

Anförande nr 222

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag som astmasjuk kan uttala mig i den här frågan. Det finns en del städer som är värre. Sankt Petersburg tillbringade jag en vecka, förra veckan, och Stockholms stad har fantastisk luft. Det vet alla.

Det som är märkligt med Miljöpartiets resonemang är att det är odemokratiskt. Det Miljöpartiet vill göra är att Stockholms stad ska fortsätta att göra enorma mark- och fastighetsinnehav utanför Stockholms stads gränser. De kommuner där marken befinner sig ska inte få göra någonting med marken, för det där ska Stockholms stad äga och där ska det vara grönområden. Var kommer det kommunala självstyret in, Miljöpartiet? Det brukar ligga er varmt om hjärtat.

Anförande nr 223

M a r i a H a n n ä s (v): Jag vet inte, Björn, hur du ser på historieber beskrivningen. Jag vet inte om jag hörde fel när jag hörde dig säga att det var två borgerliga kommunalråd som tog varandra i handen. Eller hörde jag fel? Sade du det? Jag vill minnas i alla fall att man bestämde att göra bland annat Nackareservatet 1993 i den här salen och beslutet fattades 2006 i maj, om jag inte minns helt fel, i alla fall var det i våras.

Det är väldigt många som har drivit den här frågan där ute. Framför allt är det arbetsgruppen för Nackareservatet för att det verkligen skulle bli ett reservat.

Det jag vill säga med den här korta repliken är att jag tycker att alla olika majoriteter under de här åren har misslyckats att få fram ett sådant här reservat. Nu har vi ett reservat, och det tycker jag är jättebra.

Anförande nr 224

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige! Ja, Maria Hannäs, det är så att överenskommelsen slöts mellan om det var Carl Cederschiöld eller Sten Nordin och det moderata kommunalrådet i Nacka vid det tillfället. Det är alldeles klart. Om sedan formaliteterna tar längre tid kan vara en annan sak.

Problemet är att man har alldeles för stor tendens att generalisera och misstänkliggöra. Det handlar om att vi ska disponera den mark som vi har i Stockholms stad på bästa möjliga sätt. Den mark som ligger utanför Stockholms stad, varför ska Stockholm äga den? Det förstår jag inte.

Anförande nr 225

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Borgarna ondgör sig ofta över att allmännyttan är väldigt dominerande i förortsmiljöer där hyresrättsupplåtelseformen är dominerande och omfattande. Låt oss vända på resonemanget. Det finns många områden i staden där andelen av hyresrätter i förhållande till bostadsrätter och hus är minimala. Jag talar till exempel om Östermalm och villaområden. Kommer ni verkligen att jobba aktivt för att skapa balans i olika upplåtelseformer i dessa områden? Jag tvivlar på att ni kommer att göra det. Med er politik kommer segregationen tvärtom att öka och inte minska.

Jag tycker också att ni förringar problemet med att era kamrater tar bort investerings- och räntebidrag för att stimulera byggandet i Stockholm och i Sverige. Ni tar inte det på allvar när flera byggföretag menar att det kommer att bromsa och minska takten av bostadsbyggandet.

Upp till bevis, Mikael Söderlund! Du har vårt fulla stöd. Nu har du chansen att bygga hyresrätter på Östermalm och i närheten av villaområden för att minska segregationen i kommunen. Segregationsproblemet finns inte bara i de utsatta områdena utan också är ett stort problem i de välbärgade områdena.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 226

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte om man ska skratta eller gråta när man hör Mehdi. Jag tycker att du ska läsa Svenska Bostäders utredning om Järva och Husby. Du ska läsa om kriminaliteten och våldet mot kvinnor och barn och hur tydligt kopplat det är till strukturer som ni uppenbarligen inte ville göra särskilt mycket åt. Ni har haft fyra år på er, det gjorde ni ingenting åt. Det handlar också om upplåtelseformer. Till och med kommunala Svenska Bostäder konstaterar att det handlar om upplåtelseformer.

Jag tycker att du ska prata med lite mindre bokstäver när ni under fyra inte har gjort någonting åt det faktum att det i många av de här stadsdelarna till 80—90 procent är kommunala hyresrätter.

Det är en väldigt stor ödesfråga att få in inte bara nya upplåtelseformer och nya typer av bostadsägande. Precis som de flesta ledande socialdemokrater bor i bostadsrätt, tycker jag också att det kunde vara en rättighet för andra i den här staden och inte minst i ytterstaden. Men det handlar också om strukturer, att göra upp med den felaktiga stadsplanering vi har haft i de här stadsdelarna. De här billiga poängerna att jämföra med andra stadsdelar tycker jag är att förringa, fru ordförande, det stora problem som vi gemensamt har att ta ansvar för, den utveckling vi har i många av våra ytterstadsdelar.

Anförande nr 227

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker inte att du svarar på min fråga om du skulle öka byggtakten av hyresrätter i de mest välbärgade områdena, Östermalm och fina villaområden. Segregeringsproblem angår dem också, inte bara dem som bor i de utsatta bostadsområden som du beskriver. Vi har dessutom varit medvetna om de här problemen, vi har satsat och vi föreslår satsningar även i framtiden.

Jag tycker att du ska svara på min fråga i stället: Kommer du verkligen att verka för att man bygger hyresrätter på till exempel Östermalm eller i de välbärgade villaområdena? Jag tvivlar starkt på det.

Anförande nr 228

A b i t D u n d a r (fp): Men det är en verklighet, Mehdi, att nästan 90 procent är hyresrätter i Skärholmen, Bredäng, Husby, Rinkeby och Tensta. De människor som befinner sig i ytterstaden tycker att man måste göra någonting åt det. Man kan inte göra som ni har gjort med olika projekt som har tagit död på människornas kreativitet i de områdena.

Vi menar på att vi måste höja statusen på ytterstadens områden. Det jag tycker är en av de viktiga åtgärderna är bostaden. Att omvandla hyresrätter till bostadsrätter tycker jag är att skapa en social stabilitet i dessa områden och man höjer statusen. Vad har ni för alternativ? Ni har haft fyra år på er och gjort tvärtom. Det måste vi diskutera och komma med olika förslag på lösningar av problemen som finns i de områdena.

Anförande nr 229

M e h d i O g u z s o y (v): Ni har tyvärr oftast häpnadsväckande idéer och förslag om hur man ska komma åt den här segregationen. Finansborgarrådet, som inte är här, hävdar att om man äger sin bostad blir man mer svensk. När jag var hyresgäst hos Svenska Bostäder kände jag mig inte vare mer eller mindre svensk bara för att jag råkade vara hyresgäst hos dem.

Dessutom är den politik som ni förde när ni senast styrde staden och sålde hyresrätterna i de mest attraktiva områdena bidrog knappast till chansen att människor fick röra sig och flytta från de här områdena, som ni beskriver som problematiska. Ni cementerar fast segregeringen, och det ska ni erkänna, tycker jag.

Anförande nr 230

Karin Hanqvist (s): Ordförande, fullmäktige! Under det tidigare avsnittet kom Centrumkompaniet upp gång på gång, och det tyder på att det är ett ganska viktigt bolag. Eftersom det har tagits upp även under den här debatten tänker jag återkomma till Centrumkompaniet och framför allt till förslaget att snabbt avveckla det som ett kommunalt bolag och sälja ut det.

Centrumkompaniet är ett relativt ungt bolag som under den gångna mandatperioden har utvecklats till ett välskött bolag och som också ger god avkastning till staden. Bolaget har kunnat bidra till att våra centrumanläggningar framför allt i ytterstaden har kunnat ge god och bra service till invånarna och varit öppna och tillgängliga också för icke-kommersiella aktörer.

Den stora ombyggnaden av Skärholmens centrum har pågått i två år, och tack vare en välfungerande organisation har det faktiskt lett till en ökad omsättning, tvärtom vad som brukar vara fallet under ett omfattande investeringsprojekt och renoveringsprojekt. Bolaget har också under den gångna perioden deltagit i stadsdelsförnyelser, och många angelägna projekt har därmed kunnat genomföras.

Nu vill ni i majoriteten sälja bolaget. Det betyder att staden frångår sig möjligheten att framför allt våra ytterstadscentrum ska kunna utvecklas och vara attraktiva handels- och mötesplatser, som vi socialdemokrater vill. Marknaden ska styra. Men vad bryr sig marknaden om att det finns medborgarvårdar i Rinkeby Centrum? Vad bryr sig marknaden om att rusta och behålla ett apotek i till exempel Bredängs centrum, och vad bryr sig marknaden om att Tensta konsthall har en rimlig hyra? Vad bryr sig marknaden om att stötta Livstyckets verksamhet i Tensta?

Ann-Katrin Åslund brukar säga sig värna väldigt mycket om Livstycket. Men jag undrar om inte den här försäljningen innebär dödsstöten till Livstycket. När ni nu har beslutat att sälja bolaget kan man fundera över varför det är så ruskigt bråttom. Varför ska denna försäljning hastas fram? När den nu beklagligt nog sker är det då inte rimligt att stockholmarna ska ha rätt till högsta möjliga pris för bolaget? Då kan man utgå från att ett färdigbyggt Skärholmen eller en helt renoverad galleria i Ringen borde betinga ett högre pris. Ska ni sälja delar av eller hela bolaget i till exempel de attraktiva innerstadsgallerierna eller i Skärholmen i särskild ordning och lämna ytterstadscentrum åt sitt öde? Vilka delar, hela eller delar? Vad händer till exempel med de hus där våra stadsdelsförvaltningar finns?

Vi socialdemokrater vill behålla Centrumkompaniet i kommunens ägo. Vi vill utveckla bolaget och utreda ytterligare förvärv av kommersiella fastigheter så att en god tillväxt och avkastning för staden kan försäkras.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas budgetförslag.

Anförande nr 231

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är ganska magstarkt att ta upp finansieringen av Livstycket i sammanhang då vi pratar om Centrumkompaniet. Livstycket har alltid under de borgerliga majoriteterna haft en långsiktig finansiering, medan det under den socialistiska verksamheten har fått vara tillfällig och bidragssökande och ta del av olika projektpengar. Därmed har verksamheten varit väldigt osäker.

När det gäller Centrumkompaniet var det ingen nyhet att det skulle säljas, utan det var alla tämligen överens om när Centrumkompaniet en gång bildades att kommersiella fastigheter och kommersiella centrum inte är det som staden är bäst på att ha, utan staden ska ha bostadsbolag och annat, bygga nya lägenheter. Nu ser vi till att vi säljer Centrumkompaniet, och på det sättet kommer också alla stockholmare att kunna ta del av de intäkter som vi får in genom försäljningen och öka investeringar på andra områden.

Anförande nr 232

K a r i n H a n q v i s t (s): Det är alldeles tydligt, Kristina Alvendal, att du inte känner till att bolaget faktiskt har stöttat Livstycket i hyressättningen. Hur ska det gå med dess framtid när man nu kommer att ta ut marknadsbaserade hyror i de områdena? Det undrar jag. Det borde Ann-Katrin Åslund, som inte är här, också bekymra sig för. Hon är nu med om att sälja ut bolaget.

När det gäller utförsäljningen av bolaget är det klart att det inte är något hemligt, det står i er plattform. Men när ni nu hastar fram det vill jag säga som en i styrelsen att vi inte har kännedom om hur den här försäljningen ska gå till. Det tycker jag du, Kristina, borde har svarat på.

Anförande nr 233

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande, fullmäktige! Det är mycket som händer inom stadsplaneringen nu, det säger Mikael Söderlund. Vi får hoppas att det kommer att hända saker inom stadsplaneringen. Jag måste tyvärr säga att det bostadsprogram som man bedrivit och som alldeles för mycket har präglats av ett kvantitativt tänkande under det senaste halva decenniet har givit ett litet eko av miljonprogrammets produktion. I miljonprogrammet sade en av cheferna av bostadsstyrelserna: Det gäller att bygga mycket, det gäller att bygga fort och det gäller att bygga billigt. Så fick vi miljonprogrammet.

Vi måste alltså radikalt förändra hela synen. Det ska inte vara utslängda punkthus eller lameller ute i våra gamla 50- och 60-talsförorter där vi konserverar detta att folk ska bo på ett ställe, arbeta på ett annat och ha sin service på ett tredje, gärna i en stor enorm anläggning à la Kista Galleria och Skärholmen.

Det vi ska ha är den mångfaldiga staden, den blandade staden där man bygger in arbetsplats och bostäder och service och alla möjliga aktiviteter. Man ger möjlighet för att det via marknadens olika krafter ska uppstå krafter som skapar fram denna mångfald. Det är sådana förutsättningar vi måste skapa när vi bygger vår stad. Vi

måste återskapa något av den gamla gatan, kvarteret, torget, alla de här sakerna som tidigare gav de fina stadskvaliteterna.

Jag skulle vilja säga några ord om bilismen. Mikael tog upp bilismen. Jag håller helt med om att det är viktigt att ha en viss mängd bilar i en stad, men det får inte vara för många. I dag är det på många ställen för många. Då förskjuts hela mångfalden. Att bilarna är en del av mångfalden håller jag med om, men om det blir för många förskjuts mångfalden åt något håll, och då blir hela utvecklingen sned.

Vi måste alltså med hjälp av olika åtgärder, till exempel bilavgifter, kraftigt ökad kollektivtrafik, parkeringsrestriktioner, se till att bilismen får en måttlig mängd i staden. Först då, plus med allt det här jag har sagt tidigare, kan vi antligen skapa den levande fina staden.

Anförande nr 234

J o a k i m L a r s s o n (m): Jag måste tacka Eie Herlitz för detta lysande inlägg när det gäller stadsförnyelse och kvartersstruktur. Det känns glädjande att höra dig dra de här vackra orden i fullmäktige. Hade du inte nämnt någonting om trängselskatt och annat hade du fått en ännu större applåd från vår sida.

Anförande nr 235

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Ordförande, fullmäktige! För en stund sedan diskuterades försäljningen av stadens mark. Det fanns en del upprörda känslor. Jag uppfattade att det mer rörde naturreservaten. Men det är knappast rimligt att staden har blivit en stor administratör och fastighetsägare, som också har påpekats nyss, en fastighetsägare av diverse gods och gårdar i flera län runt Stockholm. Jag tror att det är klokt att fullmäktige får en vision av vad avdelningen egendom inom fastighets- och saluhallsnämnden egentligen förvaltar.

Det är 26 300 hektar mark i 17 kommuner och 3 län, 17 000 hektar skog, varav 11 000 aktivt skogsbruk, avverkning 34 000 kubikmeter virke per år. Lastar man en lastbil får man ungefär 40 kubikmeter virke på den. Det innebär 840 lastbilar om året. 4 000 hektar jordbruksupplåtelser, 18 gårdsarrenden, 128 sidoarrenden. Fastighets- och saluhallsnämnden är en av Sveriges största jordbruksägare. 4 700 hektar naturreservat – där är vi inne på dem – 2 000 hektar föreslagna naturreservat, 1 500 hektar exploateringsmark, 1 000 byggnader varav 100 permanentbostäder, 170 fritidsbostäder, 5 behandlingshem och boenden för elallergiker, häradsallmänningar, mobilmaster och golfbanor.

Det är inte rimligt att staden äger och förvaltar mark och byggnader utanför Stockholm i den här dimensionen. Efter den här uppräknningen tror jag att många av er inser att en översyn i syfte att sälja delar av det här definitivt inte är övermaga.

Jag yrkar bifall till majoritetens budgetförslag i kommunstyrelsen.

Anförande nr 236

Cecilia Obermüller (mp): Saken är den, Yvonne, att de här grönområdena i stor utsträckning utnyttjas av Stockholms befolkning. Det är friluftsområden för stockholmarna och ingår i de gröna kilarna som leder in till storstaden, som ser till att vi har sparvar i våra parker och tyvärr också kaniner, men de kanske släpps ut av hushållen i och för sig.

De här gröna kilarna har en jättestor betydelse, och staden gjorde en jätteinsats när vi skänkte mark till Skärgårdsstiftelsen. Det var en oerhört stor insats. Detsamma kunde vi ha gjort om det hade lyckats lägga de här markerna utanför kommungränsen i en stiftelseform för att skydda dem för framtida bruk, för framtida stockholmare.

Vi säger inte alls att man ska spara varenda kvadratmeter, utan man kan mycket väl sälja vissa delar för att bekosta stiftelsen så att säga. Så ser vi på det. Det var också ett gemensamt löfte från väldigt många partier. Jag har för mig att det bara var Moderaterna som inte vill skydda Stockholms grönkilar.

Anförande nr 237

Yvonne Fernell-Ingelström (m): Ordförande, fullmäktige! Någon stiftelse är vi inte intresserade av, och det kanske inte är någon nyhet, från den här sidan. Det låter ändå som att Cecilia Obermüller menar att ni kan tänka er att se över de här grönområdena.

Gröna kilar, javisst, det måste finnas grönområden kvar även här. Och det måste i så fall finnas en konkret plan för hur man tar marken i anspråk eller inte tar den i anspråk.

Översyn talade jag om, och det är helt klart att staden inte kan vara en fastighetsförvaltare i den dimension jag nyss räknade upp. Jag tror att många av er inser det.

Anförande nr 238

Gulan Avci (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Den här debatten är väldigt intressant, för den visar ännu en gång den stora skiljelinjen mellan oss som faktiskt vill ha en stad som lever upp och en stad som gör att alla delar av staden får växa och vänsterpocket som vill sätta stopp för allt som gynnar mångfalden.

En av mina kolleger var uppe tidigare i debatten och berättade lite hur den förra majoriteten byggde hus och hur stort antal lägenheter som byggdes under förra mandatperioden och som var bostadsrätter. Det intressanta är att när man lovade människorna i förorterna att man skulle satsa på flera bostadsrätter för att få mångfalden i boendemiljön lurade man människor. Vad man gjorde var att åter satsa på hyreslägenheter. Det man då kallade för förorter var de närområden som redan hade det bra, som redan var privilegierade och där det redan fanns väldigt många bostadsrätter.

Jag tycker att det är jättebra att den nya majoriteten ska bygga ännu mer, och det är det som Stockholm behöver för att vi ska få en växande stad. Förorterna behöver

också fler byggnationer och absolut fler i den formen att människor kan få äga sitt boende.

Sedan är det jättebra också att staden upplåter olika marker. Vad förorterna också behöver, förutom blandat boendeformer, för att vi ska kunna få bra förorter dit människor kan attraheras att flytta och där företagen attraheras att etablera sig, är naturligtvis någonting att locka med. Då är det väldigt bra att man upplåter lokaler och mark så att de här områdena kan få växa. Det är ett väldigt stort problem i dag.

Jag tycker att man har svikit de här förorterna under en alltför lång tid. Det är dags att ta ett helhetsgrepp, och det är dags att faktiskt ha en ny syn på hur Stockholms stad, och då menar jag hela Stockholm, ska kunna växa. Vi ska inte bara satsa på vissa valda områden. Om vi ska ha en bra välfärd och bra tillväxt och om vi ska ha områden där alla människor känner att de är med och bidrar till vårt samhälles utveckling måste också förorterna vara med i det arbetet.

Anförande nr 239

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Man blir lite upprörd när man hör dig säga att vi är emot allt som gynnar mångfald. Det är precis tvärtom. Du har helt fel när du säger att vi inte har byggt med ögonen för blandade upplåtelseformer under projektet 20 000 nya lägenheter. Vi har haft precis de glasögonen på oss, inte minst har vi byggt radhus med äganderätt i Tensta och bostadsrätter i Vantör och så vidare, alltså på väldigt många områden.

Äganderätt är inte allt. Ni gör precis tvärtom, ni missgynnar mångfalden och missgynnar stockholmarna när det gäller att faktiskt kunna välja boende. Vet du hur många lägenheter som på Östermalm är av allmännyttans? Det är 6,2 procent, och efter den här mandatperioden lär det inte vara många kvar av dessa 6,2 procent. Det kanske blir 0,2. Hur många tror du från Husby har möjlighet att flytta till Östermalm? Ja, ingen. Östermalm kommer att bli ett reservat för de rika, och det gynnar inte mångfalden i Stockholm.

Anförande nr 240

G u l a n A v c i (fp): Ordförande, fullmäktige! Teres har missförstått mig. Jag tror inte att människor ute i Husby absolut vill flytta in till Östermalm. Det är intressant att Teres faktiskt har vaknat trots att hon var borgarråd under fyra år då de här socialt utsatta områdena fördärvades ännu mer.

Det är klart att vi har olika definitioner på vad vi anser vara förorter och socialt utsatta områden. Sanningen är att under de år som du satt som integrationsborgarråd byggdes ännu fler av de allmännyttiga bostäderna, och vad man inte gjorde var att satsa på de områden där det behövdes blandade boendeformer för att lösa de stora utanförskapsproblem som vi har i dag.

Anförande nr 241

M a r i a H a n n ä s (v): Folkpartiet har ännu en gång en felaktig, i alla fall enligt min uppfattning, historiebeskrivning. Du säger, Gulan, att det har byggts nästan bara

hyresrätter, så uppfattade jag att du sade. Vi har verkligen försökt att bygga under mandatperioden femtio-femtio. Under förförre mandatperioden satt jag i stadsbyggnadsnämnden i minoritet, och då byggdes det inte femtio-femtio, utan det var övervägande bostadsrätter.

Man pratar om förorterna och drar alla över en kam. Jag tycker att man måste precisera när man pratar. Vi pratar om några förorter där det finns en problematik. Jag tycker att man ska prata om det. Nu drar man alla över en kam. Jag bor i en förort som är fruktansvärt segregerad, Björkhagen. Det finns några chilenare som har bott där i 30 år och som äter mera köttbullar än vad jag gör. Det är jättesegregerat. Där skulle vi behöva få in andra människor.

Anförande nr 242

G u l a n A v c i (fp): Jag håller med dig. Det borde flytta in människor från alla delar av staden till de områden som är socialt utsatta, men problemet är att ni inte lockar människor dit därför att ni medvetet har valt att driva en politik som har skapat den situation vi ser i dag.

Jag tror inte att du behöver tala om för mig hur det är att bo i en förort. Jag är själv uppvuxen i en förort, och mina föräldrar bor kvar i en förort som i dag klassas som ett område där arbetslösheten inte understiger 60 procent, där skolelever lämnar skolan med ofullständiga betyg i väldigt stor skala och där bostadssegregationen är väldigt stor.

Man måste arbeta på olika fronter, men ett led i integrationsarbetet handlar faktiskt om att upplåta i olika boendeformer. Men jag förstår att ni inte är intresserade av att se den verkligheten, för det är ni som har skapat de problem som vi har i dag.

Anförande nr 243

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Integrationsarbetet är komplext, Gulan. Men jag tycker att vi kan säga att Tensta Bomässa var ett mycket bra första steg. Det var inte lösningen, men det var ett litet steg på vägen. Vi från Miljöpartiet hoppas verkligen att ni fortsätter det arbetet. Jag hoppas att få se mycket fler ombyggnationer av treor och tvåor till ettor och femmor hos Svenska Bostäder, att man fortsätter att bygga på platta tak och att man bygger på de döda gavlarna, att radhusprojekten fortsätts och att det kollektivhus som Familjebostäderna planerade i Tensta verkligen blir av. Hur ska vi kunna göra det om vi inte behåller allmännyttan inom staden?

Det finns många projekt som kan fortsättas i den här linjen. Jag ser fram emot att ni kommer att driva dem vidare.

Akalla Centrum är ett annat bra ställe där vi nu bygger radhus i affärslångorna. Jag hoppas verkligen att få se mer av bra små verksamhetslokaler byggas längs gatustråken. Jag ser fram emot att se hur ni fortsätter med det här arbetet.

Anförande nr 244

G u l a n A v c i (fp): Jag håller med, Cecilia. Jag hoppas också att Tensta Bomässa blir till något bra och positivt och att det kommer redan under här majoriteten. Det är klart att man ska ha kvar allmännyttan. Det är ingen som har sagt att man ska sälja ut allting. Men det är viktigt med blandade boendeformer, och i många områden i Stockholm saknas det i dag blandade boendeformer. Människor som får jobb och blir ekonomiskt köpstarka har ingen annan möjlighet än att flytta från sina områden där de kanske har bott i många år därför att de inte kan få göra en boendekarriär. Varför ska människor som bor i innerstaden få göra en boendekarriär när människor ute i förorterna inte kan få göra det? Jag förstår inte den mentaliteten.

Ni pratar alltid om jämlikhet och solidaritet, ja, visa solidaritet i handling också genom att låta människor välja hur de själva vill bo.

Anförande nr 245

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte prata om fastighets- och saluhallsförvaltningen. En liten inledande anmärkning är att Socialdemokraterna i sin budget föreslår ett minskat underhåll med 18 miljoner kronor och minskade driftkostnader med 6 miljoner kronor. Men det har vi inte hört så mycket orerande om från den här talarstolen, och det vore väldigt intressant att höra lite mer varför ni föreslår de sakerna.

Vi har väldigt mycket fastigheter i Stockholm, som flera har varit inne på, och många viktiga fastigheter. Framför allt finns det många fastigheter som är otroligt viktiga för företagen, såsom Slakthusområdet, Söderhallarna, Östermalmshallarna, Hötorget med Hötorgshallen, och det är jätteviktigt att det fungerar på ett bra sätt för företagen i staden. Vi kommer att prioritera att det här ska vara en bra och välskött verksamhet så att hyresgästerna blir nöjda i de olika delarna av fastighetsbeståndet.

Sedan finns det, som flera som har varit inne på, väldigt mycket fastigheter och mark som vi äger utanför stadens gränser. Av en lustig tillfällighet träffade jag i förra veckan både Sven Johansson som är gammal moderatpolitiker från staden och också Lars Almström. Båda dessa herrar vittnade om hur de satt i fullmäktige i början av 1960-talet och försökte förhindra Hjalmar Mehrs markshoppande i alla kommuner runtom i Stockholm och även i övriga delar av Sverige. De var väldigt tillfreds med den nya policy som vi i den nya majoriteten nu driver. De tyckte också, precis som vi, att det inte ligger något egenvärde i att äga fastigheter utanför kommunens gränser.

Av de 17 sommarkollon som vi har är det faktiskt 9 som står tomma. De här försäljningarna som vi nu inleder skapar väldigt stora möjligheter. Det faktum att försäljningsintäkterna kommer att gå till donationsfonderna skapar en extra vinn-vinn-situation som innebär att många fler barn ska få möjlighet att åka på sommarkollo än vad som hade varit möjligt innan. Vi tillför intäkter till fonderna. Det är en lysande lösning. Snacka om att gynna de svaga i samhället genom att faktiskt realisera fastigheter som vi har inom stadens bestånd!

Dessutom är det så att vi skapar möjligheter att utveckla fastigheter som vi har inom kommunen genom att vara öppna och säga till företag och andra intressenter att vi är

intresserade av att höra vad ni har för idéer om hur man kan använda de här fastigheterna som vi har inom vårt bestånd. Därmed kan man skapa jätteintressanta utvecklingar inom stadsmiljön, som vi aldrig skulle ha sett skymten av om vi inte hade visat den här öppenheten.

Till slut, fru ordförande! Den tidigare majoriteten tyckte att Slakthusområdet skulle göras om till en arena, och vi tycker att det är väldigt viktigt att de företag som finns där får vara kvar och att den verksamheten får utvecklas. Jag hoppas att en mängd småföretag kan fortsätta att finnas kvar där. Tänk om vi kunde utveckla det området så att det blir ett matcentrum som stockholmarna får möjlighet att besöka.

Jag yrkar bifall till majoritetens förslag till budget.

Anförande nr 246

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Jag undrar först när det gäller grönområdena: Tycker Ulla Hamilton att stockholmarna har tillräckligt mycket med grönområden där de kan vistas inom Stockholms stad, eller har vi ett ansvar att äga gröna markområden utanför staden och ha ett ansvar för att stockholmarna ska kunna ha ett friluftsliv? Eller tror Ulla Hamilton att alla har sommarstugor utanför staden dit de kan åka och ha friluftsliv?

Vi är inte mot att man säljer delar av gröna markområden till andra kommuner till exempel. Men vi har också ett ansvar och vi vill ha en grönmarksstiftelse.

Sedan när det gäller frågan som diskuterades under hela eftermiddagen om hur det ser ut med boendet i förorterna förstår jag inte hur man kan säga att ni vill ha blandat boende i förorter, i till exempel miljonprogramsområdena. Där är det blandat boende. Där finns både egna hem, bostadsrätter och hyresrätter. Det är i innerstaden man inte har ett blandat boende. Där finns det så få hyresrätter.

Anförande nr 247

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Bostadsdebatten överlåter jag till min kollega bostadsborgarrådet, men jag tycker att det är en fantastiskt imperialistisk inställning som ni har när det gäller stadens markägande i andra kommuner.

Vad är det som säger att vi ska sitta på den marken när Nynäshamn, Tyresö och andra kommuner runtom i regionen tycker att det finns fantastiska möjligheter att utveckla detta? Därmed inte sagt att man ska bygga bostäder på alltihop. Men om de har egna idéer kring hur man kan använda den marken tycker jag att vi ska vara öppna för att faktiskt sälja den marken till dem.

Sedan har det uppfattats som att vi vill bygga igen allting, och jag är inte så dum att jag tror att alla har sommarstugor. Men det är så, jag vill upprepa det även om jag sagt det redan många gånger, att så korkade är vi inte från majoritetens sida att vi säljer bort en del av det som är Stockholms stora fördelar, närheten till grönområdena och till naturen. Det är klart att man måste bygga staden så att man tar hänsyn till de sakerna. Det är helt självklart.

Anförande nr 248

J a c k i e N y l a n d e r (v): Jag vill ställa en fråga till Moderaterna. Hur kan man tro att segregationen blir avhjälpt av att man säljer ut allmännyttan? Vad är det som gör att det skulle ge lugnare områden och att man skulle komma till rätta med alla de sociala problem som finns i områdena?

Nu har man gått och sagt att 40 procent skulle kunna köpa sin lägenhet, alltså att 40 procent av beståndet ska kunna köpas, om majoriteten får som den vill. Då undrar jag: Har ni räknat på det här och kommit fram till att 60 procent av folket som bor i dessa områden inte har råd att köpa sin lägenhet? Är det därför ni har sänkt kravet till 40 procent? Det är rätt cyniskt. Det är bara det jag undrar.

Anförande nr 249

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Jag ska bara säga till Jackie att jag jättegärna tar en debatt under punkten som handlar om bostäder och integration i morgon.

Anförande nr 250

J a c k i e N y l a n d e r (v): Tack för det.

Anförande nr 251

K a r l B e r n (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! När det gäller Centrumkompaniet vet vi att vice ordföranden var uppe och undrade varför det ska säljas just nu. Då vill jag påminna om att varför det ska säljas. Det diskuterades och beslöts under förrförra mandatperioden att centrumanläggningarna i staden skulle koncentreras till ett företag för att senare säljas. Det här är inte påkommet över en natt. Varför de ska säljas nu? Ja, det kan man diskutera varför de ska säljas under en viss period. Jag kan försäkra er här inne att nu är det absolut helt rätt tidpunkt att sälja de här anläggningarna för att få in maximalt med pengar till kommunen. Vad gäller den saken är det ganska klart att det är en mycket lämplig tidpunkt.

Varför ska man sälja anläggningarna? Ja, varför ska kommunen hålla på med kommersiella verksamheter när det finns andra som gör det mycket bättre? Vi i den här staden har investeringsbehov på 100 miljarder. Det är mycket som ska investeras. Vi ska bygga ett nytt Slussen och annat i den här staden, det vet ni alla, vi är alla medvetna om det. Vi behöver pengarna till kärnverksamheter här i staden. Vi ska inte pyssla med sådant.

Ska vi följa ert resonemang ska vi börja sälja av korvkiosker och biluthyrning och sådant. Det finns en klar linje i den här salen. Ni på er sida tycker att kommunen och vi som sitter här inne ska bestämma allting vad folk ska göra och var de ska handla. Låt folk bestämma det själva! Det finns ingen anledning att kommunen ska driva det.

Anförande nr 252

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte avstå, men så ser jag att Maria Hannäs, Teres Lindberg och Cecilia Obermüller har begärt ordet.

Då vill jag ändå fördjupa mig i ett ämne som jag redan har berört i samtliga inlägg, och jag skulle vilja ta upp det igen.

Det handlar om ytterstadsförnyelsen, som jag tycker är en ödesfråga för den staden. Det handlar om vilka strukturer vi ska acceptera och vilka förändringar vi är beredda att göra. Jag hörde flera av de kommande talarna tidigare tala om Järvafältet. Det var frisbee och annat som skulle värnas. Det tycker jag också att man ska värna. Men varför får man inte en begravningsplats på Järva? Varför arbetar vi över huvud taget inte mycket mer för att möta de behov som finns i de olika stadsdelarna? Varför ska vi inte använda Järvafältet för att lösa problemen?

Jag tycker att ni ska kommentera, för jag tror inte att du gjorde det förra gången, Svenska Bostäders rapport. Svenska Bostäder är ju ett av de stora kommunala fastighetsbolagen som verkar här ute och har ett stort bestånd i Husby till exempel. Jag träffade dem i veckan och fick en dragning av den rapport som de tagit fram. Jag tycker att ni lite grann ska kommentera de slutsatser som finns i den rapporten. Det handlar väldigt mycket om stadsbyggande i de här delarna när det gäller strukturer. Jag har inte hört er komma tillbaka till den diskussionen. Är ni beredda att se över trafiknät, gatunät, kvartersstrukturer, levande bottenvåningar och få in verksamhet där?

Det finns en väldigt intressant grupp inom Ax:son Johnsons stiftelse som jag nämnt några gånger, och jag hörde Cecilia Obermüller nämna *urban sprawl*. Det är taget direkt från New Urbanism-rörelsen i USA som väldigt mycket handlar om att se över strukturer och skapa stadsliv. Inom Ax:son Johnsons stiftelse i Stockholm har man tittat på och lagt ut småföretagandet som ett raster över innerstaden respektive ytterstaden. Gör man sådant över innerstaden blir det svarta prickar över hela stadsdelarna. Gör man motsvarande för ytterstaden finns det en punkt här, en punkt där. Det är liksom tre fyra eller fem punkter. Det är väldigt lite.

Jag tycker att ni har använt alla era inlägg i debatten åt att försvara huvudsakligen rådande strukturer och varit ganska lite intresserade av att diskutera om vi kan göra något genomgripande för att förnya vår ytterstad, inte bara tjugiga högtidstal eller storstadspengar utan faktiskt konkreta förändringar som leder till integration och möten på torget som jag tror är viktigt för att vi ska få levande stadsdelar.

Anförande nr 253

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag kan hålla med Mikael om mycket han sade. Ytterstadsfrågan är oerhört viktig. Jag håller med om att levande bottenvåningar och gatunät motverkar *urban sprawl*. Om vi kan göra det gemensamt och du inte lägger ut småhusmattor på grönområdena i ytterstaden som bara gynnar bilister tycker jag att det vore väldigt intressant. Men självfallet måste förändringen i ytterstaden ske tillsammans med befolkningen där.

Jag ser gärna att man bryter upp strukturer och även kanske gör småskaligt gatunät och ser till att det finns utrymmen för egna företagare och verksamheter på ett helt annat sätt än vad det gör i dag för att få liv i stadsdelar. Absolut, jag håller med.

Anförande nr 254

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige! Levande bottenvåningar är väl jättebra. Ett exempel på när man har planerat bygga igen vägar och göra dem smalare där de är alldeles för breda för ändamålet är Skärholmsvägen. Det är ett utmärkt exempel på att man kan bygga flera bostäder. Överdäckning av E 4:an i samma område är så småningom också en tänkbar sak.

Ett annat exempel där vi har tagit beslut om bostadsrätter är på Skarpnäcksfältet längs en relativt bred väg, gamla Tyresövägen, där man bygger. Det är också ett bra exempel, tycker jag.

Jag begärde egentligen inte ordet för det utan för att ta upp några andra saker. Vi vet alla här att vi har ett handikappolitiskt program och ett beslut i kommunfullmäktige att bli världens mest tillgängliga huvudstad år 2010, åtminstone försöka bli det.

Ett sätt att jobba mot det målet är att skriva in tillgänglighetsmål i översiktsplanen. Det tycker vi i Vänsterpartiet att vi borde jobba med i stadsbyggnadsnämnden framöver.

En annan sak som är viktig är bostadsanpassningen. Det lyder också under stadsbyggnadsnämnden. Vår majoritet har stärkt verksamhet på det området. Det är också viktigt att nå målet att människor som har behovet får ett besked om att de får sin bostadsanpassning, och det måste ges inom max tre månader, helst inom mycket kortare tid givetvis.

Det är också viktigt att tillgängligheten tas med i planeringen när man bygger lekplatser, skolgårdar och så vidare för att anpassa dem till olika funktionsnedsättningar, inte bara rörelsehinder. Det finns hinder i talet, synen och många andra funktionshinder och också sociala. Det här är jätteviktigt. Det ska vara en tillgänglig stad, för en tillgänglig stad är också en jämlik stad.

En annan viktig fråga är vidare att underlätta tillvaron för personer som har utvecklat allergi mot elektromagnetiska fält. Där är det viktigt att vi kan få frizoner som etableras på stadens mark. Där hoppas jag på även en del av partierna på den borgerliga sidan, till exempel Folkpartiet som förut har haft en ledamot, numera ersättare, som aktivt har jobbat i den frågan, Inge-Britt Lundin.

Anförande nr 255

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag måste säga att den här debatten egentligen är lite märklig. Det är en bostadspolitisk debatt, och det var Mikael själv som sade att vi inte skulle diskutera upplåtelseformen. Det blir då lite konstigt eftersom upplåtelseformen i stadens bostadspolitik är väldigt central. Det handlar om vad vi bygger och varför vi bygger.

Vi pratade under stadsbyggnadsnämnden om blandade upplåtelseformer. Vi tycker att det är jättebra, verkligen. Men för att uppnå blandade upplåtelseformer handlar det också om att ha ett helhetsperspektiv. Det handlar om att se kombinationen av vad som finns i en stadsdel och vad vi ska komplettera med.

Det gäller också om att komma till rätta med det här med bra och billiga bostäder. Då är klart att utförsäljningen av det befintliga beståndet i allmännyttan hänger ihop. Karl Bern var inne och pratade om detta. Han sade att de lite dyrare nya hyresrätter som kommer ger ringar på vattnet för det släpper loss de billigare hyresrätterna. Det är klart att om man säljer ut det befintliga beståndet blir effekten ringar på vattnet, vilket ger svårigheter för unga människor att komma ut på bostadsmarknaden.

Mikael har hela tiden frågat: Vad tycker ni om ytterstaden, och vad vill ni göra med ytterstaden? Jag har läst i er budget och gjort det ganska noggrant. Det enda ni säger rent konkret är två saker. Ni säger att ni vill ha en ny stadsdel på Årstafältet, och ni vill ha kvartersbebyggelse i ytterstaden. *Alles!* Det här är det som är lite märkligt. Det kommer hela tiden in på det här med generaliseringar. Vi ska generellt sälja ut allmännyttan i stället för att titta på stadsdel för stadsdel vad vi ska göra.

Ni har vurmat här för Järvalyftet. Jag tycker att det är jätteroligt, jag var själv initiativtagare till utredningen om det. Det var jag som såg till att fullmäktige beslutade om detta i förra budgetdebatten. Jag har varit med och lett utredningen i Svenska Bostäders styrelse. Det är jätteroligt att ni tar det på allvar.

Men det handlar också om många andra stadsdelar. Om vi tittar på Järvafältet och Kista specifikt – Husby lär väl vara kvällens exempel i övrigt i dag – är över 50 procent av lägenheterna där bostadsrätter. Det är inte så att det är ett jätteproblem när det gäller blandade upplåtelseformer där, utan det är på många andra ställen. Det är kanske inte det som är problemet. Vad tänker ni göra åt Kista, åt Vantör och åt Skärholmen och många andra ställen där vi faktiskt har många stora både sociala och ekonomiska problem för befolkningen och som hänger ihop med hur stadsbildningen ser ut?

Anförande nr 256

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att vi hela tiden kommer tillbaka till att bygga staden och levande stadsdelar. Teres Lindberg kommer aldrig fram till det. I varje inlägg i dag har det handlat om att den nuvarande lagstiftningen är bra, att vi inte ska göra någonting åt det. Det står till och med i er budget att miljö kvalitetsnormer och alla sådana saker ska vara oförändrade.

Jag ber dig att tänka på det i ditt arbete i stadsbyggnadsnämnden. Vi kämpar med näbbar och klor att med nuvarande lagstiftning över huvud taget bygga några bostäder i stadsmiljö. Eftersom ytterstadsdelarna ofta har en väldigt kraftig funktionsseparering ska jag berätta att då blir det ännu svårare att åstadkomma stad och skapa det som Cecilia Obermüller nu plötsligt säger är okej, och det tycker jag var jätteroligt att höra, nämligen fungerande lokalgator och levande bottenvåningar för att få in lite trafik i de här stadsdelarna, ändra kvartersstrukturer och mycket annat som behövs. Det här med upplåtelseformer är en del i det. Man vill göra bostadskarriär, man vill vara kvar i sitt gamla men man vill ha möjlighet att köpa sin lägenhet. Du vet lika väl som jag att i många stadsdelar är de kommunala hyresrätterna fullständigt dominerande. Där har ni faktiskt inte gjort särskilt mycket. Om ni är beredda att ändra er politik kommer vi att kunna ha ett jättefint samarbete inom de närmaste fyra åren.

Anförande nr 257

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag har samlat ihop lite olika frågor som jag vill lyfta fram.

Det som Maria Hannäs tog upp om frizoner för elallergiker ser vi också som en väldigt viktig fråga. Där behöver vi de marker som ligger utanför Stockholms kommuns gränser. Det är bara dem man kan avsätta så att folk som faktiskt har de här problemen kan leva där. Det är viktigt att betona.

Årstafältet – där skulle jag hemskt gärna vilja ha ett svar på vad som händer. Får vi den landskapspark som är efterlängtdad? Eller är ni på gång att exploatera halva Årstafältet?

Jag vill passa på att lansera en mycket bra idé som vi från Miljöpartiet driver i vår budget. Vi vill nämligen göra Stockholm till världens bästa barn- och ungdomsstad. För det avsätter vi stora pengar för att genomföra, både inom så att säga hårda frågor och inom mjuka frågor. Det tycker jag är en framtidssatsning och någonting som man kan lansera världsvitt.

En annan sak som jag tycker vi kunde använda mycket mer i marknadsföringen är nationalstatsparken, kungliga gamla jaktparken, den kulturhistoriska pärlan. Man måste säga att man blir lite orolig när man ser vad ni lade fram för skrivelser för majoriteten under förra mandatperioden som var direkt fientliga för nationalstatsparken. Jag hoppas verkligen att ni tar hand om den och använder den som ett marknadsföringsargument och behandlar den varsamt. Det är min förhoppning.

Klimatfrågan fanns det en liten passus om, att den ska in i planeringen. Det är en otroligt viktig strategisk fråga att den finns med i all översiktsplanering, i områdesplaneringen och att vi börjar tänka på vad vi kan få för effekter av extrema vädersituationer.

Jag hoppas lite vilt här, men jag har samlat ihop allt jag kom på. Jag hoppas att det kommer in i kommande översiktsplanering samt även barn- och ungdomsaspekterna, som jag tycker är mycket viktigt.

Anförande nr 258

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande, fullmäktige! När det gäller Årstafältet vill jag bara säga att då är vi ju där igen med staden och länkarna. Vi har Östberga med sin problematik. Vi har närheten till Årsta stadsdel och det positiva som finns där och vi har länkarna igen. Det finns spännande idéer om att skapa länkar mellan de stadsdelarna. Det handlar inte alls om att bygga igen Årstafältet.

Det är inte helt prioriterat att återskapa Göta landsväg och bygga bondgårdar som länge var på tapeten. Vi kanske ska se vilken potential denna dynamiska del av staden har.

Jag förstår inte vad du menar med att vi är fientliga till nationalstadsparken. Jag har engagerat mig ganska mycket i Djurgårdsfrågorna och hur vi kan utveckla både södra och norra Djurgården. Det finns mycket vi kan göra där.

Anförande nr 259

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Det låter bra att du inte tänker bygga igen Årstafältet. Det är lite lugnande.

Jag tycker att det vore jättetrevligt med en stadsbondgård där - en 4H-gård. Det är synd om ni inte har sådana planer. Det fanns även sponsorer som var beredda att gå in och etablera det hela.

Man blir lite orolig. Jag tänker på det som Handelskammaren lanserade med Jerker Söderlinds idé om en stad på Årstafältet. Den strukturen är rolig, men den borde i stället placeras på Bromma. Lägg ned Bromma flygplats och gör denna spännande stadsbildning där i stället. Det är betydligt bättre.

R II STADSBYGGNADSRÖTELN

**Trafik- och renhållningsnämnden, Stockholms Stads Parkerings AB,
Renhållningsnämnden
Punkt 19, 32, 15)**

Anförande nr 260

Borgarrådet Söderlund (m): Ordförande, fullmäktige! Jag minns min första cykel, min första riktiga användbara cykel som jag cyklade till skolan på. Jag var väl i 10-årsålderna. Det var en 24 tums guldfärgad Crescent med svarta detaljer. Jag var oerhört stolt över den där cykeln. Jag cyklade jämt, året runt, vinter som sommar, i snödrivor, utan dubbdäck och ofta utan cykelbana. Ibland funderar jag över hur min mamma kunde släppa iväg mig så där. Hon har berättat efteråt att hon spionerade på mig i början och följde efter och kollade att allt gick rätt till.

Herr ordförande! Jag minns också min första egna bilfärd med körkort och mig själv vid ratten. Det var ute på Lidingö i Stockholm. Jag minns känslan att köra pappas Audi av 82 års modell. Den var röd med matchande brun inredning. Jag var oerhört stolt över att sitta där själv i bilen. Den frihetskänslan har jag bevarat i hjärtat. Den var väldigt stark.

I dag är jag väl som de flesta stockholmare. Jag åker tunnelbana. Jag åker buss. Jag kör bil. Jag cyklar och jag går väldigt mycket till fots. Sådana är vi stockholmare. Alla som är stadsbor använder olika trafikmedel olika dagar beroende på behov. Vi är inte per definition enbart bilister – ett ord som jag inte tycker att vi ska använda – eller cyklister. Vi gör allt.

Att förbättra framkomligheten i staden är en frihetspolitik. Det minskar vardagsstressen. Jag tror att många äktenskap skulle ha hållit och många barnfamiljer skulle ha haft en lugnare och tryggare tillvaro om inte mamma eller pappa hade fått sitta i kö för lämning och hämtning vid fotbollsträning och annat.

Jag delar faktiskt in mitt liv i före och efter det att jag fick garageplats i huset. Det innebar en otrolig förändring att inte behöva cirkla fyra varv runt kvarteret för att hitta en parkeringsplats eller hålla reda på vilka dagar som är städdagar.

Alla trafikslag behövs. En modern säker kollektivtrafik står inte i konflikt med en bra möjlighet för bilarna att komma fram. Båda är lika viktiga. Att bygga Ringen är lika viktigt som att tunnelbanan eller pendeltågen går i tid. Att göra en konflikt mellan biltrafik och kollektivtrafik är som att bygga motsättningar mellan barnsjukhus och vårdcentraler. Det finns ingen motsättning. Båda behövs. Vi behöver säkra bra cykelbanor, välfungerande kollektivtrafik och en bra framkomlighet för biltrafiken. Framkomlighet och säkerhet hänger ihop. Det ska vara vägledande för vår trafikpolitik här i Stockholm.

Vi ser därför över alla hinder i trafiken. Vi inrättar ett särskilt framkomlighetskansli. Vi jobbar med att se på vilka sätt vi kan få en smidigare lösning för vår trafik. Vi tittar på kollektivkörfält, gröna vägen, cykelbanor som ligger i vägen för utfarts-

trafiken. Vi försöker hitta andra smidiga lösningar. Samtidigt fortsätter vi att bygga ut cykelbanenätet där det är möjligt, på ett bra, tryggt och säkert sätt.

Miljöavgiftskansliet och miljöförvaltningen har själva formulerat bilköernas problematik väldigt bra. Problem med luftföroreningar beror inte bara på trafikmängden utan det har också samband med tempo och dålig framkomlighet i trafiken. Det skriver miljöförvaltningen. Vid låga hastigheter och ojämn körning förorsakad av trängsel ökar utsläppen av kväveoxid relativt kraftigt.

Det är det här vi har pratat om i 35 år. Det behövs en framkomlighetspolitik. Vi behöver få trafiken att flyta bättre. Det är bra för miljön.

Vi ska öka antalet parkeringsplatser. Vi ska bygga ut kollektivtrafiken. Vi ska jobba med nya tunnelbanor till Nacka och till Norra station och vi ska se till att tvärbanan byggs ut. Vi ska också se till att trafiken fungerar. Vi ska se till att det första spadtaget tas för förbifarten och att Norra länken påbörjas vid årsskiftet.

Herr ordförande! Vi ska också ha en snygg och trygg stad. Eftersom Trafikkontoret även kommer att hantera trafiknämnden som hanterar städfrågorna inför vi nu en offensiv politik för en snyggare och tryggare stad. Stadsmiljön behöver lite trafik som ett blodomlopp. Vi behöver ha det snyggt, prydligt och trevligt i vår närmiljö. Där jobbar vi med 24 timmars städgaranti och 24 timmars klottergaranti. Vi vill gräva ned ett antal återvinningsstationer. Vi vill påbörja vårstädningen tidigare med spolning.

Det finns mycket vi kan göra för att skapa ett bättre liv för alla stockholmare. Med den trafikbudget som vi föreslår tror vi att staden kommer att bli väl fungerande, vackrare och tryggare. Jag yrkar bifall till den.

Anförande nr 261

M i r j a S ä r k i n e m i (s): Ordförande, fullmäktige! Jag kan hålla med om mycket av det som Mikael Söderlund säger. Vi är överens ibland på trafikområdet, men det finns också motsättningar.

Vi inom vårt parti vill att Stockholmsberedningens prioriteringar ska följas. Det är oseriöst av borgerligheten att kasta en brett förankrad process – Stockholmsberedningen – över bord för att ersätta den med en egen förhandlingsman.

Kan orsaken vara att man vill dölja det egna interna sveket i trängselskattefrågan? Det är konstigt tyst om det.

Nu sätter man årtal på stora investeringar som man inte kan redovisa vare sig finansiering eller planering för. Det är också oseriöst. Det är en uppvisning för pressläktaren.

Man har själv har satt stopp för den enda investering som fanns färdig för byggstart, nämligen Citybanan.

Vi arbetade metodiskt under den förra mandatperioden för att skapa en god trafikmiljö med framkomlighet och säkerhet för alla trafikslag och alla trafikantgrupper. I en tät storstadsmiljö behöver man göra en avvägning mellan olika trafikantgruppers och trafikslags behov. Det vinner vi alla på i slutändan. Därför införde vi 30-zonerna där vi sänkte hastigheten på lokalgatorna. Mitt stora orosmoment är att 30-zonerna inte får fortsätta i samma omfattning som nu.

Vi drev på projektet Säker huvudgata för att göra även de trafikbelastade och tuffare huvudgatorna möjliga för alla trafikantgrupper att använda. Det var också anledningen till att vi drev på arbetet med ett offensivt trafiksäkerhetsprogram.

Vi vill också se en ren och vacker stad. Därför satsade vi pengar, genomförde samordningsinsatser och utvecklade arbetet för det. Det är dock ingen enkel fråga eftersom det till syvende och sist handlar om alla människors vardagsbeteende. Att börja prata om 24-timmarsgaranti är magstarkt när vi alla vet att borgerligheten inte ens klarade 48-timmarsgarantin förra gången man hade makten.

Det är uppenbart för alla som har ägnat sig åt trafikfrågor att det råder ganska bred enighet över blocken när det gäller de mindre frågorna. Vem vågar driva och genomföra de stora greppen? Det är bland annat därför vi har drivit planeringen av Citybanan. Det är därför vi har återupptagit planeringen för Norra länken. Det är därför vi har genomfört försöket med trängselskatten och det är därför vi genomförde satsningen Stockholm ren och vacker.

Med de orden, ordförande och fullmäktige, yrkar jag bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 262

Ulf Fridebäck (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag kommer att tala om hur vi ska förbättra trafikmiljön i den här staden. Utgångspunkten för vårt förslag är att staden är till för oss alla. Vi ska se till att det är möjligt att ta sig fram såväl gående som med cykel, med bil, med kollektivtrafik i alla dess former – buss, tunnelbana, pendeltåg, spårvagn och till och med med båt.

Framkomlighet och trafiksäkerhet ska vara vägledande för trafikplanering, gatumiljöarbete och parkeringspolitik.

De stora vägprojekten under den kommande mandatperioden är att färdigställa Norra länken, ombyggnaden av E18 och en ökad kapacitet på Klara Strandsleden. När det gäller Klara Strandsleden har det inte hänt någonting under den gångna mandatperioden, trots att man under det förra borgerliga styret fattade beslut om en utbyggnad av leden. Bilköerna är fortfarande oändliga.

För att finna lösningar på en samlad infrastruktur för trafiken i Stockholmsregionen har ju regeringen tillsatt Carl Cederschiöld som förhandlingsman. Han ska bland annat pröva om trängselavgifter kan användas för att delfinansiera Förbifart Stockholm. Carl Cederschiöld kommer att lämna sitt förslag till regeringen under våren.

Den här majoriteten avser också att bygga färdigt Ringen runt Stockholm. Det betyder att inriktningsbeslut kommer att fattas om Österleden senast 2008, och även om Förbifart Stockholm senast 2008.

Jag ska också, herr ordförande, tala om hur vi ska förbättra den lokala trafikmiljön. Här ska inriktningen vara att främja framkomligheten och minska köbildningar. Vi ska se över avstängningar och enkelriktningar av gator i avsikt att förbättra framkomligheten. Vi ska också arbeta för att fler parkeringsplatser tillkommer. Vi ska med det snaraste utreda om vi kan införa vinkelparkering på ett antal breda gator.

Vi ska rensa upp bland alla trafikskyltar i staden. De är alldeles för många. De skapar snarare oreda än hjälper till. Det måste göras en rensning bland skyltarna.

Jag ska avslutningsvis bara nämna att parkeringsvakterna behövs. De ska ges ett ökat ansvar och arbetsuppgifter av informatorisk karaktär. Parkeringsövervakningen ska också kunna upphandlas. Erfarenheterna från den förra mandatperioden visar ju att privata företag kan sköta övervakningen precis lika bra som de kommunala trafikvakterna. Konkurrens är bra.

Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 263

M a t s L i n d k v i s t (mp): Ordförande, ledamöter och övriga åhörare! Det är första gången jag står här, men min salig farfar har härjat här för 60 år sedan eller så. Det kanske finns en viss familjetradition att falla tillbaka på.

Vi gröna tycker att det är dumt att slå ihop renhållnings- och trafikfrågor. Renhållnings- och avfallsfrågorna är så komplicerade att de kräver särskild uppmärksamhet. Vi vill gärna satsa på ökad källsortering. Förädlingsindustrin är den enskilt snabbast växande branschen just nu. Där skapas väldigt många nya jobb.

Vi tycker att den trafikinriktning som nu föreslås är väldigt gammalmodig. Den är säkert modern för en stad som Tirana, men i Västeuropas städer diskuterar man inte längre i termerna bil eller inte bil. Man diskuterar snarare med fokus på resandet. Hur tar man sig bäst från plats A till plats B? Vi vill gärna lyfta hela diskussionen även i Stockholm till en modernare nivå och slippa fokuseringen på bilarnas behov. Det finns så många andra alternativ.

Jag vill i sammanhanget påpeka att jag inte vill bli kallad bilhatare. Jag har varit ordförande i Stockholms bilpol i tre år. Det kan man inte vara om man inte tycker om bilar som företeelse.

Det är bra att man vill öka framkomligheten på olika plan, som cykelbanor och andra sätt att ta sig fram. Vi finner det konstigt att man inte vill fortsätta med de olika projekt som finns på trafikkontoret för närvarande. Det finns mycket kunskap som tycks försvinna. Staden har två väldigt kunniga logistikere som inte tycks ha någon framtid här efter nyår. Det finner vi väldigt märkligt.

Jag vill gärna nämna staden Freiburg som exempel på andra trafiklösningar. Där har man byggt ett helt bilfritt område på en gammal fransk armébas. Man har fått ned kostnaden för bygget med 30 procent och man har fått in en och en halv gång så många bostäder på samma yta utan att göra avkall på trevnad. Man skulle kunna tro att Freiburg är en förfallen stad, men det är tvärtom en av de mest attraktiva städerna i Sydtyskland just nu.

Anförande nr 264

T o r h i l d L a m o (v): Ordförande, kommunfullmäktige, medborgare! Den största enskilda satsning vi kan göra här i Stockholm för att minska klimatpåverkan är att minska biltrafiken. Genom försöket med trängselavgifter såg vi att utsläppen minskade markant. Det var minskningar som över tid skulle ha stor effekt på luften vi andas och för de utsläpp vi är ansvariga för.

Det är inte så svårt. Jag tror att de allra flesta av oss förstår att något måste göras. Det är bara att titta ut. Det är tre veckor till jul och tio plus. Enligt tv-meteorologen Per Holmgren kommer vi framöver inte alls att få se någon snö på vintern i Stockholm om utvecklingen får fortsätta.

Som enskild människa kan man känna sig maktlös, men vi har ett val och vi har möjlighet att påverka. En av de allra viktigaste åtgärderna som vi kan genomföra och som stockholmarna också har visat sig ställa upp på är att återinföra trängselavgifterna. Då måste också intäkterna i första hand gå till att bygga ut en välfungerande kollektivtrafik.

Att göra som högeralliansens regering nu föreslår och majoriteten i Stockholms stad verkar bifalla och låta pengarna gå till att bygga ut Förbifart Stockholm och andra motorvägar är att gå baklänges in i framtiden. Enbart förbifarten skulle medföra ökade koldioxidutsläpp i länet med 5 %. Den positiva klimateffekten av trängselavgifterna skulle alltså ganska raskt ätas upp.

Vänsterpartiet vill i stället bygga ut tvärbanan och återinföra spårvagnen i Stockholm.

Trängselavgifterna medförde ökad framkomlighet. Det har också de utökade 30-zonerna gjort. Samtidigt har de betytt att trafiksäkerheten har ökat och trafiken har blivit mer vänlig för sårbara trafikanter som barn, fotgängare och cyklister. Vi vill därför vidareutveckla och utöka 30-zonerna.

För att Stockholm ska vara den moderna stad vi vill att den ska vara måste vi våga skapa lösningar för framtiden. Det handlar då om att minska biltrafiken och i stället satsa för att skapa en modern stad för människor att leva och röra sig i. Lösningarna har vi redan. Vi behöver inte söka med ljus och lykta. Satsa på trängselavgifter så finansierar vi nya satsningar i kollektivtrafiken, och ge gångtrafikanter, cyklister och kollektivtrafikanter utrymme i staden med fler gågator och fler cykelbanor.

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 265

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Trafik- och renhållningsfrågor vet vi politiskt aktiva och kanske speciellt vi som har suttit i en stadsdelsnämnd är frågor som starkt engagerar medborgarna. Många gånger handlar synpunkterna och medborgarförslagen om att det behövs bättre städning. Det är trafikfrågor som flera parkeringsplatser och att göra det mer logiskt att ta sig fram; det handlar om enkelriktningar. Därför tycker jag att det är bra att vi nu satsar på att öka smidigheten i trafiken, att vi gör det enklare att hitta, att vi skapar flera parkeringsplatser med mera. Därför satsar vi nu på att få en trygg, säker, ren och vacker stad.

Vi ökar tryggheten med bättre belysning och samarbete med andra aktörer. Det är därför vi försöker klottersanera inom 24 timmar. Det finns en lång rad förslag som presenteras i budgeten som jag skulle kunna ägna mycket tid åt.

En sak som under den förra mandatperioden har irriterat mig en hel del är den flathet som den rödgröna majoriteten har visat mot dem som förstör. Hemma på min gata finns en SSU-lokal. Tre gånger har de affischerat på elskåp och papperskorgar med klister – inte med tejp. Kostnaden för att göra papperskorgarna rena är så höga att stadsdelssnämnden inte har gjort något åt det utom när staden hade 750-årsjubileum. Då fick man extra pengar och hade råd att göra rent. Trots detta vägrade det rödgröna styret att skicka en faktura för rengöring eller ens polisanmäla det hela.

Den historien tycker jag visar varför det behövs en ny majoritet. Den behövs för att vi ska få en ren och snygg stad. Vi måste komma till rätta med sådant här på ett aktivt sätt.

Den tidigare majoriteten tog sig i kragen mot slutet av mandatperioden och började komma i gång med att städa och göra snyggt. Men man gjorde det alldeles för sent och med alldeles för dålig kraft. Vi lägger in en extra växel för att få en ren och snygg och säker och trygg stad.

Därmed yrkar jag bifall till alliansens budgetförslag.

Anförande nr 266

L u k a s F o r s l u n d (c): Ordförande, fullmäktige! Trafiken är ett område som engagerar stockholmarna. I princip alla stockholmare har något att säga om cykelfält, trafikleder eller trängselavgifter.

Åsikterna går ofta vitt isär, men de flesta är överens om att trafikpolitiken ska arbeta för en ökad framkomlighet. Vad framkomlighet innebär är inte alltid självklart. Vi i Centerpartiet menar att det är viktigt att framkomlighet inte enbart handlar om bilars möjlighet att ta sig fram i och omkring staden. För att vi ska kunna komma till rätta med de omfattande miljöproblem som finns i Stockholm måste framkomlighetsdiskussionen också se till kollektivtrafik, gångtrafikanter och cyklister.

I dag är många beroende av bilen i sin vardag. För en liten del finns inga alternativ, för andra är det följden av en prioritering. En sådan prioritering måste det vara upp till var och en att göra. Men vi får inte blunda för att biltrafiken för med sig problem. Det största problemet med dagens biltrafik är föroreningarna. Trots katalysatorer,

partikelfilter, miljöbilar och annat är det fortfarande förenat med livsfara att bo på vissa ställen i Stockholm. Miljökvalitetsnormerna överskrids i dag på flera av Stockholms gator.

Ordförande! Stockholmsarna sade ja i omröstningen om trängselavgifter. Staden måste nu upprätthålla en beredskap för att snarast möjligt återinföra ett system med trängselavgifter. Regeringen har gett Carl Cederschiöld uppdraget att ta fram en samlad infrastrukturlösning för Stockholmsregionen. Centerpartiet har stora förhoppningar om att det kommer att leda till ett paket med goda lösningar för Stockholm, lösningar som tar hänsyn till stockholmarnas behov av goda transportmöjligheter men också till stockholmarnas behov av en god miljö.

I det här sammanhanget ska staden aktivt verka för att kollektivtrafiken inte hamnar på undantag. Vi i Stockholmscentern menar också att Citybanan är en viktig framtidsfråga.

Centerpartiet menar att staden ska stimulera stockholmarna att tänka mer miljövänligt också inom trafikområdet. Staden bör exempelvis se över hur ett system med gratis parkering för miljöbilar skulle kunna se ut och finansieras. Vi vill att staden utreder möjligheterna att gräva ned vissa tungt trafikerade vägar nära bostäder och skolor. Vi vill att staden provar nya tekniska metoder för att mildra trafikbuller och vi vill utöka användandet av reversibla körfält, exempelvis på delar av Drottningholmsvägen.

Vi i Centerpartiet menar att systemet med servicenätter måste effektiviseras. Om servicenätter inte utnyttjas för städning eller andra gatuarbeten är det inte rimligt att låta en mängd stockholmare ödsla tid på att leta alternativa parkeringsplatser. Staden bör göra en översyn av hur ofta servicenätter behövs och anpassa reglerna till verkligheten.

Jag yrkar därmed bifall till Centerpartiets budgetförslag.

Anförande nr 267

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Den senaste mandatperioden har framför allt präglats av fem förfärliga saker, nämligen förbjuda, förhindra, försvåra, fördyra och försena med den majoritet som har bestått av Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Socialdemokraterna må ibland ha goda ambitioner på områdena trafik, infrastrukturutbyggnad och en bra stad. Men det är bara att titta på budgeten i dag. Socialdemokraterna vill visserligen bygga ut och förbättra, men om man tittar på Vänsterpartiet kan man undra. Tänk om det hade gått så illa att Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet hade fått fortsätta. Då hade det blivit så här igen. Förbjud biltrafik. Förhindra biltrafik. Gör det krångligt. Inte ens alternativa vägar förbi skulle tillåtas. Bron mellan Stockholm och Solna skulle man stänga av så om inte Essingeleden fungerade hade man ingenstans att ta vägen. Det skulle bli köer hela vägen söderut.

Miljöpartiet vill inte bygga en enda meter ny väg trots att Stockholm växer. Ni vill ju inte att Stockholm ska växa. Vi skulle inte få Förbifarten, inte Österleden och inte

Norra länken. Ni är emot ny teknik på de här områdena. Det skulle inte bli något internationellt samarbete så att man fick katalysatorer och så vidare.

Hur ska man klara detta? Man ska åka kollektivt, man ska cykla och man ska gå. Man ska transportera kylskåp och spisar och TV-apparater på tunnelbana, buss, cykel och gående. Kära vänner! Hur ska det gå till? Hur ska det fungera?

Jag tror att vi behöver bilarna med tanke på alla dessa tusentals ton som vi ska konsumera i form av mat och nödenheter i hushållen. Ska man bära dem in till staden? Ni hör själva hur realistiskt det är.

Man ska inte få några fler p-platser i city. Bilarna ska åka runt som borgarrådet Söderlund sade, och leta parkeringsplats.

Det är bara nej nej till allting. Man vill bara försvåra, förhindra, fördyra och försena. Det är ingen väg för en bra framtid i en stad som ska vara föregångsstad inte bara i Sverige och i Norden utan i hela Europa och kanske i världen.

Med detta, herr ordförande, yrkar jag bifall till den mycket bättre budget som läggs fram av de borgerliga partierna.

Anförande nr 268

T o r h i l d L a m o (v): Vi i Vänsterpartiet tycker inte att vi ska förbjuda bilarna. Tillsammans med de övriga i den förra rödgröna majoriteten bidrog vi faktiskt till det försök som har ökat framkomligheten mest i Stockholm. Det gör ju att de som måste åka bil klarar sig bättre.

En samlad kår av trafikplanerare säger att även om vi bygger förbifarten och Österleden kommer vi, om vi inte inför trängselavgifter, att ha samma framkomlighetsproblem i framtiden. Det räcker alltså inte. Det måste väl vara bättre att satsa på det som de flesta av oss gör, nämligen åker kollektivt än att som ni skapa dyra vägbyggen och satsa på män som åker ensamma i bil. Det kom en jättebra undersökning från Transek förra veckan. Läs den.

Anförande nr 269

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Jag ska påminna om några saker som ni införde under den förra mandatperioden: högre p-avgifter, högre boendeparkeringsavgifter, högre p-böter. Vad innebär det?

Man får äga bil, men den ska stå någonstans ute i vildmarken. Det verkar väldigt konstigt. Man ska inte kunna köra in i staden. Man ska inte bygga förbifarter. Man ska inte köra utanför staden. Vad ska man ha bilen till om ingen får använda bilen någon gång någonstans? Det är väldigt märkligt.

Ni kan väl vara ärliga och säga att ni vill förbjuda, förhindra, försvåra och fördyra. Folk ska bära sina spisar, kylskåp och TV-apparater när de ska ha hem dem från affären.

När vi skulle bygga Hammarbysjöstad skulle ni se till att inte en enda bil kunde komma in i området. Det skulle vara bärarlag. Det hade man på 1800-talet. Det kan man väl ha igen. Man kanske skulle ha grottor och eldar också?

Anförande nr 270

M a t s L i n d k v i s t (mp): Jag kan berätta för Berthold att när jag själv transporterar spisar och kylskåp och även när min gamla mormor ska ut använder jag mig av bilpolsbilen. Jag äger alltså en tretusendel av 58 bilar. När jag annars ska ta mig fram tar jag tunnelbanan eller cykeln. Då har jag bara ryggsäcken med mig. Det är den bästa lösningen. Det skulle vara fullkomligt idiotiskt att åka omkring ensam i bil med den här.

Anförande nr 271

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Tror du att det skulle fungera om alla stockholmare var anslutna till bilpoler? De skulle alltså bara få köra bilpolsbilar. Visst, man kan ha olika ambitioner. Men man kanske ska vara lite realistiskt i sina budgetalternativ och inte bara populistisk så att man får de procent man behöver av väljarna.

Man pratar om fuskmentalitet. 85 procent av stockholmarna parkerar rätt. Resten är de stackare som inte hittar någon parkeringsplats eller kan betala på något bra sätt i parkeringsautomaterna och blir försenade när de är hos läkaren och får p-böter. Jag tycker att 85 procent är en ganska hög siffra med tanke på bristen på parkeringsplatser i Stockholm.

Anförande nr 272

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Ordförande, fullmäktige! Käre Berthold! Vi vill inte att staden ska bestå av kostigar. Våra cykelbanor från Kista slutar i kostigar.

Om vi ska få en bra framkomlighet måste alla trafikslag samsas i stadsmiljön. Det är förutsättningen. Vi måste kunna kombinera vägbygge med trängselskatt och bra kollektivtrafik.

Du är så arg för att 20 procent får parkeringsböter när de inte parkerar rätt. Varför sänker ni inte parkeringsavgifterna? Varför ökar ni intäktskravet för parkeringsavgifterna i er budget? Det skulle jag vilja ha svar på.

Anförande nr 273

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Som jag sade i mitt inlägg har ni många bra ambitioner. Ni är välkomna att äntligen genomföra en del av dem. Om ni hade fortsatt med ett samarbete med Vänsterpartiet och Miljöpartiet hade ni inte heller den här mandatperioden kunnat komma framåt och redovisa att ni vill förbättra infrastrukturen och förbättra för Stockholmarna, Sverige, Europa och världen.

Trots att det svider med en valförlust var kanske det bästa som kunde hända er att det blev en borgerlig majoritet och att ni kan genomföra en del av det som ni skulle vilja men inte kunde den förra mandatperioden.

Anförande nr 274

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande, åhörare och fullmäktige! Fler vägar ger ökad trafik. Det tänkte jag prata om. Men först måste jag säga att ditt inledningstal var rörande, Mikael. Jag tyckte att det var riktigt bra. Jag blev bara lite orolig för att det var några stockholmare där ute som missade vad du sade när det gäller framkomlighet. Det var en massa snack om att det är bra med gående, cyklande och kollektivresenärer i staden. Och det är vi ju alla; det har du helt rätt i. Men det är inga av era förslag som ger någon ökad framkomlighet för de gående, de cyklande eller kollektivresenärerna. I kollektivtrafikfälten vill ni ha varubilar som proppar igen. Ni vill att cykelbanorna ska försvinna och läggas på bakgatorna där det är backigt och där cyklisterna inte cyklar. Jag har också för mig att det hänlogs från den moderata bänken åt min motion om bredare trottoarer under förra mandatperioden. Men nog om detta nu.

Fler vägar ger alltså ökad trafik. Jag vet att det är många här som inte tror att det är sant. Men det är faktiskt så; jag är ledsen att behöva säga det. Både en forskarkår och internationell och nationell erfarenhet ger vid handen att det är svaret. Vi har själva ett bra exempel här i staden: Södra länken planerades för 60 000 bilar. I dag, mindre än tre år senare, är det 90 000 bilar på den vägen. Vi har fått en trafikökning med nästan 15 procent på Värmdövägen. Vi har också fått trängselproblem på Essingeleden, som är direkt avhängig Södra länken. Där har trängseln ökat med 8 procent.

Det finns inget vägprojekt i Sverige som ökar trafiken så mycket som Förbifart Stockholm, som ni vurmar så mycket för och som ni vill lägga pengar på i ert budgetförslag. Även om andelen miljöbilar i trafiken sakta ökar så kommer den här trafikökningen att öka koldioxidutsläppen i Stockholm med 140 000 ton per år, det vill säga lika mycket som 35 000 stockholmare släpper ut under ett år. Tänker ni på det? 140 000 ton per år – är det ett ansvar som ni har? Jag vet att ni i miljöbudgeten tycker att kommunen inte har något ansvar för klimatfrågorna eftersom man inte kan göra någonting. Men om man finansierar förbifarten har vi självfallet ett ansvar för dessa utgifter.

Vi vet här i salen att trängselavgifterna på en dag lyckades åstadkomma större flyt och framkomlighet i trafiken än vad omväxlande borgerlig och socialdemokratisk trafikpolitik någonsin har lyckats åstadkomma i den här staden. Det skäms inte jag som miljöpartist att stå här och påpeka för er. Det är glädjande att alltfler nu sluter upp bakom tanken att vi behöver detta för framkomligheten. Visst kan man justera trafikljus och putsa på skyltar, men framkomligheten i den här staden bestäms av hur många bilar vi har på vägarna.

De massiva satsningar på motorvägar som ni vill ha är inte någon gratislösning. Oavsett om vi betalar vägarna med PPP eller annat för vi bara över skulden på våra barn. Förbifarten har i beräknade kostnader ökat från 7 miljarder till 27 miljarder på mindre än tio år. Sammantaget hamnar kostnaderna för de borgerliga vägprojekten

på över 50 miljarder kronor. Om man ska komma in på vad 50 miljarder kronor skulle kunna göra om vi använde dem på kollektivtrafiken så vet man att det är ganska mycket. Jag vet att ni på den borgerliga kanten tyckte att det var hårt att en del tvingades att ställa bilen under trängselavgiftsförsöket och i stället erbjöds fina sittplatser i kollektivtrafiken. Men nu tar ni bort dem. Det är ju väldigt trevligt. Ni tar bort X-bussarna som på ett smidigt sätt levererar folk in dit de ska. Det verkar ju överflödigt och är en lyxaktivitet, anser ni tydligen. Nästan 100 000 sittplatser i kollektivtrafiken försvinner med borgerligt styre i den här regionen. Om jag skulle säga vad 50 miljarder kunde satsas på i kollektivtrafiken tänker jag på en del västeuropeiska framåtsyftande städer, till exempel Zürich. Där åker bankdirektörerna spårvagn till jobbet.

Avslutningsvis hoppas jag att vallöftet om innerstadsspårvagnen står kvar, Folkpartiet och Ulf Fridebäck. Jag såg det inte i budgeten, men jag hoppas att det bara var något jag missade.

Anförande nr 275

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag tycker att det är en rörande omsorg som Åsa visar om Essingeleden och framkomligheten där. Jag tycker att du ska erkänna nu att det som hände med Lodbrok när den rammade Essingeleden var din stora dröm som blev verklighet. Då blev det ju omöjligt att köra på Essingeleden och då var det köer överallt.

Jag kan berätta för dig att när den första delen av Norra länken invigdes för ett antal år sedan försvann 60 000 bilar från Norra Stationsgatan. Det är det här som är Miljöpartiets stora problem. Man vill aldrig tala om verkligheten. Om det sedan gäller kylskåp som ska köras, barn som ska till fotbollsträning eller vad det nu är så är det en del av staden. Stadslivet är transporter. Det är möten mellan människor. Det är rörelse.

Snälla Åsa! Kommentera också gärna trängselavgiftsutredningen. Den pekar på hur viktigt det är att bilar inte står stilla i kö. Eftersom hela din politik går ut på köer så kan du väl förklara det här. Har trängselavgiftsutredningen fel? Har vi rätt, vi som säger att vi ska öka framkomligheten?

Anförande nr 276

Å s a R o m s o n (mp): Mikael Söderlund! Jag gratulerade ju dig till att vi är helt eniga när det gäller framkomligheten. Vi har hört alla partier här säga att vi verkligen kan enas om framkomligheten. Men Centerpartiet satte fingret på en bra punkt och sade att vi kanske inte menar riktigt samma sak. Den framkomlighet som du pratar om gäller bara bilar. Du pratade inte om framkomligheten för cyklande, gående och bussar. Där vill du proppa igen. Du vill ha köer i kollektivtrafikfälten. Du vill ha bort cykelbanorna. Du vill att de gående ska trängas på alltför trånga trottoarer. Det är detta du inte svarar på.

Jag är för framkomligheten. Jag står bakom utredningen från forskarna som visar att bilar som inte står i kö släpper ut mindre avgaser. Men det är de bilar som bidrar till trängseln som släpper ut allra mest. Det är trängselavgifterna som har gjort att

avgasproblemen har minskat i Stockholm och inte detta att du reglerar ett och annat trafikljus.

Anförande nr 277

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Fullmäktige har nu hört företrädare för bilismens största fiendeparti – Miljöpartiet. Jag har sagt det tidigare i den här salen. Hela ditt inlägg vittnar om hur du är emot allting, Åsa Romson. Du är emot bilar. Den här majoriteten är för – för både cyklande, gående, bussar och spårvagnar. Staden är till för alla, Åsa Romson och Miljöpartiet. Den är inte bara till för cyklister och gående, utan för alla.

Det är en alldeles självklar marknadsekonomisk sak att om man inför avgifter på någonting, som när trängselavgifterna infördes i den här staden, så blir det mindre trafik. Det är ingen som över huvud taget någonsin har ifrågasatt det.

Anförande nr 278

Å s a R o m s o n (mp): Jag trodde faktiskt att vi skulle slippa den debatten i salen under den här mandatperioden. Jag tycker att alla nya som finns här i fullmäktige ska känna att man inte har den nedlåtande ton som Ulf Fridebäck har. Jag har hört den förut, så jag är ganska luttrad. Men jag tycker att det är lågt.

Jag vill förklara även för dig, Ulf Fridebäck, att det jag pratade om var ert budgetförslag. Där saknas helt framkomlighetsförslag för cyklande, gående och kollektivresenärer. Det är det jag pratar om och ingenting annat. Jag skulle vara jätteglad om ni föreslog bättre framkomlighet för de här grupperna, men ni pratar ju bara om bättre framkomlighet för bilarna. Ni säger att ni är för alla transportslag, men de enda ni gör något för är bilarna. Så vad ska man tro på? Jag är som ett barn; jag tror på det ni gör och inte på det ni säger när det gäller den här saken.

Ni tar dessutom bort båtarna. Och du lovar ingenting om några spårvagnar, som du var ute och pratade om i valrörelsen. Det tycker jag är lågt.

Anförande nr 279

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag anser att det inte är något annat än en ren skandal hur regeringen och Moderaterna hanterar frågan om Citybanan. Utan kunskap om tågtrafikens betydelse i Sverige, Mälardalen och Stockholms län skriver de borgerliga partiledarna, som vi har sett, att de i praktiken vill stoppa Citybanan och använda pengarna till annat. De skickar ut dimridåer om att det kan bli en ny Hallandsås.

Man undrar vilka de dåliga rådgivarna är. Inofficiellt lär det vara moderaterna i landstinget – Chris Heister med flera – och moderaterna i Stockholm med Sten Nordin med flera, antar jag. De tycker att projektet är för dyrt.

I Stockholms län kommer befolkningen att öka med 30 procent eller 600 000 personer till 2030. För att klara detta behövs fler pendeltåg. Kapaciteten behöver öka med mellan 22 och 24 tåg per timme. Det behövs fler regionala tåg för att öka

inpendlingen från grannlänerna, som också ökar sin befolkning kraftigt. Det är pendling från högskolor, arbetsplatser, flygplatser med mera. Fjärrtågstrafiken kommer att växa. Godstrafiken kommer också att växa för att klara den ökande befolkning som vi kommer att ha i vårt län.

Och så gör regeringen detta obegåvade utspel trots att alla sakuppgifter är mycket väl utredda! Något nytt kommer inte fram i Hans Rodes utredning, utan det är bara en uppdatering av kända uppgifter. Det finns knappast något projekt där framtida efterfrågan på spårkapaciteten och de tekniska förutsättningarna är så väl utredda. Därför föreslår vi i Socialdemokraterna att man i likhet med kommunerna på Södertörn, i Södermanland och i Västmanland i enighet nu ställer upp och försvarar Citybanan. Precis så har ju finansborgarrådet efter hand gjort. Hon har tagit intryck av de fakta som finns. På samma sätt måste hela den borgerliga majoriteten också försvara Citybanan.

Vi har delat ut ett förslag till beslut. Det innebär att kommunfullmäktige ska besluta att uppdra åt kommunstyrelsen att snarast göra ett uttalande som klargör stadens positiva syn på Citybanan. Det vore av stor betydelse om hela fullmäktige kunde besluta så och även uppdra åt kommunstyrelsen att göra det.

Anförande nr 280

Ulf Fridebäck (fp): Ordförande, fullmäktige och Jan Valeskog! Precis som du sade i ditt inlägg har regeringen tillsatt Carl Cederschiöld som förhandlingsman för att titta på den samlade lösningen av allting. När det gäller Citybanan specifikt har den också tillsatt Hans Rode, som ska göra analysen och utredningen av detta och se om man har missat någonting i tidigare förslag. Jag är inte lika säker som Jan Valeskog på att man inte kan hitta andra lösningar på det här. Budskapet måste rimligen vara att man ska avvakta Hans Rodes utredning. Den blir för övrigt klar nu under december månad, som ni mycket väl vet.

Anförande nr 281

Jan Valeskog (s): Först och främst är det ingen utredning som Hans Rode ska göra, för det hinner han inte på den här korta tiden. Han kan inte räta ut de tekniska och ekonomiska frågetecknen, utan han får förlita sig på det som har gjorts och möjligtvis göra en egen analys av utredningarna. Men något nytt material kommer inte att komma fram.

Men det är inte bara utredningen vi ska vänta på. Vi har också en politisk process, där vi har ett antal moderater – kanske framför allt i landstinget – som gör allt för att stoppa projektet. Därför är det otroligt viktigt att politikerna i Stockholms stad sätter ned foten precis som man har gjort i de andra kommunerna och visar var man står.

Citybanan är helt avgörande för att den här regionen ska kunna utvecklas vad gäller järnväg, inpendling och även godshantering. Det måste ni inse. Det går inte bara att sitta ned och vänta på en process som några stycken möjligtvis ska hantera bakom stängda dörrar. Här måste vi ha en öppen debatt, och i den debatten ska självfallet Stockholms fullmäktige och kommunstyrelse delta.

Anförande nr 282

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Vi skulle ha behövt stärkt spårkapacitet i den här regionen långt tidigare. Tyvärr försvann tidigare alternativ, och det hela har dragit ut på tiden.

Det är frustrerande att projektet med Citybanan hela tiden har blivit mycket dyrare än vad man har trott och fått besked om. Det inger förstås en viss oro inför framtiden. Ska det stanna på det här eller vart kan det dra i väg?

Nu tas ändå ett samlat grepp av regeringen. Dessutom görs det ganska snabbt. Jag tycker att det är bra att man gör det här avstampet för att få en bra avvägning av det hela. Därför finns det ingen anledning att just i dag skriva till regeringen om Citybanan. Personligen skulle jag nog ändå gissa att det slutar med att det blir en citybana, om jag får ge ett eget tips utan att vara insatt i regeringens turer.

Om Citybanan byggs skulle jag dock vilja säga – och det har jag sagt tidigare i den här talarstolen – att det är oerhört viktigt att byggnationen görs på ett sådant sätt att det stör de boende så lite som möjligt. Framför allt ska det vara så lite störande som möjligt för barn och ungdomar.

Anförande nr 283

J a n V a l e s k o g (s): Det är mycket märkligt att Stockholms stad ska vara den enda kommun som inte kan ha en åsikt om en sådan här stor och central fråga. Man sitter i stället och väntar och ser hur spelet mellan moderaterna i landstinget och regeringsledamöterna går. Det är fullständigt oacceptabelt.

Vi har i fullmäktige dålig erfarenhet av borgerligt styre när det gäller just infrastruktur. Förra gången ni regerade och hanterade Norra länken stoppade ni upp den i fyra år helt i onödan på grund av att ni inte kunde komma fram till ett beslut i den här salen. Nu är samma sak på gång med Citybanan. Varje gång ni tar över blir det problem med de här projekten. Jag tycker faktiskt att ni har skyldighet att ta ställning precis som alla andra kommuner har gjort – allra helst eftersom åtminstone några av er, till exempel finansborgarrådet, har en positiv syn på detta.

Anförande nr 284

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag tycker att Jan Valeskog kanske ska prata med lite mindre bokstäver. Om ni inte hade upphävt och svikit Dennispaketet så hade vi haft en del av detta. Jag tror faktiskt att ringen hade varit på plats i flera delar om det inte hade varit för att Jan Valeskogs parti hoppade av den överenskommelse som var grunden på 90-talet.

Nu är vi där igen – med detta kastande av smuts mellan varandra i bänkarna om vem som har mest fel efter 40 år. Så länge jag har levat har man debatterat detta – år ut och år in. Man har tillsatt utredningar och avsatt utredningar, tagit paket och avskaffat paket. Skillnaden är nu att det finns en vilja att investera i Stockholm. Jag tror inte alls att det finns något ointresse för att lösa problemet med getingmidjan. Däremot finns det en oro på flera håll för Citybanans genomförande kostnadsmässigt och tekniskt. Därför har man snabbt tillsatt en sista check av om det går att göra

någonting annat. Om vi inte hade suttit med hela den omfattande lagstiftning som Jan Valeskog står bakom och som ni i alla andra sammanhang försvarar så hade det till exempel varit mycket lättare att dra spår genom staden och göra allt annat som vi behöver göra.

Jag förstår att Jan gör den här typen av uttalande. Han är så frestad att göra politik av det här just nu att han gör det. Jag förstår andemeningen. Många har gjort uttalanden om det här. Vi vill ändå nu gärna avvakta de utredningar som görs i denna stund. Sedan får vi återkomma till frågan. Basen finns där; vi har en överenskommelse om Citybanan. Den finns med och är nämnd i budgeten. Men vi ser med spänning fram emot att få se om det ska komma fram några nya fakta i de här viktiga frågorna.

Anförande nr 285

J a n V a l e s k o g (s): Mikael Söderlund upphör aldrig att förvåna. Han är nästan världsberömd för att kunna bli upprörd över olika saker. Men han kan inte bli upprörd över att regeringen på de här godtyckliga grunderna stoppar Citybanan – detta miljardprojekt. Detta stopp kostar tiotals miljoner kronor varje dag, och kanske ännu mer.

Om jag får göra en utvikning såg jag i dagens Svenska Dagbladet att Mikael Söderlund däremot blev väldigt upprörd över julkalendern, där man hade ifrågasatt tomtens existens. Då flyger Mikael Söderlund upp och kräver rättelse. Barn ska inte få sig pådyvlat att tomten inte finns, enligt borgarrådet. Jag tycker att det vore bra om Mikael Söderlund som trafikborgarråd kunde fokusera på trafikfrågorna och bli upprörd när det finns skäl. Det gäller till exempel det här med Citybanan, som är en ren skandal. De enda som har stoppat Norra länken är i ordningsföljd efter regeringens hantering först domstolen och sedan den borgerliga majoriteten i den här salen.

Anförande nr 286

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Jag vill egentligen inte dra in min sexåriga dotter i det här. Hon tror faktiskt på jultomten, vilket jag faktiskt tycker är lite charmigt. Jag tycker att det är synd om Sveriges Television ska ta ur henne det. Det kan hon väl få upptäcka på egen hand, i andra sammanhang.

Men Jan Valeskog tror uppenbarligen lite grann på jultomten. Det är helt klart eftersom du har den här inställningen när det gäller infrastruktur. Du vill ju över huvud taget inte titta på möjligheterna att göra det hela mindre ekonomiskt sårbart, att göra mindre ingrepp och så vidare. Låt oss ändå titta på det innan vi nu kör vidare! Planeringen fortsätter enligt plan.

Herr ordförande! Jag tycker att det är ganska magstarkt att börja politisera den här frågan när man som parti själv svek hela Dennisöverenskommelsen, lämnade ut oss och försenade hela projekteringen med tio år. Jag tycker att man ska prata med lite mindre bokstäver då.

Anförande nr 287

J a n V a l e s k o g (s): Vi kan väl vara överens om att vi lämnar över det här med tomtar och troll åt experter. Varken Mikael Söderlund eller jag är några experter på det, antar jag.

När det gäller hanteringen av frågorna stämmer inte det som du säger. Det här med tio år har du nog tagit ur någon bakficka, för det stämmer inte över huvud taget. Det handlar om två förseningar. Först var det domstolshanteringen av Norra länken som stoppade projektet, som alla här vet. Sedan blockerade ni frågan i åtminstone tre år av er mandatperiod utan att någonting hände. Ni hade ju gjort upp det här med Stockholmspartiet på den tiden. Det var Stella Fare och Mikael Söderlund som sprang hand i hand då. Nu hoppas jag att Mikael Söderlund inte springer hand i hand med Chris Heister och tänker försöka stoppa Citybanan. Jag hoppas att du visar din åsikt och vad du tycker om att den ska genomföras. Det tycker jag vore verkligt passande för ett trafikborgarråd.

Anförande nr 288

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Den poäng jag försökte göra nyss, Jan Valeskog, var att jag sprang hand i hand med dig under 90-talet. Vi hade en överenskommelse om trafiken med finansiering av lösningen med ringen och kollektivtrafiken. Ni bröt den överenskommelsen och lämnade det hela.

Ni flirtade i stället med Centern. Det var det som det handlade om. Det handlade om regeringsmakten. Den var viktigare än att hitta en långsiktig trafiklösning för Stockholm. Så mycket var trafiken i Stockholm värd – kollektivt och med bil. Det var viktigare med taburetterna i Rosenbad. Ni har visat era kort, och därför tycker jag att ni ska prata med lite mindre bokstäver.

Anförande nr 289

R e g i n a Ö h o l m (m): Ordförande, fullmäktige, åhörare och medier! Flytta på dig, du står i vägen! Det är en mening man tyvärr ofta hör från stockholmare när människor inte kommer fram. Det handlar om frustration över att inte kunna färdas framåt på exempelvis Sveavägen eller Kungsgatan. Det handlar om frustrationen över att inte hitta en parkeringsplats när barnen väntar hemma eller kivas i baksätet.

För mig är Stockholm en stad i rörelse, inte en stad i frustration. Stockholm är en storstad som växer och kommer att fortsätta att växa. Människor ska inte behöva flytta på sig, utan vi politiker har ett ansvar. Vi måste möjliggöra framkomligheten, som tidigare talare har pratat om, för kommunens medborgare och besökare.

Flytta på dig, du står i vägen! Det är ett begrepp som inte borde finnas i Stockholm. Vem är det som ska flytta på sig, och varför? Vi politiker har ett stort ansvar. Jag är ledsen för att vänsterpartister inte vill ha några motorvägar eller alls vill värna framkomligheten. Det gäller också miljöpartister, som vill stoppa både förbifarten och Norra länken.

Enligt USK passerar drygt en halv miljon bilar innerstadsgränssnittet varje dag. Det kan man inte bara blunda för. Det ska inte heller vara någon skillnad på vägarnas

kvalitet eller väghållning över stadsdelarna. Det ska inte vara svårare att komma fram i en stadsdel än i en annan. Det ska vara god kvalitet över alla stadsdelarna. Det är därför vi genomför centraliseringen av barmarksrenhållning och vinterväghållning samtidigt som vi satsar på nya väglösningar.

Det är ganska kul – eller tragiskt kanske är ett ord som är mer rätt – att läsa Miljöpartiet och Vänsterpartiets budgettexter. Framtidens trafik är ingen biltrafik för dem. Det är intressant att se att Miljöpartiet vill göra många innerstadsgator till gågator. Men man vill absolut inte ha några kringfartsleder. Hur hade ni tänkt er det?

Vänsterpartiet skriver att byggandet av parkeringsplatser ej får medföra ett nettotillskott av parkeringsplatser. Ni skriver också att det finns en rädsla för överutbud av parkeringsplatser. Det är skrämmande! Vad är ni rädda för? Är ni rädda för att människor plötsligt snabbare ska kunna hitta en parkeringsplats? Eller är ni rädda för att man bygger kringfartsleder där människor får komma fram lättare och att de då kommer att köpa en bil bara för det? Förbifarten byggdes; då passar jag på att köpa en bil! Tror ni att människor tänker så? Det är ju skrämselfpropaganda.

Vår politik möjliggör att människor kommer fram. Flytta på dig, du står i vägen! Det ska inte vara ett begrepp som förekommer i Stockholm i framtiden.

Anförande nr 290

M a l t e S i g e m a l m (s): Jag återkommer lite grann till det jag sade i morse när vi inledde SDN-diskussionen: Ni pratar på ett sätt, men ni är med och fattar beslut om en helt annan inriktning.

Ni säger att ni vill ha mer framkomlighet i den här staden. Men ni har varit motståndare till trängselskatteförsöket ända sedan man började diskutera det. Ett av syftena med det var ju att få en bättre framkomlighet i Stockholms innerstad! Bara för att ni ska förstå vill jag tala om att det var ungefär 100 000 bilar färre varje dag som åkte in i Stockholm. Varje bil tar ungefär fyra meter i anspråk. Det är en kö som går från Stockholm upp till Sundsvall – 40 mil kö som man skulle kunna frigöra i Stockholms gaturum varje dag. Ni anklagar oss för att vara motståndare till olika saker, och ni drev en jättekampanj mot det här. Stockholmsarna röstade för bilavgifterna just för att få bättre framkomlighet. 100 000 färre bilar varje dag är alltså 40 mil vägsträcka. Det är en kö från Stockholm till Sundsvall! Jag tror att det här försöket är det bästa sättet att få bort trängseln i innerstaden. Men det har ni sagt nej till.

Anförande nr 291

R e g i n a Ö h o l m (m): Malte Sigemalm! Jag nämnde inte riktigt Socialdemokraterna i mitt anförande, men du kanske håller på att byta parti. Det jag reagerade på i er budgettext handlar om detta att alla trafikanter och trafikslag ska kunna hävda sig och röra sig. Det gäller *alla* trafikanter. Fick trafikanterna säga sitt innan ni införde försöket? Gav ni tydliga budskap i förra valet när det gäller det ni genomförde? Nej, så var det inte.

Anförande nr 292

M a t s L i n d q v i s t (mp): Flytta på dig, du står i vägen! Det är precis vad vi som bor i Hökarängen brukar säga till alla dårfinkar som kör upp och parkerar på Hökarängstorget.

Anförande nr 293

R e g i n a Ö h o l m (m): Det är ju tråkigt att du brukar säga sådana saker till människor. Det jag reagerade på var att ni vill avbryta alla framtida lösningar. Jag ställde en fråga till er angående detta. Ni pratar om att göra många gågator och ni lägger fram ett förslag om att göra Nordens längsta gågata utan att lösa de trafikproblem som finns i dag.

Anförande nr 294

T o r h i l d L a m o (v): I min naivitet trodde jag att i alla fall moderater skulle förstå lite av det här med utbud och efterfrågan. Trafikforskarna är överens om att utbyggnaden av förbifarten och Österleden skulle leda till ökad trängselproblematik och fler bilar på vägarna.

Till skillnad från er pratar vi inte enbart om bilarna. Det är ju dem ni pratar om när ni pratar trafikpolitik. Men våra vägar – Stockholms vägar – är också till för alla andra trafikanter. Vi vill alltså ha vägar som även fotgängare och cyklister kan använda.

Anförande nr 295

R e g i n a Ö h o l m (m): Även här är det intressant. Repliken gällde inte det som jag frågade om. Ni menar att byggandet av parkeringsgarage inte får innebära ett nettotillskott av parkeringsplatser. Det sade ni i er budgettext. Ni skriver att ni är oroliga för ett överutbud av parkeringsplatser. Det skulle vara roligt om ni kunde svara på de frågorna.

Anförande nr 296

J o n a s N i l s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Det är egentligen struntprat att majoriteten bara skulle vara intresserad av bilar. Om man tittar på Stockholm ser man att det är hemmet för 20 procent av Sveriges befolkning. Vi står för 30 procent av bnp. Det skulle inte förvåna mig en sekund om vi även står för 40 procent av skattekraften i Sverige. De närmaste 25 åren kommer vi att vara en halv miljon människor fler. Det kommer att ställa oerhört stora krav på Stockholm och vad vi kan erbjuda i form av infrastruktur.

Hur vi än vänder och vrider på siffrorna så är Stockholm Sveriges kommersiella, politiska och kulturella centrum. Det vill vi naturligtvis fortsätta att vara, och då måste vi attrahera människor att komma hit. Fler människor ska komma hit! Vi ska inte nöja oss med en halv miljon; vi kan bli många fler. Det är därför viktigt att vi har en attraktionskraft som attraherar människor. Det måste bli lätt att bo och lätt att få arbete och vara lätt att ta sig mellan bostad, arbete och andra ställen. Det här låter förstås väldigt enkelt, men det är just de tre sakerna som OECD-rapporten som kom förra året kritiserar Stockholm för. Man menar att vi är dåliga på det här.

Vi vill ha mer av det mesta för att kunna få den här attraktionskraften. Vi vill ha mer kollektivtrafik, mer biltrafik och mer av allting. Biltrafiken behöver kollektivtrafiken och kollektivtrafiken behöver biltrafiken. Konstigare än så är det inte. Det ena behöver inte utesluta det andra.

Om vi tittar på oppositionens förslag ser vi att alla har förslag som på olika sätt försöker strypa biltrafiken. Det är rätt sorgligt. Om man tittar på parkeringssituationen så är det nästan lite roligt att se Vänsterns förslag. De föreslår fler parkeringshus. Jajamen – det är bra! Men vad står det i nästa mening? Jo, att inget nettotillskott av parkeringsplatser får komma till. Vänstern säger ytterligare att man vill ha 100 rätt parkerade bilar. Man kan ju undra vad det betyder. Antagligen kan man tolka det så att det betyder fler parkeringskontrollanter och högre böter.

Vad är då kontentan av det här? Jo, det är inga vägar, inga parkeringsplatser, inga bilar och inga bilister. Men de får gärna betala högre p-böter, tydligen.

Anförande nr 297

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Ordförande och fullmäktige! Vi har hittills haft målet om 80 procent rätt parkerade bilar. Det ingår i verksamhetsplanen för trafiknämnden. Mig veterligen har inte Moderaterna någon gång reserverat sig mot de 80 procenten. Däremot har vi diskuterat att intäktskravet kan vara något högt.

Trots detta vill jag fortfarande påminna er om att ni i er budget dessutom ökar intäktskravet på parkeringsavgifterna i staden. Då måste väl också ni i herrans namn inse att en ännu större andel av bilarna måste vara rätt parkerade!

Anförande nr 298

J o n a s N i l s s o n (m): Det ska väl inte vara så svårt att öka intäkterna på parkeringen om man har tillräckligt med parkeringsplatser så att folk kan parkera och betala sina avgifter. Men om de bara cirklar runt kring husen så är det klart att det inte kommer in några pengar.

I övrigt refererade jag i en tidigare debatt till att man på Södermalm ökar försörjningsstödet med 20 procent i Maria-Gamla stan och med 40 procent i Katarina-Sofia. Det här är en förlängning på vänsterpolitiken. Man vill bara göra det svårare för stockholmarna oavsett om de har bil eller inte, verkar det som.

Anförande nr 299

E v a O i v i o (s): Ordförande, fullmäktige! Ack, vilken härlig värme i luften i kväll! Vi har solsken och nästan 8 grader varmt. Precis som många talare har tagit upp så ska vi kanske inte vara så lyckliga över den värme som vi upplever i kväll. Den kanske har att göra med den globala uppvärmningen. Då handlar det om att reagera och agera mot den destruktiva utvecklingen. Klimatfrågorna har varit på nästan varje mans läppar under den gångna hösten. Avfallsfrågorna har ett nära samband med dem. Vi kan påverka. Vi kan minska utsläppen av koldioxid genom att spara energi och återanvända. Vi kan hämta hushållsavfallet med biogasdrivna bilar.

Vi har en möjlighet och alla förutsättningar att framställa förnybara bränslen som biogas.

I renhållningsnämnden har vi under den förra mandatperioden inlett en ganska kraftfull utveckling av verksamheten i stort. Vi har infört en starkt differentierad hushållsavfalltaxa som premierar dem som sorterar. Vi har tagit fram flera nya återvinningscentraler. Vi har arbetat för en utökning av en inhämtning av farligt avfall, stärkt arbetet med informationsinsatser, utvecklat arbetet med inhämtning av hushållsavfall med biogasbilar med mera.

Tack och lov är vi ganska överens om verksamhetens utvecklingsbehov över blockgränserna. Jag ser att ni moderater och ni andra på den borgerliga sidan i denna budget fortsätter med utvecklingsinsatserna. Era riktlinjer verkar överensstämma med våra.

Men på en punkt, minst, har vi alltid tyckt olika. Det är där jag är nyfiken. Om jag nu råkade ha en liten brun bioavfallspåse med mig här så skulle jag vilja fråga Moderaterna och Folkpartiet: Vet ni hur mycket biogas en sådan liten avfallspåse innebär? Vet ni hur mycket biogas man kan framställa av den? Det räcker till tre kilometers körning med förnybart bränsle! Det är just när det gäller hanteringen av organiskt avfall som vi har tyckt olika. Vi socialdemokrater vill utöka insamlingen av det i syfte att framställa biogas. Vi vill följa den nationella målsättningen med en 35-procentig insamling av detta fram till 2010. Vi tog fram planer och strategier för densamma.

Ni motsatte er konsekvent detta. Nu ser jag att er egen regering med Andreas Carlgren i spetsen ställer sig bakom samma målsättning. Då blir jag nyfiken. Hur ska det bli i Stockholm? Kan förvaltningen fortsätta med sitt framgångsrika arbete med organiskt avfall och även utöka insamlingen av det, eller vad är det ni vill? Hur ser ni på det ökade behovet av förnybara bränslen och biogas? Det är ju sättet vi hanterar avfallet på som påverkar våra livsbetingelser på jorden. Titta på klimatet!

Bifall till den socialdemokratiska budgeten!

Anförande nr 300

T o r h i l d L a m o (v): Ordförande, fullmäktige! Vi har under den här hösten, inte så lång tid efter det att den nya regeringen kom till, sett två stora svek för infrastrukturen här i Stockholm.

Det första gäller trängselavgifterna, som flera av oss som har varit uppe och pratat om tidigare. Det andra gäller sveket kring Citybanan. Det är egentligen lite märkligt att man tar upp den frågan igen eftersom det faktiskt var en moderat, Elwe Nilsson, som på sin tid avförde det så kallade tredje spåret. Vi vet att om man bygger tredje spåret nu så skulle det ändå vara kapacitetsbrist när det är färdigutbyggt. Därför tycker jag att det är ganska trist att man från den borgerliga sidan inte vill stödja det utmärkta förslag som Socialdemokraterna har lagt fram på bordet i dag. Vi stöder det helhjärtat från Vänsterpartiet.

Utöver det här har ni sett till från den borgerliga regeringen att Banverket har fått mindre pengar och minskade resurser till bland annat underhåll. Minskade resurser till underhåll löser inte de problem vi har med kollektivtrafiken i Stockholm i dag.

Det har varit mycket prat om telefonsamtal. Jag har också fått ett telefonsamtal, från en bekymrad mormor i Solberga. Där har man infört 30-zoner. Det har man tyckt är jättebra. Men det är fortfarande problem med att alla inte efterlever 30-zonerna. Från Vänsterpartiet vill vi gärna utöka dem och se på hur vi kan förbättra systemet. Men jag blir lite bekymrad när jag ser i ert budgetförslag att ni ska utreda det här. Ni ska utreda 30-zonerna och ta bort trafikhindren, om jag inte kommer ihåg fel. Betyder det att ni vill ta bort en del av 30-zonerna? Vi har en 30-zon där jag bor också. Den är väldigt uppskattad bland folk som skickar sina barn till skolan. Jag undrar också om förslaget om att utreda cykelbanorna betyder att ni vill ta bort dem.

Vi i Vänsterpartiet har blivit beskyllda för att inte vilja satsa på vägar. Jo, det vill vi! Men vi vill inte satsa på samma vägar som ni. De kommer att leda till en sämre framkomlighet och till en sämre miljö för Stockholm. Däremot vill vi gräva ned Centralbron, Nynäsvägen och Älvsjövägen. Och framför allt vill vi se till att de som bor kring Järvafältet får en E 18 som läggs i tunnel när den byggs ut. Det skulle vara ett viktigt och bra förslag som skulle öka miljöns kvalitet och bostadskomforten i området.

Anförande nr 301

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och Torhild! När det gäller Citybanan handlar det naturligtvis om att veta att man gör rätt saker vid rätt tillfälle. Det är gigantiska miljardbelopp det handlar om. Arbetet kostar, tror jag, 50 miljoner i veckan. Det bara tickar på. Då gäller det att veta att man gör rätt. Det är därför regeringen har tillsatt utredaren Hans Rode – för att titta närmare på om det finns andra alternativ. Han ska dessutom jobba oerhört snabbt eftersom förslaget ska vara klart under december månad. Det är väl rimligt att man har ordentligt på fötterna innan man går vidare när det gäller så här stora pengar.

Anförande nr 302

T o r h i l d L a m o (v): Men, Ulf, man har ju utrett det här tidigare! Om vi ska kunna täcka spårkapaciteten och det behov som pendeltågen och fjärrtågen har så måste vi bygga Citybanan. Det finns ingen annan lösning. Om man pratar om att kasta bort mycket pengar på dyra projekt så borde man verkligen titta över hur mycket det skulle kosta att bygga förbifarten och Österleden. Innan man ens har påbörjat den verkliga projekteringen av det har pengarna flugit i väg. Det är oerhört mycket mer kostsamma projekt.

Anförande nr 303

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande! Jag tycker att Torhild alltid smiter från stadsdiskussionen. Hur ska vi se på blodomloppet i staden? Hur ska vi se på trafik och levande bottenvåningar och på förutsättningarna för butiker och småskalig verksamhet runtom i staden? Frågeställningen om framkomlighet ingår i detta. Jag vet att Torhild inte vill bygga ringen runt staden. Det är en tydlig politik från er sida.

Egentligen är det detta som är den stora skillnaden mellan blocken. Det finns partier på den andra sidan kanten här som inte vill ha ringen förverkligad. De tycker inte att vi ska ha trafik utanför staden. Jag tycker att det är en viktig sak att påminna sig om när man för den här debatten.

Du pratade om cykelbanor och 30-zon. Det är ingen som har sagt att vi ska ta bort cykelbanor och 30-zoner. Jag vet att man i oppositionen önskar att det vore så. Man vill måla upp en fiende som inte finns. Men det finns inga sådana konkreta förslag. Däremot vill vi se över de banor som ligger i utfartstrafiken, som är farliga och som på alla sätt hindrar hela framkomligheten. Det har vi sagt.

Anförande nr 304

T o r h i l d L a m o (v): Jag sade inte att ni ville det. Jag frågade om det betydde att ni ville det. Jag blir jätteglad om det betyder att ni inte vill ta bort 30-zonerna. Då får ni väl hänga på och vara med på att bygga ut dem och även införa trafik hinder där man har problem med att 30-zonerna inte efterlevs.

Vi vill bygga ringen, men vi vill bygga kollektivtrafikringen. Kollektivtrafiken är det viktigaste framkomstmedlet för stockholmarna.

Anförande nr 305

D a n i e l S o m o s (m): Herr ordförande! Det kan knappast anses vara radikalt att hävda att Vänstern vill förhindra och försvåra biltrafiken och tvinga folk att åka tunnelbana. Detta är något märkligt. Samtidigt skriver man nämligen att man vill minska den negativa påverkan på stockholmarnas hälsa. I samma andetag ska man alltså tvinga ned dem i tunnelbanan. Jag vill minnas en undersökning från miljöförvaltningen som visade att en timme i tunnelbanan motsvarar 20 timmar på en av Stockholms gator om man ser till hur mycket farliga partiklar man får i sig. Bryr man sig verkligen om stockholmarnas hälsa så skulle man kämpa för att fler ska kunna åka bil med luftfilter, för det är betydligt hälsosammare än att åka tunnelbana.

Man hävdar också att man bryr sig om växthuseffekten. Men om man verkligen skulle göra det så skulle man satsa på att sänka skatten så att folk har råd att köpa moderna bilar. Sverige har en av världens mest föråldrade bilparker. Det är klart att dessa bilar släpper ut mycket avgaser. Gör det möjligt för folk att köpa nya, moderna bilar som släpper ut mindre!

Man vill satsa mycket på tunnelbanan. Men hur ska den drivas när man är emot kärnkraften? Är det rysk kolkraft som ska komma in? Anledningen till att vi moderater pratar mycket om bilar är dels att Vänstern bedriver ett korståg mot just bilar, dels det faktum att människorna vill ha bilar. Stockholmarna har så tydligt visat att de vill ha framkomlighet i trafiken att jag tvingas sitta på andra sidan salen och inte bredvid mina kolleger! Så stora har vi blivit.

Dessutom är bilar smidiga och bekväma. Man ska inte helt försumma bekvämlighet. Det är ganska ljust i den här salen. Ändå väljer vissa miljöpartister att ha bordslampan på – inte för att det är nödvändigt men för att det är bekvämt. Ska vi förvägra stockholmarna denna rättighet? Ska vi förvägra de stockholmarna framkomlighet som

åker till jobbet och vill ta bilen hem på kvällen? Det är därför de har valt oss. De vill ha framkomlighet och de vill ha sänkta skatter för att kunna investera i nya bilar.

Därför yrkar jag bifall till Moderaternas förslag.

Anförande nr 306

Å s a R o m s o n (mp): Det var en ganska krass tolkning av valresultatet. Jag vet inte hur jag då ska göra tolkningen av att vi dubblerade vårt röstantal i det här valet. Men jag ska nog avhålla mig från den debatten.

Jag tycker att det var intressant att du förnekar så mycket av de kända forskningsrön som finns när det gäller luft. Du hävdar på fullaste allvar att luftkvaliteten på till exempel Hornsgatan inte är något problem och att det är mycket värre om folk går ned i tunnelbanan. Det har inte rapporterna sagt. Det rapporterna har visat och det som vi också har understrukt i det samarbete med SL där man har tittat på rapporterna när det gäller kollektivtrafiken är att även den måste förbättra sig i den miljöpåverkan den har. Tunnelbanan har en väldigt liten miljöpåverkan sett i livscykelanalys jämfört med bilism av samma kvantitet och med samma antal personer. Det skulle nämligen betyda många mil av köer.

Läs rapporterna igen, och kom inte med sådana ytliga framställningar som att allting blir bekvämt om alla åker bil! Om alla åker bil i Stockholm så kommer ingen fram. Då får du ingen framkomlighet. Folk röstade ja till trängselavgifter i folkomröstningen. Det var inte moderaternas politik.

Anförande nr 307

D a n i e l S o m o s (m): Jag citerade undersökningen från miljöförvaltningen som visade att en timme i tunnelbanan motsvarar 20 timmar på en av Stockholms mer trafikerade gator. Det var det jag syftade på.

Anförande nr 308

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Ordförande, fullmäktige! Det verkar vara väldigt konstigt, det här. Hur mycket vi än pratar om framkomlighet är det ändå någonstans bilisternas framkomlighet vi pratar om. Vi pratar inte om andras framkomlighet. Man ser det på de olika småförslag som håller på att komma fram, till exempel om att tillåta annan trafik i kollektivtrafikfältet. Då förhindrar man ju min framkomlighet – jag som väljer att åka med kollektivtrafik!

Anförande nr 309

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Ordförande och fullmäktige! Borgarrådet har berättat att man ska inrätta ett framkomlighetskansli. Det är fint – ett konkret förslag för att vi ska förbättra framkomligheten. Men vad är det kansliet ska åstadkomma, och vems framkomlighet pratar vi om? I kväll har vi i princip pratat om bilar. Vi har inte pratat så särskilt mycket om oss som åker buss, som åker tunnelbana och som går. Men borgarrådet har en guldfärgad cykel; det har vi förstått.

Trots att borgarrådet uppmanar oss att inte använda orden bilist och cyklist eller fotgängare – det är väl den gängse benämningen – får jag en känsla av att majoritetens politik går ut på att gynna bilismen som det enda trafikslaget i Stockholms stad. Eller vad sägs om de små förslag som håller på att komma fram? Vad sägs om det som jag nämnde nyss om att man ska tillåta andra transporter i kollektivtrafikfältet? Det sade vi nej till därför att vi vill att kollektivtrafiken ska komma fram i tid. De som åker buss ska komma i tid till jobbet. Eller vad sägs om att öka antalet vinkel-parkeringar? Många trafikexperter anser att detta är en otrygghet i trafiken. Det är en otrygghet för andra trafikslag än just bilisterna.

Vem är det detta gynnar? Det gynnar inte mig. Jag åker kollektivt. Den framkomligheten försämras med förslagen. Mina egna restider med innerstadsbussarna har ökat betydligt sedan trängselskatteförsöket upphörde. Det tar tre gånger längre tid i dag, framför allt på Sveavägen, som jag ofta åker på.

En bra framkomlighet får vi först när alla trafikslag samsas på ett *tryggt* sätt. Därför vill vi givetvis att intäkterna från de kommande trängselavgifterna, skatterna eller vad det nu heter – även regeringen verkar ju ha insett att de kommer – också används till förbättringar av kollektivtrafiken. Framkomligheten kan bara bli bra om detta kombineras med vägbyggen men också med utökad kollektivtrafik. Det är katastrof att de smidiga och snabba extrabussarna till stor del försvinner efter årsskiftet.

Jag kan säga att jag och mina egna kolleger på Karolinska sjukhuset för första gången har varit i tid på jobbet allihop – klockan sju – och kunnat ta hand om patienterna. Det har hänt under trängselskatteförsöket med en bra kollektivtrafik.

Till sist vill jag säga några ord om underhållsbehovet som nämns i borgarnas budget. Där föreslår man att det ska tillsättas en utredning. Jag blir väldigt förundrad över detta. Här på läktaren sitter trafikkontorets tjänstemän som har tagit fram ett utomordentligt bra underlag för trafiknämnden när det gäller att fatta vidare beslut och göra vidare prioriteringar när det gäller underhållet av Stockholms gator och broar. Det fanns inga stora reservationer mot den utredningen. Så snälla Mikael Söderlund – kasta inte utredningen i papperskorgen och tillsätt en ny, utan läs den i stället!

Anförande nr 310

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Det var mycket från Mirja på en gång, och jag har bara en minut på mig att prata. X-bussarna försvinner inte från årsskiftet. Min kollega trafiklandstingsrådet kommer att titta på de X-bussar som är en succé, och de kommer att fortsätta att gå.

I din långa beskrivning glömde du förberedelserna för utbyggnad av tvärbanan, tunnelbaneutbyggnaden och cykelbaneutbyggnaden som kommer att fortsätta. Det är de 700 miljoner kronor som landstinget kommer att lägga extra på olika nya kollektivtrafiksatsningar.

Herr ordförande! Som jag sade i mitt första inlägg finns det inga motsättningar mellan utbyggd kollektivtrafik och att även acceptera trafiken – biltrafiken i det här fallet – som en del i stadslivet. Det finns ingen konflikt där. Det är som att skapa en

konflikt mellan barnakutsjukhus och vårdcentraler. Det är ingen konflikt mellan de här sakerna. De behövs, båda två.

Jag konstaterar, herr ordförande, att Norrbro har ett eftersatt underhåll sedan många år. Det kommer att kosta 150 miljoner att åtgärda det, och bron kommer att vara avstängd i två år. Det tycker jag är ett tydligt exempel på att underhållet inte är bra. Det finns inte ett övergångsställe där ute nu som är vitt längre, Mirja. Har det att göra med underhållet och skötseln av våra gator? Och hur är det med potthålen som vi kör ned i överallt? Det är eftersatt, Mirja Särkiniemi. Du kan inte vara stolt över den skötsel ni har haft av staden när det gäller gatuunderhåll under de senaste åren.

Anförande nr 311

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Ordförande, fullmäktige! Det är därför jag vill att du läser utredningen, Mikael, och inte tillsätter en ny. Varför ska du slösa bort tjänstemännens tid på att göra en ny utredning när det finns ett gediget underlag? Det underlaget säger också att underhållet är eftersatt sedan minst ett decennium. Då har också du varit delaktig i det eftersatta underhållet. Vi har också gjort fel – jag säger inte annat – men ni har varit lika goda kålsupare i detta.

Anförande nr 312

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige och Mirja! Det är väl helt uppenbart att framkomligheten i den här staden kommer att öka för alla om man tar bort onödiga hinder och ser till att göra en översyn av avstängningar av gator, enkelriktningar och allt sådant där. Då får man ju ett bättre flöde. Det betyder att kollektivtrafiken kommer att flyta bättre. Cyklisterna kommer att kunna komma fram lättare. Det gynnar alla. Staden är till för alla, Mirja.

Anförande nr 313

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Ordförande, fullmäktige och Ulf Fridebäck! Jag vet att staden är till för alla. Men vad jag pratade om är att man till exempel med förslaget att tillåta andra transporter i kollektivtrafikfältet försämrar framkomligheten för dem som sitter på bussen. Och de är många!

Jag säger också att när det gäller det som ni älskar – vinkelparkeringar – finns det skäl att beakta detta utifrån ett trafiksäkerhetsperspektiv. Är det inte viktigt för oss med nollvisionen? Eller hur är det, Ulf Fridebäck?

Anförande nr 314

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande och fullmäktige! Mirja och några till har frågat vad vi vill göra. Jag tycker att du egentligen har läst budgeten ganska dåligt, Mirja. Du kan läsa i budgeten när det gäller det eftersatta underhållet av våra gator och vägar. Vi vet att det är eftersatt. Det gamla gatu- och trafikborgarrådet Rönngren medgav här på sin tid att det var dåligt. Om du läser budgeten ordentligt ser du att 165 miljoner kronor överförs för att förbättra underhållet av gatorna. Det är naturligtvis till för att trygga framkomligheten och en god stadsmiljö. Det är *ett* exempel.

Om du läser vidare i budgeten ser du att vi vill städa mer och snabbare – inom 24 timmar. Städningen av gatorna och cykelbanorna ska ske väsentligt tidigare än förr om åren. Jag har själv cyklat till och från jobbet ganska tidigt när snön är borta, och det tar flera veckor efter det att snön har försvunnit innan någon kommer och sopar bort all sand och annat. Risker för olyckor är uppenbar när det är halka och en massa glas och annan smuts som ligger kvar. Det vet ju du. Detta är konkreta förslag som finns i budgeten. Vi säger också att vi vill göra en utvärdering av cykelbanorna och titta på hur de funkar och om de är bra eller dåliga. Den utvärderingen ska göras skyndsamt.

När det gäller trafiken till sjöss, på vatten, vill vi utveckla ett samarbete med landstinget. Detta står också i budgeten. Vi tycker att det är landstinget som har huvudansvaret för kollektivtrafiken i det här länet. Därför vill vi tillsammans med landstinget utveckla kollektivtrafiken till sjöss. Det är konkreta förslag som finns i budgeten. Det är bara att läsa och ta del av dem.

Avslutningsvis, herr ordförande, så har jag läst Miljöpartiets och Vänsterns förslag till budget. Jag förundrar mig över en sak där. Man talar om att man vill gräva ned och överdäcka Nynäsvägen genom hela gamla Enskede. Man nämner också Älvsjövägen. Jag funderar över om ni i de här två partierna har något hum om vad det kan kosta. Och i så fall – hur ska ni finansiera nedgrävningen och överdäckningen av de här trafiklederna?

Anförande nr 315

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Ordförande, fullmäktige och Ulf! Jag läser alltid alla handlingar. Jag har läst budgeten. Jag vet att ni satsar 165 miljoner på underhåll. Det är 160 miljoner som kommer från miljömiljarden och som var avsedda att användas för biogasbåtarna på Stockholms sjöar. Jag vet det, Ulf. Du behöver inte påminna mig om det.

Jag hoppas bara att ni verkligen menar det ni säger om cykelbanorna. Vi har antagit en investeringsplan i trafiknämnden på 990 miljoner för att bygga ut cykelbanenätet ute i ytterstaden. I ytterstaden är det fortfarande relativt dåligt med cykelvägar. Precis som vi säger så slutar mina cykelbanor fortfarande i kostigar i skogen. Jag kan inte hitta någon sammanhängande cykelbana. Vi bara väntar på att ni fortskrider med de beslut som ni har fattat hittills i trafiknämnden.

Anförande nr 316

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande och Mirja! Om det står att vi ska omfördela 165 miljoner kronor till det eftersatta underhållet och bristerna i gatuunderhållet så är det klart att det kommer att ske. Annars skulle vi naturligtvis aldrig lägga fram sådana förslag.

Innan vi vet vad som kommer att hända med cykelbanorna måste vi göra den här snabba utredningen och se hur det hela funkar. Cykelbanorna ska ju inte heller stoppa upp trafiken. Då får man naturligtvis flytta på dem. De får inte vara ett hinder, utan de ska vara ett hjälpmedel och en trygghet för de cyklande.

Anförande nr 317

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tycker att det klingar lite falskt, Ulf, när du säger att ni gärna vill utreda möjligheterna att använda vattenvägarna när ni samtidigt tar de 165 miljonerna från biogasprojektet och miljömiljarden för att laga hål i gatorna.

Det fanns ett utvecklat projekt för att utnyttja trafiken på vattnet, som är någonting som alla stockholmare efterfrågar. Ni säger att ni vill värna alla trafikslag, men allt ni gör pekar på att det ändå är bilismen som ni gynnar mest. Det är bilarnas framkomlighet det handlar om. Det handlar till exempel inte om framkomligheten på vatten. Jag tycker att det vore hederligare om ni stod för det.

När det gäller investeringarna vet du också att det finns ganska stora investeringsmedel i staden och att staten också måste gå in när det gäller till exempel E 18. Men det finns investeringsmedel. Det är dem som ni använder till era vägprojekt. Dem vill vi använda till överdäckningar.

Anförande nr 318

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Det är helt riktigt, Ann Mari Engel. Det står också i budgeten att de 165 miljonerna tas från biogasprojektet som i sin tur har fått sina pengar från miljömiljarden. Men det är inga pengar som kommer från himlen någonstans. De kommer naturligtvis från vår gemensamma kassa allihop.

Det är naturligtvis inte så som du påstår att alla vill ha biogasprojektet. Men jag tror att väldigt många vill ha en båttrafik på sjön. Och det är en väsentlig skillnad. Hur man driver båtarna, om det ska vara med biogas eller traditionella båtar, är en helt annan sak.

Sedan är det intressant att höra hur du finansierar den kommunala budgeten. Du säger att det ska vara med statliga medel.

Anförande nr 319

Å s a R o m s o n (mp): Det här är jättespännande. Alla måste väl konstatera när de läser budgetförslaget att det inte är på trafikområdet som Folkpartiet har haft störst inflytande, Ulf, om det inte var så att dina kolleger som var ute i valrörelsen helt var ute och svamlade. Jag stod på Medborgarplatsen och lyssnade på Stella Fare. Jag har lyssnat på Lotta Edholm. De pratade cykelbanor, de pratade spårvagn och det pratades båtar på vattnet. Jag menar, tittar man krasst, vad är det ni levererar? Inget av detta. Du säger att vi måste tänka efter med cykelbanor. De får absolut inte hindra trafiken. Då menar du biltrafiken. Har du pratat med Stella Fare om det? Har hon samma syn på det? Ni ändrade faktiskt kurs ganska brutalt förra mandatperioden när hon gick in i partiet. Ni började prata om att cyklar var bra och att de skulle komma fram.

När det gäller båttrafiken vet alla att vi vill ha båtar på vattnet. Men det är ingen som gör något, förutom förra majoriteten. Den rödgröna majoriteten skakade fram äkta båtar på äkta vatten. Med pengar som vi fick in från trängselavgifterna startade vi ett projekt med båtar som gick från Hammarby Sjöstad till Nybroviken. Vad ska ni göra med dem? Ni vill inte ha några båtar. Säg som det är! Ni säger att det är landstingets

sak. Vi vill prata med dem. Det är ju lätt att säga här i staden. Det är det som den här staden har sagt i 40 år, att man ska prata med landstinget om båtar. Och landstinget gör inte ett skit.

Anförande nr 320

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Åsa Romson sade att när jag nämner att vi ska utreda cykelbanorna är det enbart för att cyklisterna hindrar bilisterna. Det är inte alls sant, Åsa Romson. Du vet precis som jag att många av cykelbanorna i dag ligger alldeles i anslutning till gångbanorna. Det vet ju du. Jag går själv ofta på Götgatan där man har byggt dem så. Där kommer cyklarna och svischar fram. Jag är förundrad över att det inte händer fler olyckor än det gör när det gäller just de gående. Det är precis det jag försöker säga, att vi värnar om alla trafikanter, gående, cyklister och bilister. I din värld, Åsa Romson, finns ju inte bilisterna. Men vi menar att det ska finnas plats för alla.

När det gäller båtar på vattnet är det precis som jag sade. Det är klart att det är bra med färjetrafik, men någon måste betala den. Vår uppfattning är att det är landstinget som driver kollektivtrafiken i det här länet.

R III MILJÖ- OCH FASTIGHETSROTELN

**Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Vatten AB, Stockholms Hamn AB,
Brand- och räddningsnämnden, Kyrkogårdsnämnden, Stadsdelsnämnderna:
Stadsmiljöverksamhet
Punkt 14, 29, 30, 7, 13, 6)**

Anförande nr 321

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Det här är faktiskt en alldeles ny rotel som består av flera för stockholmarna mycket viktiga verksamheter. Miljöaspekterna genomsyrar all verksamhet inom Hamnen, Stockholm Vatten, kyrkogårdsförvaltningen, brand- och räddningsverksamheten och naturligtvis fastighetsförvaltningens och miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamheter. För den här roteln, precis som för alla andra, är det samma gemensamma plattform som är måldokumentet. Stockholm ska vara en attraktiv plats för boende, företag och besök. Vi vill öka valfriheten, nyföretagande och jobb. Staden ska vara kostnadseffektiv. Nämnder och styrelser ska fokusera på sin kärnverksamhet. Staden ska bli mer serviceinriktad gentemot företag och allmänhet. Det är det som är ledstjärnan i arbetet inom rotel III. Det innebär förändringar jämfört med tidigare majoriteter. Konstigt vore det annars. Stockholmarna har faktiskt valt en ny majoritet.

Det märks att den tidigare majoriteten har låtit Miljöpartiet få nästan fritt spelrum på några av de områden som finns inom roteln, inte minst inom Stockholm Vatten och på miljöförvaltningen. För Stockholm Vattens del har det lett till hot om att företagets revisorer ska avgå på grund av att bolaget bedriver verksamhet som strider mot lagstiftningen, där VA-kollektivet finansierar verksamhet som inte ska finansieras på det sättet. Nu har vi genom en koncernbildning skilt den rena vattenproduktionen och kostnaden för den från den andra verksamheten. Och vi hoppas att vi slipper drabbas av nesan att revisorerna avgår utan att de accepterar den förändring som vi har gjort.

Det här är bara ett exempel på hur tidigare majoriteter har använt Stockholm Vatten som en plattform för att bedriva olika projekt på miljöområdet, verksamheter som inte har med bolagets kärnverksamhet att göra och som visar sig strida mot den lagstiftning som finns på VA-området. Den tidigare majoriteten har satt upp hela 64 olika mål för bolagets verksamhet. Det är inte rimligt. Men det blir ändring på det nu, för nu ska lagarna följas och bolaget ska ägna sig åt sin kärnverksamhet. Ett viktigt mål för bolaget är faktiskt att säkerställa leverans av gott och hälsosamt vatten till allmänheten, och en effektivisering av verksamheten ska genomföras i syfte att sänka taxan åt stockholmarna.

Miljöförvaltningen är ett annat exempel. Den har tillåtits växa och nästan bli en stat i staten. De som granskar verksamheten konstaterar att det finns särskilda mål uppsatta för miljöförvaltningens verksamhet, mål som inte överensstämmer med dem som fullmäktige har satt upp. Det är lite märkligt eftersom alla stadens förvaltningar och bolag måste jobba med samma mål. Det verkar som om den tidigare majoriteten har sett mellan fingrarna när det gäller miljöförvaltningens arbete och dess förenlighet med fullmäktiges mål. Det är inte tjänstemännens fel. Det påstår jag inte

alls, utan det är den politiska ledningen som inte har förmått att se till att delar av stadens verksamhet går i takt.

På den debatt som förs nu verkar det som om vi ska radera allt miljöarbete över huvud taget. Ni har ju verkligen allt intresse i världen av att framställa det på det sättet. Men det är inte sant. Det vi gör nu är att vi går igenom verksamheten på förvaltningen för att kunna göra ordentliga prioriteringar av vilka som är viktiga miljöfrågor, viktiga för Stockholm, viktiga för stockholmarnas miljö och hälsa. Ni kommer att få se resultatet av detta i början av nästa år.

Samtidigt ska vi komma ihåg i den här debatten att det faktiskt är så att vi aldrig har sett ett Stockholm i modern tid som har en så bra miljö som vi har i dag. Vi har bra luft. Vi är världsberömda för bra luft och rent vatten. Det ska vi naturligtvis vårda och bevara. Samtidigt är vi en växande stad, och tillväxten måste stå i fokus. De här sakerna måste gå hand i hand.

Ett annat viktigt område inom min rotel är sjöfarten. Sjöfarten är en otroligt viktig verksamhet för Stockholms identitet. Det är faktiskt tack vare sjöfarten som Stockholm är landets huvudstad. Det är ett arv som vi måste vårda och utveckla. Det betyder jättemycket för turismen och det betyder väldigt mycket för besöksnäringen. Därför måste vi se till att vi får bra kryssningsmottaganden, att vi jobbar vidare med en kryssningsterminal, att vi kan ta emot turister på bästa möjliga sätt och att vi också kan få en containerterminal i Nynäshamn i samverkan med privata intressenter.

Med detta, fru ordförande, vill jag yrka bifall till majoritetens förslag till beslut.

Anförande nr 322

Borgarrådet J ä m t i n (s): Fru ordförande, fullmäktige! Det börjar gå mot slutet av den här dagen. Det har varit en intressant dag med många intressanta diskussioner. Det är intressant att lyssna både på oppositionen och på majoriteten. Det har också varit en intressant höst och många saker har avverkats i olika tidningar, en del glädjande och en del mindre glädjande. Men det jag undrar lite grann över och som faktiskt nästan har förvånat mig mest är var den nuvarande majoriteten har varit någonstans under de senaste kanske 20 eller 30 åren när det gäller diskussionen om klimatförändringar, miljöpolitik och vad som händer i vår omvärld.

Den nuvarande majoriteten beskriver miljöpolitiken som ett hinder för utveckling, som ett hinder för tillväxt och som ett hinder för framtiden. Jag skulle säga att sanningen är den omvända. Jag vet att de allra flesta forskare i världen, Världsbankens chefsekonom, ekonomer på många amerikanska institut och andra vet, säger och tycker att det finns ett direkt samband mellan ekologiskt hållbar utveckling och tillväxt, och långsiktig tillväxt kräver också ekologiskt uthållig sådan. Men majoriteten i den här staden ser på detta på ett annat sätt.

Vi vill prata om den verklighet som finns i Stockholm, men vi vill också komma ihåg verkligheten för liftägaren i Alperna, där glaciärerna faktiskt krymper varje år och hans eller hennes intäkter också. Vi vill också prata om verkligheten för tanzaniern som på grund av den upprepade torkan beroende på climateffekten och klimatföränd-

ringen förlorar sin boskap, men också, som sagt, om verkligheten för barnen i vår stad som får luftvägssjukdomar på grund av utsläppen. Mot alla de här bakgrunderna tycker jag faktiskt att majoritetens budget på miljöområdet är sorglig att läsa och även ansvarslös.

Jag tycker också att det är ansvarslost att höra de antydningar och de förväntningar som man har på Stockholm Vatten, där man vill ta bort det unika forsknings- och miljöarbetet. Man antyder också att man kanske vill sälja ut detta bolag. Det är ansvarslost, men det är också omodernt. Vill vi vara med och skapa en stark ekonomisk utveckling i Stockholm, där alla de fantastiska företag som finns inom miljösektorn har en marknad här hemma och där ute men där vi också vill bygga ett Stockholm för framtiden som är rent, där vi kan andas luften och bada i sjön, måste vi som stad vara beredda att vara med i det arbetet. Då går det inte, som majoriteten vill, att skära ned på både miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, på vattnet och på andra områden.

Med de orden vill jag yrka bifall till en visionär och modern socialdemokratisk budget.

Anförande nr 323

K a r i n K a r l s b r o (fp): Ordförande, ledamöter och åhörare! En av denna sommars varma dagar tog jag som vanligt mina små tjejer och gick till stranden längs Östersjön för att ta ett svalkande morgondopp. Vi skulle just springa rakt ut i böljan den blå som vi brukar göra varje morgon. Men när vi kom till strandkanten var det klara och genomskinliga vattnet borta. Vi möttes av en tjock, giftig gröt. Det blev inget bad under hela den veckan. I stället blev det långa diskussioner och tusen frågor. Vad händer om havet dör?

Det är så konstigt, ibland möter man människor som säger att de inte bryr sig om miljön. Men när det handlar om luften vi andas på vår egen gata, vattnet som vi tappar upp i vår egen vattenkran eller maten som vi lägger på vår tallrik är det faktiskt en annan sak. Då handlar det om min och din livskvalitet, och det handlar faktiskt också om framtiden här på jorden.

Folkpartiet har höga ambitioner för stadens miljöpolitik. Stockholm ska vara en förebild för andra stora städer och en förebild för städer kring Östersjön. Samarbetet med andra städer i vår närhet är oerhört viktigt i vårt gemensamma miljöarbete. Men miljöarbetet sker inom många områden, inom många politikområden. Verktøygen finns hos oss som individer, som enskilda konsumenter. Vi som sitter här har en uppgift att göra prioriteringar i det kommunala miljöarbetet. I det är det effektiva tillsynsarbetet en av de viktigaste hörnplarna. Utgångspunkten ska vara att tillsynen ska hålla god kvalitet samtidigt som den ska ha ett tydligt medborgarperspektiv för att vara så lite byråkratisk som möjligt.

Arbetet med att säkra luftkvaliteten är också en högprioriterad fråga. För det krävs det hållbara trafiklösningar, då vägtrafiken är en allvarlig källa till luftföroreningar och buller i staden. Särskilt viktigt är det här naturligtvis för alla barn som föds och växer upp i vår stad.

Närmiljön är också en väldigt viktig fråga för oss i Folkpartiet, tillgången till levande och trygga parker, till grönområden där vi kan ägna oss åt motion eller rekreation. Tillgänglighet till parker där både män och kvinnor kan vara trygga är någonting som är oerhört viktigt i en grön storstad.

Slutligen vill jag säga att jag ser fram emot arbetet med att ta fram ett reviderat, nytt och modernt miljöprogram för Stockholm. Det är ett strategiskt viktigt arbete som jag hoppas kommer att leda fram till en ambitiös agenda med konkreta åtaganden. Miljöpolitiken handlar om att hushålla med resurser, och det är en princip som ska prägla miljöpolitiken inom Stockholm också, vilket inte har gjorts under den senaste majoritetens tid.

Jag yrkar bifall till majoritetens förslag.

Anförande nr 324

Å s a R o m s o n (mp): Fru ordförande, ledamöter och åhörare! Dagens stockholmare lever i en tid med stora utmaningar, i en stad med alltför invånare som får alltmer gott om pengar som man omsätter främst i materiell standard. Samtidigt känner vi till sambanden mellan vad vi gör här och hur människor och naturområden påverkas på andra sidan jorden och även här för lång tid framöver. Det går inte att blunda för fakta, menar vi i Miljöpartiet. Många här lärde sig säkert om tyngdlagen och fotosyntesen i skolan. Dagens elever kan faktiskt mer om kemikaliespridning, växthuseffekten och artutrotning. Stockholmsarna begär av oss att vi ska förvalta staden långsiktigt. Det är billigare att förebygga än att laga jorden i efterhand. Det är alltså även bra för ekonomin.

På denna punkt, miljöfrågor i stort, borde majoritetens budget få bakläxa. Den bygger inte på erkännandet av fakta. Den har ingen seriös analys av vad som är stadens ansvar och möjligheter. Den har inga nya förslag på hur miljöproblemen ska tacklas. Dess mest radikala förslag är att fortsätta verka för miljöbilar, och nu ska cheferna få sådana som löneförmån. Förslaget är kortsiktigt och det är fegt. På miljöområdet duger det inte alls.

Det är faktiskt en sann oppositionsbudget, och då menar jag att den är i opposition med själva frågan, miljöarbetet. Tidigare har det miljöarbete som Stockholms stad har bedrivit under lång tid, men accelererat under de senaste fyra åren, varit så problematiskt för den kommande majoriteten att man var tvungen att tydligt visa att utvecklingen har gått åt fel håll. Nu måste miljön underställas näringslivet. Jag vet inte vad jag har missat. Det måste vara de stora namnsamlingar från näringslivet i Stockholm som öser in och där man klagar på det alltför ambitiösa miljöarbetet i Stockholm. Jag har inte sett dem. Jag är ledsen. Jag har inte sett listorna i den utländska pressen där Stockholm pekas ut som det värsta exemplet på överdrivet miljöarbete. Jag vet inte vad ni pratar om.

Miljöpartiet föreslår i sin budget att Stockholm ska fortsätta betala av på vår gamla miljöskuld med en miljömiljard. Vi föreslår satsningar på miljönämnden, på klimatarbetet, på Östersjöarbetet, som framhölls här, och på livsmedelssäkerhet. Vi tror att det är viktiga områden. När staden växer kostar detta också mer pengar. Det är inget konstigt med det. Det finns en grundekvation när det gäller det

genomsnittliga västerländska samhället som i dag gör av med resurser för fem planeter. Jag hoppas att det inte är så att man har en kall plan hos majoriteten att det är fler än enstaka stockholmare som frivilligt ska åka ut i rymden.

Jag yrkar bifall till det gröna förslaget till budget på den här punkten.

Anförande nr 325

Stellan Hamrin (v): Fru ordförande! Det finns sådant som är viktigt och det finns sådant som är mindre viktigt här i världen. För Vänstern är det viktigt att skapa ett samhälle utan klassgränser där resurser kan föras från dem som har till dem som inte har och där jämlikhet råder mellan alla människor också i ekonomiskt avseende. Men det ska vara ett samhälle utan skadliga gifter, med frisk luft, klara sjöar och renade markområden och med ett hållbart energisystem som inte hotar vårt klimat. Det innebär att vi är beredda att satsa de resurser som behövs för att nå det här målet. Det innebär att vi skapar ett Stockholm utan förbifarter, med reglerad privattrafik och med en bra och tillräcklig kollektivtrafik, finansierad av trängselavgifter. Det arbetet ska vi fortsätta 2010. Då finns det mycket att göra efter fyra års nedrustning av moderater, folkpartister, kristdemokrater och centerpartister.

Miljön är viktig för Vänstern. Det är den inte för borgarna. Det framgår tydligt av budgeten i dag, och det förklarade finansborgarrådet förra veckan. Hon sade då att hennes budget balanserades genom att man drar in på de områden som inte är nödvändiga och lägger pengarna på resten. Vi kan nu se vad det var som inte var så nödvändigt. Det var miljöförvaltningen. Det var renhållningsnämnden. Det var Stockholm Vatten. Det är nog bara kyrkogårdsförvaltningen som överlever i Stockholms stad.

I en värld där miljön uppmärksammas skär borgarna ned. I ett land där till och med den borgerliga regeringen satsar på klimat- och vattenfrågor och slår fast att miljömålen ligger kvar betraktar borgarna här miljömålspropositionen som ett kapitel ur *Kommunistiska manifestet* som katten har släpat in.

Vi är i en stad där invånarna faktiskt störs av dålig luft, där dagis och skolor riskerar att stängas på grund av buller och gifter, där överkänsliga människor måste flytta till Södertörn på grund av strålning, där vattnet i hamnen långsamt stiger hela tiden på grund av klimatförändringen, där stadens råvatten långsamt riskerar att försämrats, där småsjöarna är fyllda av blågrönalger, där skärgårdens bottnar läcker gifter och närsalter, där hela Östersjön håller på att förstöras. I en sådan stad tycker borgarna att miljön är en onödig utgift. I en sådan stad har borgarna just förklarat på styrelsemötet i Stockholm Vatten för några timmar sedan att miljön inte tillhör Stockholm Vattens kärnverksamhet. Den kan vi skära ned på.

Själv säger man att miljön ska uppmärksammas. Klimatet ska analyseras. Miljöfrågor får inte bromsa trafikens framkomlighet. Miljöupphandlingar får inte påverka ekonomin. Stadens miljöprogram ska underordnas tillväxten. Det blir mycket att göra om fyra år. Vi tänker ta ledningen i det arbetet för en stad där miljömålen står i centrum och där konkreta åtgärder, inte tomma ord, skapar en stadsmiljö som vi nu ser kommer att försämrats. Vi ska rusta upp Stockholm Vatten, inte skära bort det.

Bifall till Vänsterpartiets budgetförslag och till en politik som innebär ett samlat miljöarbete där samhällets totala behov och den samlade effektiviteten prioriteras.

Anförande nr 326

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Att miljön är viktig är det knappast någon diskussion om. Vi blir ständigt påmind om vilka utmaningar vi står inför. Jag tror att vi utan problem skulle kunna lägga alla pengar i stadens budget på miljöinsatser och ändå inte lyckas rädda världen. Det är det som jag egentligen tycker är viktigt att inse. Vi kan inte rädda hela världen, men vi kan göra vår del för Stockholm. Det ska vi göra och göra på ett bra sätt. Vi ska ta oss an de problem och utmaningar vi står inför och som vi har ansvar för.

Det är just därför jag tycker att det är väldigt bra att vi satsar på att det ska vara ren luft. Det ska vara rent vatten. Vi ska byta till miljövänlig teknik. Vi går före med miljöbilar. Och vi flyttar på ett tydligt sätt över det stora grova miljöarbetet till att bli en del i vardagen för förvaltningar och bolag så att det dagliga miljöarbetet sker med bredd i våra organisationer.

I miljöarbetet skulle jag vilja lyfta fram fem saker som jag tycker är viktiga. Den första är att om man verkligen ska lyckas bra i debatten och vinna den breda allmänheten för den viktiga miljöfrågan måste man bland annat vara tydlig med att redovisa de ekonomiska konsekvenser och fördelar varje miljöförbättrande förslag har. Vi måste ha en verklig tydlighet i detta, en konsekvensbeskrivning. Det kan jag också säga gäller alla möjliga andra förvaltningar.

En andra sak som gäller alla förvaltningar, inte bara miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, är att alla som jobbar måste vara väldigt noga med att tydligt genomföra stadens centrala mål som vi fattar beslut om de här dagarna. Man måste vara duktig på att se vilka av de beslut som vi fattar i nämnden som leder fram till de centrala mål vi har i staden, exempelvis att Stockholm ska vara norra Europas företagsvänligaste stad.

Den tredje saken gäller alla dem som jobbar med myndighetsutövning. De måste vara extremt noga med att vara servicevänliga gentemot medborgare och företag, detta bland annat för att "kunderna", de som tar kontakt, inte har några andra alternativ.

Det fjärde som är väldigt viktigt är att man samarbetar över organisationsgränser så att det blir bred effekt och man inte jobbar var för sig.

Det femte och kanske viktigaste är att jobba med medborgarna och inte mot dem. Då handlar det till exempel om att inte vara så nitisk och tolka den nya livsmedelslagen så att man, som på "mitt" dagis, inte får ta med bullar när någon fyller år eftersom dagis inte kan kontrollera om de är bakade i ett kontrollerat kök. Det handlar om att se till att återvinningsstationer sköts exemplariskt, att det är städat och att de är placerade på sådana ställen att man får medborgarna med sig och inte mot sig.

Med detta skulle jag vilja yrka bifall till alliansens budgetförslag.

Anförande nr 327

L u k a s F o r s l u n d (c): Ordförande, fullmäktige! I hela världen pågår ett uppvaknande och en omfattande miljödebatt. Klimatförändringarna oroar, och alltfler människor ser miljöfrågorna som ödesfrågor. För oss centerpartister är det självklart att miljöaspekter ska ha stort inflytande på såväl internationell som nationell och lokal politik. Samtidigt står Centerpartiet för marknadsekonomiska principer och tillväxt. Miljöpolitiken ska inte hindra människor från att bo och verka i Stockholmsregionen, tvärtom ska den skapa förutsättningar för livskvalitet och göra det lönsamt att bidra till en god miljö.

Framtidens miljöproblem löser vi inte genom att anlita sops pioner som jagar misslyckade källsorterare. Lösningen är tvärtom att se till att vi gör det enklare, billigare och mer lönsamt att vara miljövänlig. Centerpartiet vill att Sverige ska ligga i miljöpolitisk framkant och att Stockholm ska ligga i frontlinjen. Ett bra exempel på det är stadens miljöbilsprojekt som såväl kommunstyrelsen som Centerpartiet står bakom. Den typen av projekt vill vi se mer av i framtiden.

Företag ska kunna tjäna pengar på att vara miljövänliga, inte straffas. Det är den starkaste drivkraften för en omställning, ett teknikskifte mot ett hållbart samhälle. Tidigare spridda, isolerade insatser, krångel och byråkrati i miljöpolitiken måste bytas mot långsiktighet och målmedvetet arbete. Vår partivän, miljöminister Andreas Carlgren, deklarerade i riksdagens klimatdebatt att alliansregeringen vill flytta fram positionerna och höja ambitionen i klimatarbetet både i EU och här hemma i Sverige. Vi tycker att detta borde gälla även i Stockholm.

Storstäder runtom i världen, som exempelvis London, satsar hårt på miljöförbättrande åtgärder och informationskampanjer. Syftet är naturligtvis att få invånarna att leva mer miljövänligt och energisnålt. Mot bakgrund av detta är det uppseendeväckande att kommunstyrelsen i Stockholm kraftigt sänker ambitionsnivån och föreslår en hårdbantning av området miljö och hälsa. Det är viktigt att kommunens verksamheter bedrivs så att skattemedel används effektivt, och vi har förståelse för att man vill effektivisera arbetet i miljöförvaltningen. Men den hårdbantning som har föreslagits av kommunstyrelsen leder knappast till att de miljöproblem som finns i Stockholm blir färre eller mer hanterbara. En stad av Stockholms storlek har ett ansvar för att bevaka hur verksamheter bedrivs inom stadens gränser och hur de påverkar miljön. Som regionens största aktör inom de flesta områden har man också ett ansvar för att vara ledande i miljöarbetet. Det är dags att ta det ansvaret.

Jag yrkar bifall till Centerpartiets budgetförslag, det borgerliga miljöalternativet.

Anförande nr 328

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Ordförande, fullmäktige! Det är med stor oro jag har läst den borgerliga majoritetens budgetförslag då det gäller brand- och räddningsnämnden. Jag är ytterst oroad över konsekvenserna av en så kraftig bantning som nu föreligger för beslut. Jag är djupt oroad över att borgarrådet Hamilton inte ännu hunnit sätta sig in i brand- och räddningsnämndens viktiga verksamhet. Det är naturligtvis inte lätt att sätta sig in i alla frågor då man som ny

tillträder ett ämbete och bara efter någon vecka ska kunna ta ställning till en budget som beslutas i dag. Men det är ju borgarrådets plikt att se till att stadens funktioner under hennes ämbete fungerar.

Att det inte finns någon konsekvensbeskrivning av denna kraftiga bantning av brand- och räddningsnämndens verksamhet är en skandal. I det här fallet kommer det faktiskt att bli stora konsekvenser för medborgarnas säkerhet. Jag har fått flera mejl och brev, som jag är säker på att även Ulla Hamilton fått, där brandpersonalen beskriver sin oro över hur de ska klara större räddningsinsatser. Jag tror att alla här i salen också har tagit del av deras oro via radio och tv. Den förändrade bemanningssituationen måste klaras på ett sådant sätt att personal och ledning är med på noterna och vet hur problemet ska kunna lösas. Det är livsfarligt för alla medborgare att ha en underbemannad, besviken och tröttkörd räddningsstyrka.

Det är också helt uppenbart att man inte har haft någon som helst kontakt med någon borgerlig ledamot i nämnden inför budgetbeslutet, vilket hade kunnat underlätta för borgarrådet. I så fall hade man fått information, inte bara om hur bemanningssituationen ska kunna lösas utan också om beslut som man enhälligt fattade i nämnden vid oktobermötet. Då beslutades nämligen att satsa på räddningshundar som är till enormt stor hjälp vid räddningsaktioner för att hitta människor vid bränder, drunkningstillbud, gasolyckor och så vidare. I den borgerliga budgeten finns ingen sådan satsning, trots att vi som sagt enhälligt fattat beslut i nämnden om att så ska ske.

Vi socialdemokrater har lagt 700 000 kronor till budgeten för detta och håller alltså vårt löfte och står för det beslut som vi kommit överens om i samtliga partier. Vad är beslut värda när det gäller de borgerliga nämndernas uppgifter? Det är ohederligt att ge personalen hopp om att få fortsätta sin verksamhet, som i det här fallet den hundförare som finns i dag, om löftet sedan inte hålls.

Jag hoppas att vi nu får ett enhälligt beslut om bifall till Socialdemokraternas förslag som bland annat innebär pengar till räddningshundar, eftersom det är ett gemensamt förslag från alla partier i nämnden, även de borgerliga.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag till budget.

Anförande nr 329

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Tack, Eva Louise, för din omtanke om min okunskap på detta område! Men jag har faktiskt diskuterat detta en hel del med brandledningen, så jag vet nog vad jag pratar om i det här sammanhanget.

Sedan tycker jag också att det är en väldigt märklig ordning att man i en nämnd antar en budget innan man vet budgetförutsättningarna. Det vanliga är faktiskt att man väntar tills man har fått ramarna från Stadshuset. Sedan antar man en budget, inte tvärtom.

Anförande nr 330

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Det var märkligt att du har talat med brandchefen utan att få besked om att bland annat du och dina borgerliga nämndledamöter har fattat ett annat beslut. Vi var allihop överens om att vi skulle ge bidrag till räddningshundarna. De gör en väldigt stor insats i brand- och räddningsnämndens verksamhet.

När det gäller neddragningen av budgeten är det personalens oro som är väsentlig. Det borde du vara lyhörd för. Det är människorna ute i samhället som kommer att drabbas av deras oro.

Anförande nr 331

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare!

Var blev ni av, ljuva drömmar om en rimligare jord
ett nytt sätt att leva? Var det bara tomma ord?

Så skrev Hasse och Tage. Tomma ord – de nya moderaterna. Oj, oj, oj, vilken blåsning! Tomma ord. För hundra år sedan visste redan Svante Arrhenius sambandet mellan utsläppen av vissa gaser i atmosfären och en växthuseffekt. Nu, hundra år senare, har äntligen, äntligen miljökatastrofen Moderaterna lärt sig att säga orden klimatförändring och växthuseffekt. Men det är tomma ord utan innehåll, därför att i allt ni planerar motverkar ni det ni äntligen lyckas säga.

Ni tänker genomföra brutala nedskärningar av allt miljöarbete i staden, på miljöförvaltningen, i Stockholm Vatten med flera exempel. Ni sparkar chefen för miljöförvaltningen som har kvalifikationerna för sitt arbete, skrämmer alla till tystnad och sätter som ny chef en person som har sina kvaliteter, men en person som jag anser är genuint ointresserad av miljöfrågor. Det är ju lämpligt när man ska slakta en verksamhet.

Hur agerar ni de facto? Gennormerna ska höjas överallt. Klimppengarna måste motfinansieras för att gå igenom. Kollektivtrafiksatsningar på vatten med biogasbåtar stryker man trots att moderaten Langby i Nacka arbetar för detta. Reningsverket i Henriksdal läggs ned, ett internationellt mycket uppmärksammat forskningsprojekt som till och med rektorn på KTH, Anders Flodström, vädjar om att ni ska behålla. Trängselavgifter kanske återinförs, men pengarna ska gå tillbaka till bilism och vägar. Det är skrämmande faktiskt.

Miljöcentrum för företag som utåtriktat har hjälpt företagare att spara pengar, vinna image och bli klimatneutrala riskeras. Miljödiplomet har varit mycket uppskattat. Vi har ca 100 000 små och medelstora företag som kan tjäna pengar på miljöanpassning, miljödriven affärsutveckling. Det här är något som det svenska näringslivet har begripit men inte miljökatastrofen Moderaterna. Ni går i otakt med företagarna som ni säger att ni vill representera. Vi borde ha ett helt näringslivskontor som ägnar sig åt miljöteknik och miljödriven affärsutveckling. Men ni agerar tvärtom.

Färre anställda betyder inte ett sämre miljöarbete, säger Kristina Axén Olin. Det är självklart att det blir. Servicenivån har i nöjd-kund-undersökningar bedömts som

god. Miljöförvaltningen har fått högt betyg. Det handlar om rådgivning och service. *Bye-bye* till den biten när det blir färre handläggare. Och dessutom ska ni höja tillsynsavgifterna, det vill säga sämre service och högre taxor för företagen. Det kallar jag tillväxthämmande.

Genom att slakta miljöförvaltningen och stödet till de företag som sköter sig gynnar ni dessutom fusk. Det är det ni håller på med. Den fula konkurrensen ska gynnas. Ingen service men höjda tillsynsavgifter.

Jag yrkar bifall till vår reservation.

Anförande nr 332

Borgarrådet *H a m i l t o n* (m): Fru ordförande! Först och främst vill jag med det bestämdaste dementera det som har florerat i tidningarna i olika sammanhang, att Henriksdalsverket ska läggas ned. Det är lögn. Vi ska inte lägga ned ett av de allra bäst fungerande reningsverken i landet. Det är ju löjligt lögnaktigt att påstå någonting sådant.

Det är faktiskt så att verksamheten på miljöförvaltningen har expanderat kostnaderna med över 40 procent under de senaste åren. En fjärdedel av den totala personalresursen är antingen chefer, administratörer eller stabspersoner. Vi måste faktiskt titta över den här verksamheten av det enkla skälet att det inte finns någon styrning i den. Det har konsulter konstaterat. Man säger att personalen inte vet vad som är viktiga frågor att jobba med. De ropar efter prioriteringar. Det är precis det arbete vi inleder just nu. Om man tycker att någonting är viktigt måste man prioritera det. Det är det vi gör på det här området.

Anförande nr 333

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Det handlar naturligtvis om Hammarby Sjöstadsverket. Du får inte missförstå mig. Du förstod mycket väl vad jag menade. Det är den speciella mycket välutvecklade teknik som man har vid Hammarby Sjöstadsverket där man också bedriver avancerad forskning.

Befolkningen ökar. Därför måste man naturligtvis ha mer resurser för miljöförvaltningen. Vi har flera restauranger, flera butiker. Då behövs naturligtvis en utökad livsmedelstillsyn.

Sedan missar ni hela tiden att den miljöteknikdrivna utvecklingen är framtidsbranschen om något. Ni håller på med traditionella saker som IT och sådant. Glöm det! Det är inte där arbetena och pengarna ligger i framtiden. Det har alla andra insett utom ni.

Anförande nr 334

Borgarrådet *R u w a i d a* (mp): Hej alla stockholmare, i alla fall ni som fortfarande orkar lyssna! Jag hoppas att det är många för det är en viktig fråga som diskuteras.

Borgarna brukar väldigt ofta, speciellt Moderaterna och Folkpartiet, söka inspiration från USA eller England, särskilt när det gäller näringslivspolitik. Men ni verkar inte vara uppdaterade. Hade ni varit på studiebesök de senaste åren skulle ni ha sett hur man i de här länderna i dag från kommuner, delstater och ländernas regeringar satsar offensivt på miljö- och energiteknik.

Ni kanske tror att Sverige ligger före när det gäller miljöteknik, att Sverige är det fantastiska föregångslandet. Så är det faktiskt inte. När det gäller riskkapitalinvesteringar satsas 10–12 procent i *clean-tech*, som man kallar det, miljöteknik, energiteknik och förnybar energi, i Europa och 10 procent i USA. Men enbart 0,3 procent av riskkapitalet i Sverige satsas på miljöteknik och förnybar energi. Man satsar inte lika mycket i Sverige. Stockholm har varit en av de kommuner där det har hänt allra mest när det gäller det här området, tack vare att det har förts en klok politik från den förra majoritetens sida. Man har haft en boom när det gäller miljöteknikföretagen förra året och i år. Det här tänker ni stoppa.

Det Sverige har varit bra på är just vatten- och avloppsreningsprojekt. Det är just den tekniken vi har varit bäst på. Och det är just den tekniken som ni totalt raserar. Jag skulle vilja ge Ulla Hamilton en ny titel i stället för miljöborgarråd – nedrustningsgeneralen. Det är den politik som förs.

Det som skrämmer mig är när ni skjuter kostnader på framtiden. Vad menar ni när Stockholm Vatten plötsligt inte ska jobba med förebyggande underhåll, vilket man alltid måste göra om man är ansvarsfull och seriös, utan i stället satsa på det man kallar avhjälpande underhåll? Stockholmarnas service försämrar. Man åker in och gör någonting akut när det väl är ett läckage. Är det ansvarsfullt? Ni skjuter kostnaden på framtiden, några år framåt och till våra barn och barnbarn. Det är skamlig politik.

Anförande nr 335

J o a k i m L a r s s o n (m): Yvonne Ruwaida! Jag tycker att det är rent skamligt hur du försöker skrämma upp alla de åhörare som lyssnar på den här debatten, i den mån vi har några här i dag. Det ni har åstadkommit under de senaste åren är en fullständig katastrof på miljöområdet. Inte för att ni inte har velat göra någonting åt miljön utan för att ni har sett till att stadens olika verksamheter har dränerats på resurser som ni har styrt över till administration. Och administrationen i miljö- och hälsoskyddsförvaltningen måste man se över. Det är precis vad vi gör i det här sammanhanget.

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten är kanske bland det viktigaste vi har att ägna oss åt. Men det är kärnverksamhet. Det är lagstadgad verksamhet. Vi ska se till att vi har en mycket bra sådan, där spetskompetensen kanske blir den bästa i Sverige. Men det är tillsyn och kärnverksamheter som ska prioriteras, inte det ni diskuterar i alla sammanhang och där ni för över pengar från andra verksamheter till en förvaltning, en byråkrati.

Anförande nr 336

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Man har absolut inte sysslat med byråkrati. Jag tycker verkligen inte att man lyssnar på det jag säger här. Har ni följt det som händer i till exempel England och USA? Ni brukar alltid prata om de länderna när det gäller näringslivsteknik. Där satsar man stenhårt från kommuner, delstater och regeringarna på att utveckla och beställa teknik, på att se till att göra satsningar som reningsverket i Hammarby Sjöstad. Det är där man utvecklar ny teknik. Politiken man för är jätteviktig.

Sverige ligger efter på det här området. Sverige pratar som alla andra länder i världen i dag om att bli fossilbränslefritt. Men i realiteten ligger vi faktiskt efter. Det som har hänt i Stockholm är att man här har satsat och här har företag utvecklats. Det är de som i dag är ute och protesterar mot den nedrustningspolitik som ni vill föra på det här området, bara för att ni inte verkar gilla klimatfrågor och miljöfrågor och inte förstår att det här är ett politiskt ansvar.

Anförande nr 337

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Fru ordförande! Jag tänkte bara komma med en liten sakupplysning. Det är faktiskt inte så att det bara är miljöförvaltningen i Stockholms stad som sysslar med miljöfrågor. Alla förvaltningar jobbar med de här frågorna. När man ska planera bostadsområden har man hänsyn att ta till miljön på stadsbyggnadskontoret, från gatusidan och trafiksidan, överallt. Det låter som om allting bara ska försvinna och att ingenting kommer att hända på miljöområdet. Men det är ju med förlov sagt helt..., ett ord man inte får säga i den här salen.

Anförande nr 338

Å s a R o m s o n (mp): Sakupplysningen var ganska intressant. Vi diskuterar naturligtvis både budgeten för de olika bolagen och nämnderna, som du på det här området föreslår ska skäras ned, och den större frågan som handlar om miljöpolitiken. Miljöpartiet har hela kvällen diskuterat miljöfrågor, i trafikdebatten, i bostadsexploateringsdebatten och vi kommer att fortsätta göra det även i morgon, kan jag tala om. Självklart ingår miljöfrågorna i alla organ. Men det är nu vi diskuterar både frågan och specifikt de här nämnderna.

Anförande nr 339

Borgarrådet H a m i l t o n (m): I så fall undrar jag varifrån ni har fått att vi ska skära ned på miljöområdet på alla förvaltningar inklusive miljöförvaltningen, för det stämmer ju inte.

Anförande nr 340

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Ulla Hamilton säger att miljöskyddsnämnden har varit en stat i staten. Då skulle jag jättegärna vilja veta på vilket sätt de politiker som styrt den verksamheten under de fyra år som gått har överprövat olika frågor på ett sätt som inte skulle vara fråga om myndighetsutövning. Det skulle vara intressant att få några sådana exempel.

Om man genomför den här halveringen av verksamheten på miljöförvaltningen kommer det naturligtvis att få effekter för luft- och vattenarbetet, som i princip kommer att avvecklas, såvitt jag förstår. Man kommer inte heller att kunna ha personal som har kunskaper om fysisk planering, bostäder och deras miljökonsekvenser. Man kommer att tvingas ta bort personal som i dag skriver olika program, bland annat miljöprogram. Kompetensen att ansöka om nationella och internationella bidrag för miljöprojekt försvinner. Vad jag har hört har man redan stoppat en sådan ansökan som skulle kunna ge statliga pengar till miljöarbete. Vi får väl återkomma när vi ser exakt hur effekterna blir, men de blir i alla fall stora.

Allvarligt är också att man kommer att stoppa information till medborgarna om betydelsen av god miljö i Stockholm. Nyligen stoppade de borgerliga partierna en informationskampanj om Stockholms, som jag menar, värsta miljöproblem, nämligen partiklar, PM10, i Stockholmsluften. Trafikkontoret kontaktade ansvarigt borgarråd och fick nej till att genomföra den kampanjen tillsammans med Vägverket.

Partiklarna från Stockholmstrafiken dödar hundratals stockholmare varje år och långt många fler får hjärt- och kärlsjukdomar med stora handikapp och sämre livskvalitet som följd. Stockholm har faktiskt bland de värsta miljöproblemen med just partiklar i luften i hela Europa under vinter och vårvinter. De borgerliga vägrar alltså att informera stockholmarna om detta. Man vägrar att tala om att orsaken till de dåliga miljövärdena är dubbdäcken, sandning och saltning. Moderaternas lösning är i stället att spola gatorna, vilket närmast är att betrakta som ett skämt under vinterhalvåret och vårvintern.

Stockholmarna måste få diskutera dubbdäcken och partiklarna och hur man kan minska användningen av däcken. Det finns alternativa vinterdäck. Hur vi saltar och sandar måste det också föras en diskussion om. Det måste gå att hitta en lösning som blir optimal både ur hälso- och trafiksäkerhetssynpunkt. Dagens förhållande är inte optimalt.

Censur är ingen framkomlig väg. Därför vill jag fråga ansvarigt borgarråd varför inte stockholmarna får veta sanningen om miljöproblemen med partiklar i Stockholmsluften. Varför stoppar ni en informationskampanj som faktiskt rör stockholmarnas hälsa, liv och död? Varför vill ni avveckla miljöpolitiken i Stockholm?

Anförande nr 341

J o a k i m L a r s s o n (m): Jag tycker att det är lite magstarkt även av dig, Jan Valeskog, att hävda att den här kampanjen skulle vara lösningen på en massa problem. Man måste faktiskt ta en del ansvar när man sitter i ledande ställning. Det vet ju ni också. Ni har gjort det alldeles nyligen.

Kampanjen syftade till att människor inte skulle använda dubbdäck i den här staden. Det finns säkert skäl till att inte använda dubbdäck i många sammanhang. Men det finns också skäl till att människor väljer dubbdäck. Det är en trafiksäkerhetsfråga och det är inte bara att gå ut och kampanja för att inte använda dubbdäck i staden, för det kommer att få konsekvenser. Den dagen det händer en olycka som beror på att man inte har kunnat stanna när det är halt – även om det inte är så i dag, kan vi konstatera

– har det faktiskt mycket att göra med dubbdäcksfrågan. Man kan inte bara ge sig ut på hal is med en sådan kampanj, för att travestera någon.

Anförande nr 342

J a n V a l e s k o g (s): Det skulle i och för sig bli hal is om man började spola på vintern och vårvintern. Men när det gäller dubbdäck är det inte fråga om att alla inte ska använda dubbdäck utan det är att minska användningen som är det ideala. Forskare har räknat ut att det ideala vore om 20–25 procent använde dubbdäck och resten inte. Det handlar just om att få stockholmarna att tänka efter om det finns ett alternativ, om jag behöver vinterdäck beroende på om jag åker norröver eller långt utanför Stockholm. Om man bara kör i Stockholms stad är det nog många som kan ha andra typer av vinterdäck. Just detta handlar den här informationen om. Det var ren faktaspridning det handlade om. Det kommer, det kan ni vara helt säkra på, forskarrapport efter forskarrapport de närmaste åren som belyser de här problemen ytterligare. Det går inte att ducka för den här debatten.

Anförande nr 343

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Ja du, Jan Valeskog, vi har replikerat och diskuterat de här frågorna många gånger i den här salen. Din epidemiologiska kunskap är lika låg som den brukar vara eftersom du hänvisar till hundratals dödsfall. Det är rena rama fantasierna. Det vet du. Det kommer från visst forskarhåll, inte övrigt.

Dessutom kan jag glädja dig med att om jag inte hade haft dubbdäck på min bil för en vecka sedan hade jag inte stått här nu. Jag krockade med en buss på Kungsholmsgatan. Hade jag inte haft dubbdäck och kunnat bromsa så pass som jag gjorde hade jag inte stått här. Det är också en konsekvens av icke-dubbdäcksanvändning.

Anförande nr 344

J a n V a l e s k o g (s): Det är möjligt att Björn Ljung med sitt sätt att köra behöver dubbdäck. Det är möjligt. Det vet inte jag. Jag tänker inte göra någon värdering av det. Men faktum är att forskarresultaten är mycket entydiga. Sedan kan man diskutera hur många det är som får en för tidig död på grund av partiklarna i Stockholm. Men det finns både tyska undersökningar och svenska. I de svenska pratar man om 1 500 personer per år i Sverige. Det betyder fler än som dör i trafiken.

Men jag medger att det här inte är svart eller vitt, antingen–eller. Jag tror att många behöver dubbdäck även i framtiden, självklart. Men väldigt många behöver det inte. Det finns ett alternativ. Framför allt bör man ha insikten om att det kanske är det allvarligaste miljöproblemet vi har i Stockholm.

Jag ska slutligen säga också, vilket jag har gjort här tidigare, att enligt de undersökningar som miljöförvaltningen har presenterat, som man har gjort tillsammans med andra länder i Europa, har två gator i Stockholm de sämsta värdena i hela Europa av uppmätta vägar när det gäller mängden partiklar. Det är Hornsgatan som nummer 1 och Sveavägen som nummer 2. Detta är ett allvarligt problem.

Anförande nr 345

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! När man lyssnar på den här debatten får man lätt intrycket att det bara är pengar som alltid avgör ambitionen för någonting. Av vissa talare får man nästan intrycket att vi står inför domedagen den 1 januari när den nya budgeten träder i kraft.

Man vill gärna fråga oppositionen om det är bra eller dåligt att göra en grundlig genomlysning av verksamheten för att se hur det ser ut och vad som kan göras bättre eller inte. Om man exempelvis driver projekt måste man när projekttiden är slut göra en utvärdering. Om projektet gav ett dåligt resultat måste man lägga ned det. Eller också bestämmer man sig för att det ska in i ordinarie verksamhet. Tyvärr finns det en klar tendens till att projekten lever sitt eget liv och lever vidare och vidare. Det måste bli en mycket bättre tydlighet. Den som läser den här budgeten ser faktiskt också att det som prioriteras är ren luft, rent vatten, övergång till miljövänlig teknik och miljöbilar.

Återigen, som jag sade i inledningen, tycker jag att det är mycket viktigt, även om det görs väldigt många bra saker, att se till vad det är staden har som sin särskilda uppgift, som ingen annan gör. Det måste vi i första hand lägga kraft och krut på och göra det riktigt bra. Hellre färre uppgifter, skulle jag vilja säga, som görs bra, som görs av alla, som stöds av alla och som uppskattas av alla, än flashiga projekt som i och för sig kan vara bra men inte alltid är stadens huvuduppgift.

Låt oss satsa på att verkligen få ren luft, rent vatten och liknande viktiga saker. Bifall till budgetförslaget!

Anförande nr 346

J a n V a l e s k o g (s): Anders Broberg verkar inte ha förstått omfattningen av detta. Det handlar inte bara om att avveckla några flashiga projekt. Det är nästan en halvering av verksamheten. Det är något helt annat.

Jag kan säga att från Socialdemokraternas sida har vi också sett att det går att göra effektiviseringar av verksamheten. Men det är inte fråga om de tal som ni i högeralliansen föreslår. Det märkligaste av allt är egentligen att ni kan göra en sådan här sak utan något som helst underlag, utan fakta. Alla andra besparingar och effektiviseringar vi har gjort inom förvaltningen har föregåtts av utredningar, ävenså på miljöförvaltningen där man kom fram till att det gick att spara mellan 14 och 20 miljoner på två år. Men ni har höftat till någonting på 55 miljoner på två år, vad jag förstår. Det är inte några lite flashiga projekt det är fråga om.

Anförande nr 347

A n d e r s B r o b e r g (kd): Jan Valeskog har fel när det gäller halveringen. Tittar vi på 2007 kan vi se att det definitivt inte är någon halvering. Det är den budgeten vi pratar om och fattar beslut om nu. Först nästa år får du ta en debatt om följande budget för åren framöver.

Jag har absolut ingenting emot om man kan hitta extern finansiering till många saker. Här måste man kanske bli särskilt tydlig med vad vi gör för stadens pengar, vad vi i

sådana fall gör för externa pengar och att vi gör det på ett bra sätt. Trots allt har faktiskt kostnaderna och budgeten dragit i väg med ungefär 40 procent de senaste åren.

En av Annika Billströms goda sidor var att hon höll hyggligt hårt i pengarna och gick igenom verksamhet för verksamhet. Det är definitivt dags att göra det på ett bra sätt, och det görs.

Anförande nr 348

Å s a R o m s o n (mp): Det är lite av det här som är problemet. Visst, Anders Broberg, ska man kunna titta på om man kan göra omprioriteringar. Vår kritik hade inte alls varit på den här bogen om det hade varit så att ni hade bestämt er för att flytta över en del av expertisen för att ni ville integrera den i andra förvaltningar, till exempel.

Ni kunde ju också ha uttalat i er budget vad det är ni vill satsa på och verkligen lägga resurser på. Men det är det ni inte gör! Ni mörkar hela processen genom att säga att huvudsyftet är att dra in pengar. Det är det som er budget visar. Ni pratar om kärnområden, men ni talar inte om vad ni anser är kärnområden. Det man kan utläsa som varande ett kärnområde är att det inte ska vara näringslivshämmande och att i princip all miljöpolitik som handlar om regelstyrning är just näringslivshämmande. Det är den tolkning man gör om man läser er budget på ett vanligt sätt.

Jag håller med Valeskog om att du inte riktigt svarade på det här med att göra en genomlysning. Förra perioden tvingades vi göra en del motiga omstruktureringar som oppositionen var emot, men vi gjorde faktiskt en genomlysning först och fattade beslutet sedan. Ni gör åt helt andra hållet.

Du har fel i att vi inte fattar beslut om inriktningen för 2008 och 2009, där ni har halverat miljöförvaltningen. Det står svart på vitt. Om inte Kristdemokraterna ställer upp på det eftersom det är en total vändning i er politik så slår det fel.

Anförande nr 349

A n d e r s B r o b e r g (kd): Det vi ställer upp på och fattar beslut om nu är budgeten för 2007. Sedan är vi som alla andra partier i den här salen helt fria att föra en diskussion och se vilken budget vi ska ha 2008, 2009 och så vidare framåt.

Jag tycker att det är bra att man får lite bättre ekonomisk koll på olika verksamheter. Just nu pratar vi om miljön, men det gäller alla verksamheter. Vår stora ambition med miljöarbetet är att verkligen få bredd på det i alla förvaltningar så att det blir något som tillhör det dagliga arbetet.

Dessutom ser jag ingen konflikt när det gäller miljö kontra näringsliv. Men jag skulle önska att miljöförvaltningen på ett tydligare sätt bidrog till att ta Stockholm upp från 132:a plats i företagsvänlighet i det här landet till en betydligt högre placering – över den plats där vi var för fem år sedan, det vill säga plats 69.

Anförande nr 350

Stellan F Hamrin (v): Anders Broberg sade att man kan skära ned lite på pengarna och att det inte behöver hända något med verksamheten. Men vi vet ju vad som händer i Stockholm Vatten. Det står i handlingarna som vi beslutade om i dag. Personalutbildningen skärs ned. Informationskampanjer stoppas. Vattenvårdsarbetet upphör. IT-systemet GIS försämrats. Tv-inspektion av ledningar upphör. Renoveringen av gamla avloppstunnlar stoppas. Eftersatt underhåll senareläggs. Hammarby reningsverk stängs. Reserverna i bolaget töms. Innebär inte detta att det händer negativa saker på miljöfronten så är det oerhört märkligt.

Dessutom fick vi klart för oss att miljön inte tillhör Stockholm Vattens kärnverksamhet i fortsättningen, vilket också torde få konsekvenser.

Anförande nr 351

Anders Broberg (kd): Du räknar upp alla de här sakerna i Stockholm Vatten, men det är ju inte alltid givet att det är detta man måste satsa på.

Om du hade lyssnat på vad jag har sagt de tidigare gångerna hade du hört att vi satsar på rent vatten. En viktig sak när det gäller vattenkvalitet och att jobba för att säkerställa det är att vi får till en ny Slussen för att bättre kunna hantera vattenflödet i Mälaren.

Anförande nr 352

Borgarrådet Hamilton (m): Fru ordförande! Om man skulle lyssna på Jan Valeskog skulle man kunna tro att den stora skillnaden mellan att ha och inte ha en miljöpolitik är 14 miljoner kronor. Det är det som är skillnaden mellan Socialdemokraternas budget och den borgerliga budgeten på det området.

93 miljoner kronor var omslutningen på miljöförvaltningen 2004. Det vi föreslår i budgeten nu är 82 miljoner kronor. Jag tror inte att det var så hemskt förfärligt 2004, när ni satt och styrde verksamheten. Jag tycker att det är orimliga proportioner i debatten. Det verkar som om den andra sidan här i salen över huvud taget inte har läst vad som står i budgeten.

Därför tänkte jag läsa högt ur kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet. Där står bland annat att miljöprogrammet ska omarbetas med ingångsvärdet. Det har vi hört. En tydlig prioritering av nämndens verksamhet ska genomföras. En handlingsplan för hur Stockholm ska få fler badplatser med rent badvatten ska arbetas fram. En översyn av miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsverksamhet ska ske. Agenda 21-arbetet ska integreras i det ordinarie miljöarbetet, det vill säga spridas över hela staden. Vi ska vara pådrivande i arbetet med att förbättra luftkvaliteten i Stockholm genom tillsyn, miljöövervakning, information och rådgivning. Vi ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling av staden genom en expertkompetens.

När det gäller Stockholm Vatten står det att ägardirektiven handlar om att fortsätta arbetet med sjörestaureringar enligt vattenprogrammet. Man ska tillsammans med andra myndigheter utveckla arbetet så att stadens mål om lokalt omhändertagande av dagvatten uppnås enligt dagvattenstrategin. Stockholm Vatten ska fortsätta att inrikta

arbetet på att genomföra taxesänkningar och bolaget ska rationaliseras av det enkla skälet, kära tidigare majoritet, att det kommer en ny VA-lagstiftning. Vi måste göra detta på grund av att verksamheten annars strider mot lagstiftningen.

Det är nämligen så att den nya lagstiftning som kommer, och som jag tycker är alldeles utmärkt, ställer krav på att vi kan redovisa för stockholmarna, som betalar VA-avgiften, att VA-taxan inte går till någonting annat än till just kärnverksamheten – vattenproduktionen. Det är precis det som vi håller på att ställa om bolaget till nu. Vi fattar beslut i fullmäktige på måndag om att göra koncernbildningen just för att leva upp till den nya lagstiftning som era kompisar på andra sidan vattnet har fattat beslut om. Jag tycker att det är ett alldeles utmärkt beslut, men vi måste också leva upp till det.

Anförande nr 353

J a n V a l e s k o g (s): Jag ser i budgeten från den borgerliga sidan att det nästan är en halvering i två år. Det är ju en väldig skillnad. Jag utgår från att ni menar allvar med det ni skriver och att ni också avser att fortsätta avvecklingsverksamheten.

Jag ställde en fråga tidigare till Ulla Hamilton, och jag passar på att göra det nu igen. Du sade nämligen att miljöförvaltningen är en stat i staten. Jag skulle vilja veta på vilket sätt, i så fall. Det hela har ju ändå varit politiskt styrt. Jag har suttit där i fyra år och kan inte se något sådant på någon punkt. Jag skulle vilja få några konkreta exempel.

Anförande nr 354

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag sade i min inledning att de som har granskat verksamheten har konstaterat att man har satt upp egna mål på miljöområdet på miljöförvaltningen som är högre satta än de mål som fullmäktige själva har satt upp för verksamheten. Det kallar jag för att vara en stat i staten.

Anförande nr 355

S t e l l a n F H a m r i n (v): Ulla Hamilton sade att den nya VA-lagstiftningen hade tvingat fram denna nedskärning. Det är fullständigt felaktigt. Om du verkligen tror på det så är det skandalöst. Lagstiftningen säger ingenting om vad kommunerna ska göra eller inte göra. Den säger att det som råder direkt under VA-lagstiftningen ska särredovisas. Den säger inte att något annat inte ska göras, utan bara att det i så fall ska göras på annat sätt. Det är en oerhörd skillnad.

Dessutom påstod du i början att vi i den gamla majoriteten bröt mot lagen. Den här VA-lagen är ny, om du inte visste det. De konsekvenser den får kan man knappast lasta dem som satt här innan lagen tillkom för. Det kan också diskuteras vad lagen egentligen innebär. Miljön tillhör kärnverksamheten enligt vattendirektivet och ska ingå i det arbete som Stockholm Vatten ska göra. Den linjen kommer vi att fortsätta att driva.

Anförande nr 356

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Skillnaden mellan dig och mig, Stellan Hamrin, är att du anser dig ha en massa pengar till den här andra verksamheten. Jag anser att vi inte har pengar till den verksamheten på grund av att vi måste göra bolagsbildningen. Då delar vi upp bolaget i två delar, där den ena delen ska finansieras via taxorna och den andra på något annat sätt. Det där andra sättet har du säkert pengar till på olika andra håll. Men vi anser oss inte från majoritetens sida ha lika mycket pengar som du i den delen. Det är det det handlar om.

Jag vet att självkostnadsprincipen har gällt hela tiden. Men skillnaden här är att revisorerna faktiskt ställer krav på att vi ska göra på det här sättet. Jag tycker faktiskt att om en revisor hotar med att avgå, vilket i princip innebär att man också måste lämna posten som vd, så ska man lyssna på vad den revisorn säger.

Anförande nr 357

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Egentligen skulle vi behöva föra en ganska lång debatt om alla de här frågorna. Jag tycker att det är lite anmärkningsvärt om man gömmer sig bakom en massa ord för att dölja den nedrustning som i verkligheten sker. Ni vet mycket väl att det miljöarbete som har skett i Stockholm har handlat om miljön. Men jag har hört vad majoriteten har sagt att den vill satsa på. Vi vill avsätta två klimatmiljarder under den här mandatperioden. Ni har inga sådana pengar till klimat- och miljöarbete. Ni gör också förändringar i Stockholm Vatten, och vi vet vilken inställning ni har till gröna ytor. Det är många olika frågor.

Vi kan ta Stockholm Vatten, till exempel. Jag förstår inte varför vi inte ska ta ekonomiskt ansvar. Det ska man ju göra som hushåll, som kommun eller som företag när det gäller att investera i löpande underhåll. Stockholmarnas service kommer att försämrats om man inte har ett löpande underhåll. Det kanske inte märks år ett, år två eller år tre. Men sedan, när läckorna kommer, märks det. Man ska tydligen bara åka ut och göra avhjälpande underhåll när det är läckage. Ni sparar pengar. Ni har lagt fram ett budgetförslag där man sparar pengar på att minska underhållet. Det är att skjuta kostnader på framtiden.

När det gäller Hammarby Sjöstads reningsverk så undrar jag vad det är för administration man pratar om. Det är ingen administration! När det gäller miljöförvaltningen är det också ganska uppenbart att ni vill minska livsmedelssäkerheten i Stockholm. Den borde utökas. Vi borde se över skolköken och barnomsorgsköken och se till att de uppfyller de EU-kriterier som kommer nu.

Anförande nr 358

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag ska kommentera det här med investeringarna på Stockholm Vatten. Man ändrar principen nu. Tidigare har man när det gäller investeringarna utgått ifrån att man ska göra underhållet när ledningarna har lagts ned i marken. Då har man en lång plan utifrån detta.

Den förändring som sker nu innebär att man gör underhållet mer när det behövs. Därmed sparar man en massa onödigt arbete. Det är en mycket vettigare underhållsplanering som man nu genomför. Den finns på de allra flesta andra områden inom

näringslivet, men uppenbarligen har man inte tidigare ändrat på detta inom Stockholm Vatten.

Anförande nr 359

Borgarrådet J ä m t i n (s): Jag tänkte egentligen fråga precis samma sak som Stellan Hamrin gjorde. Eftersom Ulla Hamilton valde att inte svara tänker jag ställa frågan igen.

Den nya VA-lagen träder i kraft den 1 januari nästa år; det är helt korrekt. Den nya VA-lagen kräver att man särredovisar kostnaderna för kärnverksamheten. Men den nya VA-lagen säger inte hur höga ambitioner kommuner får ha vad gäller alla möjliga saker, bland annat forskning och miljöarbete. Det finns ingenting i det spännande visionsarbete som görs inom Stockholm Vatten med miljö- och forskning som den nya VA-lagen säger att man inte får fortsätta med.

Därför undrar jag vilka ambitioner borgarrådet har vad gäller miljöarbetet på Stockholm Vatten och hur borgarrådet tänker finansiera de ambitionerna.

Anförande nr 360

Borgarrådet H a m i l t o n (m): I de diskussioner som vi har fört med ledningen för Stockholm Vatten menar ledningen att man inte tycker att det här är en prioriterad verksamhet. Jag kan instämma i detta. Nu håller vi på att undersöka om det finns andra intressenter som är intresserade av att ta över verksamheten i stället för Stockholm Vatten.

Anförande nr 361

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Det ställdes en fråga av finansborgarrådet i den inledande debatten. Den frågan har också fler roterat kring. Den gäller ifall det har betydelse för miljön att alliansen halverar, eller åtminstone för nästa år kraftigt beskär, miljöförvaltningens resurser och även krymper resurserna på andra miljörelaterade områden i staden.

Jag håller med om analysen att våra beslut för staden när vi bygger, upphandlar, värmer lokaler – *you name it* – har stor betydelse för miljön. Vi har debatterat det här mycket, och vi har tagit upp det i alla våra inlägg, tror jag, under den tidigare debatten i dag. Vi kommer också att ta upp det i morgon.

Miljöpartiet redovisar en hel del förslag för hur man kan göra med regelförändringar. I offentlig upphandling blir det till exempel oftast billigare om man tänker efter före och gör en miljömässigt vettig sådan. Det kostar inte pengar; det är helt riktigt. Det var en diskussion som också finansborgarrådet var intresserad av.

Jag fattar inte riktigt det här med att man säger att det inte har någon betydelse att man skär ned en förvaltning. Det låter som om det inte är människorna på miljöförvaltningen som betyder någonting för miljön. Nej, men det man gör på miljöförvaltningen har med själva förutsättningarna för det övriga miljöarbetet att göra. Man säkerställer att lagar följs, till exempel när det gäller livsmedelstillsynen. Det gäller

mätningar av hur miljön mår, till exempel vatten- och luftkvalitet. Det handlar också om att vara expertbollplank för andra nämnder och bolag när de ska miljöanpassa sina verksamheter och så vidare.

Det är inte projektverksamheten i stort som är den stora kostnaden. Den ligger framför allt inom miljömiljarden, och den har vi förstått att ni inte gillar. Ni gillar inte att man avsätter pengar för att betala av någon miljöskuld; det är liksom inte er baby. Man ska tydligen bygga motorvägar i stället för att göra sådana avsättningar.

Men vilken av de här funktionerna gäller det? Handlar det om tillsynen? Antalet restauranger har ökat i Stockholm. Det tror jag att vi alla håller med om. Men ni tycker inte att tillsynen av restaurangerna ska öka. Vi är nu uppe på omkring 50 procents tillsyn av restaurangerna. Tycker ni att det ska sjunka? Det finns ju ganska många restauranger nu, och det är framför allt detta som har upptagit resurser. Eller vill ni ha tillbaka restaurangsnusket?

Tycker ni att miljöförvaltningens svar på planremisser är för detaljerade? Det är de som påtalar hur hundraåriga träd ska skyddas och nyckeldiotoper räddas. Det är klart att ni kan spara in en artinventering här och där, för då vet vi inte vad vi förstör. Det är samma sak med vattenkvaliteten. Om vi inte mäter så vet vi inte att fisken är så dålig att den inte är tjanlig att äta. Det borde man varna turisterna för, som tycker att det ser supergulligt ut att vi står och fiskar mitt i Strömmen.

Kan ni inte tala om vad det är ni menar med kärnverksamhet? Vad är det för funktioner – tillsyn och mätningar eller rollen av expertbollplank – som ni vill ta bort? Ni bara pratar om att man kan effektivisera. Men säg vad det är ni vill ta bort! Det vore betydligt ärligare.

Anförande nr 362

J o a k i m L a r s s o n (m): Åsa Romson! Nu har både du och Yvonne Ruwaida sagt att livsmedelskontrollen blir sämre med den budget vi har lagt fram. Du påstår att tillsynen på restaurangerna ska minska. Det står ingenstans. Tvärtom har hela livsmedelskontrollen ett nytt taxesystem att vänta, där tillsynsobjekten ska betala vad det kostar med tillsynen. Det är ett system som använts tidigare, men nu är det en självkostnad om man räknar med en reell inkomst.

Jag förstår inte det här. Jag tror snarare att vi om ett år kommer att kunna se att ett antal som betalar tillsynsavgifter i den här staden plötsligt kommer att få se inte bara röken av tillsynen utan även att det faktiskt pågår en aktiv tillsyn i staden. Jag hävdar att ni har absolut fel i den här delen. Livsmedelskontrollen kommer att bli bättre i staden med vår budget.

Anförande nr 363

Å s a R o m s o n (mp): Joakim Larsson! Jag sade inte att ni kommer att ta bort livsmedelstillsynen. Jag frågade hur ni tänker prioritera. Då säger du att ni tänker förbättra livsmedelstillsynen. Där har ni tydliga mål och där gör ni också en taxeförändring. Men taxorna är faktiskt någonting som går in i budgeten, Joakim. Miljöborgarrådet stod och pratade om omslutningen på nämnden. Där ingår både

intäkter och utgifter. Är det så att man har en större verksamhet på livsmedelstillsynsområdet så skär det på någon annan del. Det är bara att läsa hur budgeten är uppställd så ser man att det fungerar på det sättet.

Men jag är tacksam för svaret att livsmedelstillsyn och livsmedelsverksamhet verkar vara bra. Jag är däremot orolig för vad ni gör med planremisserna och expertkunskaperna gentemot andra bolag.

Anförande nr 364

S t e l l a n F H a m r i n (v): Herr ordförande! Borgarna lägger fram en budget där man sänker skatten genom att försämra för de utsatta och genom att försämra vår miljö. Man vill ändra miljölagen och plan- och bygglagen och luckra upp strand-skyddet. Detta gör man för att folk med pengar ska bygga större hus på större tomter och se till att vanligt folk får hålla till någon annanstans – antagligen vid de övergödda sjöar som man inte tänker restaurera.

Det värsta är det här med Stockholm Vatten. Rent dricksvatten och effektiv avloppsvattenrening är en absolut nödvändighet. En känd stadsdirektör här i staden sade enligt pressen att Stockholm Vatten inte behöver så mycket pengar, för vi har det så bra förspänt. Han har fel. Stockholm har ett utmärkt dricksvatten och bra avloppsrening. Men det har vi tack vare ett högklassigt arbete av en effektiv personal inom ett välfungerande bolag och inte tack vare några enastående förutsättningar. Sådan här verksamhet fortlever inte av sig själv. Den kan förstöras. Det är det som borgarna nu tar de första spadtagen till.

Vi vet ju att stadens råvatten och Mälaren hotas av försämring. Vi vet att Stockholms småsjöar är övergödda. Vi vet att fisken i våra vatten har reproduktionsskador och inte bör konsumeras. Det är den fisk som vi fiskar mitt inne i staden. Här finns det att göra. Vänsterpartiet vill göra det här. Vi vill minska läckaget ur ledningarna. Vi vill öka takten i underhållet. Vi vill minska breddningarna och stoppa alla breddningar till småvatten. Vi vill förbättra dagvattennätet och stoppa utsläppen i småvatten. Vi vill motverka effekten av nya gifter och läkemedelsrester, rena sjöar och vattendrag och fortsätta det mycket välkända arbetet med att uppfostra oss stockholmare i tunnelbanan när det gäller hur vi ska bete oss. Det ska man visst också lägga ned.

Efter tio år av effektiviseringar och personalnedskärningar som vi har gjort tillsammans bestämmer sig nu borgarna för att sparka nästan var tionde anställd. När vi trodde att konsolideringen skulle börja så kommer dråpslaget. Stockholm Vatten har i nästan 100 år varit en ledfyr i arbetet här i staden. Bolaget har varit delansvarigt för världens största vattenkonferens och världens förnämsta vattenpris, för restaurering på andra sidan Östersjön, för restaurering i staden och för att utveckla nya reningsmetoder. Det här ska förstöras. Nu ska tjänsterna bort, personalutbildningen skäras ned och vattenvårdsarbetet upphöra. Jag berättade redan tidigare vad det innebär.

Man omvandlar nu i en handvändning ett modernt, effektivt och framåtblickande bolag till en gammaldags nedskuren affärsverksamhet utan möjligheter till långsiktig överlevnad. Så blir det när liberala ekonomer ska leka monopol. Det blir vi som får sopa ihop resterna efter fyra år när ledningssystemet börjar haverera.

Anförande nr 365

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag kan bara konstatera att den verklighetsbeskrivning som Stellan Hamrin gör av hur Stockholm Vatten fungerar och hur pass effektivt företaget är inte riktigt stämmer överens med den beskrivning som finns i de genomlysningar av företaget som har gjorts av konsulter som har tittat på verksamheten. De beställdes av om inte den gamla majoriteten så av företagsledningen. De visade på administrationskostnader som ligger på ungefär 200 miljoner kronor, det vill säga 20 procent av omsättningen. Det visar på en betydande rationaliseringspotential i företaget. Det finns nog en hel del att göra på området.

Det vi gör är att fokusera på kärnverksamheten. Vi slår vakt om att stockholmarna ska få ett bra, gott och hälsosamt vatten i framtiden också.

Anförande nr 366

S t e l l a n F H a m r i n (v): Först och främst är det värt att notera att de beställningsuppdrag som har lagts ut naturligtvis inte omfattar miljöeffekterna. Det är ett slags vanlig, traditionell affärsekonomisk analys av ett bolag. En del av dessa är väldigt bra, ska jag säga. Den sista var alldeles utmärkt. Vi har alla arbetat utifrån dessa analyser.

Men det spelar inte så stor roll att man säger att vi kan skära ned. Det står ju svart på vitt i de papper vi har fått vilka effekterna blir. Det är dem som jag har läst upp. Jag ska inte trötta er med att läsa upp detta en gång till, för jag har redan läst upp det två gånger. Men alla de negativa effekter jag pratade om finns skrivna i de handlingar som vi hade på Stockholm Vatten i dag. Jag har inte hittat på dem. Jag har förkortat dem lite, det erkänns, men allting finns att hitta där. Det är meningslöst att läsa upp en massa övergripande ord om hur bra det ska bli när personalen på bolaget själv har berättat hur det verkligen är.

Anförande nr 367

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande, åhörare och fullmäktigeledamöter! I dag hade vi styrelsesammanträde i Stockholm Vatten. Beslutet om bolagets budget för 2007 återremitterades av majoriteten. Den borgerliga majoriteten var nöjd med de kraftiga nedskärningar som föreslogs av bolagsledningen. Bland annat vill man nu helt lägga ned den förebyggande verksamheten.

Det sätt som borgarna förespråkar innebär att man väntar till dess att läckor uppstår innan man byter rören. Man kommer enbart att ägna sig åt akututryckningar. Dessutom lägger man ned hela den avdelning som i dag arbetar för att stoppa föroreningar av sjöarna. Nu blir det fritt fram för företag som Gamma Dental att släppa ut kvicksilver eller andra skadliga ämnen utan att Stockholm Vatten kan arbeta förebyggande eller spåra utsläppskällorna. Biogasverksamheten vill ni sälja helt eller delvis eller lägga ut på privat drift. Till och med du, Ulla Hamilton, pratade om nystrukturen. Om ni vill sälja ut behövs det inte skaffas någon ny struktur. Det är bara bluff.

Jag är mycket orolig för att ni är på väg att begå samma stora misstag som man gjorde vid majoritetens utförsäljning av Fortum Värme. Konkurrensen på biogas-

marknaden är minimal. En utförsäljning av biogas innebär att vi får ytterligare ett privat monopol där priserna sätts utifrån maximalt vinstintresse. Det riskerar att stjälpa stora delar av miljöbilmarknaden i Stockholm.

Vidare planerar man att lägga ned reningen av stadens sjöar, vilket innebär sämre bad- och fiskemöjligheter för stockholmarna. Man lägger ned Sjöstadsverket, vilket innebär att möjligheterna att utveckla ny spetsteknologi för rening av avloppsvatten går förlorad. Man stoppar kampanjer som ska få stockholmarna att sluta att hälla ut lacknafta och färgrester i avloppet. Detta är inte åtgärder som leder till minskade kostnader. Visst kanske ni kan spara pengar under 2007–2008. Men sedan kommer kostnaderna i form av ökade kostnader och sämre miljö.

Den borgerliga majoriteten är full av motsägelser. Man säger att man prioriterar jobben men slår samtidigt undan benen för de många miljöteknikföretag som är involverade i Sjöstadsverket. Man säger sig också värna Östersjön, men man förbjuder nu Stockholm Vatten att fortsätta samarbetet med de andra Östersjöstäderna. Vi var i Mexico City i våras. Den modell som Stockholm Vatten har skapat när det gäller *public-private partnership* implementeras nu av FN där. Men ni vill stoppa det internationella samarbetet.

Vi har förslag till beslut som jag nu delar ut. Det är två förslag. Det första handlar om att även i fortsättningen bedriva ett förebyggande arbete för att förhindra att läckage uppstår på Stockholm Vattens avloppsnät. Det andra handlar om att behålla Sjöstadsverket i Henriksdal.

Anförande nr 368

E r i k W a s s é n (fp): Ordförande! På den här korta minuten har jag ingen möjlighet att bemöta alla tokerier som Rebwar Hassan sade om styrelsens sammanträde i dag. Jag nöjer mig med att säga att det inte är så att vi avskaffar den förebyggande verksamheten och bara kommer att ägna oss åt brandkårsuttryckningar. Möjligen uttryckte inte Rebwar det så, men det var så jag uppfattade det.

I stället är det så att vi ska avskaffa tioårsplaneringen när det gäller underhåll av ledningsnätet. Vi använder andra kriterier för att bestämma när underhåll ska ske. Det är inget konstigt med att Stockholm Vatten har gjort detta. Till och med i Sovjetunionen har man lämnat tioårsplaner. Jag vet att Rebwar Hassan har studerat i Moskva. Han lämnade möjligen Moskva innan man avskaffade tioårsplanerna. Men att Stockholm Vatten möjligen som sista företag i Sverige avskaffar tioårsplaner tycker jag inte är någon dålig idé.

När det gäller Rebwar Hassans yrkanden, herr ordförande, tror jag möjligen att det som gäller Sjöstadsverket inte riktigt hör hemma i den här debatten. Det är en anläggning som inte ägs av Stockholm Vatten utan av marknämnden.

Anförande nr 369

R e b w a r H a s s a n (mp): Du har sagt mycket, men jag vet inte om du har läst era egna papper. Det står där att ni gradvis ska övergå från överbyggande till avhjälpande underhåll. Det är vad detta innebär.

Jag har läst i Ryssland. Jag är stolt över Stockholm Vattens samarbete med Östersjöstäderna. De städer som vi har samarbetat med – Riga, Kaunas och Sankt Petersburg – hade sovjetiskt styre och det var vd som styrde där. Men Stockholm Vatten har lärt dem att de ska delegera och samtidigt samarbeta och diskutera. De hade inte samma modell. Därför har vi påverkat dem. Men ni stoppar internationellt samarbete. Vi vill fortsätta att samarbeta om Östersjön med de baltiska länderna. Ni vill inte förbättra Östersjön.

Anförande nr 370

J o a k i m L a r s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Vi i majoriteten får många frågor om vad som är kärnverksamheten. Vad är den prioriterade kärnverksamheten? Varför i hela friden frågar ni det? Vet inte ni vad kärnverksamheten är? Jag är faktiskt så fräck att jag säger att detta är skälet till att budgeten har sett ut som den har gjort för den här verksamheten.

Vi prioriterar kärnverksamheter som står i miljölagstiftningen och i miljöbalken. Nu förstår jag er upprördhet. Ni har alltså inte förstått vad kärnverksamheten är. Det förklarar dessa upprörde känslor över budgeten. Låt mig då informera. Ni kan ta fram lagboken. Jag är säker på att ni har den här någonstans. Det är miljöbalkens 9 kap. 10 och 11 §§. Ni har också 14 och 15 §§ att kika på. Där är vår kärnverksamhet.

Vi kan även ta fram ett miljöprogram, och det ska vi också göra. Det är ett miljöprogram som visar vad som ska ske därutöver. Jag är hemskt glad för att det miljöprogram som vi såg skymta och som aldrig kom upp till fullmäktige aldrig blev verklighet, för det hade inte fungerat bra i den här staden.

Men detta är problemet: Ni har inte förstått vad kärnverksamheten är. Då kan man inte heller prioritera den. Kärnverksamheten är mycket viktig. Staden klarar sig inte utan den. Delar av den är oerhört viktig för människors liv och hälsa. Vi prioriterar detta.

Respekt för skattebetalarnas pengar handlar om att man måste renodla verksamheter emellanåt. Man måste titta över verksamheter. Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet måste ses över radikalt. Kärnverksamheten ska få utrymme. Den ska utvecklas.

Vi är förvånade över ert resonemang om och kritik mot tillväxtresonemanget. Varför inte koppla tillväxtresonemanget till miljöresonemanget? Varför kan ni aldrig koppla tillväxt och miljö till samma sak? Nya produkter och ny teknik är tillväxt. Den tillväxten ger god miljö. Nya produkter är som regel miljövänliga. Ansvarsfulla politiker måste koppla dagens tillväxtpolitik till miljöpolitiken. Det gör inte ni i den utsträckning som är önskvärd. Vi gör det dock i vårt förslag.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till budget.

Anförande nr 371

Å s a R o m s o n (mp): Detta är lite konfunderande. Här ställer man en fråga om vad ni som ska styra här i fyra år har för prioriteringar på miljöförvaltningen,

eftersom det är svårt att veta det när ni bara pratar om kärnverksamhet. Då kommer du tillbaka och säger: Det är konstigt att ni inte vet vad kärnverksamheten är; det är tillsynsverksamheten enligt miljöbalken!

Så bra – då vet vi det. Ni vill bara hålla på med myndighetsutövning och möjligen, kanske, ta fram ett näringslivspolitiskt miljöprogram. Det är ändå en sammanfattning på något sätt. Det ger lite stabilitet till det här, även om jag, som precis har påbörjat min forskning inom just miljö rätt och som kan miljöbalken ganska väl tydligt ser att detta inte är någon viljeyttring från kommunens sida. Det är inget särskilt ansvarstagande på Stockholms stads ansvarsområden annat än att de andra aktörerna i Stockholms stad går in och gör olika saker där man måste ha tillsyn över sin verksamhet. Trafikkontoret, till exempel, behöver viss tillsyn när det gäller miljö-kvalitetsnormerna på Hornsgatan.

Joakim Larsson! Jag tycker att du var ganska tydligt, men jag är inte säker på att vi blev så tillfredsställda. Ni har inga ambitioner på området.

Anförande nr 372

J o a k i m L a r s s o n (m): Det är glädjande att du vet vad kärnverksamheten är, och jag hoppas att du även upplyser dina kolleger.

Er budget de senaste åren har handlat mycket om att satsa på administration och det vi kallar byråkrati. Vi renodlar verksamheten och ser till att man i första hand prioriterar kärnverksamheten och sedan bygger ut de verksamheter som vi också tar upp i andra budgetfrågor i dag. Det gäller till exempel hur vi ska försöka minska partikelhalterna genom att spola gator och annat. Det finns många frågor som berör andra förvaltningar som har med miljöområdet att göra. Men miljö- och hälsoskyddsförvaltningen måste någon gång renodla sin verksamhet. Den utveckling vi har sett under de senaste åren har inte varit bra.

Anförande nr 373

S t e l l a n F H a m r i n (v): Ifall det är så att begreppet kärnverksamhet finns i miljöbalken – vilket förvånar mig, men jag ska inte ifrågasätta det eftersom du säger att det är så – så antar jag att miljön måste ingå i kärnverksamheten i de bolag vi har. Annars hade det inte stått så i miljöbalken.

Vad jag vet står i miljöbalken är att alla vatten ska vara restaurerade före år 2015, även Lillsjön, Långsjön, Drevviken och Orlången. Stockholm Vatten är skyldigt att ta sitt sektorsansvar, vilket innebär att man inte får släppa ut mer närsalt och gifter till naturen än vad naturen tål. Det är klara direktiv, och jag hoppas att miljöförvaltningen fortsätter att mäta de här ämnena i vattnet så att vi kan se om vi lyckas uppfylla detta eller inte.

Anförande nr 374

J a n V a l e s k o g (s): Du sade här tidigare att vi ska jobba vidare med miljöprogrammet. Samtidigt handlar det om alla de personer på miljöförvaltningen som

jobbar med miljöprogrammet. Detta är ju ingen myndighetsutövning. De personerna kan knappas få finnas kvar enligt den här budgeten.

Det är samma sak med klimatprogrammet. Vi har en fantastiskt lyckad verksamhet inom Uppsala och Stockholms läns luftvårdsförbund, som många kommuner har anslutit sig till. Det är samma sak där; de har inte heller någon myndighetsroll på det sättet.

Jag sitter som ordförande i Mälardalsrådets miljöutskott. Där ser man med oro på just detta. I den utveckling som man arbetar med inom Mälardalen försöker man hitta gemensamma metoder och en databas på både luft- och vattensidan. Där är Stockholm naturligtvis en otroligt central del. Den inriktningen kommer nu att förhindras. Det gäller ju att kanske på längre sikt få fram en målsättning och ett miljövårdsförbund över hela Stockholm-Mälardalen på luft- och vattensidan. Jag ser det som ett hot mot detta om den här budgeten skulle gå igenom.

Anförande nr 375

J o a k i m L a r s s o n (m): Nog trodde jag att du, Jan Valeskog, och Socialdemokraterna hade någon form av miljöprogram i bakfickan. Det var väl inte så där värst länge sedan som ni presenterade ett gemensamt sådant med Miljöpartiet. Men det kom tyvärr aldrig upp för debatt i fullmäktige. Jag hade välkomnat den debatten, för det var ett ganska problematiskt miljöprogram. Jag ser fram emot debatten framöver, för ett miljöprogram av det slag som ni hittills har åstadkommit förstår jag att ni inte vill lägga fram.

Anförande nr 376

M a l t e S i g e m a l m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ber att få yrka bifall till Socialdemokraternas förslag till budget för Stockholms hamnar.

Östersjön är en växande marknad. Aldrig förr har det varit så mycket transport av gods i Östersjön som det är i dag. Också persontransporterna har ökat mycket, och det kommer att vara över 11 miljoner passagerare per år under de närmaste åren – i alla fall under nästa år. Vi har också kryssningstrafiken, som ökar mycket till och från Stockholm. Det är mycket glädjande. Jag tror att vi på sikt måste fundera på att bygga en ny kryssningsterminal någonstans i innerstadsläge.

Vi har under den senaste fyraårsperioden jobbat med en vision som vi kallar för 2015. Den handlar om att möta utvecklingen för Stockholms hamnar och att omdana Värtadelen och Frihamnsområdet. Jag har också jobbat mycket med Norvik – att få till stånd en ny hamnanläggning i Nynäshamn. Vi ska också kunna flytta containerverksamheten från Stockholm ned till den nya hamnanläggningen. Vi kommer att få diskutera ett ärende under våren när det gäller hur det här slutligen ska se ut. Kapellskär är också ett viktigt område som vi ska utveckla och som det måste investeras ganska mycket i.

När jag läser den budget som alliansen och majoriteten har lagt fram blir jag oroad för vad som ska hända med Stockholms Hamn i framtiden. Man vill sälja ut Steab,

som är ett bolag i Stockholms hamnar som jobbar med renovering, skötsel och utveckling av bland annat de anläggningar som finns inom hamnen.

Stuveriet vill man konkurrensutsätta. Jag tror att det här skulle kunna vara förödande. Vi har i dag en bra spetskompetens på de personer som jobbar i Stockholms hamnars stuveriverksamhet. Jag vill inte se att man tillskapar en stuveriorganisation eller verksamhet som innebär att man får samma situation som man hade i Göteborg för ett tag sedan med kinesiska personer som jobbar i hamnen för tio kronor i timmen. Det här är en utveckling som jag inte vill vara med om införs i Stockholm. Stuveriet är viktigt. Det är en av kärnverksamheterna för Stockholms hamnar. Det vill man nu konkurrensutsätta.

Frågan är vad som händer med Stockholms Hamn under den här fyraårsperioden. Kommer Stockholms Hamn att vara ett bolag i Stockholms stad eller vill man sälja ut hela hamnverksamheten till privata intressenter?

För några år sedan var vi i Vancouver. Men det kan jag berätta om senare, för nu ser jag att den röda lampan lyser.

Avslutningsvis yrkar jag bifall till Socialdemokraternas förslag till budget för Stockholms hamnar.

Anförande nr 377

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Vi är överens om ganska mycket när det gäller hamnarna, Malte. Det är trevligt, tycker jag. Men vi är inte överens när det gäller Stockholms hamnars entreprenad. Det här är en verksamhet som har gått så himla bra under åren att man fick dra ned på den eftersom man fick för många kunder externt, utanför hamnen. Man har verkligen tydligt visat att det finns en marknad för verksamheten på den fria marknaden, om jag får uttrycka mig på det sättet. Jag tycker att det är rätt naturligt att vi släpper loss Steab så att bolaget för utvecklas på sina egna meriter. Jag tror att det kommer att gå alldeles utmärkt.

När det gäller stuveriet vet vi att dess ledning gärna skulle vilja avknoppa verksamheten. Som bekant har majoriteten en attityd till avknoppning som ser lite annorlunda ut än den som den tidigare majoriteten hade.

Anförande nr 378

M a l t e S i g e m a l m (s): Steab som organisation har den spetskompetens som många efterfrågar. Men vi tror att det skulle vara dumdrigt att släppa den spetskompetensen från Stockholms hamnar. De här personerna jobbar med hamnanläggningar. Om ni tittar ut på sjön utanför här ser ni att de under dagen har satt upp en ny brygga, till exempel. De har en kompetens som vi annars i Stockholms hamnar skulle behöva söka hos några andra. Jag förstår inte varför man inte kan nyttja en kompetens som finns inom bolaget i dag. Jag tror att det är mycket värdefullt för organisationen Stockholms hamnar.

När det gäller stuveriet har vi haft en lång diskussion. Vi har lagt fram papper efter papper i år efter år om det här med konkurrensutsättning. Vi har fört en lång

diskussion om detta. Men jag tror att också inom stuveriet finns den stora kompetens som vi måste ta till vara i framtiden.

Anförande nr 379

D a n i e l V a l i o l l a h i (m): Herr ordförande, ärade ledamöter och vänner! Miljön är en fråga i vars namn man ibland kan satsa hur mycket pengar som helst utan att ifrågasätta vad pengarna verkligen går till. Ibland är det till och med så att miljöförvaltningen ska syssla med arbetsmarknadspolitiska åtgärder bara för att se till att vissa personer har ett jobb.

Men märk väl – miljöfrågan är en viktig fråga. Vi alla här inne har ett ansvar både politiskt och privat för att göra det som är bäst för vår stad. Men vi måste se till att vi hjälper mer än vi stjälper. Vi måste därför sätta upp konkreta mål som går att utvärdera och som är relevanta.

Man kanske borde ifrågasätta om nästan 20 miljoner om dagen varje dag i sex månader var det bästa sättet att minska utsläppen i Stockholm. Var det det bästa sättet att satsa pengar på? Varje skattekrona som vi satsar härifrån måste utvärderas och ställas mot andra kronor. Om en krona i projekt A ger dubbelt så bra utdelning som en krona i projekt B så måste vi våga satsa två kronor i projekt A i stället. Det är först då vi vet var pengarna gör som mest nytta och var vi kan utnyttja våra resurser på bästa sätt.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 380

S t e l l a n F H a m r i n (v): Daniel efterlyste konkreta normer – som om sådana inte fanns. Vi har både luftkvalitetsnormer och vattenkvalitetsnormer som dessutom våra vänner i Bryssel, i EU, har hittat på. Åtminstone av det skälet trodde jag att Moderaterna tyckte att man borde följa dem.

Men normerna överskrids. Vi är olagliga även i det här avseendet, om man ska följa Ulla Hamiltons vokabulär. Detta måste man göra någonting åt. De satsningar som vi har gjort hittills har inte förhindrat att vi har blivit olagliga. Vi är fortfarande olagliga, och vi vill på vår sida gärna ta bort den olagligheten genom att satsa resurser på att luften blir ren och vattnen blir rena så att EU:s kvalitetsnormer verkligen uppfylls.

Anförande nr 381

K a r i n K a r l s b r o (fp): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag måste säga att det är en påtaglig desperation som har präglat debatten här från oppositionens sida. Jag tycker att det är dags för lite eftertanke så här sent på kvällen. Vad har vi politiker för uppgift? Vår främsta uppgift – en av de absolut viktigaste – är att våga prioritera. Nu handlar det om att våga prioritera i kommunens miljöarbete. Resurserna tar slut. Vi måste våga peka ut vad som ska göras. Och det vi ska göra ska vi göra bra.

Jag kan konstatera att under den förra perioden växte personalstyrkan inom nämndens område dramatiskt. Jag kan konstatera att en stor del av verksamheten var väldigt diffus. Jag kan också konstatera att man misslyckades med att nå ut åtminstone till mig, som miljöengagerad medborgare som inte satt i kommunfullmäktige förra perioden, med särskilt många konkreta resultat när det gäller vad man skulle uppnå.

Nu har vi en majoritet som vågar prioritera. Om det inte har varit klart tidigare så handlar det om mat, vatten och luft. Det handlar om tillsyn och om kärnverksamhet. Från Folkpartiets sida har vi höga ambitioner för miljöpolitiken och för politiken på det här området. Jag tycker inte att ni ska vara så oroliga. Jag ser fram emot nästa gång vi får möjlighet att diskutera innehållet i den politiken, och jag tror att den debatten förhoppningsvis ska präglas av lite mer eftertanke och mindre desperation.

Anförande nr 382

Cecilia Obermüller (mp): Det är inte så konstigt om vi känner desperation. Nog anade Miljöpartiet att det skulle bli nedskärningar på miljöområdet, men det här är ju lätt sanslöst. Borgarna är en parodi på sig själva.

Under de gångna åren har staden tagit emot enorma mängder besökare och besöksgrupper, bland annat från Japan och Kina. Det har varit olika representanter från olika partier som har tagit emot de här grupperna. De har till stor del kommit därför att de har varit oerhört intresserade av Stockholms miljöarbete – det progressiva miljöarbete som vi har drivit. Detta har lett till miljödriven affärsutveckling – det är ett nytt ord som jag tycker att borgarna kan lära sig. Jag hoppas att det inte tar ytterligare 100 år för er att lära er detta ord och dess innebörd. Tyvärr går det inte längre att ta emot grupper och berätta. Vad ska man säga? Vad ska man säga i dag om det progressiva miljöarbetet i Stockholms stad? Det är en omöjlighet; det är ju pinsamt.

Anförande nr 383

Karin Karlsbro (fp): Cecilia! Det är precis detta det handlar om. Det har varit väldigt mycket skyltfönsterpolitik, medan vi vill gå tillbaka till kärnverksamhet. Det finns så många fina ord i den här debatten. Men jag vill gå tillbaka till det jag sade: Det handlar om mat, om luft och om vatten. Det vi är ålagda att göra ska vi göra riktigt bra.

Jag blir inte så bekymrad om det inte kommer riktigt lika många besöksgrupper hit. Men jag blir bekymrad om vi skulle fortsätta att bara bedriva en skyltfönsterpolitik. Det handlar om att vi ska nå resultat i första hand för oss som bor och lever i den här staden. Då handlar det inte om att visa upp ett vackert ansikte utåt men inte nå resultat inåt.

Anförande nr 384

Jan Valeskog (s): Det är ju bra att prioritera om ni vet vad ni prioriterar. Men ni famlar helt i luften. Det är det som är det unika med besparingen. Aldrig någonsin har den här typen av besparing genomförts utan att man har något underlag.

Vi tycker också att det fanns möjlighet att effektivisera verksamheten, och tillsatte två stycken utredningar som kom fram att man kunde spara mellan 14 och 20 miljoner på två år. Därutöver har ni satt fingret i luften och chansat på att man kan spara 55 miljoner på två år – utan underlag! Det är det som är så oansvarigt. Det är framför allt oansvarigt gentemot verksamheten och mot de anställda. Som många har varit inne på visar det att ni har en ganska, för att inte säga mycket, nonchalant inställning till miljöfrågor.

Anförande nr 385

K a r i n K a r l s b r o (fp): Det var lite svårt för mig att hitta rätt knapp att trycka på här framme. Men jag tryckte ändå på rätt knapp. Jag tryckte nämligen på en känslig punkt för oppositionen. Det var när jag använde ordet desperation. Jag tycker att replikinläggen visar just på vilken desperation som råder över att det nu finns en majoritet som vågar prioritera.

Jag tycker egentligen att den här diskussionen också är en demokratifråga. Det gäller hur viktigt det är att politiker vågar ta ställning, vågar prioritera och vågar staka ut en väg. Vår väg ser annorlunda ut än vad er väg såg ut. Nu tänker vi fortsätta på den och inte låta oss skrämmas.

Anförande nr 386

E r i k W a s s é n (fp): Herr ordförande! Också en liberal måste någon gång kunna berömma en kommunist. Jag har många gånger under de senaste fyra åren haft anledning att uppskatta Stellan Hamrin för hans sakkunskap. Nu ska du lyssna, Stellan, när jag säger något snällt! Jag hoppas att jag kommer att få göra det i framtiden också.

Herr ordförande! Stellan sade i sitt anförande här att Stockholm Vatten producerar utmärkt vatten och en mycket god avloppsrening till följd av kompetent personal och goda processer. Ungefär så sade han; jag är inte stenograf så jag kan inte skriva ned allt. Jag håller helt med Stellan i den uppfattningen. Det är just därför denna kärnverksamhet ska prioriteras i bolaget.

Stellan sade också att vi ska rusta upp Stockholm Vatten och inte skära bort delar. Jag skulle vilja formulera det så att vi ska effektivisera Stockholm Vatten och inte slösa bort resurser. Jag tycker att det är viktigt att framhålla att det inte är trots utan tack vare personalen på Stockholm Vatten som vi i majoriteten känner oss ganska säkra på att det går att effektivisera bolagets verksamhet.

Vi vill under den kommande mandatperioden fokusera på kärnverksamheten i bolaget. Vi har som mål oförändrade, och helst sänkta, taxor. Det ska ske genom att vi renodlar och effektiviserar verksamheten. Vissa delar kan avvecklas. Vissa delar, där det finns en konkurrensutsatt och fungerande marknad, kan säljas ut. Vi vill satsa mer på omvärldsbevakning än på egna utvecklingsarbeten. Vi vill samordna insatserna i länet för att få fram resurser. Vi har på sammanträdet i dag beslutat om att effektivisera investeringsnyttan, och på sikt ska vi effektivisera drift och underhåll.

Det ska erkännas att vi säkert har olika fokus. Jag tror att vi mer än Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna vill hushålla med skattepengar och taxekollektivets pengar. Vi vill ständigt ompröva verksamheter och vara beredda att fatta svåra och någon gång obehagliga och obekväma beslut. Vi gör det därför att vi tror att sänkta skatter och sänkta pålagor på medborgarna leder till ökad tillväxt och ökade resurser, som i sista ändan kommer också oss kommunmän till godo i form av ökade skatteintäkter.

Det är uppenbart att mycket av den verksamhet som Stockholm Vatten har bedrivit är en eftergift åt Miljöpartiet under den gångna mandatperioden. Det manifesterades på dagens sammanträde genom att Socialdemokraterna inte på någon punkt hade ett gemensamt förslag med Miljöpartiet. Även om man i sak tyckte likadant hade man egna förslag.

Anförande nr 387

Stellan Hamrin (v): Tack, Erik, för de snälla orden! Men man blir lite trött när man hör upprepningarna av förbättringar och effektiviseringar. Samtidigt får vi ju, på samma möte, listor över de försämringar som det leder till. Hur kan man då tycka att det gör naturen bättre eller bolaget effektivare att man ska stoppa informationskampanjerna till oss? Det helt nya GIS-systemet, som är en strålande idé, ska försämrats. Renoveringen av gamla ledningar ska försämrats. Det gör väl inte verksamheten bättre?

Dessutom ingår vattnet i en hydrologisk cykel, vilket innebär att det snurrar runt hela tiden. Det kommer hela tiden in nytt vatten. I det vattnet finns det nya problem och nya partiklar om det vill sig lite illa. Det kan långsamt bli sämre. Vattnet rinner ut, mer eller mindre renat, i en miljö som också förändras. Det finns ingen chans att slå sig till ro med det man har gjort och tro att det räcker 10, 20 eller 30 år framåt. Man måste hela tiden följa med i vilka nya partiklar som kommer in och vilka nya problem som uppstår i andra ändan. Därför krävs det en omfattande och duktig personal som sysslar med den här typen av verksamhet. Det krävs en omfattande miljöverksamhet.

Anförande nr 388

Erik Wassén (fp): Ordförande! Jag uttryckte mina uppskattande ord om Stellan Hamrin för hans expertkunskaper i vattenfrågor. Han återgäldar dem inte när det gäller juridik.

Ett av problemen i debatten är att minoriteten inte har förstått att den ändring av lagen om allmänna vattentjänster som träder i kraft den 1 januari 2007 innebär en sådan ekonomisk redovisning att vi inte längre kan mörka. Vi kan inte mörka kostnader som inte kan taxeras på brukarkollektivet. Det leder i sin tur till att om vi inte har finansiering av detta så kan vi inte fortsätta med det.

Jag skulle vilja understryka att inte heller minoriteten har finansiering av de kostnader som vi talar om. I själva verket är ni till och med så fräcka att ni på styrelsens sammanträde i dag reserverar er för femprocentiga taxehöjningar. Men i de budgethandlingar som föreligger på det här sammanträdet och som fullmäktige

om några minuter ska ta ställning till står det inte ett ord om dessa femprocentiga taxehöjningar för brukarkollektivet.

Anförande nr 389

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande! Jag vill bara ställa en fråga, Erik. Ni pratar bara om kärnverksamheten, men det är jättesvårt att dra skiljelinjer mellan kärnverksamheten och andra verksamheter i bolaget. Jag kan till exempel nämna biogasproduktionen som kommer från slammet. Hur ska man dra skiljelinjer mellan slammet som kommer från avloppsvattnet och det som leder till biogasproduktion?

Det andra är att vi inte är emot effektivisering. Vi har effektiviserat nästan två tre gånger, sammanlagt blir det 20 procent, och vi har sänkt taxan tio gånger också i fjol. Problemet är att ni vill sälja ut i stället för att effektivisera.

Det tredje jag kan nämna är att taxan i Stockholm Vatten ligger på den tredje nivån i hela Sverige. Ni måste jobba långsiktigt. Man måste tänka på helhetsbilden för miljön, inte bara på vad som står utanför kärnverksamheten. Det ingår i kärnverksamheten.

Anförande nr 390

E r i k W a s s é n (fp): Vad som är kärnverksamhet eller inte avgörs ytterst av domstolarna. Vårt problem är att vi numera måste redovisa kostnader på ett sådant sätt att det blir väldigt tydligt för en domstol hur man ska bedöma frågan. Jag medger gärna att det inte är helt enkelt att dra gränsen för vad som är nödvändiga kostnader i en VA-anläggning. Men jag tror att vi kan peka ut några verksamheter som bolaget i dag bedriver som både du och jag är överens om inte utgör kärnverksamhet.

Får jag säga också, herr ordförande, för jag var lite svepande förut, att Miljöpartiet väl är det enda parti som i budgethandlingarna här på sammanträdet inte pekar på att taxan ska sänkas, vilket Socialdemokraterna och Vänsterpartiet gör. Miljöpartiet tar inte alls upp frågan var taxenivån ska ligga, om man ska sänka eller höja den. Men i dag har samtliga dessa tre partier reserverat sig i Stockholm Vattens styrelse för en 5-procentig taxehöjning.